

Klassifikation av funktionstillstånd, funktionshinder och hälsa

Svensk version av International Classification of Functioning,
Disability and Health (ICF)

Klassifikationen är publicerad av Världshälsoorganisationen (WHO)
2001 med titeln International Classification of Functioning, Disability
and Health: ICF

© World Health Organization 2001

Generaldirektören för Världshälsoorganisationen har beviljat Socialstyrelsen
översättningsrättigheter för en utgåva på svenska, men med
copyright kvarstående hos WHO. Den svenska titeln är *Klassifikation
av funktionstillstånd, funktionshinder och hälsa*. Socialstyrelsen är
ensam ansvarig för översättningen.

ISBN 91-7201-755-4

Artikelnr 2003-4-1

Sättning: Bokförlaget Bjurner och Bruno AB

Tryck: Elanders Gotab, Vällingby, augusti 2003

Boken kan beställas från

Socialstyrelsens kundtjänst, 120 88 Stockholm

Fax: 08-779 96 67. E-post: socialstyrelsen@strd.se

Webbutik: www.sos.se/plus/skrift.htm

Rapporten kan också laddas ner från Socialstyrelsens

webbplats: www.socialstyrelsen.se

World Health Organization

3

Förord

Socialstyrelsen publicerar härmed *Klassifikation av funktionstillstånd, funktionshinder
och hälsa 2003*. Denna klassifikation är en svensk version av International
Classification of Functioning, Disability and Health (ICF) som utgivits av
Världshälsoorganisationen
(WHO) i november 2001.

Klassifikationens övergripande mål är att erbjuda en struktur och ett standardiserat
språk för att beskriva funktionsförmåga och funktionshinder i relation till
hälsa.

Vid Socialstyrelsen har ansvaret för arbetet med den svenska versionen åvilat
en ledningsgrupp. I gruppen ingick *Lars Berg* och *Anita Nilsson* (Epidemiologiskt
Centrum), *Ulla Clevnert* (Socialtjänstavdelningen), *Christina Rörby* (Hälso- och
sjukvårdsavdelningen) samt professor *Björn Smedby*, föredragande läkare i medicinska
klassifikationsfrågor vid Socialstyrelsen.

Översättningsarbetet har genomförts av f. universitetslektor *Sonja Calais van
Stokkom*, Uppsala. Tre arbetsgrupper har, under ordförandeskap av *Mats Granlund*,
Gunnar Grimby och *Gunnar Sanner*, aktivt deltagit i översättningsarbetet
som stöd för översättaren. Arbetsgrupperna har också under översättningsarbetets
gång genomfört ett flertal workshops samt fältprövningar av klassifikationen.

Arbetsgruppernas

ledamöter framgår av separat förteckning.

Ledningsgruppen har tillsammans med översättaren och de tre ordförandena

fungerat som referensgrupp. Det praktiska arbetet med klassifikationen har inom styrelsen utförts av Lars Berg och Anita Nilsson.

Socialstyrelsen i augusti 2003

Kerstin Wigzell

Måns Rosén

4

5

Innehåll

Arbetsgruppernas ledamöter	6
Inledning	9
1. Bakgrund	9
2. Syften med ICF	10
3. Egenskaper hos ICF	12
4. Översikt över ICF-komponenter	14
5. Funktionstillstånd och funktionshinder som modell	21
6. Användning av ICF	24
Klassifikationens första nivå	29
Klassifikationens andra nivå	33
Detaljerad klassifikation med definitioner	49
Kroppsfunktioner	50
Kroppsstrukturer	99
Aktiviteter och delaktighet	115
Omgivningsfaktorer	157
Bilagor	189
Bilaga 1: Taxonomiska och terminologiska frågor.....	191
Bilaga 2: Kodningsanvisningar för ICF	199
Bilaga 3: Olika tänkbara användningar av förteckningen över aktiviteter och delaktighet	214
Bilaga 4: Fallbeskrivningar	218
Bilaga 5: ICF och personer med funktionshinder	222
Bilaga 6: Etiska riktlinjer för användning av ICF	224
Bilaga 7: Sammanfattning av revisionsprocessen	226
Bilaga 8: Framtida anvisningar för ICF	230
Bilaga 9: ICF-kategorier som föreslås kunna ingå i önskvärda respektive begränsade hälsoinformationssystem eller för kartläggningar	233
Bilaga 10: Tack till personer och olika instanser som deltagit i arbetet	235
Index	253

6 Arbetsgruppernas ledamöter

Översättning och tillämpning av ICF (f.d. ICDH) inom:

Barn- och ungdomshabilitering

Ordförande: Docent Gunnar Sanner, överläkare, Barn- och ungdomshabiliteringen,
Centralsjukhuset, Karlstad

Ledamöter: Professor Eva Björck-Åkesson, leg. psykolog, Institutionen för
Samhälls- och Beteendevetenskap, Mälardalens Högskola,
Västerås

Docent Ann-Christin Eliasson, leg. arbetsterapeut, Astrid Lindgrens
Barnsjukhus, Stockholm

Habiliteringschef Carina Folkesson, leg. psykolog, Barn- och
ungdomshabiliteringen Västerbotten, Umeå

Habiliteringschef Ann-Sofie Holmberg, leg. sjukgymnast, Habiliteringsverksamheten,
Landstinget Dalarna, Falun

Med. dr Lena Westbom, överläkare, Barn- och ungdomssjukhuset,
Universitetssjukhuset, Lund

Psykiatri och vuxenhabilitering

Ordförande: Docent Lars Kebbon, leg. psykolog, Enheten för psykiatri, Ulleråker

ersattes av:

Professor Mats Granlund, leg. psykolog, Institutionen för Samhälls- och Beteendevetenskap, Mälardalens Högskola, Västerås

Ledamöter: Professor emeritus Karl Grunewald, f. medicinalråd, Saltsjö-Duvnäs

Universitetslektor Lena Haglund, leg. arbetsterapeut, Hälsouniversitetet, Linköping

Med. dr Barbro Lewin, föreståndare för Centrum för handikappforskning, Uppsala Universitet, Uppsala

Med. dr Mikael Sandlund, överläkare, Norrlands Universitetssjukhus, Umeå

Leg. psykolog, Erik Wennström, Psykiatricentrum, Akademiska sjukhuset, Uppsala

7

Vuxenrehabilitering

Ordförande: Professor Gunnar Grimby, Avdelningen för rehabiliteringsmedicin, Sahlgrenska Akademin vid Göteborgs Universitet,

Göteborg

Ledamöter: Universitetsadjunkt Catharina Broberg, leg. sjukgymnast, Institutionen för arbetsterapi och fysioterapi, Sahlgrenska Akademin vid

Göteborgs Universitet, Göteborg

Professor Margareta Ehnfors, Institutionen för vårdvetenskap och omsorg,

Örebro Universitet, Örebro

Distriktsläkare Roland Morgell, Ringen Kvalita vårdcentral, Stockholm

Med. dr Ulla Nordenskjöld, leg. arbetsterapeut, Avdelningen för rehabiliteringsmedicin, Sahlgrenska Akademin vid Göteborgs

Universitet, Göteborg

Neuropsykolog Staffan Söderström, Enheten för NeuroPsykologi, Eriksborg, Västerås

Dessutom

har f. universitetslektor Sonja Calais van Stokkom, Sociologiska institutionen, Uppsala universitet, Uppsala, deltagit i gruppernas fältprovningar och workshops.

Hon har även varit ledamot av Europarådets expertgrupp för tillämpning av ICDH och har i många år aktivt följt det internationella revisionsarbetet. Dessutom är Sonja Calais van Stokkom aktiv medlem i Rehabilitation International och i den svenska handikapprörelsen.

8

9

Inledning

1. Bakgrund

Denna volym innehåller ICF, *Internationell klassifikation av funktionstillstånd, funktionshinder och hälsa*.¹ Det övergripande målet för klassifikationen är att erbjuda ett samlat och standardiserat språk och en struktur för att beskriva hälsa och hälsorelaterade tillstånd. Den definierar hälsokomponenter och några hälsorelaterade komponenter av välbefinnande (såsom utbildning och arbete). ICF:s domäner kan därför ses som *hälsodomäner* och *hälsorelaterade domäner*. Dessa beskrivs ur kroppsliga, personliga och sociala perspektiv genom två grundläggande förteckningar: (1) kroppsfunktioner och kroppsstrukturer, (2) aktiviteter och delaktighet.² Som klassifikation grupperar ICF olika domäner³ för en person

med en given hälsobetingelse (dvs. vad en person med en sjukdom eller störning gör eller kan göra). *Funktionstillstånd* utgör en paraplyterm för alla kroppsfunktioner, kroppsstrukturer, aktiviteter och delaktighet och på motsvarande sätt är *Funktionshinder* en paraplyterm för funktionsnedsättningar, strukturavvikelser, aktivitetsbegränsningar eller delaktighetsinskränkningar. ICF förtecknar även omgivningsfaktorer som interagerar med alla dessa begrepp. ICF erbjuder därmed en möjlighet att beskriva en profil av personers funktionstillstånd, funktionshinder och hälsa inom flera domäner.

ICF tillhör en "familj" av klassifikationer, som utvecklats av Världshälsoorganisationen (WHO) för att tillämpas på olika aspekter av hälsa. WHO-familjen av internationella klassifikationer erbjuder en begreppsram för att koda ett brett omfång av information om hälsa (t.ex. diagnoser, funktionstillstånd och funktionshinder samt orsaker till kontakt med hälsovård och service) och använder ett standardiserat gemensamt språk som möjliggör kommunikation världen över om hälsa och hälsovård inom olika yrkesområden och vetenskaper.

I WHO:s internationella klassifikationer klassificeras hälsobetingelser (sjukdomar, störningar, skador etc.) huvudsakligen enligt ICD-10 (förkortning för International Classification of Diseases, Tenth Revision),⁴ som erbjuder en etiologisk referensram. Funktionstillstånd och funktionshinder som sammanhänger med hälsoförhållanden klassificeras enligt ICF. ICD-10 och ICF kompletterar

¹ Texten representerar en revision av The International Classification of Impairments, Disabilities and Handicaps (ICIDH), som Världshälsoorganisationen först publicerade 1980 för försöksändamål. Denna version har utvecklats efter systematiska fältprövningar och internationell konsultation under de senaste fem åren och godkändes av WHO:s ledningsorgan för internationell användning den 22 maj 2001 (resolution WHA54.21).

² Dessa termer ersätter de tidigare använda termerna – "funktionsbegränsning" (impairment), "begränsning av förmåga" (disability) och "handikapp" (handicap) och utvidgar deras innebörd genom att inkludera positiva erfarenheter. De nya termerna definieras närmare i denna inledning och mer detaljerat inom klassifikationen. Det bör noteras att dessa termer används med speciella betydelser som kan skilja sig från vad de betecknar i vardagligt tal.

³ En domän är en praktisk och meningsfull uppsättning av besläktade fysiologiska funktioner, anatomiska strukturer, handlingar, uppgifter eller livsområden.

⁴ *International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems, Tenth revision, Vols. 1–3*. Geneva, World Health Organization, 1992-1994.

10 ⁵ Det är också viktigt att uppmärksamma överlappningen mellan ICD-10 och ICF. Både ICF och ICD-10 börjar med kroppssystemen. Funktionsnedsättningar och strukturavvikelser brukar vara delar av "sjukdomsprocessen" och används därför också i ICD-10. Icke desto mindre använder ICD-10 funktionsnedsättningar och strukturavvikelser (som tecken och symtom) som underlag för att fastställa en "sjukdom" eller ibland för att ange skäl för kontakt med hälsovård, medan ICF använder funktionsnedsättningar som problem i kroppsfunktioner som sammanhänger med hälsobetingelser.

⁶ Två personer med samma sjukdom kan ha olika nivåer av funktionstillstånd och två personer med samma funktionstillståndsnivå har inte nödvändigtvis samma hälsobetingelser. Kombinerad användning av ICD och ICF kan därför höja kvaliteten av data för medicinska ändamål. Användning av ICF bör inte förbigå sedvanlig medicinsk diagnostik. I vissa sammanhang kan ICF användas separat.

därför varandra⁵ och användare uppmuntras att utnyttja dessa två internationella klassifikationer tillsammans. ICD-10 ger diagnoser på sjukdomar, störningar eller andra hälsobetingelser och denna information berikas av den ytterligare information som ICF erbjuder när det gäller funktionstillstånd.⁶ Information om diagnos ger tillsammans med information om funktionstillstånd en bredare och mer meningsfull bild av människors eller befolkningsgruppers hälsa, en bild som kan användas som grund för beslutsfattande.

WHO-familjen av internationella klassifikationer erbjuder ett värdefullt verktyg för att beskriva och jämföra befolkningsgruppers hälsa i ett internationellt sammanhang. Information om dödlighet och sjuklighet (genom ICD-10) och om hälsoföljder (genom ICF) kan kombineras i sammanfattande folkhälsomått på hälsoläget och dess fördelning hos olika befolkningsgrupper och även för att bedöma olika bidragande orsaker till dödlighet och sjuklighet.

ICF har ändrats från att vara en klassifikation av "sjukdomskonsekvenser" (1980 års ICIDH-version) till en klassifikation av "hälsokomponenter". "Hälsokomponenter" beskriver vad som utgör hälsa medan "konsekvenser" fokuserar på vilka effekter sjukdomar eller andra hälsobetingelser kan ha. På detta sätt intar ICF en neutral ståndpunkt vad avser etiologi så att forskare genom att använda

lämpliga vetenskapliga metoder kan dra slutsatser om orsaksförhållanden. Likaså skiljer sig denna ansats från ansatsen att söka bestämningsfaktorer eller riskfaktorer för hälsa. För att underlätta studier av bestämnings- eller riskfaktorer innehåller ICF en förteckning över omgivningsfaktorer som beskriver den kontext i vilken personer lever.

2. Syften med ICF

ICF är en klassifikation som har utformats för att kunna användas för flera skilda syften inom olika yrkesområden och samhällssektorer. ICF:s olika syften kan sammanfattas på följande sätt:

- att ge en vetenskaplig grund för att förstå och studera hälsa och hälsorelaterade tillstånd, deras konsekvenser och bestämningsfaktorer
- att skapa ett gemensamt språk för att beskriva hälsa och hälsorelaterade tillstånd i syfte att förbättra kommunikation mellan olika användare såsom hälso- och sjukvårdspersonal, forskare, politiker och allmänhet inklusive människor med funktionshinder

11

7 Standard Rules on the Equalization of Opportunities for Persons with Disability, Standardregler för att tillförsäkra människor med funktionsnedsättning delaktighet och jämlikhet. Antagna av Förenta Nationernas Generalförsamling vid dess 48:e session den 20 december 1993 (Resolution 48/96), publicerad av FN:s informationsavdelning, 1994.

- att möjliggöra jämförelser av data mellan länder, mellan olika delar av hälsooch sjukvården, service- och tjänsteverksamheter samt över tid
- att skapa ett systematiskt kodschema för hälsoinformationssystem.

Dessa syften hänger inbördes samman eftersom behov och användning av ICF kräver konstruktion av ett meningsfullt och praktiskt system, som kan utnyttjas av olika användare för hälsopolitik, kvalitetssäkring och utvärdering av resultat inom olika kulturer.

2.1. Tillämpningar av ICF

Sedan publiceringen av den första försöksversionen 1980 har ICIDH använts för olika ändamål, t.ex.:

- som ett statistiskt verktyg – vid insamling och sammanställning av data i t.ex. befolkningsstudier och kartläggningar eller i informationssystem för verksamhetsledning
- som ett verktyg för forskning – för att mäta resultat, livskvalitet eller omgivningsfaktorer
- som ett kliniskt verktyg – vid bedömning av behov, vid koppling av behandlingar till specifika tillstånd, vid arbetsbedömningar, rehabilitering, habilitering och utvärdering av resultat
- som ett socialpolitiskt verktyg – för planering av social trygghet, ersättningsystem och för utformning och implementering av policy
- som ett redskap för utbildning – för utformning av läro- och kursplaner och för att öka medvetenhet och vidta sociala åtgärder.

Eftersom ICF till sin natur är en hälso- och hälsorelaterad klassifikation används den också inom andra områden såsom försäkringsbolag, socialförsäkring, arbetsliv, utbildning, ekonomi, socialpolitik och vid utveckling av allmän lagstiftning och miljöanpassningar. Den har sålunda accepterats som en av Förenta Nationernas sociala klassifikationer och har införlivats i samt hänvisas till i Standardregler för att tillförsäkra människor med funktionsnedsättning delaktighet och jämlikhet.⁷ Därigenom erbjuder ICF ett lämpligt instrument för att implementera ingångna internationella avtal om mänskliga rättigheter liksom även för nationell lagstiftning.

ICF har ett brett spektrum av tillämpningar inom olika områden, t.ex. socialförsäkring, utvärdering av hälsovård och befolkningsundersökningar på lokal, nationell och internationell nivå. Den erbjuder en begreppsrig ram för information som kan tillämpas inom personlig hälso- och sjukvård, inklusive förebyggande verksamhet, friskvård och för ökad delaktighet för enskilda personer genom att

12 3. Egenskaper hos ICF

En klassifikation måste vara tydlig vad gäller det som klassificeras, dvs. dess begreppsliga område, omfattning, analysenheter, organisering och hur dessa element är strukturerade med avseende på deras inbördes samband. Följande avsnitt förklarar dessa grundläggande egenskaper hos ICF.

3.1 ICF:s begreppsliga område

ICF omfattar alla aspekter av människors hälsa samt några komponenter av välbefinnande som har med hälsa att göra. Dessa beskrivs i termer av dels *hälsodomäner*, dels *hälsorelaterade domäner*.⁸ Klassifikationen är avgränsad till att gälla hälsa i vid bemärkelse och den täcker således inte omständigheter som inte hör samman med hälsa, t.ex. sådana som uppkommer genom socioekonomiska faktorer. En person kan exempelvis ha en inskränkning i möjligheten att genomföra en uppgift i sin aktuella omgivning på grund av ras, kön, religion eller andra socioekonomiska kategorier men dessa klassificeras inte som hälsorelaterade delaktighetsinskränkningar enligt ICF.

Det råder en bred missuppfattning att ICF endast skulle gälla personer med funktionshinder, men den kan faktiskt tillämpas på *alla människor*. Hälsotillstånd och hälsorelaterade tillstånd som sammanhänger med olika hälsobetingelser kan beskrivas med användning av ICF. Med andra ord har ICF en allmängiltig tillämpning.

3.2 ICF:s omfattning

ICF erbjuder en beskrivning av situationer med avseende på mänskliga funktionstillstånd och dess begränsningar och tjänar som en ram för att organisera information om dessa. Den ger en struktur för att presentera information på ett meningsfullt, sammanhängande och lättillgängligt sätt.

ICF organiserar information i två delar: (1) funktionstillstånd och funktionshinder och (2) kontextuella faktorer: Varje del har två komponenter:

(1) Komponenter av funktionstillstånd och funktionshinder

Kroppskomponenten omfattar två klassifikationer, en för funktioner i kroppssystemen och en för kroppens struktur/anatomi. Båda klassifikationernas kapitel är ordnade enligt kroppssystemen.

⁸ Exempel på hälsodomäner innefattar att se, att höra, att gå, att lära och att komma ihåg medan exempel på hälsorelaterade domäner innefattar förflyttning, utbildning, sociala interaktioner och så vidare.

⁹ Bickenbach JE, Chatterji S, Badley EM, Üstün TB (1999) Models of disablement, universalism and the ICIDH, *Social Science and Medicine*, 48:1173-1187.

undandröja eller minska sociala hinder och uppmuntra till att det erbjuds socialt stöd och underlättande faktorer. Den är också användbar för att studera hälsovårdssystem såväl för utvärdering som för formulering av policy.

13

Aktivitets- och delaktighetskomponenten omfattar alla domäner som avser olika aspekter av funktionstillstånd ur såväl ett individuellt som ett socialt perspektiv.

(2) Kontextuella faktorerens komponenter

En förteckning över *omgivningsfaktorer* utgör den första komponenten av de kontextuella faktorerna. Omgivningsfaktorerna påverkar samtliga komponenter av funktionstillstånd och funktionshinder och är ordnade från personens närmaste omgivning till den allmänna omgivningen.

Även personliga faktorer utgör en komponent av de kontextuella faktorerna men klassificeras inte i ICF på grund av de stora sociala och kulturella variationer som är förknippade med dem.

Komponenter av funktionstillstånd och funktionshinder i ICF kan uttryckas på två sätt. Å ena sidan kan de användas för att påvisa problem, dvs. funktionsnedsättningar (impairments), strukturavvikelse (impairments), aktivitetsbegränsningar (activity limitations) eller delaktighetsinskränkningar (participation restrictions), sammanfattade under paraplytermen *funktionshinder*. Å andra sidan kan de indikera oproblematiske eller neutrala aspekter av hälsa och hälsorelaterade tillstånd, sammanfattade under paraplytermen *funktionstillstånd*.

Funktionstillstånd och funktionshinder uttolkas med hjälp av fyra åtskilda

men sammanhängande *begreppskonstruktioner*. Dessa operationaliseras genom användning av *bedömningsfaktorer* (qualifiers). Kroppsfunktioner och kroppsstrukturer kan tolkas utifrån förändringar i fysiologiska system eller anatomiska strukturer. För aktivitets- och delaktighetskomponenten finns det två begreppskonstruktioner: *kapacitet* och *genomförande* (se vidare avsnitt 4.2).

En persons funktionstillstånd och funktionshinder bör ses som en dynamisk interaktion¹⁰ mellan hälsobetingelser (sjukdomar, störningar, skador, trauma etc.) och kontextuella faktorer. De kontextuella faktorerna innefattar såväl personliga faktorer som omgivningsfaktorer och ICF ger en bred förteckning av omgivningsfaktorer som en väsentlig komponent i klassifikationen. Omgivningsfaktorerna interagerar med samtliga komponenter avseende funktionstillstånd och funktionshinder. Den grundläggande idén när det gäller omgivningsfaktorer är att dessa kan ha en underlättande eller hindrande inverkan i form av olika inslag i den fysiska, sociala och attitydmässiga omgivningen.

3.3 Klassifikationens analysenhet

ICF klassificerar hälsa och hälsorelaterade tillstånd. Klassifikationsenheten är därför kategorier inom varje domän av hälsa och hälsorelaterade tillstånd. Det är därför viktigt att notera att det inte är personer som är klassifikationsenheter i ICF, dvs. ICF klassificerar inte personer utan beskriver varje persons situation

¹⁰ Denna interaktion kan ses som en *process* eller ett *resultat* beroende på användaren.

14 3.4 Utgivningen av ICF

ICF presenteras i två versioner för att möta olika användares behov av detaljnivå. Den *fullständiga versionen* av ICF, som presenteras här, tillhandahåller klassifikation på fyra detaljnivåer. Dessa fyra nivåer kan sammanföras till en högre nivå i ett klassifikationssystem med två nivåer. Detta två-nivå-system finns tillgängligt som en *kortversion* av ICF.

4. Översikt över ICF-komponenter

DEFINITIONER¹¹

I hälsosammanhang innebär det att

Kroppsfunktioner är kroppssystemens fysiologiska funktioner inklusive psykologiska funktioner

Kroppsstrukturer är anatomiska delar av kroppen såsom organ, lemmar och deras komponenter

Aktivitet är en persons genomförande av en uppgift eller handling

Delaktighet är en persons engagemang i en livssituation

Funktionsnedsättningar respektive strukturavvikelse är problem såsom en betydande avvikelse eller förlust i kroppsfunktion eller kroppsstruktur

Aktivitetsbegränsningar är svårigheter som en person kan ha vid genomförande av aktiviteter

Delaktighetsinskränkningar är problem som en person kan ha i engagemang i livssituationer

Omgivningsfaktorer utgör den fysiska, sociala och attitydmässiga omgivning i vilken människor lever och verkar

I Tabell 1 ges en grundläggande översikt över dessa begrepp och de förklaras vidare i operationella termer i sektion 5.1. Såsom tabellen visar:

• ICF består av två *delar*, vardera med två *komponenter*:

Del 1: Funktionstillstånd och funktionshinder

(a) kroppsfunktioner respektive struktur

(b) aktiviteter och delaktighet

¹¹ Se även Bilaga 1: Taxonomiska och terminologiska frågor.

inom olika hälso- eller hälsorelaterade domäner. Beskrivning sker alltid inom en kontext som innefattar omgivnings- och personfaktorer.

15

Del 2: Kontextuella faktorer

(a) omgivningsfaktorer

(b) personliga faktorer

- Varje komponent kan uttryckas i såväl *positiva* som *negativa* termer
- Varje komponent består av olika domäner och varje domän av kategorier, som är klassifikationsenheter. En persons hälsa och hälsorelaterade tillstånd kan registreras genom att välja lämpliga kategorikoder eller kod med tillägg av *bedömningsfaktorer*, vilka är numeriska koder som anger omfattning eller grad av funktionstillstånd eller funktionshinder inom respektive kategori eller i vilken utsträckning en omgivningsfaktor är underlättande eller hindrande.

Tabell 1. Översikt över ICF

Del 1: Funktionstillstånd och funktionshinder

Del 2: Kontextuella faktorer

Komponenter Kroppens funktioner

och strukturer

Aktiviteter och

delaktighet

Omgivningsfaktorer

Personfaktorer

Domäner 1. Kroppsfunktioner

2. Kroppsstrukturer

Livsområden

(uppgifter,

handlingar)

Yttre påverkan på

funktionstillstånd

och funktionshinder

Inre påverkan på

funktionstillstånd

och funktionshinder

Begreppskonstruktioner

Förändring i kroppsfunction

(fysiologisk)

Förändring i kroppsstruktur

(anatomisk)

Kapacitet att

utföra uppgifter i en

standardomgivning

Genomförande att

utföra uppgifter i

aktuell omgivning

Underlättande eller

hindrande påverkan

från omständigheter

i den fysiska, sociala

och attitydmässiga

omgivningen

Påverkan av utmärkande

drag

hos personen

Positiv aspekt Funktionell och

strukturell integritet

Aktivitet

Delaktighet

Underlättande

faktorer

Funktionstillstånd Ej tillämbart

Negativ aspekt Funktionsnedsättning,

Strukturavvikelse

Aktivitetsbegränsning,

Delaktighetsinskränkning

Funktionshinder Barriärer/hinder Ej tillämbart

4.1. Kroppsfunktioner och kroppsstrukturer samt funktionsnedsättningar respektive strukturavvikelser

Definitioner:

Kroppsfunktioner är kroppssystemens fysiologiska funktioner (inklusive psykologiska funktioner).

Kroppsstrukturer är kroppens anatomiska delar såsom organ, lemmar och deras komponenter.

16 *Funktionsnedsättningar* respektive *strukturavvikelse* är problem i kroppens funktioner eller struktur i form av en betydande avvikelse eller förlust.

(1) Kroppsfunktioner och kroppsstrukturer klassificeras i två sektioner. Dessa har en parallell kapitelindelning. Kroppsfunktioner innefattar t.ex. grundläggande mänskliga sinnen såsom "synfunktioner" och deras strukturella motsvarigheter finns i form av "öga och därmed relaterade strukturer".

(2) "Kropp" hänför sig till den mänskliga organismen som helhet och innefattar följaktligen hjärnan och dess funktioner, dvs. förståndet. Därför är psykiska (eller psykologiska) funktioner inordnade under kroppsfunktioner.

(3) Kroppsfunktioner och kroppsstrukturer klassificeras efter kroppssystemen och därför betraktas inte anatomiska strukturer som organ.¹²

(4) Strukturavvikelse kan innefatta en anomali, defekt, förlust eller annan påvisbar avvikelse i kroppsstrukturer. Funktionsnedsättningar och strukturavvikelse beskrivs begreppsmässigt i överensstämmelse med biologisk

kunskap på vävnads- och cellnivå och på en subcellulär eller molekylär nivå.

Av praktiska skäl är dessa dock inte förtecknade.¹³ De biologiska grunderna för funktionsnedsättningar och strukturavvikelse har styrt klassifikationen och det finns utrymme att utöka klassifikationen på cellulär eller molekylär nivå. För professionella brukare bör det noteras att funktionsnedsättningar och strukturavvikelse inte är samma sak som den underliggande patologin utan snarare manifestationer av denna patologi.

(5) Funktionsnedsättningar respektive strukturavvikelse betecknar en avvikelse från vissa standarder för kroppens biomedicinska status och dess funktioner som är allmänt accepterade i en befolkning. Definitioner av dess beståndsdelar utförs främst av personer som är kvalificerade att bedöma fysiskt och psykiskt funktionstillstånd i överensstämmelse med de standarder som finns.

(6) Funktionsnedsättningar respektive strukturavvikelse kan vara tillfälliga eller permanenta, progredierande, regredierande eller statiska, intermittenta eller kontinuerliga. Avvikelse från en populationsnorm kan vara liten eller avsevärd och kan variera över tid. Dessa karakteristika erhålls vid ytterligare beskrivningar, huvudsakligen genom att till koderna bifoga bedömningsfaktorer efter punkten.

(7) Funktionsnedsättningar respektive strukturavvikelse definieras inte av etiologin eller genom hur de har uppstått, t.ex. kan förlust av syn eller av en

kroppsdel uppkomma på grund av en genetisk avvikelse eller en skada. Före-

¹² Fastän det talas om organnivå i 1980 års version av ICDH är definitionen av "organ" otydlig. Öga och öra betraktas traditionellt som organ; dock är det svårt att identifiera och definiera deras gränser. Detsamma gäller extremiteter och inre organ. Istället för ett "organsynsätt", vilket förutsätter förekomst av en helhet eller enhet inom kroppen, använder ICF termen "kroppsstruktur".

¹³ Funktionsnedsättningar och strukturavvikelse som kodas i den fullständiga versionen av ICF skall således vara möjliga att upptäcka och vara märkbara för andra eller för personen själv genom direkt observation eller genom slutsatser från observation.

17

komst av en funktionsnedsättning eller strukturavvikelse förutsätter givetvis en orsak, men denna behöver inte helt förklara den uppkomna funktionsnedsättningen eller strukturavvikelsen. Vidare kan en och samma funktionsnedsättning hänga samman med olika sjukdomar, störningar eller fysiologiska tillstånd.

(8) Funktionsnedsättningar respektive strukturavvikelse kan vara en del av eller ett uttryck för ett hälsotillstånd men utvisar inte nödvändigtvis att det föreligger en sjukdom eller att personen bör betraktas som sjuk.

(9) Funktionsnedsättningar respektive strukturavvikelse har en bredare och mer omfattande spännvidd än störningar eller sjukdomar. Till exempel är förlust av ett ben en avvikelse i kroppsstrukturen men inte en sjukdom.

(10) Funktionsnedsättningar respektive strukturavvikelse kan i sin tur ge upphov till andra funktionsnedsättningar eller strukturavvikelse. T.ex. kan en förlust av muskelkraft nedsätta rörlighetsfunktioner, nedsatta hjärtfunktioner kan sammanhänga med svaghet i andningsfunktioner och nedsatt perception kan sammanhänga med tankefunktioner.

(11) Vissa kategorier av komponenter i kroppsfunktioner och kroppsstrukturer kan tyckas överlappa med kategorier i ICD-10, särskilt med avseende på symtom och sjukdomstecken. Dock är de två klassifikationernas syften olika. ICD-10 klassificerar symtom i ett speciellt kapitel för att dokumentera sjuklighet eller resursanvändning medan ICF klassificerar dem som kroppsfunktioner, vilka kan användas som underlag för förebyggande insatser eller för att identifiera patienters behov. Viktigast är att klassifikation av kroppsfunktioner och kroppsstrukturer enligt ICF avses användas tillsammans med aktivitetsoch delaktighetskategorierna.

(12) Funktionsnedsättningar respektive strukturavvikelse är klassificerade i kategorier genom definierade identifikationskriterier, dvs. som befintliga eller ej enligt en tröskelnivå. Kriterierna är desamma för funktioner och struktur:

(a) förlust eller avsaknad, (b) reduktion, (c) ökning eller övermått och (d) avvikelse. En befintlig funktionsnedsättning eller strukturavvikelse kan graderas i termer av dess svårighetsgrad genom att använda den generiska bedömningsfaktorn.

(13) Omgivningsfaktorer interagerar med kroppsfunktioner genom t.ex. interaktionen mellan luftkvalitet och andning, ljus och seende, ljud och hörande, störande stimuli och uppmärksamhet, beskaffenhet hos underlaget och balans samt omgivningstemperatur och reglering av kroppstemperaturen.

4.2. Aktivitet och delaktighet/aktivitetsbegränsningar och delaktighetsinskränkningar

Definition:

Aktivitet är en persons utförande av en uppgift eller handling.

Delaktighet är en persons engagemang i en livssituation.

Aktivitetsbegränsningar är svårigheter som en person kan ha vid utförandet av aktiviteter.

Delaktighetsinskränkningar är problem som en person kan ha i engagemang i livssituationer.

(1) Domänerna för aktivitets- och delaktighetskomponenten presenteras i en enda förteckning som täcker det fullständiga omfånget av livsområden, från grundläggande lärande eller observerande till sammansatta områden såsom mellanmänsklig interaktion och arbete. Komponenter kan användas för att beteckna (a) "aktiviteter" eller (p) "delaktighet" eller båda. Domäner i denna komponent bedöms genom de två bedömningsfaktorerna för *genomförande* och *kapacitet*. Härigenom ges information som samlas enligt förteckningen i en datamatrix utan någon överlappning eller överflöd (se Tabell 2).

Tabell 2. Matrix för bedömning av aktiviteter och delaktighet

Domäner Bedömningsfaktor Bedömningsfaktor

GENOMFÖRANDE KAPACITET

d1 Lärande och att tillämpa kunskap

d2 Allmänna uppgifter och krav

d3 Kommunikation

d4 Förflyttning

d5 Personlig vård

d6 Hemliv

d7 Mellanmänskliga relationer

d8 Större livsområden

d9 Samhälle, socialt och medborgerligt liv

(2) Bedömning av genomförande beskriver vad en person gör i sin aktuella omgivning. Eftersom den aktuella omgivningen utgör en social kontext kan genomförande även förstås som människors "engagemang i en livssituation"

eller "erfarenhet av livet" i det sammanhang i vilket de lever.¹⁴ Detta sammanhang innefattar omgivningsfaktorer, dvs. alla aspekter av den fysiska, sociala och attitydmässiga omgivningen som kan kodas genom att använda omgivningsfaktorerna.

(3) Kapacitetsbedömningen beskriver en persons förmåga att utföra en uppgift eller handling. Denna konstruktion syftar till att påvisa den högsta möjliga funktionsnivå som en person kan tänkas uppnå inom en given domän vid

¹⁴ Definitionen av delaktighet för in begreppet engagemang. Några föreslagna definitioner av "engagemang" innefattar att delta, att ingå i eller att vara involverad inom ett livsområde, att vara accepterad eller att ha tillgång till nödvändiga resurser. I informationsmatrisen i Tabell 2 är den enda möjliga indikatorn på delaktighet en kodning av genomförande. Detta betyder inte att delaktighet automatiskt jämföras med genomförande. Begreppet engagemang bör också skiljas från den subjektiva erfarenheten av engagemang (känsla av tillhörighet). Användare som vill koda engagemang separat bör vända sig till kodanvisningar för ICF i Bilaga 2.

19

en given tidpunkt. För att bedöma en persons fulla förmåga skulle man behöva ha en "standardiserad" omgivning för att neutralisera den varierande påverkan som olika omgivningar har på personens förmåga. Den standardiserade omgivningen kan vara: (a) en verklig omgivning som allmänt används för att bedöma kapacitet i testsituationer eller (b) i fall där detta inte är möjligt en antagen omgivning som kan tänkas ha en enhetlig påverkan. Denna omgivning kan kallas "enhetlig" eller "standard". Kapacitet återspeglar sålunda personens omgivningsanpassade förmåga. Denna anpassning måste vara densamma för alla människor i alla länder för att tillåta internationella jämförelser. För att vara exakt kan inslag av den enhetliga eller standardiserade omgivningen kodas genom att använda klassifikationen av omgivningsfaktorer. Skillnaden mellan kapacitet och genomförande återspeglar skillnaden mellan påverkan från de aktuella och enhetliga omgivningarna och ger därmed en användbar vägledning för vad som kan göras i personens omgivning för att förbättra genomförandet.

(4) Såväl bedömning av kapacitet som bedömning av genomförande kan vidare användas med avseende på utförande med eller utan hjälpmedel eller personlig assistans. Varken hjälpmedel eller personlig assistans eliminerar funktionsnedsättningar eller strukturavvikelse men de kan undanröja begränsningar i funktionstillstånd inom specifika domäner. Denna typ av kodning är särskilt användbar för att identifiera hur mycket en persons funktionstillstånd skulle begränsas utan hjälpmedlen (se Kodningsanvisningar för ICF i Bilaga 2).

(5) Svårigheter eller problem i dessa domäner kan uppstå när det finns en kvalitativ eller kvantitativ förändring av det sätt på vilket dessa domänfunktioner genomförs. Aktivitetsbegränsningar eller delaktighetsinskränkningar bedöms i relation till en allmänt accepterad populationsstandard. Denna standard eller norm mot vilken personens kapacitet och genomförande jämförs är en person utan motsvarande hälsobetingelser (sjukdom, störning eller skada etc.). Aktivitetsbegränsningen eller delaktighetsinskränkningen registrerar den bristande överensstämmelsen mellan observerat och förväntat genomförande. Ett förväntat genomförande är den populationsnorm som svarar mot vad som erfarenhetsmässigt kan förväntas av människor utan de specifika hälsobetingelserna.

Samma norm används i kapacitetsbedömningen så att man kan dra slutsats om vad som kan göras i personens omgivning för att förbättra genomförandet.

(6) Problem med genomförande kan uppstå till följd av den sociala omgivningen även om personen inte har någon funktionsnedsättning/strukturavvikelse. En person som är HIV-positiv utan några symtom eller tecken på sjukdom eller en person som har ärftlig disposition för en viss sjukdom uppvisar kanske inte några funktionsnedsättningar eller strukturavvikelse och har även tillräcklig kapacitet att arbeta men kan ändå inte arbeta på grund av nekad tillgång till

tjänster, diskriminering eller stigmatisering.

20 (7) Det är svårt att skilja mellan "aktiviteter" och "delaktighet" enbart med utgångspunkt i domäner. På liknande sätt har det inte varit möjligt att skilja mellan "individuellt perspektiv" och "socialt perspektiv" på grundval av domänerna mot bakgrund av internationell variation och olika perspektiv mellan yrkesgrupper och teoretiska system. ICF erbjuder därför en enda förteckning där olika användare kan operationalisera aktiviteter (a) och delaktighet (p) på önskat sätt. Detta förklaras närmare i Bilaga 3.

Det finns i grunden fyra möjliga sätt att göra detta:

- (a) att beteckna vissa domäner som aktiviteter och andra som delaktighet utan att tillåta någon överlappning
- (b) samma som föregående alternativ men med viss överlappning
- (c) att beteckna alla detaljerade domäner som aktiviteter och använda de breda kategoriöverskrifterna som delaktighet
- (d) att använda samtliga domäner som såväl aktiviteter som delaktighet.

4.3. Kontextuella faktorer

Kontextuella faktorer representerar den fullständiga bakgrunden till en persons liv och leverne. De innefattar två komponenter, omgivningsfaktorer och personliga faktorer, som kan påverka en person med en viss hälsobetingelse och den personens hälsa och hälsorelaterade tillstånd.

Omgivningsfaktorer omfattar den fysiska, sociala och attitydmässiga omgivning i vilken personer lever sina liv. Faktorerna finns "utanför" personen och kan ha positivt eller negativt inflytande på personens genomförande som samhällsmedlem, på personens kapacitet att utföra uppgifter eller handlingar eller på personens kroppsfunction eller struktur.

(1) Omgivningsfaktorer är i klassifikationen ordnade för att fokusera på två olika nivåer:

a. Individnivå – personens omedelbara omgivning, som innefattar t.ex. hem, arbetsplats och skola. På den här nivån innefattas såväl de fysiska och materiella dragen i omgivningen som en person möter öga mot öga även som direkt kontakt med andra såsom familj, vänner, kamrater och okända människor.

b. Service, tjänster och system – formella och informella sociala strukturer, tjänster och övergripande strategier eller system i samhället eller i en kultur, som påverkar personer. Denna nivå innefattar organisationer och tjänster som hänger samman med arbetsmiljö, kommunala verksamheter, statliga organ, kommunikations- och transportservice samt informella sociala nätverk liksom även lagar, bestämmelser, formella och informella regler, attityder och ideologier.

(2) Omgivningsfaktorer samverkar med komponenterna kroppsfunctioner och kroppsstrukturer, aktiviteter och delaktighet. För varje komponent kan karak-

21
tären och omfattningen av interaktion mellan dessa utformas vidare genom framtida vetenskapligt arbete. Funktionshinder karakteriseras som en följd eller ett resultat av ett komplext samband mellan en persons hälsotillstånd och personliga faktorer samt av de yttre faktorer som representerar omständigheterna i vilka personen lever. Genom detta samband kan olika omgivningar ha mycket olika påverkan på en viss person med ett givet hälsotillstånd. En omgivning med hinder eller utan underlättande faktorer gör att personens genomförande begränsas. Andra omgivningar som är mer underlättande kan förbättra genomförandet. Samhället kan hindra en persons genomförande genom att antingen skapa barriärer (t.ex. otillgängliga byggnader) eller genom att inte tillhandahålla underlättande faktorer (t.ex. ingen tillgång till hjälpmedel).

Personfaktorer är den individuella bakgrunden till en persons liv och leverne och utgörs av personliga egenskaper som inte hör till hälsobetingelsen eller hälsotillståndet.

Dessa faktorer kan bl.a. vara kön, ras, ålder, andra hälsofaktorer, kondition, livsstil, vanor, uppfostran, copingsätt, social bakgrund, utbildning, yrke och tidigare respektive aktuell erfarenhet (händelser i det förflutna eller aktuella händelser), allmänna beteendemönster och karaktär, individuella psykologiska tillgångar och andra egenskaper, som tillsammans eller var och en kan påverka funktionshinder på varje nivå. Personfaktorer klassificeras inte i ICF. De har dock tagits med i Figur 1 för att visa att de kan påverka resultatet av olika interventioner.

5. Funktionstillstånd och funktionshinder som modell

5.1. Funktionstillstånd och funktionshinder som process

ICF som klassifikation beskriver inte funktionstillstånd och funktionshinder som en "process". Den kan dock användas för att beskriva processen genom att erbjuda olika möjligheter att kartlägga de olika konstruktionerna och domänerna. ICF erbjuder ett synsätt med flera perspektiv på klassifikation av funktionstillstånd och funktionshinder som en interaktiv utvecklingsprocess. Den tillhandahåller "byggstenar" för användare som önskar skapa modeller och studera olika aspekter av denna process. På detta sätt kan ICF betraktas som ett språk. Texter som kan skapas med detta beror på användarna, deras kreativitet och vetenskapliga orientering. Diagrammet i Figur 1 kan hjälpa till att illustrera den nuvarande uppfattningen av interaktionen mellan olika komponenter.¹⁵

¹⁵ ICF skiljer sig väsentligt från 1980 års version av ICIDH vad avser bilden av de ömsesidiga relationerna mellan funktionstillstånd och funktionshinder. Det bör noteras att varje diagram troligen blir ofullständigt och benäget att ge en oriktig bild på grund av komplexiteten i interaktionerna i en mångdimensionell modell. Avsikten med modellen är att illustrera multipla interaktioner. Det är säkert möjligt att illustrera andra viktiga aspekter i processen. Tolkning av interaktioner mellan olika komponenter och konstruktioner kan också variera, t.ex. inverkan av omgivningsfaktorer på kroppsfunktioner skiljer sig säkert från inverkan på delaktighet.

22 *Figur 1: Aktuell tolkning av interaktioner mellan komponenterna i ICF*

Enligt Figur 1 kan en persons funktionstillstånd inom en specifik domän ses som en interaktion eller ett sammansatt förhållande mellan hälsobetingelse och kontextuella faktorer, dvs. omgivnings- och personfaktorer. Mellan dessa faktorer finns det en dynamisk interaktion så att interventioner inom en enhet kan påverka en eller flera andra enheter. Interaktionerna är specifika och inte alltid möjliga att förutsäga som ett "ett-till-ett"-samband mellan varandra. Interaktionen verkar i två riktningar – förekomst av funktionshinder kan till och med förändra själva hälsoförhållandet. Det kan tyckas rimligt att dra slutsats om en kapacitetsbegränsning utifrån en eller flera funktionsnedsättningar/strukturavvikelse eller om en inskränkning i genomförande utifrån en eller flera begränsningar. Det är dock viktigt att samla in data oberoende av dessa konstruktioner och därefter utforska sambanden och orsaksförhållanden dem emellan. Om en persons fullständiga hälsoerfarenhet skall beskrivas är samtliga komponenter användbara. En person kan t.ex.:

- ha funktionsnedsättningar/strukturavvikelse utan att ha kapacitetsbegränsningar (t.ex. avvikande utseende på grund av spetälska behöver inte påverka personens kapacitet)
- ha problem med genomförande och begränsningar av kapacitet utan påtagliga funktionsbegränsningar/strukturavvikelse (t.ex. begränsat genomförande av dagliga aktiviteter som sammanhänger med många sjukdomar)
- ha problem med genomförande utan vare sig funktionsnedsättningar/strukturavvikelse eller begränsningar av kapacitet (t.ex. en HIV-positiv person eller en före detta patient som tillfrisknat från psykisk sjukdom som möter stigma eller diskriminering i mellanmänskliga relationer eller arbete)

Hälsobetingelse
(störning/sjukdom)
Kroppsfunktion och
anatomisk struktur
Aktivitet Delaktighet
Omgivningsfaktorer Personliga faktorer

- ha begränsningar av kapacitet utan assistans men inte ha problem med genomförande i den aktuella omgivningen (t.ex. kan en person med förflyttningsbegränsningar genom samhällets försorg ha fått tekniska hjälpmedel för förflyttning)
- uppleva en viss påverkan i motsatt riktning (t.ex. kan inaktivitet i kroppsdelar orsaka muskelatrofi och institutionalisering kan resultera i förlust av social förmåga).

Schemat i Figur 1 visar den roll kontextuella faktorer, dvs. omgivnings- och personfaktorer, spelar i processen. Dessa faktorer interagerar med den personen som har en viss hälsobetingelse och detta bestämmer nivån och omfattningen av personens funktionstillstånd. Omgivningsfaktorerna är externa och utanför individen (t.ex. attityder i samhället, arkitektoniska karakteristika och lagstiftning) och dessa klassificeras enligt förteckningen av omgivningsfaktorer i klassifikationen. Personfaktorer klassificeras däremot inte i den aktuella versionen av ICF. Dessa inkluderar bl.a. kön, ras, ålder, personens hälsotillstånd, kondition, livsstil, vanor, uppfostran, copingsätt och andra sådana faktorer. Bedömning av dem lämnas till användaren om behov föreligger.

5.2. Medicinska och sociala modeller

Ett antal olika begreppsliga modeller¹⁶ har föreslagits för att förstå och förklara funktionshinder och funktionstillstånd. Dessa kan uttryckas i en dialektik mellan en "medicinsk modell" och en "social modell". Den *medicinska modellen* ser funktionshinder som ett problem hos en person, direkt orsakat av sjukdom, skada eller annan hälsobetingelse som kräver medicinsk vård. Vården erbjuds i form av individuell behandling av professionella yrkesutövare. Behandling av funktionshinder syftar till bot eller till anpassning och beteendeförändring hos en person.

Medicinsk vård ses som det viktiga och på politisk nivå är det huvudsakliga ansvaret att förändra eller reformera hälsovårdspolicyn. Den *sociala modellen* ser å andra sidan funktionshinder huvudsakligen som ett socialt skapat problem och principiellt som en fråga om individers fullständiga integrering i samhället. Funktionshinder är inte ett attribut som åsätts en person utan snarare en komplex samling omständigheter, av vilka många är en följd av den sociala miljön. För att hantera problemet krävs sociala åtgärder, och det är samhällets kollektiva ansvar i stort att vidta nödvändiga förändringar i omgivningen för fullständig delaktighet av personer med funktionshinder inom alla områden av det sociala livet. Frågan gäller därför attityder och ideologi och den kräver social förändring. På politisk nivå blir det en fråga om mänskliga rättigheter. Funktionshinder blir kort sagt en politisk fråga.

ICF bygger på en kombination av dessa två motstridiga modeller. För att fånga kombinationen av de olika perspektiven på hur människan fungerar har en "bio-¹⁶ Termen "modell" betyder här konstruktion eller paradigm och skiljer sig från användningen av termen i föregående avsnitt.

24 psykosocial" inriktning använts. ICF försöker således uppnå en syntes av olika perspektiv för att erbjuda en sammanhållen syn på hälsa utifrån ett biologiskt, ett individuellt och ett socialt perspektiv.¹⁷

6. Användning av ICF

ICF är en klassifikation av mänskliga funktionstillstånd och funktionshinder. Den ordnar systematiskt hälso- och hälsorelaterade domäner. Inom varje komponent har domäner ytterligare grupperats i enlighet med gemensamma karakteristika, såsom ursprung, typ eller likhet, och ordnats på ett meningsfullt sätt. Klassifikationen har organiserats i enlighet med en uppsättning principer (se Bilaga 1).

Dessa principer hänför sig till nivåernas inbördes relationer och klassifikationens hierarki, dvs. uppsättning av nivåer. Några kategorier i ICF är dock ordnade på ett icke-hierarkiskt sätt utan någon ordning utan som likvärdiga delar av en gren.

Klassifikationen har följande strukturella egenskaper av betydelse för dess användning:

(1) ICF ger standardiserade operationella definitioner av hälso- och hälsorelaterade domäner i motsats till "lokala" hälsodefinitioner. Definitionerna beskriver

varje domäns väsentliga attribut (t.ex. kvaliteter, egenskaper, relationer) och innehåller information om vad som varje domän innefattar och utesluter. Definitionerna innefattar allmänt använda hållpunkter för bedömning så att de kan översättas till frågeformulär. Omvänt kan resultaten från befintliga bedömningsinstrument

kodas i ICF-termer. Som exempel definieras "syn" i termer av funktioner att uppfatta form och kontur på olika avstånd, med ett öga eller båda ögonen, så att graden av synsvårighet kan kodas som lätt, måttlig, svår eller total i termer av dessa parametrar.

(2) ICF använder alfanumeriska system där bokstäverna b, s, d, a, p och e används för att beteckna kroppsfunktioner (b), kroppsstrukturer (s), domäner för aktiviteter och delaktighet (d) alternativt aktiviteter (a) och delaktighet (p) samt omgivningsfaktorer (e). Dessa bokstäver följs av en numerisk kod som börjar med kapitelnummer (1 siffra), följs av den andra nivån (2 siffror) och av den tredje respektive fjärde nivån (3 respektive 4 siffror).

(3) ICF-kategorierna är sammankopplade så att bredare kategorier definieras för att innefatta mer detaljerade underkategorier av den övergripande kategorin. Till exempel innefattar kapitlet om förflyttning de skilda kategorierna att stå, att sitta, att gå, att bära, etc. Den korta (kortfattade) versionen har två nivåer medan den fullständiga (detaljerade) versionen täcker fyra nivåer. Koderna i såväl den korta som den fullständiga versionen överensstämmer med varandra, dvs. den korta versionen kan aggregeras från den fullständiga versionen.

(4) Varje person kan ges en uppsättning koder på varje nivå. Koderna kan vara oberoende av varandra eller inbördes relaterade.

¹⁷ Se även Bilaga 5 – ICF och personer med funktionshinder.

25

(5) Koderna i ICF är fullständiga endast om man använder en *bedömningsfaktor* (*qualifier*), som anger graden av ett hälsotillstånd (t.ex. problemets svårighetsgrad). Bedömningsfaktorer anges med en, två eller fler siffror efter decimalpunkten. Vid kodning bör varje kod följas av åtminstone en bedömningsfaktor. Utan en bedömningsfaktor har en kod ingen mening utöver begreppsdefinitionen.

(6) Den första bedömningsfaktorn för respektive kroppsfunktioner och kroppsstrukturer, genomförande och kapacitet beträffande aktivitet och delaktighet samt den första bedömningsfaktorn för omgivningsfaktorer beskriver samtliga problemens omfattning inom var och en av dessa komponenter.

(7) Samtliga komponenter (kroppsfunktioner och kroppsstrukturer, aktiviteter och delaktighet samt omgivningsfaktorer) kvantifieras genom användning av samma skala. Att ha ett problem kan betyda en funktionsnedsättning, strukturavvikelse, aktivitetsbegränsning, delaktighetsinskränkning eller hinder beroende på konstruktionen. Lämpliga ord att använda för bedömningen visas nedan inom parentes och bör väljas utifrån vad som passar för respektive klassifikationsdomän,

(där xxx står för den andra nivåns domänsiffror). För att kvantifiering skall kunna ske på ett genomgående enhetligt sätt krävs att det utvecklas bedömningsmetoder genom forskning. Breda procenttalsområden har angivits för de fall där det finns tillgång till kalibrerade bedömningsinstrument eller andra standarder för att kvantifiera en funktionsnedsättning, strukturavvikelse, kapacitetsbegränsning, ett genomförandeproblem eller hinder. När man anger "inget problem" eller "totalt problem" kan dock ett fel på upp till 5 procent föreligga. "Måttligt problem" avser ett problem på upp till halva tiden eller halva skalan av total svårighet. Procenttalen skall kalibreras inom olika domäner med populationsstandarder på percentilnivå som referens.

xxx.0 INGET problem (ingen, avsaknad, obetydlig...) 0–4 %

xxx.1 LÄTT problem (litet, lågt...) 5–24 %

xxx.2 MÅTTLIGT problem (medel, ganska stort...) 25–49 %
xxx.3 STORT problem (gravt, högt, extremt, svårt...) 50–95 %
xxx.4 TOTALT problem (fullständigt...) 96–100 %
xxx.8 ej specificerat
xxx.9 ej tillämbart

(8) Vad avser omgivningsfaktorer kan den första bedömningsfaktorn användas för att beteckna antingen graden av positiva aspekter av miljön, dvs. underlättande faktorer, eller graden av negativa effekter, dvs. hinder. För att beteckna underlättande faktorer kan samma 0–4 skala användas, men decimalpunkten ersätts med ett plustecken, t.ex. e110+2. Omgivningsfaktorer kan kodas (a) i förhållande till varje konstruktion individuellt, eller (b) utan relation till individuell konstruktion. Det förra sättet är att föredra eftersom det tydligare identifierar omgivningens inverkan.

26 (9) Olika användare kan finna det lämpligt och till hjälp att lägga till andra slag av information för kodning av varje item. Det finns en uppsättning andra möjliga bedömningsfaktorer som skulle kunna användas. Tabell 3 visar mer detaljerat bedömningsfaktorer för varje komponent.

(10) Beskrivningar av hälsa och hälsorelaterade domäner hänför sig till användning vid en given tidpunkt, dvs. ger en ögonblicksbild. Genom att göra bedömningar vid flera tidpunkter är det möjligt att beskriva en kurva över tid och därmed en process.

(11) I ICF ges en persons hälsa och hälsorelaterade tillstånd en uppsättning koder som omspannar klassifikationens två delar. Det maximala antalet koder per person är på första nivån (1 siffra) 34 stycken – 8 kroppsfunktioner, 8 kroppsstrukturer, 9 genomförande- och 9 kapacitetskoder. På motsvarande sätt är det totala antalet koder 362 stycken på andra nivån (3 siffror). På mer detaljerade nivåer ökar antalet koder till 1 424 stycken. Vid tillämpning av ICF i praktiken kan en uppsättning av 3 till 18 koder på tresifvernivå (andra nivån) vara tillräcklig för att beskriva ett fall. De mer detaljerade fyr- och femsifvernivåerna används i allmänhet inom olika specialistområden (t.ex. vid utvärdering av rehabilitering, inom geriatrik etc.) medan klassificering på tresifvernivå kan användas för kartläggningar och övergripande utvärderingar av kliniska resultat.

Ytterligare riktlinjer för kodning ges i Bilaga 2. Användare rekommenderas starkt att skaffa sig träning i bruket av klassifikationen genom WHO och dess nätverk av Collaborating Centres.

27

Tabell 3. Bedömningsfaktorer

Konstruktion Första bedömningsfaktorn Andra bedömningsfaktorn

Kroppsfunktioner (b)

Generisk bedömningsfaktor
med negativ skala som används
för att beteckna grad eller storlek
av en nedsättning
*Exempel: b168.3 för att
beteckna en stor funktionsnedsättning
i specifika mentala
språkfunktioner*
Ingen

Anatomisk struktur (s)

Generisk bedömningsfaktor
med negativ skala som används
för att beteckna grad eller storlek
av en nedsättning
*Exempel: s730.3 för att beteckna
en svår strukturavvikelse
i en övre extremitet*
Används för att ange karaktären
av en förändring inom respektive
struktur
0 = ingen strukturförändring
1 = total avsaknad
2 = delvis avsaknad

3 = en ytterligare del
4 = avvikande dimensioner
5 = diskontinuitet
6 = avvikande position/felställning
7 = kvalitativ förändring i struktur, inkl.vätskeansamling
8 = ej specificerat
9 = ej tillämpligt

Exempel: s7300.32 för att beteckna delvis avsaknad av övre extremitet

Aktivitet och Delaktighet (d)

Endast aktivitet (a)

Endast delaktighet (p)

GENOMFÖRANDE

Generisk bedömningsfaktor

Problem i personens aktuella omgivning.

Exempel: a5101.1_ för att beteckna lätt svårighet att bada hela kroppen med användning av hjälpmedel som personen har tillgång till i sin aktuella omgivning

KAPACITET

Generisk bedömningsfaktor

Begränsning utan assistans.

Exempel: a5101._2 för att beteckna måttlig svårighet att tvätta hela kroppen och det tyder på måttlig svårighet utan användning av hjälpmedel eller personlig hjälp

Omgivningsfaktorer (e)

Generisk bedömningsfaktor

med negativ och/eller positiv skala för att beteckna omfattningen av hindrande respektive underlättande faktorer

Exempel: e130.2 för att beteckna att produkter för utbildning utgör ett måttligt hinder. Tvärtom skulle e130+2 beteckna att produkter för utbildning är måttligt underlättande faktorer

Ingen

28 54:e Världshälsoförsamlingens godkännande av ICF för internationellt bruk

Resolution WHA54.21 lyder på följande sätt:

Den femtiofjärde världshälsoförsamlingen

1. **GODKÄNNER** den andra utgåvan av International Classification of Impairments, Disabilities and Handicaps (ICIDH¹⁸) med titeln International Classification of Functioning, Disability and Health, hädanefter benämnd ICF
2. **UPPMANAR** medlemsstaterna att använda ICF i sin forskning, utvärdering och rapportering som lämplig med hänsyn tagen till speciella situationer i medlemsstaterna och särskilt med tanke på möjliga framtida revisioner
3. **UPPDRAR** åt generaldirektören att på begäran ge stöd till medlemsstater för användning av ICF.

¹⁸ Den svenska versionen av ICIDH har titeln Klassifikation – Funktionsbegränsning på organnivå, Begränsning av förmåga på personnivå, Handikapp konsekvenser på social nivå.

ICF

Klassifikationens

första nivå

Förteckning av kapitelrubrikerna i klassifikationen

30 Kroppsfunktioner

Kapitel 1 Psykiska funktioner

Kapitel 2 Sinnesfunktioner och smärta

Kapitel 3 Röst- och talfunktioner

Kapitel 4 Hjärt-kärlfunktioner, blodbildnings-, immunsystems- och andningsfunktioner

Kapitel 5 Matsmältnings- och ämnesomsättningsfunktioner och endokrina funktioner

Kapitel 6 Funktioner i köns- och urinorganen samt reproduktiva funktioner

Kapitel 7 Neuromuskuloskeletala och rörelserelaterade funktioner

Kapitel 8 Funktioner i huden och därmed relaterade strukturer

Kroppsstrukturer

Kapitel 1 Strukturer i nervsystemet

Kapitel 2 Ögat, örat och därmed relaterade strukturer

Kapitel 3 Strukturer involverade i röst och tal

Kapitel 4 Strukturer i hjärt-kärlsystemet, immunologiska systemet och andningssystemet

Kapitel 5 Strukturer som sammanhänger med matsmältnings- och ämnesomsättningssystemen samt endokrina systemet

Kapitel 6 Strukturer som sammanhänger med köns- och urinorganens system

Kapitel 7 Strukturer som sammanhänger med rörelse

Kapitel 8 Hud och därmed sammanhängande strukturer

Aktiviteter och delaktighet

Kapitel 1 Lärande och att tillämpa kunskap

Kapitel 2 Allmänna uppgifter och krav

Kapitel 3 Kommunikation

Kapitel 4 Förflyttning

Kapitel 5 Personlig vård

Kapitel 6 Hemliv

Kapitel 7 Mellanmänniska interaktioner och relationer

31

Kapitel 8 Viktiga livsområden

Kapitel 9 Samhällsgemenskap, socialt och medborgerligt liv

Omgivningsfaktorer

Kapitel 1 Produkter och teknik

Kapitel 2 Naturmiljö och mänskligt skapade miljöförändringar

Kapitel 3 Personligt stöd och personliga relationer

Kapitel 4 Attityder

Kapitel 5 Service, tjänster, system och policies

32

33

ICF

Klassifikationens

andra nivå

Förteckning över kapitelrubriker, avsnittsrubriker
samt den första undernivån

34 KROPPSFUNKTIONER

Kapitel 1 Psykiska funktioner

Övergripande psykiska funktioner (b110–b139)

b110 Medvetandefunktioner

b114 Orienteringsfunktioner

b117 Intellektuella funktioner

b122 Övergripande psykosociala funktioner

b126 Temperament och personlighetsfunktioner

b130 Energi och driftfunktioner

b134 Sömnfunktioner

b139 Andra specificerade och ospecificerade övergripande psykiska funktioner

Specifika psykiska funktioner (b140–b189)

b140 Uppmärksamhetsfunktioner

b144 Minnesfunktioner

b147 Psykomotoriska funktioner

b152 Emotionella funktioner

b156 Perceptuella funktioner

b160 Tankefunktioner

b164 Högre kognitiva funktioner

b167 Psykiska språkfunktioner

b172 Kalkyleringsfunktioner

b176 Psykisk funktion att ordna sammansatta rörelser i följd

b180 Funktioner för erfarenhet av jaget och tid

b189 Andra specificerade och ospecificerade specifika psykiska funktioner

b198 Psykiska funktioner, andra specificerade

b199 Psykiska funktioner, ospecificerade

Kapitel 2 Sinnesfunktioner och smärta

Syn och därmed sammanhängande funktioner (b210–b229)

b210 Synfunktioner

b215 Funktioner hos strukturer intill ögat

b220 Förnimmelser förenade med öga och angränsande strukturer

b229 Andra specificerade och ospecificerade synfunktioner och därmed relaterade funktioner

35

Hörsel och vestibulära funktioner (b230–b249)

b230 Hörselfunktioner

b235 Vestibulära funktioner

b240 Förnimmelser i samband med hörsel och vestibulär funktion

b249 Andra specificerade och ospecificerade hörselfunktioner och vestibulära funktioner

Övriga sinnesfunktioner (b250–b279)

b250 Smakfunktion

b255 Luktfunktion

b260 Proprioceptiv funktion

b265 Beröringsfunktion

b270 Sinnesfunktioner som hänger samman med temperatur och andra

sinnesintryck

b279 Övriga sinnesfunktioner, andra specificerade och ospecificerade

Smärta (b280–b289)

b280 Smärtförmimelse

b289 Annan specificerad och ospecificerad förmimelse av smärta

b298 Sinnesfunktioner och smärta, andra specificerade

b299 Sinnesfunktioner och smärta, ospecificerade

Kapitel 3 Röst- och talfunktioner

b310 Röstfunktioner

b320 Artikuleringsfunktioner

b330 Funktioner för språkbehärskning och rytm i tal

b340 Alternativa vokaliseringsfunktioner

b398 Röst- och talfunktioner, andra specificerade

b399 Röst- och talfunktioner, ospecificerade

Kapitel 4 Hjärt-kärlfunktioner, blodbildnings-, immunsystems- och andningsfunktioner

Funktioner i hjärt- och kärlsystem (b410–b429)

b410 Hjärtfunktioner

b415 Blodkärlfunktioner

b420 Blodtrycksfunktioner

b429 Andra specificerade och ospecificerade funktioner i hjärt-kärlsystemet

36 Funktioner i blodbildningssystemet och det immunologiska systemet (b430–b439)

b430 Blodbildningsfunktioner

b435 Immunologiska funktioner

b439 Andra specificerade och ospecificerade blodbildningsfunktioner
och immunologiska funktioner

Andningsfunktioner (b440–b449)

b440 Andningsfunktioner

b445 Andningsmuskelfunktioner

b449 Andra specificerade och ospecificerade andningsfunktioner

Övriga funktioner och förmimelser i hjärt-kärlsystemet och andningssystemet (b450–b469)

b450 Övriga andningsfunktioner

b455 Funktioner relaterade till tolerans för fysiskt arbete

b460 Förmimelser i samband med hjärt-kärlfunktioner och andningsfunktioner

b469 Övriga funktioner och förmimelser i hjärt-kärlsystemet och andningssystemet,
andra specificerade och ospecificerade

b498 Hjärt-kärlfunktioner, blodbildnings-, immunsystems- och andningsfunktioner,
andra specificerade

b499 Hjärt-kärlfunktioner, blodbildnings-, immunsystems- och andningsfunktioner,
ospecificerade

Kapitel 5 Matsmältnings- och ämnesomsättningsfunktioner och endokrina funktioner

Funktioner som sammanhänger med matsmältningssystemet (b510–b539)

b510 Funktioner vid intagande av föda

b515 Matsmältningsfunktioner

b520 Funktioner för näringsupptag

b525 Avföringsfunktioner

b530 Viktuppehållande funktioner
b535 Förmimmelser förenade med matsmältningssystemet
b539 Andra specificerade och ospecificerade funktioner som sammanhänger med matsmältningssystemet

37

Funktioner som sammanhänger med ämnesomsättningssystemet och det endokrina systemet (b540–b559)

b540 Allmänna ämnesomsättningsfunktioner
b545 Funktioner för vatten-, mineral- och elektrolytbalans
b550 Värmereglerande funktioner
b555 Endokrina funktioner
b559 Andra specificerade och ospecificerade funktioner som sammanhänger med ämnesomsättning och endokrina system
b598 Matsmältnings- och ämnesomsättningsfunktioner och endokrina funktioner, andra specificerade
b599 Matsmältnings- och ämnesomsättningsfunktioner och endokrina funktioner, ospecificerade

Kapitel 6 Funktioner i köns- och urinorganen samt reproduktiva funktioner

Urinfunktioner (b610–b639)

b610 Urinutsöndringsfunktioner
b620 Urineringsfunktioner
b630 Förmimmelser i samband med urinfunktioner
b639 Andra specificerade och ospecificerade urinfunktioner

Genitala och reproduktiva funktioner (b640–b679)

b640 Sexuella funktioner
b650 Menstruationsfunktioner
b660 Fortplantningsfunktioner
b670 Förmimmelser förenade med genitala och reproduktiva funktioner
b679 Andra specificerade och ospecificerade genitala och reproduktiva funktioner
b698 Funktioner i köns- och urinorganen samt reproduktiva funktioner, andra specificerade
b699 Funktioner i köns- och urinorganen samt reproduktiva funktioner, ospecificerade

38 Kapitel 7 Neuromuskuloskeletala och rörelserelaterade funktioner

Funktioner i leder och skelett (b710–b729)

b710 Funktioner för rörlighet i leder
b715 Ledstabilitetsfunktioner
b720 Funktioner för rörlighet mellan skelettdelar
b729 Andra specificerade och ospecificerade funktioner i leder och skelett

Muskelfunktioner (b730–b749)

b730 Muskelkraftsfunktioner
b735 Muskeltonusfunktioner
b740 Muskeluthållighetsfunktioner
b749 Andra specificerade och ospecificerade muskelfunktioner

Rörelsefunktioner (b750–b789)

b750 Motoriska reflexfunktioner
b755 Funktioner för icke viljemässiga rörelsereaktioner
b760 Funktioner för kontroll av viljemässiga rörelser

b765 Funktioner för icke viljemässiga rörelser
b770 Gångmönster
b780 Förnimmelser vad avser muskel- och rörelsefunktioner
b789 Andra specificerade och ospecificerade rörelsefunktioner
b798 Neuromuskuloskeletala och rörelserelaterade funktioner, andra specificerade
b799 Neuromuskuloskeletala och rörelserelaterade funktioner, ospecificerade

Kapitel 8 Funktioner i huden och därmed relaterade strukturer

Funktioner i huden (b810–b849)

b810 Hudens skyddsfunktioner
b820 Hudens läkande funktioner
b830 Andra hudfunktioner
b840 Förnimmelser som hänger samman med huden
b849 Andra specificerade och ospecificerade hudfunktioner

39

Funktioner i hår och naglar (b850–b869)

b850 Hårfunktioner
b860 Funktioner i naglar
b869 Andra specificerade och ospecificerade funktioner i hår och naglar
b898 Funktioner i huden och därmed relaterade strukturer, andra specificerade
b899 Funktioner i huden och därmed relaterade strukturer, ospecificerade

KROPPSSTRUKTURER

Kapitel 1 Strukturer i nervsystemet

s110 Struktur i hjärnan
s120 Ryggmärgen och därmed relaterade strukturer
s130 Struktur i hjärnhinnor
s140 Struktur i sympatiska nervsystemet
s150 Struktur i parasympatiska nervsystemet
s198 Strukturer i nervsystemet, andra specificerade
s199 Strukturer i nervsystemet, ospecificerade

Kapitel 2 Ögat, örat och därmed relaterade strukturer

s210 Struktur i ögonhåla
s220 Struktur i ögonglob
s230 Struktur i ögats omgivning
s240 Struktur i ytterörat
s250 Struktur i mellanörat
s260 Struktur i innerörat
s298 Ögat, örat och därmed relaterade strukturer, andra specificerade
s299 Ögat, örat och därmed relaterade strukturer, ospecificerade

Kapitel 3 Strukturer involverade i röst och tal

s310 Struktur i näsan
s320 Struktur i munnen
s330 Struktur i svalget
s340 Struktur i struphuvudet
s398 Strukturer involverade i röst och tal, andra specificerade
s399 Strukturer involverade i röst och tal, ospecificerade

40 Kapitel 4 Strukturer i hjärt-kärlsystemet, immunologiska systemet och andningssystemet

s410 Struktur i hjärt-kärlsystemet
s420 Struktur i immunsystemet
s430 Struktur i andningssystemet
s498 Strukturer i hjärt-kärlsystemet, immunologiska systemet och andningssystemet, andra specificerade
s499 Strukturer i hjärt-kärlsystemet, immunologiska systemet och andningssystemet, ospecificerade

Kapitel 5 Strukturer som sammanhänger med matsmältnings- och ämnesomsättningssystemen samt endokrina systemet

s510 Struktur i spottkörtel
s520 Struktur i matstrupen
s530 Struktur i magsäcken
s540 Struktur i tarm
s550 Struktur i bukspottkörteln
s560 Struktur i levern
s570 Struktur i gallblåsan och gallgångar
s580 Struktur i endokrina körtlar
s598 Strukturer som sammanhänger med matsmältnings- och ämnesomsättningssystemen samt endokrina systemet, andra specificerade
s599 Strukturer som sammanhänger med matsmältnings- och ämnesomsättningssystemen samt endokrina systemet, ospecificerade

Kapitel 6 Strukturer som sammanhänger med könsoch urinorganens system

s610 Struktur i urinorgan
s620 Struktur i bäckenbotten
s630 Struktur i könsorgansystemet
s698 Strukturer som sammanhänger med köns- och urinorganens system, andra specificerade
s699 Strukturer som sammanhänger med köns- och urinorganens system, ospecificerade

41

Kapitel 7 Strukturer som sammanhänger med rörelse

s710 Struktur i huvud och halsregion
s720 Struktur i skulderregion
s730 Struktur i övre extremitet
s740 Struktur i bäckenregion
s750 Struktur i nedre extremitet
s760 Struktur i bål
s770 Övrig muskuloskeletal struktur som sammanhänger med rörelse
s798 Strukturer som sammanhänger med rörelse, andra specificerade
s799 Strukturer som sammanhänger med rörelse, ospecificerade

Kapitel 8 Hud och därmed sammanhängande strukturer

s810 Struktur i hudområde
s820 Struktur i hudkörtlar
s830 Struktur i naglar
s840 Struktur i hår
s898 Hud och därmed sammanhängande strukturer, andra specificerade
s899 Hud och därmed sammanhängande strukturer, ospecificerade

AKTIVITETER OCH DELAKTIGHET

Kapitel 1 Lärande och att tillämpa kunskap

Målinriktade sinnesupplevelser (d110–d129)

d110 Att se

d115 Att lyssna

d120 Annat målinriktat utnyttjande av sinnesintryck

d129 Andra specificerade och ospecificerade målinriktade sinnesupplevelser

Grundläggande lärande (d130–d159)

d130 Att härma

d135 Att repetera

d140 Att lära sig läsa

d145 Att lära sig skriva

d150 Att lära sig räkna och beräkna

d155 Att förvärva färdigheter

d159 Annat specificerat och ospecificerat grundläggande lärande

42 Att tillämpa kunskap (d160–d179)

d160 Att fokusera uppmärksamhet

d163 Att tänka

d166 Att läsa

d170 Att skriva

d172 Att räkna och beräkna

d175 Att lösa problem

d177 Att fatta beslut

d179 Att tillämpa kunskap, annat specificerat och ospecificerat

d198 Lärande och att tillämpa kunskap, annat specificerat

d199 Lärande och att tillämpa kunskap, ospecificerat

Kapitel 2 Allmänna uppgifter och krav

d210 Att företa en enstaka uppgift

d220 Att företa mångfaldiga uppgifter

d230 Att genomföra daglig rutin

d240 Att hantera stress och andra psykologiska krav

d298 Allmänna uppgifter och krav, andra specificerade

d299 Allmänna uppgifter och krav, ospecificerade

Kapitel 3 Kommunikation

Att kommunicera – att vara mottagare (d310–d329)

d310 Att kommunicera genom att ta emot talade meddelanden

d315 Att kommunicera genom att ta emot icke-verbala meddelanden

d320 Att kommunicera genom att ta emot meddelanden på teckenspråk

d325 Att kommunicera genom att ta emot skrivna meddelanden

d329 Att kommunicera genom att ta emot meddelanden på andra och ospecificerade sätt

Att kommunicera – att vara sändare (d330–d349)

d330 Att tala

d335 Att uttrycka sig genom icke-verbala meddelanden

d340 Att uttrycka sig genom meddelanden på teckenspråk

d345 Att skriva meddelanden

d349 Att kommunicera genom att uttrycka sig genom andra specificerade och ospecificerade meddelanden

43

Konversation och användning av kommunikationsutrustningar och kommunikationstekniker (d350–d369)

d350 Konversation

d355 Diskussion

d360 Att använda kommunikationsutrustningar och kommunikationstekniker
d369 Konversation och användning av kommunikationsutrustningar och kommunikationstekniker, andra specificerade och ospecificerade
d398 Kommunikation, annan specificerad
d399 Kommunikation, ospecificerad

Kapitel 4 Förflyttning

Att ändra och bibehålla kroppsställning (d410–d429)

d410 Att ändra grundläggande kroppsställning
d415 Att bibehålla en kroppsställning
d420 Att förflytta sig själv
d429 Att ändra och bibehålla kroppsställning, annat specificerat och ospecificerat

Att bära, flytta och hantera föremål (d430–d449)

d430 Att lyfta och bära föremål
d435 Att flytta föremål med hjälp av benen
d440 Handens finmotoriska användning
d445 Användning av hand och arm
d449 Att bära, flytta och hantera föremål, annat specificerat och ospecificerat

Att gå och röra sig omkring (d450–d469)

d450 Att gå
d455 Att röra sig omkring på olika sätt
d460 Att röra sig omkring på olika platser
d465 Att förflytta sig med hjälp av utrustning
d469 Att gå och röra sig omkring, annat specificerat och ospecificerat

Att förflytta sig med hjälp av transportmedel (d470–d489)

d470 Att använda transportmedel
d475 Att vara förare
d480 Att rida på djur för transport
d489 Att förflytta sig med hjälp av transportmedel, annat specificerat och ospecificerat
d498 Förflyttning, annan specificerad
d499 Förflyttning, ospecificerad

44 Kapitel 5 Personlig vård

d510 Att tvätta sig
d520 Kroppsvård
d530 Att sköta toalettbehov
d540 Att klä sig
d550 Att äta
d560 Att dricka
d570 Att sköta sin egen hälsa
d598 Personlig vård, annan specificerad
d599 Personlig vård, ospecificerad

Kapitel 6 Hemliv

Att skaffa förnödenheter (d610–d629)

d610 Att skaffa bostad
d620 Att skaffa varor och tjänster
d629 Att skaffa förnödenheter, annat specificerat och ospecificerat

Hushållsgöromål (d630–d649)

d630 Att bereda måltider
d640 Hushållsarbete
d649 Hushållsgöromål, annat specificerat och ospecificerat

Att ta hand om hushållsföremål och att bistå andra (d650–d669)

d650 Att ta hand om hemmets föremål
d660 Att bistå andra
d669 Att ta hand om hushållsföremål och att bistå andra, annat specificerat och ospecificerat
d698 Hemliv, annat specificerat
d699 Hemliv, ospecificerat

Kapitel 7 Mellanmänskliga interaktioner och relationer

Allmänna mellanmänskliga interaktioner (d710-d729)

d710 Grundläggande mellanmänskliga interaktioner
d720 Sammansatta mellanmänskliga interaktioner
d729 Allmänna mellanmänskliga interaktioner, andra specificerade och ospecificerade

45

Särskilda mellanmänskliga relationer (d730–d779)

d730 Att ha kontakt med okända personer
d740 Formella relationer
d750 Informella sociala relationer
d760 Familjerelationer
d770 Intima relationer
d779 Särskilda mellanmänskliga relationer, andra specificerade och ospecificerade
d798 Mellanmänskliga interaktioner och relationer, andra specificerade
d799 Mellanmänskliga interaktioner och relationer, ospecificerade

Kapitel 8 Viktiga livsområden

Utbildning (d810–d839)

d810 Informell utbildning
d815 Förskoleutbildning
d820 Skolutbildning
d825 Yrkesutbildning
d830 Högre utbildning
d839 Utbildning, annan specificerad och ospecificerad

Arbete och sysselsättning (d840–d859)

d840 Lärlingskap (arbetsförberedelse)
d845 Att skaffa, behålla och sluta ett arbete
d850 Betald sysselsättning
d855 Obetald sysselsättning
d859 Arbete och sysselsättning, annat specificerat och ospecificerat

Ekonomiskt liv (d860–d879)

d860 Grundläggande ekonomiska transaktioner
d865 Komplexa ekonomiska transaktioner
d870 Ekonomisk självförsörjning
d879 Ekonomiskt liv, annat specificerat och ospecificerat
d898 Viktiga livsområden, andra specificerade
d899 Viktiga livsområden, ospecificerade

46 Kapitel 9 Samhällsgemenskap, socialt och medborgerligt liv

d910 Samhällsgemenskap
d920 Rekreation och fritid
d930 Religion och andlighet
d940 Mänskliga rättigheter

- d950 Politiskt liv och medborgarskap
- d998 Samhällsgemenskap, socialt och medborgerligt liv, annat specificerat
- d999 Samhällsgemenskap, socialt och medborgerligt liv, ospecificerat

OMGIVNINGSAKTORER

Kapitel 1 Produkter och teknik

- e110 Produkter eller substanser för egen konsumtion
- e115 Produkter och teknik för eget bruk i dagliga livet
- e120 Produkter och teknik för personlig förflyttning och transport inomhus och utomhus
- e125 Produkter och teknik för kommunikation
- e130 Produkter och teknik för utbildning
- e135 Produkter och teknik för sysselsättning
- e140 Produkter och teknik för kultur, rekreation och sport
- e145 Produkter och teknik för utövande av religion och andlighet
- e150 Design, konstruktion, byggnadsteknik och byggnadsprodukter för allmänt bruk
- e155 Design, konstruktion, byggnadsteknik och byggnadsprodukter för privat bruk
- e160 Produkter och teknik för markutveckling
- e165 Tillgångar
- e198 Produkter och teknik, andra specificerade
- e199 Produkter och teknik, ospecificerade

Kapitel 2 Naturmiljö och mänskligt skapade miljöförändringar

- e210 Fysisk geografi
- e215 Befolkning
- e220 Flora och fauna
- e225 Klimat
- e230 Naturkatastrofer
- 47
- e235 Mänskligt orsakade katastrofer
- e240 Ljus
- e245 Tidsrelaterade förändringar
- e250 Ljud
- e255 Vibration
- e260 Luftkvalitet
- e298 Naturmiljö och mänskligt skapade miljöförändringar, andra specificerade
- e299 Naturmiljö och mänskligt skapade miljöförändringar, ospecificerade

Kapitel 3 Personligt stöd och personliga relationer

- e310 Närfamilj
- e315 Storfamilj eller utvidgad familj
- e320 Vänner
- e325 Bekanta, kamrater, kollegor, grannar och personer i umgänget
- e330 Människor i maktpositioner
- e335 Människor i underordnade positioner
- e340 Personliga vårdgivare och personliga assistenter
- e345 Okända människor
- e350 Husdjur
- e355 Yrkesutövare inom hälso- och sjukvård
- e360 Andra yrkesutövare
- e398 Personligt stöd och personliga relationer, andra specificerade
- e399 Personligt stöd och personliga relationer, ospecificerade

Kapitel 4 Attityder

- e410 Nära familjemedlemmars personliga attityder
- e415 Personliga attityder hos medlemmar av den utvidgade familjen
- e420 Vänners personliga attityder
- e425 Personliga attityder bland bekanta, kamrater, kollegor, grannar och personer i umgängeskretsen
- e430 Personliga attityder hos personer i maktpositioner
- e435 Personliga attityder hos personer i underordnade ställningar
- e440 Personliga attityder hos personliga vårdgivare och personliga assistenter
- e445 Personliga attityder hos okända människor
- e450 Personliga attityder hos yrkesutövare inom hälso- och sjukvården
- e455 Personliga attityder hos andra yrkesutövare
- e460 Samhälleliga attityder
- e465 Sociala normer, konventioner och ideologier
- e498 Attityder, andra specificerade
- e499 Attityder, ospecificerade

48 Kapitel 5 Service, tjänster, system och policier

- e510 Service, tjänster, system och policier för produktion av konsumtionsvaror
- e515 Service, tjänster, system och policier för arkitektur och konstruktion
- e520 Service, tjänster, system och policier för planering av öppna områden
- e525 Service, tjänster, system och policier för bostäder
- e530 Service, tjänster, system och policier för allmänna nyttigheter
- e535 Service, tjänster, system och policier för kommunikation
- e540 Service, tjänster, system och policier för transport
- e545 Service, tjänster, system och policier för beskydd av medborgare
- e550 Service, tjänster, system och policier gällande lagreglering
- e555 Service, tjänster, system och policier av sammanslutningar och organisationer
- e560 Service, tjänster, system och policier inom massmedia
- e565 Service, tjänster, system och policier inom ekonomi
- e570 Service, tjänster, system och policier inom socialförsäkring
- e575 Service, tjänster, system och policier för allmänna sociala stödinsatser
- e580 Service, tjänster, system och policier inom hälsovård
- e585 Service, tjänster, system och policier för utbildning och yrkesförberedelse
- e590 Service, tjänster, system och policier för arbete och sysselsättning
- e595 Politiska tjänster, system och policier
- e598 Service, tjänster, system och policier, andra specificerade
- e599 Service, tjänster, system och policier, ospecificerade

49

ICF

Detaljerad klassifikation med definitioner

Klassifikationens samtliga kategorier
med definitioner och vad dessa
innefattar och utesluter

50 KROPPSFUNKTIONER

Definitioner:

Kroppsfunktioner (Body Functions) är kroppssystemens fysiologiska

funktioner, inklusive psykologiska funktioner

Funktionsnedsättningar (Impairments) är problem i kroppsfunktioner i form av en påvisbar avvikelse eller förlust

Bedömningsfaktor

Enhetlig bedömningsfaktor med negativ skala används för att ange graden eller storleken av en funktionsnedsättning:

xxx.0 INGEN funktionsnedsättning (ingen, frånvarande, försumbar,...) 0–4 %

xxx.1 LÄTT funktionsnedsättning (lätt, låg,...) 5–24 %

xxx.2 MÅTTLIG funktionsnedsättning (medel, ganska stor,...) 25–49 %

xxx.3 SVÅR funktionsnedsättning (grav, hög, stor, extrem,...) 50–95 %

xxx.4 TOTAL funktionsnedsättning (fullständig,...) 96–100 %

xxx.8 ej specificerat

xxx.9 ej tillämpligt

Breda procenttalsområden har angivits för de fall där det finns tillgång till kalibrerade bedömningsinstrument eller andra standarder för att kvantifiera en funktionsnedsättning vad avser kroppslig funktion. När man anger "ingen funktionsnedsättning"

eller "total funktionsnedsättning" kan dock ett fel på upp till 5

procent föreligga. "Måttlig funktionsnedsättning" avser en funktionsnedsättning

på upp till hälften av en fullständig funktionsnedsättning. Procenttalen måste

kalibreras inom olika domäner med populationsstandarder på percentilnivå som

referens. För att kunna använda denna kvantifiering på ett allmängiltigt sätt måste

bedömningsmetoder utvecklas genom forskning.

För vidare förklaring hänvisas till kodningsanvisningar för ICF i Bilaga 2.

51

Kapitel 1

Psykiska funktioner

Detta kapitel handlar om hjärnans och det centrala nervsystemets funktioner, såväl övergripande funktioner såsom medvetande, energi och drift som specifika psykiska funktioner såsom minne, språk och kalkylerande psykiska funktioner

Övergripande psykiska funktioner (b110–b139)

Medvetandefunktioner

Allmänna psykiska funktioner rörande tillstånd av medvetenhet, uppmärksamhet och vakenhet inklusive tillståndets klarhet och kontinuitet

Innefattar:

funktioner av medvetandetillståndets kontinuitet och beskaffenhet; medvetlöshet, koma, vegetativa tillstånd, fuguetillstånd, transtillstånd, besatthetstillstånd, förändrat medvetande orsakat av droger; delirium, stupor

Utesluter:

orienteringsfunktioner (b114); energi och driffunktioner (b130); sömnfunktioner (b134);

b1100 Medvetandetillstånd

Psykiska funktioner som, när de förändras, ger tillstånd av grumlat medvetande, stupor eller koma

b1101 Medvetandets kontinuitet

Psykiska funktioner som ger upprätthållen vakenhet, beredskap och uppmärksamhet och som, när de avbryts, kan ge fuguetillstånd, trans eller andra likartade tillstånd

b1102 Medvetandets beskaffenhet

Psykiska funktioner som, när de förändras, påverkar förändringar i karaktären av vakenhet, beredskap och uppmärksamhet såsom vid drogpåverkan eller delirium

b1108 Andra specificerade medvetandefunktioner

b1109 Ospecificerade medvetandefunktioner

Orienteringsfunktioner

Allmänna psykiska funktioner av att känna till och fastställa sin relation till sig själv och andra, till tid och till sin omgivning

Innefattar:

funktioner av orientering till tid, rum och person; orientering till sig själv och

andra; desorientering till tid, rum och person

Utesluter:

medvetandefunktioner (b110); uppmärksamhetsfunktioner (b140); minnesfunktioner (b144)

b1140 Orientering till tid

Psykiska funktioner som ger medvetenhet om dag, datum, månad och år

b1141 Orientering till rum

Psykiska funktioner som ger medvetenhet om var man befinner sig,

såsom stad, land och den omedelbara omgivningen

ICF KROPPSFUNKTIONER

52 b1142 Orientering till person

Psykisk funktion som ger medvetenhet om den egna identiteten och om

personer i den omedelbara omgivningen

b11420 Orientering till jaget

Psykiska funktioner som ger medvetenhet om den egna identiteten

b11421 Orientering till andra

Psykisk funktion som ger medvetenhet om identiteten hos

andra personer i den omedelbara omgivningen

b11428 Orienteringsfunktioner till person, andra specificerade

b11429 Orienteringsfunktioner till person, ospecificerade

b1148 Andra specificerade orienteringsfunktioner

b1149 Ospecificerade orienteringsfunktioner

Intellektuella funktioner

Allmänna psykiska funktioner som krävs för att förstå och konstruktivt integrera olika psykiska funktioner inklusive kognitiva funktioner och deras utveckling över livsrymden

Innefattar:

den intellektuella utvecklingens funktioner; intellektuell utvecklingshämning, psykisk utvecklingshämning, demens

Utesluter:

minnesfunktioner (b144); tankefunktioner (b160); högre kognitiva funktioner (b164)

Övergripande psykosociala funktioner

Allmänna psykiska funktioner och deras utveckling över livsrymden som krävs för att förstå och på ett konstruktivt sätt integrera de olika psykiska funktioner som utgör grund för uppbyggnad av mellanmänsklig förmåga som är nödvändig för att upprätta meningsfulla ömsesidiga sociala interaktioner

Innefattar:

sådant som vid autism

Temperament och personlighetsfunktioner

Allmänna psykiska funktioner i en persons konstitutionella disposition att reagera på ett särskilt sätt i situationer och som innefattar den uppsättning av psykiska egenskaper som gör att personen klart skiljer sig från andra

Innefattar:

utåtvändhet, inåtvändhet, behaglighet, samvetsgrannhet, psykisk och emotionell stabilitet och öppenhet för upplevelser; optimism; att söka nyheter; självförtroende; trovärdighet

Utesluter:

intellektuella funktioner (b117); energi och driffunktioner (b130);

psykomotoriska funktioner (b147); emotionella funktioner (b152)

b1260 Extroversion (utåtvändhet)

Psykiska funktioner som ger personlig disposition att vara utåtriktad, social och öppen i motsats till att vara blyg, återhållen och hämmad

b1261 Behaglighet

Psykiska funktioner som ger personlig disposition att vara samarbetsvillig, vänlig och tillmötesgående i motsats till att vara ovänlig, oppositionell och trotsig

KROPPSFUNKTIONER ICF

53

b1262 Samvetsgrannhet

Psykiska funktioner som ger personliga dispositioner att vara hårt arbetande, metodisk och noggrann i motsats till psykiska funktioner som ger dispositioner att vara lat, opålitlig och oansvarig

b1263 Psykisk stabilitet

Psykiska funktioner som ger personlig disposition att vara jämn till humöret, lugn och samlad i motsats till att vara lättirriterad, orolig, oberäknelig och nyckfull

b1264 Öppenhet för upplevelser

Psykiska funktioner som ger personlig disposition att vara nyfiken, fantasifull, frågvis och sökande efter erfarenhet i motsats till att vara slö, ouppmärksam och ha svårt att visa känslor

b1265 Optimism

Psykiska funktioner som ger personlig disposition att vara gladlynt, livlig och hoppfull i motsats till att vara nedstämd, dystert och misströstande

b1266 Självförtroende

Psykiska funktioner som ger personlig disposition att vara självsäker, djärv och säker i motsats till att vara blyg, osäker och självutplånande

b1267 Pålitlighet

Psykiska funktioner som ger personlig disposition att vara etisk och principfast i motsats till att vara utmanande, svekfull och asocial

b1268 Temperament och personlighetsfunktioner, andra specificerade

b1269 Temperament och personlighetsfunktioner, ospecificerade

Energi och driftfunktioner

Allmänna psykiska funktioner av fysiologiska och psykologiska mekanismer som gör att personen envist strävar efter att tillfredsställa specifika behov och allmänna mål

Innefattar:

funktioner av energinivå, motivation, aptit; begär efter substanser, inklusive sådana som kan missbrukas; impuls kontroll

Utesluter:

medvetandefunktioner (b110); temperament och personlighetsfunktioner (b126); sömnfunktioner (b134); psykomotoriska funktioner (b147); emotionella funktioner (b152)

b1300 Energinivå

Psykisk funktion som ger kraft och uthållighet

b1301 Motivation

Psykiska funktioner som skapar handlingsberedskap, medveten eller omedveten drivkraft att handla

b1302 Aptit

Psykiska funktioner som ger en naturlig längtan eller önskan om att tillgodose särskilt det naturliga och återkommande behovet av mat och dryck

ICF KROPPSFUNKTIONER

54 b1303 Begär

Psykiska funktioner som ger begär efter substanser inklusive sådana som kan missbrukas

b1304 Impulskontroll

Psykiska funktioner som reglerar och motverkar plötsliga starka begär att göra någonting

b1308 Energi och driftfunktioner, andra specificerade

b1309 Energi och driftfunktioner, ospecificerade

Sömnfunktioner

Allmänna psykiska funktioner av periodisk, reversibel och selektiv fysisk och psykisk avkoppling från sin egen omedelbara omgivning med samtidiga karakteristiska fysiologiska förändringar

Innefattar:

funktioner av sömnmängd, insomning, sömnunderhåll, sömnkvalitet, funktioner som rör sömncykeln såsom sömnlöshet, hypersömn, narkolepsi

Utesluter:

medvetandefunktioner (b110); energi och driftfunktioner (b130); uppmärksamhetsfunktioner (b140); psykomotoriska funktioner (b147)

b1340 Sömmängd

Psykiska funktioner som gäller tid som används för att sova enligt en återkommande dygnsrytm

b1341 Insomning

Psykiska funktioner som styr övergången från vakenhet till sömn

b1342 Sömnunderhåll

Psykiska funktioner som upprätthåller sömntillståndet

b1343 Sömnkvalitet

Psykiska funktioner som ger naturlig sömn som leder till optimal fysisk och psykisk vila och avslappning

b1344 Funktioner som omfattar sömncykeln

Psykiska funktioner som ger sömn med hastiga ögonrörelser (REM, som sammanhänger med att drömma) och sömn som inte är förknippad med hastiga ögonrörelser (NREM, som kännetecknas av traditionella begrepp för sömn som en tid av minskad fysiologisk och psykologisk aktivitet)

b1348 Andra specificerade sömnfunktioner

b1349 Ospecificerade sömnfunktioner

Andra specificerade och ospecificerade övergripande

psykiska funktioner

KROPPSFUNKTIONER ICF

55

Specifika psykiska funktioner (b140–b189)

Uppmärksamhetsfunktioner

Särskilda psykiska funktioner att under en erforderlig tidsperiod rikta in sig mot ett yttre stimulus eller inre erfarenhet

Innefattar:

funktioner att vidmakthålla uppmärksamhet, att skifta uppmärksamhet, att fördela uppmärksamhet, dela gemensam uppmärksamhet; koncentration; distraherbarhet

Utesluter:

medvetandefunktioner (b110); energi och driftfunktioner (b130); sömnfunktioner (b134), minnesfunktioner (b144); psykomotoriska funktioner (b147); perceptuella funktioner (b156)

b1400 Att vidmakthålla uppmärksamhet

Psykiska funktioner som ger koncentration under den tidsperiod som krävs

b1401 Att skifta uppmärksamhet

Psykiska funktioner som tillåter koncentrationsförflyttning från ett stimulus till ett annat

b1402 Delad uppmärksamhet

Psykiska funktioner som tillåter inriktning på två eller flera stimuli samtidigt

b1403 Gemensam uppmärksamhet

Psykiska funktioner som tillåter inriktning på samma stimulus som någon eller några andra personer, som t.ex. ett barn och en vårdnadsgivare som riktar uppmärksamheten på en leksak

b1408 Andra specificerade uppmärksamhetsfunktioner

b1409 Ospecificerade uppmärksamhetsfunktioner

Minnesfunktioner

Specifika psykiska funktioner som registrerar och lagrar information och återkallar den vid behov

Innefattar:

funktioner av kort- och långtidsminne, omedelbart, nyligt och avlägset minne; minnesomfång; att dra sig till minnes; att erinra sig; funktioner som används för att komma ihåg och att lära in, såsom vid allmän, selektiv och dissociativ minnesförlust

Utesluter:

medvetandefunktioner (b110); orienteringsfunktioner (b114); intellektuella funktioner (b117); uppmärksamhetsfunktioner (b140); perceptuella funktioner (b156); tankefunktioner (b160); högre kognitiva funktioner (b164); psykiska språkfunktioner (b167); kalkyleringsfunktioner (b172)

b1440 Korttidsminne

Psykiska funktioner som ger ett temporärt och upplösbart minne på omkring trettio sekunders varaktighet från vilken information förloras om den inte befästes i långtidsminne

b1441 Långtidsminne

Psykiska funktioner som ger ett minnessystem som tillåter långtidslagring av information från korttidsminnet och såväl autobiografiskt minne för tidigare händelser som semantiskt minne av

språk och fakta

ICF KROPPSFUNKTIONER

56 b1442 Återkallande av minne

Specifik psykisk funktion att komma ihåg information som är lagrad i

långtidsminnet och föra det till medvetenhet

b1448 Andra specificerade minnesfunktioner

b1449 Ospecificerade minnesfunktioner

Psykomotoriska funktioner

Specifika psykiska funktioner för kontroll över motoriska och psykologiska

händelser på kroppsnivå

Innefattar:

funktioner av psykomotorisk kontroll, såsom psykomotorisk långsamhet, överretning

och motorisk oro, avvikande kroppshållning, katatoni; negativism;

ambitendens; ekopraxi och ekolali; psykomotoriska funktioners kvalitet

Utesluter:

medvetandefunktioner (b110); orienteringsfunktioner (b114); intellektuella

funktioner (b117); energi och driffunktioner (b126); uppmärksamhetsfunktioner

(b140); psykiska språkfunktioner (b167); psykiska funktioner att ordna sammansatta

rörelser i följd (b176)

b1470 Psykomotorisk kontroll

Psykiska funktioner som reglerar hastigheten i beteende eller responstid

som innefattar såväl motoriska som psykologiska komponenter såsom

vid störning av kontroll som ger psykomotorisk långsamhet (att röra sig

och tala långsamt; minskning av gestikulerande och spontanitet) eller

psykomotorisk överretning (överdriven beteendemässig och kognitiv

aktivitet, vanligen icke-produktiv och ofta som svar på inre spänning som

t.ex. vicka med fötterna, vrida händerna, agitation eller rastlöshet)

b1471 Psykomotoriska funktioners kvalitet

Psykiska funktioner som ger icke-verbalt beteende i rätt följd och

karaktär vad avser delkomponenter, såsom öga-hand-koordination och

gångkoordination

b1478 Andra specificerade psykomotoriska funktioner

b1479 Ospecificerade psykomotoriska funktioner

Emotionella funktioner

Specifika psykiska funktioner som hänför sig till känslö- och affektkomponenterna

i tankeprocesserna

Innefattar:

funktioner av emotionens lämplighet, reglering och omfattning; affekt; sorgsenhet,

lycka, kärlek, rädsla, ilska, hat, spänning, ångest, glädje, sorg; emotionslabilitet;

utslätning av affekt

Utesluter:

temperament och personlighetsfunktioner (b126); energi och driffunktioner (b130)

b1520 Lämplighet i emotion

Psykiska funktioner som ger kongruens mellan känsla eller affekt och

situationen såsom t.ex. lycka när man mottar goda nyheter

b1521 Reglering av emotion

Psykiska funktioner som kontrollerar upplevelse och uppvisande av

affekt

KROPPSFUNKTIONER ICF

57

b1522 Omfattning av emotion

Psykiska funktioner som leder till ett upplevelsespektrum vid

uppväckande av affekt eller känslor såsom t.ex. kärlek, hat, oro, sorg,

glädje, fruktan och vrede

b1528 Andra specificerade emotionella funktioner

b1529 Ospecificerade emotionella funktioner

Perceptuella funktioner

Specifika psykiska funktioner för att känna igen och tolka sinnesstimuli

Innefattar:

funktioner av auditiv och visuell perception, lukt, smak samt taktil och visuospatial

perception såsom vid hallucinering eller illusion

Utesluter:

medvetandefunktioner (b110); orienteringsfunktioner (b114); uppmärksamhetsfunktioner

(b140); minnesfunktioner (b144); psykiska språkfunktioner (b167);

syn och därmed sammanhängande funktioner (b210–b229), hörsel och vestibulära funktioner (b230–b249); andra sinnesfunktioner (b250–b279)

b1560 Auditiv perception

Psykiska funktioner som ingår i att urskilja ljud, toner, tonhöjder och andra akustiska stimuli

b1561 Visuell perception

Psykiska funktioner som ingår i att urskilja form, storlek, färg och andra synliga intryck

b1562 Luktperception

Psykiska funktioner som ingår i att urskilja skillnader i dofter

b1563 Smakperception

Psykiska funktioner som ingår i att med tungan urskilja skillnad i smak, såsom sött, surt, salt och beskt

b1564 Taktil perception

Psykiska funktioner som ingår i att genom beröring urskilja skillnader i textur, såsom t.ex. strävt eller lent

b1565 Visuospacial perception

Psykiska funktioner involverade i att med synen urskilja föremåls relativa position i omgivningen eller i relation till sig själv

b1568 Andra specificerade perceptuella funktioner

b1569 Ospecificerade perceptuella funktioner

ICF KROPPSFUNKTIONER

58 Tankefunktioner

Specifika psykiska funktioner som sammanhänger med förmågan att skapa tankemässiga representationer

Innefattar:

funktioner av tempo, form, kontroll och innehåll i tanke; målinriktade tankefunktioner, icke-målinriktade tankefunktioner; logiska tankefunktioner såsom vid tanketryck, idéflykt, tankeblockering, osammanhängande tankar, ovidkommande tankar, omständlighet, vanföreställningar och tvångstankar, tvångsföreställningar

Utesluter:

intellektuella funktioner (b117); minnesfunktioner (b144); psykomotoriska funktioner (b147); perceptuella funktioner (b156); högre kognitiva funktioner (b164); psykiska språkfunktioner (b167); kalkyleringsfunktioner (b172)

b1600 Tanketempo

Psykiska funktioner som reglerar hastighet i tankeprocessen

b1601 Tankeform

Psykiska funktioner vad avser organisation av tankeprocessen och dess sammanhang och logik

Innefattar:

funktionsnedsättningar i form av idémässig perseveration, hoppande från det ena till det andra och omständlighet

b1602 Tankeinnehåll

Psykiska funktioner som består av idéer i tankeprocessen och det som man gör sig en föreställning om

Innefattar:

funktionsnedsättning i form av vanföreställningar, övervärderade idéer och somatisering

b1603 Tankekontroll

Psykiska funktioner som ger viljemässig tankekontroll och som betraktas som sådan av personen

Innefattar:

funktionsnedsättningar i form av grubbleri, tvångsföreställning, tankespridning och tanketillägg

b1608 Andra specificerade tankefunktioner

b1609 Ospecificerade tankefunktioner

Högre kognitiva funktioner

Specifika psykiska funktioner särskilt relaterade till frontalloberna, inklusive komplext målinriktat beteende såsom beslutsfattande, abstrakt tänkande, planering och utförande av planer, mental flexibilitet och att fatta beslut om vilket beteende som är påkallat under vilka omständigheter, ofta benämnda exekutiva funktioner

Innefattar:

funktioner att göra abstraktioner och organisera tankar; tidsplanering, insikt och omdöme; begreppsbyggnad, kategorisering och kognitiv flexibilitet

Utesluter:

minnesfunktioner (b144); tankefunktioner (b160); psykiska språkfunktioner (b167); kalkyleringsfunktioner (b172)

b1640 Abstraktion

Psykiska funktioner för att skapa allmänna idéer, kvaliteter eller karakteristika med utgångspunkt i, men skiljt från konkreta realiteter, specifika föremål eller verkliga exempel

KROPPSFUNKTIONER ICF

59

b1641 Organisering och planering

Psykiska funktioner för att samordna delar till en helhet, att systematisera; psykisk funktion som är involverad i att utveckla en metod för hur man ska gå tillväga eller handla

b1642 Tidsplanering

Psykiska funktioner för att ordna händelser i kronologisk ordning, fördela tidsåtgång till händelser och aktiviteter

b1643 Kognitiv flexibilitet

Psykiska funktioner för att ändra strategier, skifta infallsvinkel, särskilt vid involvering i problemlösning

b1644 Förståelse

Psykiska funktioner av medvetenhet och förståelse av sig själv och det egna beteendet

b1645 Omdöme

Psykiska funktioner som är involverade i att göra val när man ställs inför alternativ, t.ex. sådana som innefattas i att fatta beslut eller att bilda sig en åsikt

b1646 Problemlösning

Psykiska funktioner för att identifiera, analysera och integrera oförenlig eller motstridig information fram till en lösning

b1648 Andra specificerade högre kognitiva funktioner

b1649 Ospecifierade kognitiva funktioner

Psykiska språkfunktioner

Specifika psykiska funktioner för att känna igen och använda tecken, symboler och andra språkkomponenter

Innefattar:

funktioner för mottagning och avkodning av talat, skrivet eller andra former av språk såsom teckenspråk; funktioner att uttrycka talat, skrivet eller andra språkformer; integrerande språkfunktioner, talade och skrivna såsom vid receptiv afasi, expressiv afasi, Brocas- och Wernickes afasi samt konduktionsafasi

Utesluter:

uppmärksamhetsfunktioner (b140); minnesfunktioner (b144); perceptionsfunktioner (b156); tankefunktioner (b160); högre kognitiva funktioner (b164); kalkyleringsfunktioner (b172); psykisk funktion att ordna sammansatta rörelser i följd (b176); Kapitel 2: Sinnesfunktioner och smärta; Kapitel 3: Röst- och talfunktioner

b1670 Mottagning av språk

Specifika psykiska funktioner för att tolka budskap i talad, skriven, tecknad eller annan form för att erhålla deras innebörd

b16700 Mottagning av talat språk

Psykiska funktioner för att tolka talade meddelanden för att förstå deras innebörd

b16701 Mottagning av skrivet språk

Psykiska funktioner för att tolka skrivna meddelanden för att förstå deras innebörd

b16702 Mottagning av tecknat språk

Psykiska funktioner för att tolka meddelanden på språk som använder tecken, gjorda med händer eller andra rörelser, för att förstå deras innebörd

ICF KROPPSFUNKTIONER

60 b16708 Andra specificerade psykiska funktioner i mottagning av språk

b16709 Ospecifierade psykiska funktioner i mottagning av språk

b1671 Uttryckande av språk

Specifika psykiska funktioner som är nödvändiga för att framställa meningsfulla budskap i talad, skriven, tecknad eller annan form

b16710 Uttryckande av talat språk

Psykiska funktioner som är nödvändiga för att framställa

meningsfulla talade meddelanden
b16711 Uttryckande av skrivet språk
Psykiska funktioner som är nödvändiga för att framställa
meningsfulla skrivna meddelanden
b16712 Uttryckande av tecknat språk
Psykiska funktioner som är nödvändiga för att framställa
meningsfulla budskap på språk som använder tecken gjorda
med händerna och andra rörelser
b16718 Andra specificerade språkuttryckanden
b16719 Ospecifierade språkuttryckanden
b1672 Integrerande språkfunktioner
Psykiska funktioner som organiserar semantisk och symbolisk mening,
grammatikalisk struktur och idéer, för att framställa budskap i talad,
skriven eller annan form
b1678 Andra specificerade psykiska språkfunktioner
b1679 Ospecifierade psykiska språkfunktioner

Kalkyleringsfunktioner

Specifika psykiska funktioner för att bestämma, approximera och hantera matematiska
symboler och processer

Innefattar:

funktioner att addera, subtrahera och andra enkla matematiska kalkyler; komplexa
matematiska beräkningsfunktioner

Utesluter:

uppmärksamhetsfunktioner (b140); minnesfunktioner (b144); tankefunktioner
(b160); högre kognitiva funktioner (b164); psykiska språkfunktioner (b167)

b1720 Enkel aritmetisk kalkylering

Psykiska funktioner för att räkna med siffror som t.ex. addition,
subtraktion, multiplikation och division

b1721 Sammansatt kalkylering

Psykiska funktioner för att översätta problem uttryckta i ord till
aritmetiska procedurer, att översätta matematiska formler till aritmetiska
procedurer och andra komplexa hanteringar som innefattar siffror

b1728 Andra specificerade kalkyleringsfunktioner

b1729 Ospecifierade kalkyleringsfunktioner

KROPPSFUNKTIONER ICF

61

Psykisk funktion att ordna sammansatta rörelser i följd

Specifika psykiska funktioner vad avser att organisera och samordna sammansatta
målriktade rörelser

Innefattar:

funktionsnedsättningar som vid ideatorisk apraxi, ideomotorisk apraxi,
påklädningsapraxi, ockulumotorisk apraxi och talapraxi

Utesluter:

psykomotoriska funktioner (b147); högre kognitiva funktioner (b164); Kapitel 7
Neuromuskuloskeletala och rörelserelaterade funktioner

Funktioner för erfarenhet av jaget och tid

Specifika psykiska funktioner som rör medvetenheten om egen identitet, egen kropp
och egen plats i den omgivande verkligheten samt om tiden

Innefattar:

funktioner av erfarenhet av jaget, kropps bild och tid

b1800 Erfarenhet av jaget

Specifika psykiska funktioner av att vara medveten om sin egen identitet
och sin egen plats i den omgivning som man befinner sig i

Innefattar:

funktionsnedsättningar såsom depersonalisering och derealisering

b1801 Kroppsbild

Specifika psykiska funktioner som sammanhänger med föreställning och
medvetenhet om den egna kroppen

Innefattar:

funktionsnedsättningar såsom fantomkänslor och känslan av att vara
för tjock eller för smal

b1802 Upplevelse av tid

Specifika psykiska funktioner av de subjektiva upplevelserna som
sammanhänger med tidens längd och gång

Innefattar:

funktionsnedsättningar såsom jamais vu och déjà vu
b1808 Andra specificerade funktioner av upplevelse av jaget
och tid

b1809 Ospecifierade funktioner av upplevelse av jaget och tid
Andra specificerade och ospecificerade specifika
psykiska funktioner

Psykiska funktioner, andra specificerade

Psykiska funktioner, ospecificerade

ICF KROPPSFUNKTIONER

62 Kapitel 2

Sinnesfunktioner och smärta

Detta kapitel handlar om sinnesorganens funktioner, syn, hörsel, smak osv. samt om smärtförmågor

Syn och därmed sammanhängande funktioner (b210–b229)

Synfunktioner

Sinnesfunktioner avseende att förnimma närvaro av ljus och synintryckets form, storlek, utformning och färg

Innefattar:

synskärpefunktioner; synfältsfunktioner; synkvalitet; funktioner att förnimma ljus och färg, synskärpa vid syn på långt och nära håll, syn med ett öga och båda ögonen; funktionsnedsättningar såsom närsynthet, översynthet, astigmatism, halvsidigt synfältsbortfall, färgblindhet, tunnelseende, fläckvisa synfältsbortfall centralt och perifert i synfältet, dubbelseende, nattblindhet, omställningsförmåga från seende i mörker till ljus

Utesluter:

perceptuella funktioner (b156)

b2100 Synskärpefunktioner

Synfunktioner att uppfatta form och kontur såväl med båda ögonen som med ett öga och för syn på såväl långt som nära håll

b21000 Binokulär synskärpa på långt avstånd

Synfunktioner för att uppfatta storlek, form och kontur vid användning av båda ögonen för föremål på långt håll

b21001 Monokulär synskärpa på långt avstånd

Synfunktioner för att uppfatta storlek, form och kontur vid användning av enbart antingen höger eller vänster öga för föremål på långt håll

b21002 Binokulär synskärpa vid närseende

Synfunktioner för att uppfatta storlek, form och kontur vid användning av båda ögonen för föremål på nära håll

b21003 Monokulär synskärpa vid närseende

Synfunktioner för att uppfatta storlek, form och kontur vid användning av enbart antingen höger eller vänster öga för föremål på nära håll

b21008 Andra specificerade synskärpefunktioner

b21009 Ospecifierade synskärpefunktioner

b2101 Synfältsfunktioner

Synfunktioner som hänger samman med hela det område som kan ses genom intensivt betraktande

Innefattar:

funktionsnedsättningar såsom vid skotom (mörk fläck i synfältet), tunnelseende och anopsi

KROPPSFUNKTIONER ICF

63

b2102 Synkvalitet

Synfunktioner som involverar ljuskänslighet, färgseende, kontrastkänslighet och övergripande bildkvalitet

b21020 Ljuskänslighet

Synfunktioner för att förnimma en minimal ljusmängd (ljusminimum) och minimal åtskillnad i intensitet (ljusskillnad)

Innefattar:

funktioner av mörkeranpassning; funktionsnedsättningar

såsom nattblindhet (hyposensitivitet för ljus); ljusskygghet (hypersensitivitet för ljus)

b21021 Färgseende

Synfunktioner för att skilja färger åt och att para ihop färger

b21022 Kontrastkänslighet

Synfunktioner att urskilja figur från bakgrund, som innefattar den minsta mängd belysning som krävs för detta ändamål

b21023 Visuell bildkvalitet

Synfunktioner innefattande bildens kvalitet

Innefattar:

funktionsnedsättningar såsom att se strödda ljus; påverkad bildkvalitet (flugor eller nät); bildförvrängning, att se stjärnor eller blixtar

b21028 Annan specificerad synkvalitet

b21029 Ospecificerad synkvalitet

b2108 Andra specificerade synfunktioner

b2109 Ospecificerade synfunktioner

Funktioner hos strukturer intill ögat

Funktioner hos strukturer i och runt ögat som underlättar synfunktioner

Innefattar:

funktioner i ögats inre muskler, ögonlocket, ögats yttre muskler, innefattande viljemässiga rörelser att följa med blicken och att fixera med blicken, funktioner hos tårkörtlarna, ackomodering, pupillreflex; funktionsnedsättningar såsom vid nystagmus, ögontorrhet, nedhängande ögonlock (ptos)

Utesluter:

synfunktioner (b210); Kapitel 7 Neuromuskuloskeletala och rörelserelaterade funktioner

b2150 Funktioner hos ögats inre muskler

Funktioner hos ögats inre muskler såsom regnbågshinnan, som anpassar pupillens och linsens form och storlek i ögat

Innefattar:

ackommodationsfunktioner; pupillreflex

b2151 Ögonlockets funktioner

Funktioner hos ögonlocket såsom blinkreflexen

ICF KROPPSFUNKTIONER

64 b2152 Funktioner hos ögats yttre muskler

Funktioner hos de muskler som används för att se i olika riktningar och att följa ett objekt när det rör sig tvärs över synfältet, att göra sackaderade ögonrörelser för att hinna ifatt ett rörligt mål och för att fixera blicken

Innefattar:

nystagmus (ögondarrning); samverkan mellan båda ögonen

b2153 Funktioner hos tårkörtlarna

Funktioner i tårkörtlar och tårkanaler

b2158 Andra specificerade funktioner hos strukturer intill ögat

b2159 Ospecificerade funktioner hos strukturer intill ögat

Förnimmelser förenade med öga och angränsande strukturer

Förnimmelser av trötthet, torrhet och klåda och liknande förnimmelser i ögat

Innefattar:

känsla av tryck bakom ögat, av något i ögat, ögonansträngning, brännande känsla i ögat; ögonirritation

Utesluter:

smärtförnimmelse (b280)

Andra specificerade och ospecificerade synfunktioner och därmed relaterade funktioner

Hörsel och vestibulära funktioner (b230–b249)

Hörselfunktioner

Sinnesfunktioner som hänger samman med att förnimma närvaro av ljud och att urskilja lokalisering, tonhöjd, ljudstyrka och ljudkvalitet

Innefattar:

hörselfunktioner, auditiv diskriminering (att skilja mellan ljud), avgöra varifrån

ljud kommer (lokalisera, lateralisera), taldiskriminering (talurskiljning); funktionsnedsättningar

såsom dövhet, hörselskada, hörsselförlust

Utesluter:

perceptuella funktioner (b156); psykiska språkfunktioner (b167)

b2300 Att upptäcka ljud

Sinnesfunktioner som hänger samman med att uppfatta närvaro av ljud

b2301 Auditiv diskriminering

Sinnesfunktioner som hänger samman med att förnimma närvaro av ljud

vilket inbegriper att skilja mellan och smälta samman bakgrundsljud och

ljudintryck från båda öronen

b2302 Att lokalisera en ljudkälla

Sinnesfunktioner avseende att bestämma varifrån ett ljud kommer

b2303 Lateralisering av ljud

Sinnesfunktioner avseende att bestämma om ljudet kommer från höger

eller vänster sida

KROPPSFUNKTIONER ICF

65

b2304 Urskiljning av tal

Sinnesfunktioner avseende att fastställa talat språk och att skilja det från

andra ljud

b2308 Andra specificerade hörsselfunktioner

b2309 Ospecificerade hörsselfunktioner

Vestibulära funktioner

Innerörats sinnesfunktioner som hänger samman med kroppsställning, balans och rörelse

Innefattar:

kroppens balansfunktion och förnimmelse av kroppsställning (positionsuppfattning)

Utesluter:

förnimmelser i samband med hörsel och vestibulära funktioner (b240)

b2350 Vestibulär positionsfunktion

Innerörats sinnesfunktioner avseende att avgöra kroppens ställning

b2351 Vestibulär balansfunktion

Innerörats sinnesfunktioner avseende att avgöra balansen

b2352 Vestibulär rörelsefunktion

Innerörats sinnesfunktioner avseende att avgöra kroppens rörelse

innefattande dess riktning och hastighet

b2358 Andra specificerade vestibulära funktioner

b2359 Ospecificerade vestibulära funktioner

Förnimmelser i samband med hörsel och vestibulär

funktion

Förnimmelser av yrsel, av att falla, tinnitus och svindel

Innefattar:

förnimmelser av öronsus (tinnitus), irritation i örat, örontryck, illamående i samband med yrsel eller svindel

Utesluter:

vestibulära funktioner (b235); smärtfornimmelse (280)

b2400 Öronsus eller tinnitus

Fornimmelse av lågfrekvent, stormande, brusande eller ringande ljud i

örat

b2401 Yrsel

Fornimmelse av rörelse antingen av en själv eller ens omgivning;

rotationskänsla, känsla av att svaja, luta eller välta

b2402 Känsla av att falla

Fornimmelse av att tappa balansen och falla

b2403 Illamående i samband med yrsel eller svindel

Fornimmelse av att vilja kräkas som uppkommer på grund av yrsel eller

svindel

b2404 Irritation i örat

Fornimmelse av klåda eller andra liknande förnimmelser i örat

ICF KROPPSFUNKTIONER

66 b2405 Örontryck

Fornimmelse av tryck i örat

b2408 Andra specificerade förnimmelser i samband med hörsel

och vestibulär funktion

b2409 Ospecificerade förnimmelser i samband med hörsel och vestibulär funktion

Andra specificerade och ospecificerade hörselfunktioner och vestibulära funktioner

Övriga sinnesfunktioner (b250–b279)

Smakfunktion

Sinnesfunktioner för att uppfatta beskt, sött, surt och salt

Innefattar:

smakfunktioner; funktionsnedsättningar såsom förlorad smak, nedsatt smak

Luktfunktion

Sinnesfunktioner för att uppfatta lukter och dofter

Innefattar:

funktioner att lukta; funktionsnedsättningar såsom förlorat luktsinne, nedsatt luktsinne

Proprioceptiv funktion

Sinnesfunktioner för att förnimma kroppen och kroppsdelars inbördes läge och relation till varandra

Innefattar:

statuesfunktioner (förnimmande av kroppens ställning i vila) och kinestesfunktioner (kroppens ställning i rörelse)

Utesluter:

vestibulära funktioner (b235); förnimmelser vad avser muskler och rörelsefunktioner (b780)

Beröringsfunktion

Sinnesfunktioner att känna ytor och deras struktur eller kvalitet

Innefattar:

beröringsfunktioner, att känna beröring; funktionsnedsättningar såsom domningskänsla, känsellöshet/bedövning, krypningar/stickningar, parestesi (onormala känsel förnimmelser), hyperestesi (överkänslighet för beröring)

Utesluter:

sinnesfunktioner som hänger samman med temperatur och andra sinnesintryck (b270)

Sinnesfunktioner som hänger samman med temperatur och andra sinnesintryck

Sinnesfunktioner att uppfatta temperatur, vibration, tryck och skadligt sinnesintryck

Innefattar:

funktioner att förnimma temperatur, vibration, skakning eller svängning, ytligt tryck, djupt tryck, att man bränner sig eller annat skadligt stimulus

Utesluter:

beröringsfunktion (b265); smärtförnimmelse (b280)

KROPPSFUNKTIONER ICF

67

b2700 Temperaturkänsl

Sinnesfunktion att uppfatta kyla och värme

b2701 Vibrationskänsl

Sinnesfunktion att uppfatta skakning eller svängning

b2702 Tryckkänsl

Sinnesfunktion att uppfatta tryck mot eller på huden

Innefattar:

funktionsnedsättningar såsom överkänslighet för beröring, känsla av domning, hypestesi (nedsatt beröringskänsla), hyperestesi (överkänslighet för beröring), parestesi (onormal känsel förnimmelse), krypande/stickande känsla

b2703 Känslighet för ett obehagligt eller skadligt sinnesintryck

Sinnesfunktioner att uppfatta smärtsamma eller oangenäma förnimmelser

Innefattar:

funktionsnedsättningar såsom hypalgesi (nedsatt smärtekänsla), hyperpati, allodyn, analgesi (okänslighet för smärta), anaesthesia dolorosa

b2708 Andra specificerade sinnesfunktioner som hänger samman med temperatur och andra sinnesintryck

b2709 Ospecificerade sinnesfunktioner som hänger samman

med temperatur och andra sinnesintryck

Övriga sinnesfunktioner, andra specificerade
och ospecificerade

Smärta (b280–b289)

Smärtförmimelse

Förmimelse av obehaglig känsla som tyder på tänkbar eller faktisk skada i någon del av kroppens struktur

Innefattar:

förmimelser av generell eller lokal smärta i en eller flera kroppsdelar, smärta i ett dermatom (hudsegment), huggande, brännande, molande smärta och värk; funktionsnedsättningar såsom myalgi (muskelsmärta), analgesi (okänslighet för smärta) och hyperalgesi (överkänslighet för smärta)

b2800 Generell smärta

Förmimelse av obehaglig känsla som tyder på möjlig eller faktisk skada i någon del av kroppens struktur som känns överallt i kroppen

b2801 Smärta i en kroppsdel

Förmimelse av obehaglig känsla som tyder på möjlig eller faktisk skada i någon kroppsstruktur som upplevs i en eller flera delar av kroppen

b28010 Smärta i huvud och hals

Förmimelse av obehaglig känsla som tyder på möjlig eller faktisk skada i någon kroppsstruktur som känns i huvudet och halsen

ICF KROPPSFUNKTIONER

68 b28011 Smärta i bröstkorgen

Förmimelse av obehaglig känsla som tyder på möjlig eller faktisk skada i någon kroppsstruktur som känns i bröstkorgen

b28012 Smärta i mage eller buk

Förmimelse av obehaglig känsla som tyder på möjlig eller faktisk skada i någon kroppsstruktur som känns i mage eller buk

Innefattar:

smärta i bäckenregionen

b28013 Smärta i rygg

Förmimelse av obehaglig känsla som tyder på möjlig eller faktisk skada i någon kroppsstruktur som känns i ryggen

Innefattar:

smärta i bålen; nedre ländryggssmärta

b28014 Smärta i övre extremitet

Förmimelse av obehaglig känsla som tyder på möjlig eller faktisk skada i någon kroppsstruktur som känns antingen i en eller båda övre extremiteterna innefattande händer

b28015 Smärta i nedre extremitet

Förmimelse av obehaglig känsla som tyder på möjlig eller faktisk skada i någon kroppsstruktur som känns antingen i en eller båda undre extremiteterna innefattande fötter

b28016 Smärta i leder

Förmimelse av obehaglig känsla som tyder på möjlig eller faktisk skada i någon kroppsstruktur som känns i en eller flera leder innefattande små och stora leder

Innefattar:

smärta i höften; smärta i skuldran

b28018 Annan specificerad smärta i kroppsdel

b28019 Ospecificerad smärta i kroppsdel

b2802 Smärta i flera delar av kroppen

Förmimelse av obehaglig känsla som tyder på möjlig eller faktisk skada i någon kroppsstruktur lokaliserad till flera kroppsdelar

b2803 Smärta i ett dermatom (hudsegment)

Förmimelse av obehaglig känsla som tyder på möjlig eller faktisk skada i någon kroppsstruktur som är lokaliserad till hudsegment som betjänas av samma nervrot

b2804 Utstrålande smärta i ett segment eller region

Förmimelse av obehaglig känsla som tyder på möjlig eller faktisk skada i någon kroppsstruktur lokaliserad till hudområden i olika

Kroppsdelar som inte betjänas av samma nervrot

Annan specificerad och ospecificerad förmåelse av smärta

Sinnesfunktioner och smärta, andra specificerade

Sinnesfunktioner och smärta, ospecificerade

KROPPSFUNKTIONER ICF

69

Kapitel 3

Röst- och talfunktioner

Detta kapitel handlar om funktioner som producerar ljud och tal

Röstfunktioner

Funktioner för att producera olika ljud genom passage av luft genom luftstrupen

Innefattar:

funktioner för röstproduktion och röstkvalitet; funktioner att frambringa ljud (fonation), tonhöjd, ljudstyrka och andra röstkvaliteter; funktionsnedsättningar såsom afoni, dysfoni (oförmåga eller avvikande förmåga att frambringa ljud), rubbad stämbildning, heshet, hyper- eller hyponasalering (för mycket eller för lite nasalt uttal)

Utesluter:

psykiska språkfunktioner (b167); artikuleringsfunktioner (b320)

b3100 Röstproduktion

Funktioner för att producera ljud genom koordination av struphuvudet och omgivande muskler med andningssystemet

Innefattar:

funktioner att frambringa ljud (fonation), röststyrka; funktionsnedsättningar såsom afoni (oförmåga att frambringa ljud)

b3101 Röstkvalitet

Funktioner för att producera röstkaraktäristika innefattande tonhöjd, resonans och andra drag

Innefattar:

funktioner av hög och låg tonhöjd; funktionsnedsättningar såsom för mycket eller för lite nasalt uttal, rubbad stämbildning, heshet, strävhet

b3108 Andra specificerade röstfunktioner

b3109 Ospecificerade röstfunktioner

Artikuleringsfunktioner

Funktioner för att producera talljud

Innefattar:

funktioner för uttal, fonemartikulering (att forma språkljud); spastisk, ataktisk och slapp dysartri (avvikande artikulering); anartri (oförmåga att artikulera)

Utesluter:

psykiska språkfunktioner (b167); röstfunktioner (b310)

ICF KROPPSFUNKTIONER

70 Funktioner för språkbehärskning och rytm i tal

Funktioner för att producera flyt och tempo i tal

Innefattar:

funktioner av talmönster, rytm, hastighet och melodi i tal; prosodi och intonation (satsmelodi och betoningmönster); funktionsnedsättningar såsom stamning, rörligt tal, bradylali och takylali (för långsamt och för snabbt tal)

Utesluter:

psykiska språkfunktioner (b167); röstfunktioner (b310); artikuleringsfunktioner (b320)

b3300 Flytande tal

Funktioner för att producera ett jämnt, oavbrutet talflöde

Innefattar:

funktioner för en jämn talförbindelse; funktionsnedsättningar såsom stamning, rörligt tal, tal utan flyt, upprepning av ljud, ord eller delar av ord, oregelbundna avbrott i talet

b3301 Talrytm

Funktioner för avvägning, tempo- och betoningmönster i tal

Innefattar:

funktionsnedsättningar såsom stereotypa eller återkommande språkkadenser

b3302 Talhastighet

Funktioner för talproduktionens hastighet

Innefattar:

funktionsnedsättningar såsom bradylali (långsamt tal) och takylali (snabbt tal)

b3303 Talmelodi

Funktioner för modulering av tonhöjdsmonster i tal

Innefattar:

talprosodi, intonation, talmelodi; funktionsnedsättningar såsom monotont tal

b3308 Andra specificerade funktioner för språkbehärskning och rytm i tal

b3309 Ospecifierade funktioner för språkbehärskning och rytm i tal

Alternativa vokaliseringsfunktioner

Funktioner för att på andra sätt producera ljud (vokalisera)

Innefattar:

funktioner att frambringa toner såsom att sjunga, nynna, jollra och gnola, ropa och skrika

Utesluter:

psykiska språkfunktioner (b167); röstfunktioner (b310); artikuleringsfunktioner (b320); talfunktioner för språkbehärskning och rytm (b330)

b3400 Produktion av toner

Funktioner för att frambringa musikaliska vokala ljud

Innefattar:

att upprätthålla, modulera och avsluta produktion av enstaka eller sammanhängande vokaliseringar med variation i tonhöjd såsom att sjunga, nynna och gnola

KROPPSFUNKTIONER ICF

71

b3401 Att åstadkomma en rad av ljud

Funktioner för att frambringa en varierad uppsättning av vokaliseringar

Innefattar:

funktioner att jollra hos barn

b3408 Andra specificerade alternativa vokaliseringsfunktioner

b3409 Ospecifierade alternativa vokaliseringsfunktioner

Röst- och talfunktioner, andra specificerade

Röst- och talfunktioner, ospecificerade

ICF KROPPSFUNKTIONER

72 Kapitel 4

Hjärt-kärlfunktioner, blodbildnings-, immunsystems- och andningsfunktioner

Detta kapitel handlar om funktioner inom hjärt-kärlsystemet (hjärtats och blodkärlens funktioner), blodbildnings- och immunsystemsfunktioner och andningsfunktioner (funktioner för andning och ansträngningstolerans)

Funktioner i hjärt-kärlsystemet (b410–b429)

Hjärtfunktioner

Funktioner att pumpa blodet i erforderlig mängd och adekvat tryck till kroppen

Innefattar:

funktioner för hjärtfrekvens, hjärtrytm och effekt; hjärtmuskulaturens kontraktionskraft;

hjärtklaffsfunktioner; pumpning av blodet genom lungkretsloppet;

hjärtats cirkulationsdynamik; funktionsnedsättningar såsom takykardi, bradykardi,

arytmi, hjärtsvikt som vid kardiomyopati, myokardit och koronarinsufficiens

Utesluter:

blodkärlsfunktioner (b415); blodtrycksfunktioner (b420); funktioner relaterade till tolerans för fysiskt arbete (b455)

b4100 Hjärtfrekvens

Funktioner som hänger samman med antal hjärtslag per minut

Innefattar:

funktionsnedsättningar såsom vid takykardi (alltför hög) eller

bradykardi (alltför låg) frekvens

b4101 Hjärtrytm

Funktioner som hänger samman med regelbundenheten i hjärtslagen

Innefattar:

funktionsnedsättningar såsom arytmi

b4102 Kammarmusklernas kontraktionskraft

Funktioner som hänger samman med den mängd blod som pumpas av kammarmusklerna vid varje hjärtslag

Innefattar:

funktionsnedsättningar såsom försvagad hjärtmuskelfunktion

b4103 Hjärtats blodförsörjning

Funktioner som hänger samman med det blodflöde som är tillgängligt för hjärtmuskeln

Innefattar:

funktionsnedsättningar såsom koronarischemi (otillräcklig blodtillförsel till hjärtmuskulaturen)

b4108 Andra specificerade hjärtfunktioner

b4109 Ospecifierade hjärtfunktioner

KROPPSFUNKTIONER ICF

73

Blodkärlsfunktioner

Funktioner att transportera blod genom kroppen

Innefattar:

funktioner i artärer, kapillärer och vener; vasomotorisk funktion; funktioner i lungartärer, kapillärer och vener; funktioner hos venklaffar; funktionsnedsättningar såsom stopp och förträngning i artärer; ateroskleros, arterioskleros (åderförkalkning i artärer), tromboembolism (blodpropp), åderbråck

Utesluter:

hjärtfunktioner (b410); blodtrycksfunktioner (b420); blodbildningsfunktioner (b430); funktioner relaterade till tolerans för fysiskt arbete (b455)

b4150 Artärfunktioner

Funktioner som hänger samman med blodflödet i artärerna

Innefattar:

funktionsnedsättningar såsom artärutvidgning; artärförträngning såsom vid claudicatio intermittens (fönstertittarsjuka)

b4151 Kapillärfunktioner

Funktioner som hänger samman med blodflödet i kapillärer

b4152 Venfunktioner

Funktioner som hänger samman med blodflödet i vener och funktioner i venklaffar

Innefattar:

funktionsnedsättningar såsom venutvidgning; venförträngning; otillräcklig stängning av klaffar såsom vid åderförkalkade vener

b4158 Andra specificerade blodkärlsfunktioner

b4159 Ospecifierade blodkärlsfunktioner

Blodtrycksfunktioner

Funktioner som upprätthåller blodtrycket i artärer

Innefattar:

funktioner att upprätthålla blodtrycket; ökat och minskat blodtryck; funktionsnedsättningar såsom för lågt blodtryck, för högt blodtryck; posturalt lågt blodtryck

Utesluter:

hjärtfunktioner (b410); blodkärlsfunktioner (b 415); funktioner relaterade till tolerans för fysiskt arbete (b455)

b4200 Ökat blodtryck

Funktioner som hänger samman med en ökning av systoliskt eller diastoliskt blodtryck över vad som är normalt för åldern

b4201 Minskat blodtryck

Funktioner som hänger samman med ett fall i systoliskt eller diastoliskt blodtryck under vad som är normalt för åldern

b4202 Upprätthållande av blodtryck

Funktioner som hänger samman med upprätthållande av ett lämpligt blodtryck som svar på kroppsförändringar

b4208 Andra specificerade blodtrycksfunktioner

b4209 Ospecifierade blodtrycksfunktioner

Andra specificerade och ospecificerade funktioner i
hjärt-kärlsystemet

ICF KROPPSFUNKTIONER

74 Funktioner i blodbildningssystemet och det immunologiska systemet (b430–b439)

Blodbildningsfunktioner

Blodproduktionsfunktioner och funktioner för transport av syre och ämnesomsättningsprodukter och blodets koagulering

Innefattar:

funktioner för produktion av blod och benmärg; blodets syretransportfunktioner; blodrelaterade funktioner i mjälte; blodets funktioner att transportera ämnesomsättningsprodukter; blodlevering; funktionsnedsättningar såsom anemi (blodbrist); blödarsjuka och andra koaguleringsstörningar

Utesluter:

funktioner i hjärt-kärlsystemet (b410–b429); immunologiska funktioner (b435); funktioner relaterade till tolerans för fysiskt arbete (b455)

b4300 Blodbildning

Funktioner som hänger samman med produktion av blod och blodets alla beståndsdelar

b4301 Blodets syretransporterande funktioner

Funktioner som hänger samman med blodets förmåga att transportera syre genom kroppen

b4302 Blodets funktioner att transportera ämnesomsättningsprodukter

Funktioner som hänger samman med blodets förmåga att transportera ämnesomsättningsprodukter genom kroppen

b4303 Koagulationsfunktioner

Funktioner som hänger samman med blodets koagulering såsom vid en skada

b4308 Andra specificerade blodbildningsfunktioner

b4309 Ospecificerade blodbildningsfunktioner

Immunologiska funktioner

Kroppens funktioner som hänger samman med skydd mot främmande ämnen innefattande infektioner genom specifika eller icke-specifika immunreaktioner

Innefattar:

immunrespons (specifik och ickespecifik); överkänslighetsreaktioner; funktioner i lymfkörtlar och lymfkärl; cellförmedlade immunitetsfunktioner, antikroppsförmedlad immunitet; immuniseringsreaktion; funktionsnedsättningar såsom autoimmunitet; allergiska reaktioner; lymfkörtelinflammation

Utesluter:

blodbildningsfunktioner (b430)

b4350 Immunreaktion

Funktioner av kroppens sensibiliseringsreaktion på främmande substanser innefattande infektioner

b43500 Specifik immunreaktion

Funktioner av kroppens sensibiliseringsreaktion på en specifik främmande substans

KROPPSFUNKTIONER ICF

75

b43501 Icke-specifik immunreaktion

Funktioner av kroppens allmänna sensibiliseringsreaktion på främmande substanser innefattande infektioner

b43508 Annan specificerad immunreaktion

b43509 Ospecificerad immunreaktion

b4351 Överkänslighetsreaktioner

Funktioner av kroppens ökade sensibiliseringsreaktion på främmande substanser såsom vid känslighet för födoämnen och antigener

Innefattar:

funktionsnedsättningar såsom överkänslighet eller allergi

Utesluter:

födoämnestolerans (b5153)

b4352 Lymfkärlsfunktioner

Funktioner som hänger samman med de kanaler som transporterar lymfa

b4353 Lymfkörtelfunktioner

Funktioner som hänger samman med körtlar längs lymfkärlen

b4358 Andra specificerade immunologiska funktioner

b4359 Ospecificerade immunologiska funktioner

Andra specificerade och ospecificerade blodbildningsfunktioner
och immunologiska funktioner

Andningsfunktioner (b440–b449)

Andningsfunktioner

Funktioner att andas in luft i lungorna, gasutbyte mellan luft och blod samt utandning

Innefattar:

funktioner i andningsfrekvens, andningsrytm och andningsdjup; funktionsnedsättningar såsom apné, hyperventilering, oregelbunden andning, paradoxal andning, lungemfysem, luftrörsspasm

Utesluter:

andningsmuskelfunktioner (b445); övriga andningsfunktioner (b450); funktioner relaterade till tolerans för fysiskt arbete (b455)

b4400 Andningsfrekvens

Funktioner som hänger samman med antal andetag per minut

Innefattar:

funktionsnedsättningar såsom takypné (för snabb) eller bradypné (för långsam) frekvens

b4401 Andningsrytm

Funktioner som hänger samman med periodicitet och regelbundenhet i andning

Innefattar:

funktionsnedsättningar såsom oregelbunden andning

ICF KROPPSFUNKTIONER

76 b4402 Andningsdjup

Funktioner som hänger samman med lungornas volym och expansion under andning

Innefattar:

funktionsnedsättningar såsom ytlig eller grund andning

b4408 Andra specificerade andningsfunktioner

b4409 Ospecificerade andningsfunktioner

Andningsmuskelfunktioner

Funktioner i muskler som är involverade i andning

Innefattar:

funktioner i bröstkorgens andningsmuskler; diafragmans funktioner; funktioner hos accessoriska andningsmuskler

Utesluter:

andningsfunktioner (b440); övriga andningsfunktioner (b450); funktioner relaterade till tolerans för fysiskt arbete (b455)

b4450 Funktioner hos bröstkorgens andningsmuskler

Funktioner i bröstkorgens muskler som är involverade i andning

b4451 Diafragmans funktioner

Funktioner i diafragman som är involverade i andning

b4452 Funktioner hos accessoriska andningsmuskler

Funktioner i övriga muskler som är involverade i andning

b4458 Andra specificerade andningsmuskelfunktioner

b4459 Ospecificerade andningsmuskelfunktioner

Andra specificerade och ospecificerade
andningsfunktioner

Övriga funktioner och förnimmelser i hjärt-kärlsystemet och andningssystemet (b450–b469)

Övriga andningsfunktioner

Övriga funktioner som hänger samman med andningssystemet, såsom att hosta, nysa och gäspa

Innefattar:

funktioner att blåsa, vissla och andas genom munnen

Funktioner relaterade till tolerans för fysiskt arbete

Funktioner som hänger samman med den respiratoriska och kardiovaskulära kapacitet som krävs för att tåla fysisk ansträngning

Innefattar:

funktioner av aerob förmåga (förmåga till syretransport); kondition; fysisk uthållighet; uttrötthet

Utesluter:

funktioner i hjärt- och kärlsystem (b410–b429); blodbildningsfunktioner (b430); andningsfunktioner (b440); andningsmuskelfunktioner (b445); övriga andningsfunktioner (b450)

KROPPSFUNKTIONER ICF

77

b4550 Allmän fysisk uthållighet

Funktioner som hänger samman med den allmänna toleransnivån vid fysisk ansträngning eller uthållighet

b4551 Aerob kapacitet (förmåga till syretransport)

Funktioner som hänger samman med hur mycket en person kan anstränga sig fysiskt utan att bli andfådd. (Funktioner som hänger samman med den maximala mängden syre som kan tas upp och förbrukas under tungt kroppsarbete)

b4552 Uttrötthet

Funktioner som hänger samman med känslighet för uttrötning vid alla nivåer av ansträngning

b4558 Andra specificerade funktioner för tolerans för fysiskt arbete

b4559 Ospecifierade funktioner för tolerans för fysiskt arbete

Förnimmelser i samband med hjärt-kärlfunktioner och andningsfunktioner

Förnimmelser som t.ex. att hjärtat hoppar över ett slag, hjärtklappning och otillräcklig andning

Innefattar:

förnimmelser av tryck över bröstet, känsla av att hjärtat slår oregelbundet, dyspné (andnöd), behov av mer luft, att hålla på att kvävas, att munnen är tilltäppt, rosslande andning

Utesluter:

smärtförnimmelser (b280)

Övriga funktioner och förnimmelser i hjärt-kärlsystemet och andningssystemet, andra specificerade och ospecificerade

Hjärt-kärlfunktioner, blodbildnings-, immunsystemsoch andningsfunktioner, andra specificerade

Hjärt-kärlfunktioner, blodbildnings-, immunsystemsoch andningsfunktioner, ospecificerade

ICF KROPPSFUNKTIONER

78 Kapitel 5

Matsmältnings- och ämnesomsättningsfunktioner och endokrina funktioner

Detta kapitel handlar om funktioner som intagande av föda, matsmältning och elimination (utsöndring), liksom även funktioner involverade i ämnesomsättning och endokrina system

Funktioner som sammanhänger med matsmältningssystemet (b510–b539)

Funktioner vid intagande av föda

Funktioner som hänger samman med att inta och hantera fasta eller flytande ämnen till kroppen genom munnen

Innefattar:

funktioner att suga, tugga, bita, hantera föda i munnen, avsöndra saliv, svälja, rapa, stöta upp, spotta och kräkas; funktionsnedsättningar såsom dysfagi (svårighet att svälja), aspiration och inhalation av föda, aerofagi (luftslukning), överdriven salivavsöndring, dräggling, otillräcklig salivavsöndring

Utesluter:

förmimmelser förenade med matsmältningssystemet (b535)

b5100 Att suga

Funktioner att dra in föda i munnen genom en sugande kraft som produceras genom rörelser av kinder, läppar och tunga

b5101 Att bita

Funktioner att skära av, tränga igenom eller riva av föda med framtänderna

b5102 Att tugga

Funktioner att krossa, mala och bearbeta föda med bakre tänder (dvs. molarer)

b5103 Att hantera föda i munnen

Funktioner att flytta föda runt i munnen med tänder och tunga

b5104 Salivavsöndring

Funktioner att producera saliv inne i munnen

b5105 Att svälja

Funktion att förflytta mat och dryck genom munhåla, svalg och matstrupe till magsäcken med lämplig frekvens och hastighet

Innefattar:

dysfagi (svårighet att svälja) lokaliserad till mun, svalg eller matstrupe;

funktionsnedsättning vid passage av föda genom matstrupen

b51050 Att svälja oralt

Funktion att förflytta mat och dryck genom munhålan med en lämplig frekvens och hastighet

KROPPSFUNKTIONER ICF

79

b51051 Svälja genom svalget

Funktion att förflytta mat och dryck genom svalget med lämplig frekvens och hastighet

b51052 Svälja genom matstrupen

Funktion att förflytta mat och dryck genom matstrupen med en lämplig frekvens och hastighet

b51058 Annan specificerad sväljningsfunktion

b51059 Ospecificerad sväljningsfunktion

b5106 Uppstötning eller kräkning

Funktioner att förflytta föda eller dryck i omvänd riktning mot födointagande, dvs. från magsäck till matstrupe, till mun och ut

b5108 Andra specificerade födointagningsfunktioner

b5109 Ospecificerade födointagningsfunktioner

Matsmältningssystemet

Funktioner för transport av föda genom matsmältningsskanalen och nedbrytning av föda och absorption av näringsämnen

Innefattar:

funktioner för transport av föda genom magsäcken, peristaltikfunktioner; nedbrytning av föda, enzymproduktion och aktivitet i magsäck och tarmar; funktionsnedsättningar såsom hyperaciditet (ökad grad av magsyra), dålig absorption, intolerans mot föda, överdriven tarmrörlighet, tarmförlamning, tarmvred och minskad gallproduktion

Utesluter:

funktioner vid intagande av föda (b510); funktioner för näringsupptag (b520); avföringsfunktioner (b525); förmimmelser förenade med matsmältningssystemet (b535)

b5150 Transport av föda genom magsäck och tarmar

Peristaltik och därmed sammanhängande funktioner som mekaniskt flyttar föda genom magsäck och tarmar

b5151 Nedbrytning av föda

Funktioner för mekanisk reducering av föda till mindre delar i magtarmsystemet

b5152 Absorption av näringsämnen

Funktioner att föra näringsämnen ur föda och dryck in i blodomloppet längs mag-tarmsystemet

b5153 Födoämnestolerans

Funktioner för att acceptera lämplig föda och dryck för matsmältning och att förkasta sådant som är olämpligt

Innefattar:

funktionsnedsättningar såsom överkänslighet, som t.ex. glutenintolerans

b5158 Andra specificerade matsmältningsfunktioner

b5159 Ospecifierade matsmältningsfunktioner

ICF KROPPSFUNKTIONER

80 Funktioner för näringsupptag

Funktioner genom vilka näringsämnen omvandlas till komponenter av den levande kroppen

Innefattar:

funktioner att lagra näringsämnen i kroppen

Utesluter:

matsmältningsfunktioner (b515); avföringsfunktioner (b525); viktuppehållande funktioner (b530); allmänna ämnesomsättningsfunktioner (b540)

Avföringsfunktioner

Funktioner att eliminera restprodukter och osmält föda som avföring och därmed sammanhängande funktioner

Innefattar:

avlägsningsfunktioner, avföringskonsistens, avföringsfrekvens, avföringskontinens, våderspänningar; funktionsnedsättningar såsom förstoppning, diarré, vattnig avföring, nedsatt förmåga i ändtarmens slutmuskel eller inkontinens

Utesluter:

matsmältningsfunktioner (b515); funktioner för näringsupptag (b520); förnimmelser förenade med matsmältningsystemet (b535)

b5250 Elimineringarfunktioner

Funktioner att eliminera avföring från ändtarmen, innefattande sammandragningsfunktioner i de abdominala musklerna vid eliminering

b5251 Avföringskonsistens

Konsistens i avföring som t.ex. hård, fast, mjuk eller vattnig

b5252 Avföringsfrekvens

Funktioner involverade i avföringsfrekvensen

b5253 Avföringskontinens

Funktioner involverade i den viljemässiga kontrollen över elimineringsfunktionen

b5254 Våderspänning

Funktioner involverade i utdrivning av större mängder luft eller gaser från tarmarna

b5258 Andra specificerade avföringsfunktioner

b5259 Ospecifierade avföringsfunktioner

Viktuppehållande funktioner

Funktioner att hålla lämplig kroppsvikt, innefattande viktökning under utvecklingsperioden

Innefattar:

funktioner att bibehålla ett acceptabelt kroppsmasseindex (BMI Body Mass Index); funktionsnedsättningar såsom undervikt, kachexi, att banta, övervikt, avmagring, primär och sekundär fetma

Utesluter:

funktioner för näringsupptag (b520); allmänna ämnesomsättningsfunktioner (b540); endokrina funktioner (b555)

KROPPSFUNKTIONER ICF

81

Förnimmelser förenade med matsmältningsystemet

Förnimmelser som uppstår genom att äta, dricka eller därmed relaterade matsmältningsfunktioner

Innefattar:

förnimmelser av illamående, att känna sig uppsvälld och att ha kramp i buken; känslan av fylld magsäck, klumpkänsla i halsen, kramp i magsäcken, gasbildning i magsäcken och halsbränna

Utesluter:

smärtförnimmelser (b280); funktioner vid intagande av föda (b510); matsmältningsfunktioner (b515); avföringsfunktioner (b525)

b5350 Förnimmelser av illamående

Förnimmelser av att behöva kräkas

b5351 Att känna sig uppsvälld

Förnimmelser av utspändhet i magsäcken eller buken

b5352 Förnimmelser av kramp i buken

Förnimmelser av krampaktiga eller smärtsamma muskulära sammandragningar i den mjuka muskulaturen i mag- och tarmområdet

b5358 Andra specificerade förnimmelser i samband med matsmältningssystemet

b5359 Ospecifierade förnimmelser i samband med matsmältningssystemet

Andra specificerade och ospecificerade funktioner som sammanhänger med matsmältningssystemet

Funktioner som sammanhänger med ämnesomsättningssystemet och det endokrina systemet (b540–b559)

Allmänna ämnesomsättningsfunktioner

Funktioner för reglering av kroppens grundläggande komponenter såsom kolhydrater, proteiner och fett, deras omvandling från det ena till det andra, och deras nedbrytning till energi

Innefattar:

ämnesomsättningsfunktioner, basal metabolism (BMR), ämnesomsättning av kolhydrat, protein och fett, katabolism, anabolism, energiproduktion i kroppen; ökning eller minskning i ämnesomsättningens hastighet

Utesluter:

funktioner för näringsupptag (b520); viktuppehållande funktioner (b530); funktioner för vatten-, mineral- och elektrolytbalans (b545); värmereglerande funktioner (b550); endokrina funktioner (b555)

b5400 Basalmetabolism (BMR)

Funktioner involverade i kroppens syrekonsumtion vid specificerade vilo- och temperaturtillstånd

Innefattar:

ökning eller minskning i BMR (basal metabolism); funktionsnedsättningar såsom vid hypertyreoidism och hypotyreoidism (över- respektive underfunktion av sköldkörteln)

ICF KROPPSFUNKTIONER

82 b5401 Omsättning av kolhydrater

Funktioner involverade i den process där kolhydrater i födan lagras och bryts ner till glukos och därefter till koldioxid och vatten

b5402 Omsättning av protein

Funktioner involverade i den process där proteiner i födan omvandlas till aminosyror och vidare bryts ner i kroppen

b5403 Omsättning av fett

Funktioner involverade i den process där fett i födan lagras och bryts ner i kroppen

b5408 Andra specificerade allmänna ämnesomsättningsfunktioner

b5409 Ospecifierade allmänna ämnesomsättningsfunktioner

Funktioner för vatten-, mineral- och elektrolytbalans

Funktioner för reglering av vatten, mineraler och elektrolyter i kroppen

Innefattar:

funktioner för vattenbalans, mineralbalans såsom kalcium, zink, järn och elektrolytbalans såsom natrium och kalium; funktionsnedsättningar såsom vattenbevarande, uttorkning, hyperkalcemi och hypokalcemi (för mycket respektive för lite kalcium i blodet), järnbrist, hypernatremi och hyponatremi (för mycket respektive för lite natrium i blodet), hyperkalemi och hypokalemi (för mycket respektive för lite kalium i blodet)

Utesluter:

blodbildningsfunktioner (b430); allmänna ämnesomsättningsfunktioner (b540); endokrina funktioner (b555)

b5450 Vattenbalans

Funktioner involverade i upprätthållande av nivå eller mängd av vatten i kroppen

Innefattar:

funktionsnedsättning såsom uttorkning

b54500 Vattenretention

Funktioner involverade i att bibehålla vatten i kroppen

b54501 Bibehållande av vattenbalans

Funktioner involverade i att bibehålla den optimala mängden vatten i kroppen

b54508 Annan specificerad vattenbalans

b54509 Ospecifierad vattenbalans

b5451 Mineralbalans

Funktioner involverade i att bibehålla jämvikt i kroppen mellan intagande, lagring, utnyttjande och utsöndring av mineraler

b5452 Elektrolytbalans

Funktioner involverade i att bibehålla jämvikt i kroppen mellan intagande, lagring, utnyttjande och utsöndring av elektrolyter

b5458 Andra specificerade funktioner för vatten-, mineral- och elektrolytbalans

b5459 Ospecificerade funktioner för vatten-, mineral- och elektrolytbalans

KROPPSFUNKTIONER ICF

83

Värmereglerande funktioner

Funktioner för reglering av kroppstemperatur

Innefattar:

funktioner att bibehålla kroppstemperatur; funktionsnedsättningar såsom sänkt temperatur, förhöjd temperatur

Utesluter:

allmänna ämnesomsättningsfunktioner (b540); endokrina funktioner (b555)

b5500 Kroppstemperatur

Funktioner involverade i att reglera kroppens kärntemperatur

Innefattar:

funktionsnedsättningar såsom förhöjd kroppstemperatur eller sänkt kroppstemperatur

b5501 Bibehållande av kroppstemperatur

Funktioner involverade i att bibehålla optimal kroppstemperatur vid temperaturförändringar i omgivningen

Innefattar:

tolerans för värme och kyla

b5508 Andra specificerade värmereglerande funktioner

b5509 Ospecificerade värmereglerande funktioner

Endokrina funktioner

Funktioner för produktion och reglering av hormonella nivåer i kroppen innefattande cykliska förändringar

Innefattar:

hormonbalansfunktioner; förhöjd eller för låg verksamhet i hypofys, sköldkörtel, binjure, bisköldkörtlar, könskörtlar

Utesluter:

allmänna ämnesomsättningsfunktioner (b540); funktioner för vatten-, mineraloch elektrolytbalans (b545); värmereglerande funktioner (b550); sexuella funktioner (b640); menstruationsfunktioner (b650)

Andra specificerade och ospecificerade funktioner som sammanhänger med ämnesomsättning och endokrina system

Matsmältnings- och ämnesomsättningsfunktioner och endokrina funktioner, andra specificerade

Matsmältnings- och ämnesomsättningsfunktioner och endokrina funktioner, ospecificerade

ICF KROPPSFUNKTIONER

84 Kapitel 6

Funktioner i köns- och urinorganen samt reproduktiva funktioner

Detta kapitel handlar om funktioner såsom urinutsöndring och reproduktion innefattande funktioner för sexualitet och fortplantning

Urinfunktioner (b610–b639)

Urinutsöndringsfunktioner

Funktioner för urinens filtrering och uppsamling

Innefattar:

funktioner för filtrering och uppsamling av urin; funktionsnedsättningar såsom njursvikt, anuri (upphävd urinutsöndring), oliguri (minskad urinutsöndring), hydronefros (stockning av urin på grund av nedsättning av eller hinder för urinutsöndring), hypoton urinblåsa och hinder i urinledare

Utesluter:

urineringsfunktioner (b620)

b6100 Urinfiltrering

Funktioner för njurarnas filtrering av urin

b6101 Urinuppsamling

Funktioner för uppsamling och lagring av urin via urinledare och urinblåsa

b6108 Andra specificerade urinutsöndringsfunktioner

b6109 Ospecifierade urinutsöndringsfunktioner

Urineringsfunktioner

Funktioner att tömma urin från urinblåsan

Innefattar:

funktioner för urinering, urineringsfrekvens, urinkontinens; funktionsnedsättningar såsom stressinkontinens, urineringsnöd, reflexblåsa, överfullnad, kontinuerlig inkontinens, läckage, neurogen blåsa, ökad urinutsöndring, kvarhållande av urin, urinrängning

Utesluter:

urinutsöndringsfunktioner (b610); förnimmelser förenade med urinfunktioner (b630)

b6200 Urinering

Funktioner för att tömma urinblåsan

Innefattar:

funktionsnedsättningar såsom kvarhållande av urin

b6201 Urineringsfrekvens

Funktioner för det antal gånger som urinering sker

b6202 Urinkontinens

Funktioner för att kontrollera urinering

Innefattar:

funktionsnedsättningar såsom stressinkontinens, urineringsnöd, reflexblåsa, kontinuerlig eller blandad inkontinens

KROPPSFUNKTIONER ICF

85

b6208 Andra specificerade urineringsfunktioner

b6209 Ospecifierade urineringsfunktioner

Förnimmelser i samband med urinfunktioner

Förnimmelser såsom brännande känsla vid urinering och trängningskänsla av urineringsnöd

Innefattar:

förnimmelser av ofullständig tömning av urin, känsla av fylld blåsa

Utesluter:

smärtförnimmelser (b280); urineringsfunktioner (b620)

Andra specificerade och ospecifierade urinfunktioner

Genitala och reproduktiva funktioner (b640–b679)

Sexuella funktioner

Psykiska och fysiska funktioner som hänger samman med sexualakten, innefattande stadierna upphetsning, förstadium, orgasm och post-coital avslappning (avslappning efter orgasm)

Innefattar:

funktioner för att ge uttryck åt upphetsning, förstadium, orgasm och post-coital avslappning; funktioner som hänger samman med sexuellt intresse, genomförande, peniserektion, klitoriserektion, ökad vaginal sekretion, ejakulation, orgasm; funktionsnedsättningar såsom impotens, frigiditet, slidkramp (vaginism), för tidig ejakulation, bibehållande av erektion, försenad ejakulation

Utesluter:

fortplantningsfunktioner (b660); förnimmelser förenade med genitala och reproduktiva funktioner (b670)

b6400 Funktioner i sexuell upphetsningsfas

Funktioner av sexuell intresse, lust och upphetsning

b6401 Funktioner i sexuell förberedelsefas

Funktioner för engagemang inför sexuell umgänge

b6402 Funktioner i orgasmfas

Funktioner för att uppnå orgasm

b6403 Funktioner i sexuell avslappningsfas

Funktioner av tillfredsställelse efter orgasm och åtföljande avslappning

Innefattar:

funktionsnedsättning såsom otillfredsställelse med orgasm

b6408 Andra specificerade sexuella funktioner

b6409 Ospecifierade sexuella funktioner

ICF KROPPSFUNKTIONER

86 Menstruationsfunktioner

Funktioner i samband med menstruationscykeln innefattande regelbunden menstruation och tömning av menstruationsvätska

Innefattar:

funktioner av regelbundenhet och intervall i menstruation, graden av menstruationsblödning, menarche, menopaus; funktionsnedsättningar såsom primärt och sekundärt utebliven menstruation, ökad menstruationsblödning, täta menstruationer, avtagande menstruation och premenstruella besvär

Utesluter:

sexuella funktioner (b640); fortplantningsfunktioner (b660); förnimmelser förenade med genitala och reproduktiva funktioner (b670); smärtförnimmelser (b280)

b6500 Regelbundenhet i menstruationscykeln

Funktioner involverade i menstruationscykelns regelbundenhet

Innefattar:

alltför frekvent och alltför sällan förekommande menstruation

b6501 Intervall mellan menstruationer

Funktioner som hänger samman med tidslängden mellan två menstruationer

b6502 Grad av menstruell blödning

Funktioner involverade i kvantitet av menstruell flöde

Innefattar:

hypomenorré (alltför litet menstruell flöde); menorrhagi, hypermenorré (alltför stort menstruell flöde)

b6508 Andra specificerade menstruationsfunktioner

b6509 Ospecifierade menstruationsfunktioner

Fortplantningsfunktioner

Funktioner i samband med fertilitet, havandeskap, barnafödelse och mjölkproduktion

Innefattar:

funktioner för manlig och kvinnlig fertilitet, havandeskap och förlossning samt mjölkutsöndring; funktionsnedsättningar såsom avsaknad av sädesceller, minskad utsöndring av sädesceller, rinnande bröst, avsaknad eller upphörd mjölkutsöndring, låg fertilitet, sterilitet, spontan abort, utomkvedshavandeskap, missfall, litet foster, hydramnios, förtidig förlossning, försenad förlossning,

Utesluter:

sexuella funktioner (b640); menstruationsfunktioner (b650)

b6600 Funktioner som hänger samman med fertilitet

Funktioner som hänger samman med förmåga att producera sädesceller eller äggceller för fortplantning

Innefattar:

funktionsnedsättningar såsom låg fertilitet, sterilitet

Utesluter:

sexuella funktioner (b640)

b6601 Funktioner som hänger samman med havandeskap

Funktioner som hänger samman med att bli gravid och att vara gravid

b6602 Funktioner som hänger samman med förlossning

Funktioner som hänger samman med att föda barn

KROPPSFUNKTIONER ICF

87

b6603 Mjölkproduktion

Funktioner som hänger samman med produktion av mjölk och att göra mjölken tillgänglig för barnet

b6608 Andra specificerade fortplantningsfunktioner

b6609 Ospecifierade fortplantningsfunktioner

Förnimmelser förenade med genitala och reproduktiva funktioner

Förnimmelser som uppkommer i samband med sexuell upphetsning, under samlag och under menstruationscykel och besläktade genitala eller reproduktiva funktioner

Innefattar:

dyspareuni (smärta och obehag vid samlag), dysmenorré (smärtsamma menstruationer), heta vallningar under menopaus, nattsvettningar under menopaus

Utesluter:

smärtförnimmelse (b280); förnimmelser förenade med urinfunktioner (b630); sexuella funktioner (b640); menstruationsfunktioner (b650); fortplantningsfunktioner (b660)

b6700 Obehag i samband med samlag

Förnimmelser i samband med sexuell upphetsning, förberedelse, samlag, orgasm och post-coital avslappning (avslappning efter orgasm)

b6701 Obehag i samband med menstruationscykeln

Förnimmelser involverade vid menstruation, innefattande för- och eftermenstruella faser

b6702 Obehag i samband med menstruationscykelns

upphörande

Förnimmelser i samband med menopaus

Innefattar:

heta vallningar och nattsvettningar under menopaus

b6708 Andra specificerade förnimmelser i samband med genitala och reproduktiva funktioner

b6709 Ospecifierade förnimmelser i samband med genitala och reproduktiva funktioner

Andra specificerade och ospecificerade genitala och reproduktiva funktioner

Funktioner i köns- och urinorganen samt reproduktiva funktioner, andra specificerade

Funktioner i köns- och urinorganen samt reproduktiva funktioner, ospecificerade

ICF KROPPSFUNKTIONER

88 Kapitel 7

Neuromuskuloskeletal och rörelserelaterade funktioner

Detta kapitel handlar om rörelsesystemets funktioner, inklusive funktioner i leder, skelett, reflexer och muskler

Funktioner i leder och skelett (b710–b729)

Funktioner för rörlighet i leder

Funktioner för rörelseomfång och smidighet vad avser rörelse i en led

Innefattar:

funktioner att röra en enstaka eller flera leder, ryggrad, skuldra, armbåge, handled, höft, knä, fotled, småleder i hand och fot; allmän ledrörlighet; funktionsnedsättningar såsom överrörlighet i leder, stela leder, frusen skuldra, artrit

Utesluter:

ledstabilitetsfunktioner (b715); funktioner för kontroll av viljemässiga rörelser (b760)

b7100 Rörlighet i en enstaka led

Funktioner för rörelseomfång och smidighet vad avser rörelse i en led

b7101 Rörlighet i flera leder

Funktioner för rörelseomfång och smidighet vad avser rörelse i mer än en led

b7102 Allmän rörlighet i leder

Funktioner för rörelseomfång och smidighet vad avser rörelse i leder i hela kroppen

b7108 Andra specificerade funktioner för rörlighet i leder

b7109 Ospecifierade funktioner för rörlighet i leder

Ledstabilitetsfunktioner

Funktioner för att upprätthålla stabilitet i leder

Innefattar:

stabilitet i enstaka led, i flera leder och i leder i allmänhet; funktionsnedsättningar såsom instabil axelled, dislokation av en led, dislokation av axelled eller höftled

Utesluter:

funktioner för rörlighet i leder (b710)

b7150 Stabilitet i en enstaka led

Funktioner för att upprätthålla stabilitet i en led

b7151 Stabilitet i flera leder

Funktioner för att upprätthålla stabilitet i mer än en led

b7152 Stabilitet i leder i allmänhet

Funktioner för att upprätthålla stabilitet i leder i hela kroppen

b7158 Andra specificerade ledstabilitetsfunktioner

b7159 Ospecificerade ledstabilitetsfunktioner

KROPPSFUNKTIONER ICF

89

Funktioner för rörlighet mellan skelettdelar

Funktioner för graden och smidigheten i rörlighet mellan specifika ben, såsom skulderbladets rörelser, rörelsen mellan bäckenbenen samt mellan småbenen i hand och fot

Innefattar:

funktionsnedsättningar såsom låsning av skulderblad och låsning av bäcken

Utesluter:

funktioner för rörlighet i leder (b710)

b7200 Skulderbladets rörlighet

Funktioner för rörlighet och smidighet vad avser skulderbladet

Innefattar:

funktionsnedsättningar såsom protraktion och retraktion (framåt- och bakåtföring) samt lateral och medial rotation av skulderbladet

b7201 Bäckens rörlighet

Funktioner för rörlighet och ledspel i bäckenet

Innefattar:

rotation av bäckenet

b7202 Rörlighet mellan handlovsbenen

Funktioner för rörlighet och ledspel mellan småben i handen

b7203 Rörlighet mellan fotledsbenen

Funktioner för rörlighet och ledspel mellan småben i foten

b7208 Andra specificerade funktioner för rörlighet mellan skelettdelar

b7209 Ospecificerade funktioner för rörlighet mellan skelettdelar

Andra specificerade och ospecificerade funktioner i leder och skelett

Muskelfunktioner (b730–b749)

Muskelkraftsfunktioner

Funktioner vad avser den styrka som genereras vid sammandragning av en muskel eller muskelgrupper

Innefattar:

funktioner som rör styrka i specifika muskler och muskelgrupper, muskler i en extremitet, i ena sidan av kroppen, i nedre kroppshalvan, i alla extremiteter, i bålen och i kroppens alla muskler; funktionsnedsättningar såsom pares, paralyt, monoplegi, hemiplegi, paraplegi, tetraplegi och akinesi

Utesluter:

funktioner hos strukturer intill ögat (b215); muskeltonusfunktioner (b735);

muskeluthållighetsfunktioner (b740)

b7300 Kraft i enskilda muskler och muskelgrupper

Funktioner vad avser den styrka som genereras genom sammandragning av specifika och enskilda muskler och muskelgrupper

Innefattar:

funktionsnedsättningar såsom svaghet i småmuskler i fötter och händer

ICF KROPPSFUNKTIONER

90 b7301 Kraft i musklerna i en extremitet

Funktioner vad avser den styrka som genereras genom sammandragning av muskler och muskelgrupper i arm eller ben

Innefattar:

funktionsnedsättningar som t.ex. monopares och monoplegi

b7302 Kraft i musklerna i en sida av kroppen

Funktioner vad avser den styrka som genereras genom sammandragning av muskler och muskelgrupper i vänster eller höger sida av kroppen

Innefattar:

funktionsnedsättningar som t.ex. hemipares och hemiplegi

b7303 Kraft i musklerna i den nedre kroppshalvan

Funktioner vad avser den styrka som genereras genom sammandragning av muskler och muskelgrupper i den nedre kroppshalvan

Innefattar:

funktionsnedsättningar som t.ex. parapares och paraplegi

b7304 Kraft i musklerna i samtliga extremiteter

Funktioner vad avser den styrka som genereras genom sammandragning av muskler och muskelgrupper i alla fyra extremiteterna

Innefattar:

funktionsnedsättningar som t.ex. tetrapares och tetraplegi

b7305 Kraft i bålmuskler

Funktioner vad avser den styrka som genereras genom sammandragning av muskler och muskelgrupper i bålen

b7306 Kraft i kroppens samtliga muskler

Funktioner vad avser den styrka som genereras genom sammandragning av kroppens samtliga muskler och muskelgrupper

Innefattar:

funktionsnedsättningar som t.ex. akinetisk mutism (total stumhet och förlust av all viljemässig motorik)

b7308 Andra specificerade muskelkraftsfunktioner

b7309 Ospecificerade muskelkraftsfunktioner

KROPPSFUNKTIONER ICF

91

Muskeltonusfunktioner

Funktioner vad avser den spänning som finns i muskler i vila och det motstånd muskler bjuder vid passiva rörelser

Innefattar:

funktioner vad avser muskeltonus i enskilda muskler och muskelgrupper, muskler i en extremitet, i ena sidan av kroppen, i nedre kroppshalvan, i alla extremiteter, i bålen och i kroppens samtliga muskler; funktionsnedsättningar som t.ex. minskad muskeltonus, ökad muskeltonus, spasticitet

Utesluter:

muskelkraftsfunktioner (b730); muskeluthållighetsfunktioner (b740)

b7350 Muskeltonus i enskilda muskler och muskelgrupper

Funktioner vad avser den spänning som finns i enskilda muskler och muskelgrupper i vila och det motstånd musklerna bjuder vid passiva rörelser

Innefattar:

funktionsnedsättningar som vid fokal dystoni (störning av muskelspänning) t.ex. torticollis (snedhet i nacken)

b7351 Muskeltonus i muskler i en extremitet

Funktioner vad avser den spänning som finns i vila i muskler och muskelgrupper i en arm eller ett ben och det motstånd musklerna bjuder vid passiva rörelser

Innefattar:

funktionsnedsättningar som t.ex. monopares och monoplegi

b7352 Muskeltonus i ena sidan av kroppen

Funktioner vad avser den spänning som finns i muskler och muskelgrupper i vila i höger eller vänster sida av kroppen och det motstånd musklerna bjuder vid passiva rörelser

Innefattar:

funktionsnedsättningar som t.ex. hemipares och hemiplegi

b7353 Muskeltonus i muskler i nedre kroppshalvan

Funktioner vad avser den spänning som finns i muskler och muskelgrupper i vila i nedre kroppshalvan och det motstånd som musklerna bjuder vid passiva rörelser

Innefattar:

funktionsnedsättningar som t.ex. parapares och paraplegi

b7354 Muskeltonus i samtliga extremiteter

Funktioner vad avser den spänning som finns i muskler och

muskelgrupper i vila i alla fyra extremiteterna och det motstånd som musklerna bjuder vid passiva rörelser

Innefattar:

funktionsnedsättningar som t.ex. tetrapares och tetraplegi

b7355 Muskeltonus i bålmusklerna

Funktioner vad avser den spänning som finns i vila i muskler och muskelgrupper i bålen och det motstånd musklerna bjuder vid passiva rörelser

b7356 Muskeltonus i kroppens samtliga muskler

Funktioner vad avser den spänning som finns i vila i muskler och muskelgrupper i hela kroppen och det motstånd musklerna bjuder vid passiva rörelser

Innefattar:

funktionsnedsättningar som t.ex. allmän störning av muskeltonus, Parkinsons sjukdom eller generella pareser och paralyser

ICF KROPPSFUNKTIONER

92 b7358 Andra specificerade muskeltonusfunktioner

b7359 Ospecificerade muskeltonusfunktioner

Muskeluthållighetsfunktioner

Funktioner vad avser att upprätthålla muskelsammandragning under erforderlig tid

Innefattar:

funktioner att upprätthålla muskelsammandragning i enskilda muskler och muskelgrupper och i kroppens alla muskler; funktionsnedsättningar som t.ex. myasthenia gravis

Utesluter:

funktioner relaterade till tolerans för fysiskt arbete (b455); muskelkraftsfunktioner (b730); muskeltonusfunktioner (b735)

b7400 Uthållighet i enskilda muskler

Funktioner vad avser att upprätthålla muskelsammandragning i enskilda muskler under erforderlig tid

b7401 Uthållighet i muskelgrupper

Funktioner vad avser att upprätthålla muskelsammandragning i enskilda muskelgrupper under erforderlig tid

Innefattar:

funktionsnedsättningar som t.ex. monopares, monoplegi, hemipares och hemiplegi, parapares och paraplegi

b7402 Uthållighet i kroppens samtliga muskler

Funktioner vad avser att upprätthålla muskelsammandragning i kroppens samtliga muskler under erforderlig tid

Innefattar:

funktionsnedsättningar som t.ex. tetrapares, tetraplegi, allmän paresi och paralyser

b7408 Andra specificerade muskeluthållighetsfunktioner

b7409 Ospecificerade muskeluthållighetsfunktioner

Andra specificerade och ospecificerade muskelfunktioner

Rörelsefunktioner (b750–b789)

Motoriska reflexfunktioner

Funktioner för icke viljemässig sammandragning av muskler som utlöses automatiskt genom specifika stimuli

Innefattar:

sträckreflex, automatisk lokal ledreflex, reflexer som utlöses genom smärtande stimuli och andra utifrån kommande stimuli; withdrawal-reflex, bicepsreflex, brachioradialisreflex, quadricepsreflex, patellarreflex, akillesreflex

b7500 Sträckreflex

Funktioner för icke viljemässiga sammandragningar i muskler som utlöses automatiskt vid sträckning

KROPPSFUNKTIONER ICF

93

b7501 Reflexer som genereras genom skadliga stimuli

Funktioner för icke viljemässiga sammandragningar av muskler, som utlöses automatiskt genom smärtande eller andra skadliga stimuli

Innefattar:

withdrawal-reflex (undandragandereflex)

b7502 Reflexer som genereras genom andra utifrån kommande

stimuli

Funktioner för icke viljemässiga sammandragningar av muskler, som utlöses automatiskt genom yttre, icke skadliga, stimuli
b7508 Andra specificerade motoriska reflexfunktioner
b7509 Ospecificerade motoriska reflexfunktioner

Funktioner för icke viljemässiga rörelsereaktioner

Funktioner för icke viljemässiga sammandragningar i stora muskler eller hela kroppen framkallade av kroppsställning, balans och hotande stimuli

Innefattar:

funktioner för posturala reaktioner, såsom upprättnings-, jämvikts-, balans- och skyddsreaktioner

Utesluter:

motoriska reflexfunktioner (b750)

Funktioner för kontroll av viljemässiga rörelser

Funktioner som rör kontroll över och koordination av viljemässiga rörelser

Innefattar:

funktioner för kontroll av viljemässiga isolerade eller sammansatta rörelser, koordination av viljemässiga rörelser, funktioner för belastning på armar eller ben, höger-vänster-koordination, öga-hand-koordination, öga-fot-koordination; funktionsnedsättningar som t.ex. problem som rör motorisk kontroll och koordination, såsom dysdiadokokinesi (bristande förmåga att växla mellan antagonistiska rörelser)

Utesluter:

muskelkraftfunktioner (b730); funktioner för icke viljemässiga rörelser (b765); gångfunktioner (b770)

b7600 Kontroll av isolerade viljemässiga rörelser

Funktioner vad avser kontroll och koordination av enkla eller isolerade viljemässiga rörelser

b7601 Kontroll av sammansatta viljemässiga rörelser

Funktioner vad avser kontroll och koordination av sammansatta viljemässiga rörelser

b7602 Koordination av viljemässiga rörelser

Funktioner vad avser koordination av isolerade och sammansatta viljemässiga rörelser, såsom att utföra rörelser i en ordnad kombination

Innefattar:

höger-vänster-koordination; koordination av rörelser som styrs av synen, såsom öga-hand-koordination och öga-fot-koordination; funktionsnedsättningar som t.ex. dysdiadokokinesi (nedsatt förmåga att växla mellan antagonistiska rörelser)

b7603 Stödfunktioner i arm eller ben

Funktioner för kontroll och koordination vad avser viljemässiga rörelser vid belastning av kroppsvikten på armarna (armbågar eller händer) eller på benen (knän eller fötter)

ICF KROPPSFUNKTIONER

94 b7608 Andra specificerade funktioner för kontroll av viljemässiga rörelser

b7609 Ospecificerade funktioner för kontroll av viljemässiga rörelser

Funktioner för icke viljemässiga rörelser

Funktioner för oavsiktliga, icke viljemässiga eller delvis målinriktade sammandragningar av en muskel eller muskelgrupp

Innefattar:

icke viljemässiga sammandragningar av muskler; funktionsnedsättningar som t.ex. tremor (darrningar), tics (ryckningar), manér, motorisk perseveration (tvångsmässiga rörelser), chorea (danssjuka), atetos (återkommande ofrivilliga rörelser), vokala tics, dystoniska rörelser, dyskinesi (rörelsesvårigheter)

Utesluter:

funktioner för kontroll av viljemässiga rörelser (b760); gångmönster (b770)

b7650 Ofrivilliga muskelsammandragningar

Funktioner för oavsiktliga, icke eller endast delvis målinriktade ofrivilliga sammandragningar av en muskel eller muskelgrupp, såsom tecken på psykisk funktionsstörning

Innefattar:

funktionsnedsättningar som t.ex. koreatiska och atetoida rörelser; sömnrelaterade rörelsestörningar

b7651 Tremor

Funktioner vad avser alternerande sammandragning och avslappning av muskler kring en led, som yttrar sig som darrning

b7652 Tics och manér

Funktioner vad avser upprepade, icke målinriktade och icke viljemässiga sammandragningar av muskler

Innefattar:

funktionsnedsättningar som t.ex. vokala tics, koproli (tvångsmässigt uttalande av oanständiga ord), bruxism (tandgnissling)

b7653 Stereotypier och motoriska perseverationer

Funktioner vad avser spontana, icke målinriktade rörelser såsom gungning av kroppen eller nickning och vridning av huvudet

b7658 Andra specificerade funktioner för ofrivilliga rörelser

b7659 Ospecificerade funktioner för ofrivilliga rörelser

Gångmönster

Funktioner för rörelsemönster vid gång och löpning eller andra rörelser med hela kroppen

Innefattar:

gångmönster och löpmönster; funktionsnedsättningar som t.ex. spastisk gång, hemiplegisk gång, paraplegisk gång, asymmetrisk gång, håltä, stelt gångmönster

Utesluter:

muskelkraftsfunktioner (b730); muskeltonusfunktioner (b735); funktioner för kontroll av viljemässiga rörelser (b760); funktioner för icke viljemässiga rörelser (b765)

KROPPSFUNKTIONER ICF

95

Förnimmelser vad avser muskel- och rörelsefunktioner

Förnimmelser som hänger samman med kroppens muskler och muskelgrupper och deras rörelser

Innefattar:

förnimmelser av muskelstelhet och muskelstramhet, muskelspasm eller sammandragning av muskler samt tyngdkänsla i musklerna

Utesluter:

smärtfornimmelse (b280)

b7800 Fornimmelse av muskelstelhet

Fornimmelse av stramhet eller stelhet i musklerna

b7801 Fornimmelse av muskelspasm

Förnimmelser av ofrivillig sammandragning av en muskel eller muskelgrupp

b7808 Andra specificerade förnimmelser vad avser muskel- och rörelsefunktioner

b7809 Ospecificerade förnimmelser vad avser muskel- och rörelsefunktioner

Andra specificerade och ospecificerade rörelsefunktioner

Neuromuskuloskeletala och rörelserelaterade

funktioner, andra specificerade

Neuromuskuloskeletala och rörelserelaterade

funktioner, ospecificerade

ICF KROPPSFUNKTIONER

96 Kapitel 8

Funktioner i huden och därmed relaterade strukturer

Detta kapitel handlar om funktioner i hud, naglar och hår

Funktioner i huden (b810–b849)

Hudens skyddsfunktioner

Hudens funktioner för att skydda kroppen från fysiska, kemiska och biologiska hot

Innefattar:

funktioner för skydd mot solen och annan strålning, ljuskänslighet, pigmentering, hudkvalitet, isolerande hudfunktion, bildande av valkar, tilltagande förhårdning; funktionsnedsättningar som t.ex. sprucken hud, sårnader, liggsår, trycksår, hudförtunning

Utesluter:

hudens läkande funktioner (b820); andra hudfunktioner (b830)

Hudens läkande funktioner

Hudens funktioner för att läka sprickor och andra hudskador

Innefattar:

funktioner för att bilda sårskorpa, att läka, bilda ärr; bilda blåmärken och keloid (abnorm ärrbildning)

Utesluter:

hudens skyddsfunktioner (b810); andra hudfunktioner (b830)

Andra hudfunktioner

Andra funktioner i huden än att skydda och läka som t.ex. att kyla och att svettas

Innefattar:

svettningssystem, körtelbetingade hudfunktioner och kroppslukt

Utesluter:

hudens skyddsfunktioner (b810); hudens läkande funktioner (b820)

Förnimmelser som hänger samman med huden

Förnimmelser som hänger samman med huden såsom klåda, brännande känsla och krypningar

Innefattar:

funktionsnedsättningar som t.ex. nålstickskänsla, krypningsförnimmelse

Utesluter:

smärtförnimmelse (b280)

Andra specificerade och ospecificerade hudfunktioner

KROPPSFUNKTIONER ICF

97

Funktioner i hår och naglar (b850–b869)

Hårfunktioner

Hårets funktioner, såsom skydd, färg och utseende

Innefattar:

funktioner för hårväxt, hårfärg, hårlokalisering; funktionsnedsättningar som t.ex. hårförlust, håravfall

Funktioner i naglar

Naglarnas funktioner, såsom för skydd, för att riva och klia, samt för utseende

Innefattar:

nageltillväxt och nagelfärg, nagelkvalitet

Andra specificerade och ospecificerade funktioner i hår och naglar

Funktioner i huden och därmed relaterade strukturer, andra specificerade

Funktioner i huden och därmed relaterade strukturer, ospecificerade

ICF KROPPSFUNKTIONER

98

99

KROPPSSTRUKTURER

Definitioner:

Kroppsstrukturer (Body structures) är kroppens anatomiska delar såsom organ, lemmar och deras komponenter

Strukturavvikelse (Impairments) är problem i struktur i form av en påvisbar avvikelse eller förlust

Första bedömningsfaktorn är en generisk bedömningsfaktor med negativ skala som används för att visa graden eller storleken av en strukturavvikelse:

xxx.0 INGEN strukturavvikelse (ingen, frånvarande, försumbar,...) 0–4 %

xxx.1 LÄTT strukturavvikelse (lätt, låg,...) 5–24 %

xxx.2 MÅTTLIG strukturavvikelse (medel, ganska stor,...) 25–49 %

xxx.3 SVÅR strukturavvikelse (grav, hög, stor, extrem,...) 50–95 %

xxx.4 TOTAL strukturavvikelse (fullständig,...) 96–100 %

xxx.8 ej specificerat

xxx.9 ej tillämpligt

Breda procenttalsområden har angivits för de fall där det finns tillgång till kalibrerade bedömningsinstrument eller andra standarder för att kvantifiera en

kroppsstrukturens avvikelse. När man anger "ingen strukturavvikelse" eller "total strukturavvikelse" kan dock ett fel på upp till 5 procent föreligga. "Måttlig strukturavvikelse" avser en strukturavvikelse på upp till hälften av den totala strukturavvikelsen. Procenttalen måste kalibreras inom olika domäner med populationsstandarder

på percentilnivå som referens. För att kunna använda denna kvantifiering på ett allmängiltigt sätt måste bedömningsmetoder utvecklas genom forskning.

Andra bedömningsfaktorn används för att visa arten av respektive kroppsstrukturens förändring:

- 0 ingen strukturförändring
- 1 total avsaknad
- 2 partiell avsaknad
- 3 en extra del
- 4 onormal storlek
- 5 bristande sammansättning
- 6 felställning
- 7 kvalitativa strukturförändringar innefattande vätskeansamling
- 8 ej specificerat
- 9 ej tillämbart

100 Föreslagen tredje bedömningsfaktor avses utvecklas för att visa lokalisering:

- 0 = mer än ett område
- 1 = höger
- 2 = vänster
- 3 = båda sidor
- 4 = framsida
- 5 = baksida
- 6 = proximal
- 7 = distal
- 8 = ej specificerat
- 9 = ej tillämbart

För vidare förklaring hänvisas till kodningsanvisningar för ICF i Bilaga 2.

KROPPSSTRUKTURER ICF

101

Kapitel 1

Strukturer i nervsystemet

Struktur i hjärnan

- s1100 Struktur i kortikala lober
- s11000 Pannlob
- s11001 Tinninglob
- s11002 Hjässlob
- s11003 Nacklob
- s11008 Annan specificerad struktur i kortikala lober
- s11009 Ospecificerad struktur i kortikala lober
- s1101 Struktur i centrala hjärnan
- s1102 Struktur i mellanhjärnan
- s1103 Basala ganglier och därmed relaterade strukturer
- s1104 Struktur i lilla hjärnan
- s1105 Struktur i hjärnstammen
- s11050 Förlängda märgen
- s11051 Hjärnbryggan
- s11058 Annan specificerad hjärnstamsstruktur
- s11059 Ospecificerad hjärnstamsstruktur
- s1106 Struktur i kranialnerver
- s1108 Annan specificerad struktur i hjärnan
- s1109 Ospecificerad struktur i hjärnan

Ryggmärgen och därmed relaterade strukturer

- s1200 Struktur i ryggmärgen
- s12000 Ryggmärg i halsområdet
- s12001 Ryggmärg i bröstkorsområdet
- s12002 Ryggmärg i länd- och korsryggsområdet
- s12003 Ryggmärg i svansområdet
- s12008 Annan specificerad ryggmärgsstruktur
- s12009 Ospecificerad ryggmärgsstruktur
- s1201 Rygggradsnerv

s1208 Annan specificerad struktur i ryggmärg och därmed relaterade strukturer
s1209 Ospecificerad struktur i ryggmärg och därmed relaterade strukturer

ICF KROPPSSTRUKTURER

102 Struktur i hjärnhinnor

Struktur i sympatiska nervsystemet
Struktur i det parasympatiska nervsystemet
Strukturer i nervsystemet, andra specificerade
Strukturer i nervsystemet, ospecificerade

KROPPSSTRUKTURER ICF

103

Kapitel 2

Ögat, örat och därmed relaterade strukturer

Struktur i ögonhåla

Struktur i ögonglob

s2200 Bindhinna, senhinna, åderhinna

s2201 Hornhinna

s2202 Regnbågshinna

s2203 Näthinna

s2204 Ögonlins

s2205 Glaskropp

s2208 Annan specificerad ögonglobsstruktur

s2209 Ospecificerad ögonglobsstruktur

Struktur i ögats omgivning

s2300 Tårkörtel och därmed relaterade strukturer

s2301 Ögonlock

s2302 Ögonbryn

s2303 Yttre ögonmuskler

s2308 Annan specificerad struktur i ögats omgivning

s2309 Ospecificerad struktur i ögats omgivning

Struktur i ytterörat

Struktur i mellanörat

s2500 Trumhinna

s2501 Örontrumpet

s2502 Hörselben

s2508 Annan specificerad struktur i mellanörat

s2509 Ospecificerad struktur i mellanörat

Struktur i innerörat

s2600 Cochlea (snäcka)

s2601 Labyrint

s2602 Båggångar

ICF KROPPSSTRUKTURER

104 s2603 Inre hörselgång

s2608 Annan specificerad struktur i innerörat

s2609 Ospecificerad struktur i innerörat

Ögat, örat och därmed relaterade strukturer, andra specificerade

Ögat, örat och därmed relaterade strukturer, ospecificerade

KROPPSSTRUKTURER ICF

105

Kapitel 3

Strukturer involverade i röst och tal

Struktur i näsan

s3100 Ytternäsa

s3101 Nässkiljevägg

s3102 Näshålor

s3108 Annan specificerad struktur i näsan

s3109 Ospecificerad struktur i näsan

Struktur i munnen

s3200 Tänder

s3201 Tandkött

s3202 Gommens struktur

s32020 Hårda gommen

s32021 Mjuka gommen

s3203 Tunga

s3204 Struktur i läpp

s32040 Överläpp

s32041 Underläpp

s3208 Annan specificerad munstruktur

s3209 Ospecificerad munstruktur

Struktur i svalget

s3300 Nasofarynx

s3301 Orofarynx

s3308 Annan specificerad struktur i svalget

s3309 Ospecificerad struktur i svalget

Struktur i struphuvudet

s3400 Stämband

s3408 Annan specificerad struktur i struphuvudet

s3409 Ospecificerad struktur i struphuvudet

Strukturer involverade i röst och tal, andra

specificerade

Strukturer involverade i röst och tal, ospecificerade

ICF KROPPSSTRUKTURER

106 Kapitel 4

Strukturer i hjärt-kärlsystemet, immunologiska systemet och andningssystemet

Struktur i hjärt-kärlsystemet

s4100 Hjärta

s41000 Förmak

s41001 Kammare

s41008 Annan specificerad struktur i hjärtat

s41009 Ospecificerad struktur i hjärtat

s4101 Artärer

s4102 Vener

s4103 Kapillärer

s4108 Annan specificerad struktur i hjärt-kärlsystemet

s4109 Ospecificerad struktur i hjärt-kärlsystemet

Struktur i immunsystemet

s4200 Lymfkärl

s4201 Lymfknutor

s4202 Thymus (bräss)

s4203 Mjälte

s4204 Benmärg

s4208 Annan specificerad struktur i immunsystemet

s4209 Ospecificerad struktur i immunsystemet

Struktur i andningssystemet

s4300 Luftstrupe

s4301 Lungor

s43010 Bronkträd

s43011 Lungblåsor

s43018 Annan specificerad struktur i lungor

s43019 Ospecificerad struktur i lungor

s4302 Bröstkorg

KROPPSSTRUKTURER ICF

107

s4303 Andningsmuskler

s43030 Revbensmuskler

s43031 Diafragma (mellangärde)

s43038 Annan specificerad andningsmuskel

s43039 Ospecificerad andningsmuskel

s4308 Annan specificerad struktur i andningssystemet

s4309 Ospecificerad struktur i andningssystemet

Strukturer i hjärt-kärlsystemet, immunologiska systemet och andningssystemet, andra specificerade

Strukturer i hjärt-kärlsystemet, immunologiska systemet och andningssystemet, ospecificerade

ICF KROPPSSTRUKTURER

108 Kapitel 5

Strukturer som sammanhänger med matsmältnings- och ämnesomsättningssystemen samt endokrina systemet

Struktur i spottkörtel

Struktur i matstrupen

Struktur i magsäcken

Struktur i tarm

s5400 Tunntarm

s5401 Tjocktarm

s5408 Annan specificerad struktur i tarm

s5409 Ospecificerad struktur i tarm

Struktur i bukspottkörteln

Struktur i levern

Struktur i gallblåsan och gallgångar

Struktur i endokrina körtlar

s5800 Hypofys

s5801 Sköldkörtel

s5802 Bisköldkörtel

s5803 Binjure

s5808 Annan specificerad struktur i endokrina körtlar

s5809 Ospecificerad struktur i endokrina körtlar

Strukturer som sammanhänger med matsmältningsoch ämnesomsättningssystemen samt endokrina systemet, andra specificerade

Strukturer som sammanhänger med matsmältningsoch ämnesomsättningssystemen samt endokrina systemet, ospecificerade

KROPPSSTRUKTURER ICF

109

Kapitel 6

Strukturer som sammanhänger med köns- och urinorganens system

Struktur i urinorgan

s6100 Njure

s6101 Urinledare

s6102 Urinblåsa

s6103 Urinrör

s6108 Annan specificerad struktur i urinsystemet

s6109 Ospecificerad struktur i urinsystemet

Struktur i bäckenbotten

Struktur i könsorgansystemet

s6300 Äggstockar

s6301 Livmoder

s63010 Livmoderkropp

s63011 Livmoderhals

s63012 Äggledare

s63018 Annan specificerad struktur i livmodern

s63019 Ospecificerad struktur i livmodern
s6302 Bröst och bröstvårta
s6303 Slida och yttre könsorgan
s63030 Klitoris
s63031 Yttre blygdläppar
s63032 Inre blygdläppar
s63033 Slidgången
s6304 Testiklar
s6305 Penis
s63050 Penis ollon
s63051 Penis skaft
s63058 Annan specificerad struktur i penis
s63059 Ospecificerad struktur i penis
s6306 Prostata
s6308 Annan specificerad struktur i könsorgansystemet
s6309 Ospecificerad struktur i könsorgansystemet
ICF KROPPSSTRUKTURER

110 Strukturer som sammanhänger med köns- och
urinorganens system, andra specificerade

 Strukturer som sammanhänger med köns- och
urinorganens system, ospecificerade

KROPPSSTRUKTURER ICF

111

Kapitel 7

Strukturer som sammanhänger med rörelse

Struktur i huvud och halsregion

s7100 Skallben
s7101 Ansiktsben
s7102 Ben i halsregion
s7103 Leder i huvud och halsregion
s7104 Muskler i huvud och halsregion
s7105 Ledband och muskelhinnor i huvud och halsregion
s7108 Annan specificerad struktur i huvud och halsregion
s7109 Ospecificerad struktur i huvud och halsregion

Struktur i skulderregion

s7200 Ben i skulderregion
s7201 Leder i skulderregion
s7202 Muskler i skulderregion
s7203 Ledband och muskelhinnor i skulderregion
s7208 Annan specificerad struktur i skulderregion
s7209 Ospecificerad struktur i skulderregion

Struktur i övre extremitet

s7300 Överarm
s73000 Överarmsben
s73001 Armbågsled
s73002 Överarmsmuskler
s73003 Ledband och muskelhinnor i överarm
s73008 Annan specificerad struktur i överarm
s73009 Ospecificerad struktur i överarm
s7301 Underarm
s73010 Underarmsben
s73011 Handled
s73012 Underarmsmuskler
s73013 Ledband och muskelhinnor i underarm
s73018 Annan specificerad struktur i underarm
s73019 Ospecificerad struktur i underarm
ICF KROPPSSTRUKTURER

112 s7302 Hand

s73020 Ben i hand
s73021 Leder i hand och fingrar
s73022 Muskler i hand
s73023 Ledband och muskelhinnor i hand
s73028 Annan specificerad struktur i hand
s73029 Ospecificerad struktur i hand
s7308 Struktur i övre extremitet, annan specificerad

s7309 Struktur i övre extremitet, ospecificerad

Struktur i bäckenregion

s7400 Ben i bäckenregion

s7401 Leder i bäckenregion

s7402 Muskler i bäckenregion

s7403 Ledband och muskelhinnor i bäckenregion

s7408 Annan specificerad struktur i bäckenregion

s7409 Ospecificerad struktur i bäckenregion

Struktur i nedre extremitet

s7500 Lår

s75000 Ben i lår

s75001 Höftled

s75002 Muskler i lår

s75003 Ledband och muskelhinnor i lår

s75008 Annan specificerad struktur i lår

s75009 Ospecificerad struktur i lår

s7501 Underben

s75010 Ben i underben

s75011 Knäled

s75012 Muskler i underben

s75013 Ledband och muskelhinnor i underben

s75018 Annan specificerad struktur i underben

s75019 Ospecificerad struktur i underben

s7502 Fotled och fot

s75020 Ben i fotled och fot

s75021 Fotled och leder i fot och tår

s75022 Muskler i fotled och fot

s75023 Ledband och muskelhinnor i fotled och fot

s75028 Annan specificerad struktur i fotled och fot

s75029 Ospecificerad struktur i fotled och fot

KROPPSSTRUKTURER ICF

113

s7508 Annan specificerad struktur i nedre extremitet

s7509 Ospecificerad struktur i nedre extremitet

Struktur i bål

s7600 Rygggrad

s76000 Halskotpelare

s76001 Bröstkotpelare

s76002 Ländkotpelare

s76003 Korsben

s76004 Svansben

s76008 Annan specificerad struktur i kotpelaren

s76009 Ospecificerad struktur i kotpelaren

s7601 Bålmuskler

s7602 Ledband och muskelhinnor i bål

s7608 Annan specificerad struktur i bål

s7609 Ospecificerad struktur i bål

Övrig muskuloskeletal struktur som sammanhänger

med rörelse

s7700 Ben

s7701 Leder

s7702 Muskler

s7703 Ospecificerade extraartikulära ledband, muskelhinnor, extramuskulära senhinnor, retinakel, skiljeväggar, slem säckar

s7708 Annan specificerad muskuloskeletal struktur som sammanhänger med rörelse

s7709 Ospecificerad muskuloskeletal struktur som sammanhänger med rörelse

Strukturer som sammanhänger med rörelse, andra specificerade

Strukturer som sammanhänger med rörelse, ospecificerade

ICF KROPPSSTRUKTURER

114 Kapitel 8

Hud och därmed sammanhängande strukturer

Struktur i hudområde

- s8100 Hud på huvudet och i halsregion
- s8101 Hud i skulderregion
- s8102 Hud på övre extremitet
- s8103 Hud i bäckenregion
- s8104 Hud på nedre extremitet
- s8105 Hud på bål och rygg
- s8108 Annan specificerad struktur i hudområde
- s8109 Ospecificerad struktur i hudområde

Struktur i hudkörtlar

- s8200 Svettkörtlar
- s8201 Talgkörtlar
- s8208 Annan specificerad struktur i hudkörtlar
- s8209 Ospecificerad struktur i hudkörtlar

Struktur i naglar

- s8300 Fingernaglar
- s8301 Tånaglar
- s8308 Annan specificerad struktur i naglar
- s8309 Ospecificerad struktur i naglar

Struktur i hår

Hud och därmed sammanhängande strukturer, andra specificerade

Hud och därmed sammanhängande strukturer, ospecificerade

KROPPSSTRUKTURER ICF

115

AKTIVITETER OCH DELAKTIGHET

Definitioner:

Aktivitet (Activity) är en persons genomförande av en uppgift eller handling

Aktivitetsbegränsning (Activity limitation) är svårigheter som en person kan ha vid genomförande av aktiviteter

Delaktighet (Participation) är engagemang i en livssituation

Delaktighetsinskränkning (Participation restriction) är problem som en person kan uppleva i engagemanget i livssituationer

Bedömningsfaktorer

Domänerna för aktivitets- och delaktighetskomponenten presenteras i en enda lista som täcker hela omfånget av livsområden från grundläggande lärande och observation till sammansatta områden såsom sociala uppgifter. Denna komponent kan användas både för att beteckna "aktiviteter" (a) eller "delaktighet" (p) eller båda.

De två bedömningsfaktorerna för aktivitets- och delaktighetskomponenten är bedömning av *genomförande* och bedömning av *kapacitet*. Bedömningsfaktorn för genomförande beskriver vad en person gör i sin aktuella omgivning. Eftersom den aktuella omgivningen för in ett samhällsligt sammanhang, kan genomförande bedömt med denna bedömningsfaktor också uppfattas som "engagemang i en livssituation" eller "upplevd erfarenhet" av personer i det aktuella sammanhang som de lever i. Detta sammanhang innefattar omgivningsfaktorer, dvs. alla aspekter av den fysiska, sociala och attitydmässiga världen, vilka kan kodas genom användning av omgivningsfaktorer.

Bedömningsfaktorn för kapacitet beskriver en persons förmåga att utföra en uppgift eller handling. Denna bedömningsfaktor identifierar den högsta möjliga funktionsnivå som en person kan uppnå inom en given domän vid ett givet tillfälle. Kapacitet mäts i en enhetlig eller standardiserad omgivning och återger sålunda personens omgivningsanpassade förmåga. Omgivningsfaktorerna kan användas för att beskriva egenskaperna i denna enhetliga eller standardiserade omgivning.

Både kapacitets- och genomförandebedömningar kan göras för såväl med som utan hjälpmedel eller personligt stöd och i enlighet med nedanstående skala:

xxx.0 INGEN svårighet (ingen, frånvarande, försumbar,...) 0–4 %

xxx.1 LÄTT svårighet (lätt, låg,...) 5–24 %

xxx.2 MÅTTLIG svårighet (medel, ganska stor,...) 25–49 %

xxx.3 STOR svårighet (stor, grav, hög, extrem,...) 50–95 %

xxx.4 TOTAL svårighet (fullständig,...) 96–100 %

xxx.8 ej specificerat

xxx.9 ej tillämbart

Breda procenttalsområden har angivits för de fall där det finns tillgång till kalibrerade bedömningsinstrument eller andra standarder för att kvantifiera genomförandeproblem och kapacitetsbegränsning. När man anger "inget genomförandeproblem" eller "totalt genomförandeproblem" kan dock ett fel på upp till 5 procent föreligga. "Måttligt genomförandeproblem" avser ett genomförandeproblem på upp till hälften av ett totalt genomförandeproblem. Procenttalen måste kalibreras inom olika domäner med populationsstandarder på percentilnivå som referens. För att kunna använda denna kvantifiering på ett allmängiltigt sätt måste bedömningsmetoder utvecklas genom forskning.

För vidare förklaring hänvisas till kodningsanvisningar för ICF i Bilaga 2.

AKTIVITETER OCH DELAKTIGHET ICF

117

Kapitel 1

Lärande och att tillämpa kunskap

Detta kapitel handlar om lärande, tillämpning av kunskap som är inlärd, tänkande, problemlösning och beslutsfattande

Målinriktade sinnesupplevelser (d110–d129)

Att se

Avsiktlig användning av synen för att uppfatta visuella stimuli såsom att titta på ett sportevenemang eller på barn som leker

Att lyssna

Avsiktlig användning av hörseln för att uppfatta auditiva stimuli såsom att lyssna på radio, musik eller en föreläsning

Annat målinriktat utnyttjande av sinnesintryck

Avsiktlig användning av kroppens övriga grundläggande sinnen för att uppfatta stimuli såsom att beröra och känna ytstruktur, smaka på sötsaker eller lukta på blommor

Andra specificerade och ospecificerade målinriktade sinnesupplevelser

Grundläggande lärande (d130–d159)

Att härma

Att imitera eller härma som grundläggande komponent i lärandeprocessen såsom att efterlikna en gest, ett ljud eller bokstäverna i ett alfabet

Att repetera

Att upprepa en följd av händelser eller symboler som grundläggande komponent i lärandeprocessen såsom att räkna med tiotal eller recitera en dikt

Att lära sig läsa

Att utveckla förmågan att på ett flytande och korrekt sätt läsa skriftligt material, inklusive punktskrift, såsom att känna igen tecken och bokstäver, att uttala ord med korrekt uttal och förstå ord och uttryck

Att lära sig skriva

Att utveckla förmågan att framställa symboler som representerar ljud, ord eller fraser för att uttrycka mening, inklusive att skriva punktskrift, såsom att stava riktigt och att använda korrekt grammatik

Att lära sig räkna och beräkna

Att utveckla förmågan att hantera siffror och genomföra enkla och sammansatta matematiska beräkningar såsom att använda matematiska tecken för addition och subtraktion och att tillämpa korrekta matematiska beräkningar vid problemlösning

ICF AKTIVITETER OCH DELAKTIGHET

118 Att förvärva färdigheter

Att utveckla grundläggande och sammansatta förmågor att integrera handlingar eller uppgifter som att initiera och fullfölja förvärvandet av en färdighet såsom att hantera verktyg eller spela spel, t.ex. schack

Innefattar:

att förvärva grundläggande och sammansatta färdigheter

d1550 Att förvärva grundläggande färdigheter

Att lära elementära målinriktade handlingar såsom att lära sig att hantera

matbestick, en penna eller ett verktyg

d1551 Att förvärva sammansatta färdigheter

Att lära integrerade uppsättningar av handlingar som att följa regler, ordna sina rörelser i en bestämd rörelsesekvens, koordinera rörelser såsom att lära sig spela spel, t.ex. fotboll, eller att lära sig använda ett snickarverktyg

d1558 Att förvärva färdigheter, andra specificerade

d1559 Att förvärva färdigheter, ospecificerade

Annat specificerat och ospecificerat grundläggande lärande

Att tillämpa kunskap (d160–d179)

Att fokusera uppmärksamhet

Att avsiktligt fokusera på specifika stimuli t.ex. genom att filtrera bort störande ljud

Att tänka

Att formulera och hantera idéer, begrepp och bilder vare sig de är målinriktade eller ej, antingen ensam eller tillsammans med andra såsom att hitta på en historia, bevisa ett teorem, leka med idéer, komma på idéer, förmedla, fundera eller reflektera

Utesluter:

att lösa problem (d175); att fatta beslut (d177)

Att läsa

Att genomföra aktiviteter som ingår i att fatta och tolka skrivet språk, t.ex. böcker, instruktioner eller tidningar i text eller punktskrift, i syfte att skaffa sig allmän kunskap eller specifik information

Utesluter:

att lära sig läsa (d140)

Att skriva

Att använda symboler eller språk för att överbringa information såsom att producera en skriftlig redogörelse av händelser eller idéer eller att skriva ett brev

Utesluter:

att lära sig skriva (d145)

AKTIVITETER OCH DELAKTIGHET ICF

119

Att räkna och beräkna

Att genomföra beräkningar genom att tillämpa matematiska principer för att lösa problem som är formulerade i ord och att åstadkomma eller visa resultat som t.ex. att beräkna summan av tre tal eller att beräkna resultatet av att dividera ett tal med ett annat

Utesluter:

att lära sig räkna och beräkna (d150)

Att lösa problem

Att finna lösningar på problem eller situationer genom att identifiera och analysera frågor, utveckla möjliga lösningar, utvärdera tänkbara effekter av lösningar och genomföra en vald lösning såsom att lösa en konflikt mellan två personer

Innefattar:

att lösa enkla och sammansatta problem

Utesluter:

att tänka (d163); att fatta beslut (d177)

d1750 Att lösa enkla problem

Att finna lösningar på ett enkelt problem som innefattar en enda fråga genom att identifiera och analysera frågan, utveckla lösningar, utvärdera tänkbara effekter av lösningen och genomföra en vald lösning

d1751 Att lösa komplexa problem

Att finna lösningar på ett sammansatt problem, innehållande flera inbördes sammanhängande frågor eller flera relaterade problem, genom att identifiera och analysera frågan, utveckla lösningar, utvärdera tänkbara effekter av lösningar och genomföra en vald lösning

d1758 Andra specificerade problemlösningar

d1759 Ospecificerade problemlösningar

Att fatta beslut

Att göra ett val mellan alternativ, att förverkliga valet och utvärdera effekterna av valet såsom att välja och köpa en specifik sak eller att besluta att göra och även genomföra en uppgift bland flera uppgifter som behöver genomföras

Utesluter:

att tänka (d163); att lösa problem (d175)

Att tillämpa kunskap, annat specificerat och ospecificerat

Lärande och att tillämpa kunskap, annat specificerat

Lärande och att tillämpa kunskap, ospecificerat

ICF AKTIVITETER OCH DELAKTIGHET

120 Kapitel 2

Allmänna uppgifter och krav

Detta kapitel handlar om allmänna aspekter på att genomföra enstaka eller mångfaldiga uppgifter, organisera arbetsgång och att hantera stress. Dessa items kan användas tillsammans med mer specifika uppgifter eller handlingar för att identifiera de underliggande grunddragen vid genomförandet av uppgifter under olika omständigheter

Att företa en enstaka uppgift

Att genomföra enkla eller komplicerade och koordinerade handlingar som sammanhänger med de psykiska och fysiska komponenterna i en enstaka uppgift såsom att påbörja en uppgift, att organisera tid, rum och material till uppgiften, att planera uppgiften stegvis, genomföra, avsluta och upprätthålla en uppgift

Innefattar:

att företa en enkel eller en komplicerad uppgift; att företa en enstaka uppgift självständigt eller i grupp

Utesluter:

att förvärva färdigheter (d155); att lösa problem (d175), att fatta beslut (d177); att företa mångfaldiga uppgifter (d220)

d2100 Att företa en enkel uppgift

Att förbereda, påbörja och ordna den tid och det rum som krävs för en enkel uppgift, att utföra en enkel uppgift med en enstaka huvudsaklig komponent såsom att läsa en bok, skriva ett brev eller bädda sin säng

d2101 Att företa en komplicerad uppgift

Att förbereda, påbörja och ordna tid och rum för en enstaka sammansatt uppgift, att genomföra en sammansatt uppgift med mer än en komponent, som kan genomföras i följd eller samtidigt såsom möblera sitt hem eller att fullfölja en läxa i skolan

d2102 Att företa en enstaka uppgift självständigt

Att förbereda, påbörja och ordna tid och rum för en enkel eller sammansatt uppgift och att hantera och utföra uppgiften på egen hand och utan stöd av andra

d2103 Att företa en enstaka uppgift i grupp

Att förbereda, påbörja och ordna tid och rum för en enstaka uppgift, enkel eller sammansatt, att hantera och utföra uppgiften tillsammans med personer som är involverade i några eller i alla steg i uppgiften

d2108 Att företa andra specificerade enstaka uppgifter

d2109 Att företa ospecificerade enstaka uppgifter

AKTIVITETER OCH DELAKTIGHET ICF

121

Att företa mångfaldiga uppgifter

Att genomföra enkla eller komplicerade och koordinerade handlingar som komponenter i mångfaldiga, integrerade och komplicerade uppgifter i följd eller samtidigt

Innefattar:

att företa mångfaldiga uppgifter; fullfölja mångfaldiga uppgifter; att företa mångfaldiga uppgifter självständigt eller i grupp

Utesluter:

att förvärva färdigheter (d155); att lösa problem (d175); att fatta beslut (d177); att företa en enstaka uppgift (d210)

d2200 Att genomföra mångfaldiga uppgifter

Att förbereda, påbörja och ordna tid och rum som krävs för många uppgifter och att hantera och utföra många uppgifter, samtidigt eller i följd

d2201 Att slutföra mångfaldiga uppgifter

Att slutföra många uppgifter, samtidigt eller i följd

d2202 Att företa mångfaldiga uppgifter självständigt

Att förbereda, påbörja och ordna tid och rum för mångfaldiga uppgifter och att hantera och utföra många uppgifter samtidigt eller i följd på egen hand utan stöd av andra

d2203 Att företa mångfaldiga uppgifter i grupp

Att förbereda, påbörja och ordna tid och rum för mångfaldiga uppgifter samt att hantera och utföra många uppgifter samtidigt eller i följd tillsammans med andra som är involverade i några eller samtliga steg i de mångfaldiga uppgifterna

d2208 Att företa andra specificerade mångfaldiga uppgifter

d2209 Att företa ospecificerade mångfaldiga uppgifter

Att genomföra daglig rutin

Att genomföra enkla eller sammansatta och samordnade handlingar för att planera, hantera och fullfölja vad de dagliga rutinerna kräver såsom att beräkna tid och göra upp planer för olika aktiviteter under dagen

Innefattar:

att hantera och fullfölja dagliga rutiner; att anpassa sin egen aktivitetsnivå

Utesluter:

att företa mångfaldiga uppgifter (d220)

d2301 Att klara daglig rutin

Att genomföra enkla eller sammansatta och samordnade handlingar för att planera och klara dagliga rutiner eller plikter

d2302 Slutföra den dagliga rutinen

Att genomföra enkla, sammansatta och samordnade handlingar som en person behöver göra för att slutföra dagliga rutiner eller plikter

d2303 Att hantera sin egen aktivitetsnivå

Att genomföra handlingar och beteenden för att fastställa behov av energi och tid för de aktiviteter som krävs i dagliga rutiner eller plikter

d2308 Att genomföra daglig rutin, annan specificerad

d2309 Att genomföra daglig rutin, ospecificerad

ICF AKTIVITETER OCH DELAKTIGHET

122 Att hantera stress och andra psykologiska krav

Att genomföra enkla eller sammansatta och samordnade handlingar för att klara och kontrollera de psykologiska krav som ställs för att genomföra uppgifter som kräver betydande ansvarstagande och innefattar stress, oro eller kris såsom när man kör ett fordon i stark trafik eller tar hand om många barn

Innefattar:

att hantera ansvarstagande; att hantera stress och kris

d2400 Att hantera ansvarstagande

Att genomföra enkla eller sammansatta och samordnade handlingar för att klara av ansvarsfrågor i genomförande av en uppgift och att bedöma de förutsättningar som är förbundna med dessa ansvarsfrågor

d2401 Att hantera stress

Att genomföra enkla eller sammansatta och samordnade handlingar för att framgångsrikt bemästra press och stress i samband med genomförande av en uppgift

d2402 Att hantera kriser

Att genomföra enkla eller sammansatta och samordnade handlingar för att framgångsrikt bemästra problem som uppstår i en situation eller i en akut fara eller svårighet

d2408 Att hantera stress och andra psykologiska krav, andra specificerade

d2409 Att hantera stress och andra psykologiska krav, ospecificerade

Allmänna uppgifter och krav, andra specificerade

Allmänna uppgifter och krav, ospecificerade

AKTIVITETER OCH DELAKTIGHET ICF

123

Kapitel 3

Kommunikation

Detta kapitel handlar om allmänna och specifika drag i kommunikation genom språk, tecken och symboler och som innefattar att ta emot och att förmedla budskap, att genomföra samtal och att använda olika kommunikationsmetoder och kommunikationshjälpmedel

Att kommunicera – att vara mottagare (d310–d329)

Att kommunicera genom att ta emot talade meddelanden

Att begripa ordagranna och dolda innebörder i talade meddelanden såsom att förstå att ett uttalande påstår ett faktum eller är ett idiomatiskt uttryck

Att kommunicera genom att ta emot icke-verbala meddelanden

Att begripa ordagranna eller dolda innebörder i meddelanden som överbringas genom gester, symboler och teckningar såsom att förstå att ett barn är trött när det gnuggar sig i ögonen eller att varningsljud betyder att det brinner

Innefattar:

att kommunicera genom att ta emot kroppsgester, allmänna tecken och symboler, teckningar och fotografier

d3150 Att kommunicera genom att ta emot kroppsliga gester

Att begripa innebörden som förmedlas genom ansiktsuttryck, handrörelser eller tecken, kroppsställning och andra former av kroppsspråk

d3151 Att kommunicera genom att ta emot allmänna tecken och symboler

Att begripa innebörden av offentliga tecken och symboler såsom trafikmärken, varningssymboler, musikaliska eller vetenskapliga teckensystem och ikoner

d3152 Att kommunicera genom att ta emot teckningar och fotografier

Att begripa innebörden i teckningar, (t.ex. streckteckningar, grafisk framställning, målningar, tredimensionella framställningar), grafer, kartor och fotografier såsom att förstå att en uppåtgående linje på ett längddiagram visar på att ett barn växer

d3158 Att kommunicera genom att ta emot icke-verbala meddelanden, andra specificerade

d3159 Att kommunicera genom att ta emot icke-verbala meddelanden, ospecificerade

Att kommunicera genom att ta emot meddelanden på teckenspråk

Att ta emot och begripa ordagrann och dold innebörd i meddelanden på teckenspråk ICF AKTIVITETER OCH DELAKTIGHET

124 Att kommunicera genom att ta emot skrivna meddelanden

Att begripa ordagrann och dold innebörd i meddelanden som är överbringade genom skrivet språk (innefattande punktskrift), såsom att följa politiska händelser i dagstidning eller att förstå innebörden i en religiös skrift

Att kommunicera genom att ta emot meddelanden på andra och ospecificerade sätt

Att kommunicera – att vara sändare (d330–d349)

Att tala

Att åstadkomma ord, fraser eller längre avsnitt i talade meddelanden med ordagrann och dold innebörd såsom att uttrycka ett faktum eller berätta en historia muntligt

Att uttrycka sig genom icke-verbala meddelanden

Att använda gester, symboler och teckningar för att uttrycka meddelanden såsom att skaka på huvudet för att antyda bristande instämmande eller att teckna en bild eller diagram för att uttrycka ett faktum eller en komplex idé

Innefattar:

att framställa kroppsliga gester, tecken, symboler, teckningar och fotografier

d3350 Att uttrycka sig genom kroppsspråk

Att uttrycka innebörd genom kroppsrörelser såsom genom mimik (t.ex.

att le, rynka pannan och skaka på huvudet), arm- och handrörelser samt

kroppsställning såsom att omfamna för att antyda en varm känsla

d3351 Att uttrycka sig genom tecken och symboler

Att uttrycka innebörd genom att använda tecken och symboler (t.ex. ikoner, Blissbordssymboler, vetenskapliga och matematiska symboler) och symboliska teckensystem såsom musikaliska noter för att uttrycka en melodi

d3352 Att uttrycka sig genom teckningar och fotografier

Att uttrycka innebörd genom att rita, teckna, måla, skissa, göra diagram eller bilder eller använda fotografier, såsom att rita en karta för att ge någon en vägbeskrivning

d3358 Att uttrycka sig genom icke-verbala meddelanden, andra specificerade

d3359 Att uttrycka sig genom icke-verbala meddelanden, ospecificerade

Att uttrycka sig genom meddelanden på teckenspråk

Att uttrycka ordagrann och dold innebörd genom teckenspråk

Att skriva meddelanden

Att förmedla ordagrann och dold innebörd i meddelanden som uttrycks genom skriftspråk såsom att skriva ett inbjudningsbrev

Att kommunicera genom att uttrycka sig genom andra specificerade och ospecificerade meddelanden

AKTIVITETER OCH DELAKTIGHET ICF

125

Konversation och användning av kommunikationsutrustningar och kommunikationstekniker (d350–d369)

Konversation

Att starta, hålla igång och slutföra ett utbyte av tankar och idéer genom talat, skrivet, tecknat eller annan form av språk med en eller flera personer som man känner eller som är främmande, i formella eller tillfälliga miljöer

Innefattar:

att starta, hålla igång och slutföra ett samtal; att samtala med en eller flera personer

d3500 Att starta en konversation

Att börja ett samtal eller tankeutbyte såsom att presentera sig, hälsa på sedvanligt sätt och introducera ett samtalsämne eller ställa frågor

d3501 Att hålla igång en konversation

Att underhålla och föra ett samtal genom att tillföra synpunkter till ämnet, att introducera ett nytt samtalsämne eller återuppta ett ämne som tidigare nämnts liksom även att tala eller teckna i turordning

d3502 Att avsluta konversation

Att avsluta ett samtal med sedvanliga avslutningsord och därigenom föra samtalsämnet till ett slut

d3503 Att konversera med en person

Att påbörja, upprätthålla, forma och avsluta ett samtal eller tankeutbyte med en person såsom i ett samtal om vädret med en vän

d3504 Att konversera med många personer

Att påbörja, upprätthålla, forma och avsluta ett samtal med mer än en person såsom att starta och delta i ett gruppsamtal

d3508 Annan specificerad konversation

d3509 Ospecificerad konversation

Diskussion

Att starta, hålla igång och slutföra en genomgång av ett ämne genom att ge argument för och emot eller att debattera med hjälp av talat, skrivet, tecknat eller annan form av språk, med en eller flera personer som man känner eller som är okända, i formella eller tillfälliga miljöer

Innefattar:

diskussion med en eller flera personer

d3550 Diskussion med en person

Att initiera, hålla igång, forma eller avsluta ett meningsutbyte eller en debatt med en person

d3551 Diskussion med flera personer

Att initiera, hålla igång, forma eller avsluta ett meningsutbyte eller en debatt med mer än en person

d3558 Annan specificerad diskussion

d3559 Ospecificerad diskussion

ICF AKTIVITETER OCH DELAKTIGHET

126 Att använda kommunikationsutrustningar och kommunikationstekniker

Att använda utrustningar, tekniker och andra medel för kommunikation såsom att ringa en vän på telefon

Innefattar:

att använda telekommunikationsmedel, att använda skrivmaskiner och kommunikationstekniker

d3600 Att använda telekommunikationsutrustning

Att använda telefoner eller annan utrustning, såsom fax eller telexmaskiner, text- och bildtelefoner som kommunikationsmedel

d3601 Att använda skrivmaskiner

Att använda utrustning för att skriva, såsom skrivmaskiner, datorer och punktskriftsmaskiner som medel för kommunikation

d3602 Att använda kommunikationstekniker

Att genomföra handlingar och uppgifter som involverar alternativa tekniker för att kommunicera, såsom läppavläsning

d3608 Att använda kommunikationsutrustningar och

kommunikationstekniker, andra specificerade

d3609 Att använda kommunikationsutrustningar och

kommunikationstekniker, ospecificerade

Konversation och användning av kommunikationsutrustningar och kommunikationstekniker, andra specificerade och ospecificerade

Kommunikation, annan specificerad

Kommunikation, ospecificerad

AKTIVITETER OCH DELAKTIGHET ICF

127

Kapitel 4

Förflyttning

Detta kapitel handlar om att röra sig genom att ändra kroppsställning eller att förflytta sig från en plats till en annan, att bära, flytta eller hantera föremål, att gå, springa eller klättra och att använda olika former av transportmedel

Att ändra och bibehålla kroppsställning (d410–d429)

Att ändra grundläggande kroppsställning

Att inta eller ändra kroppsställning och att förflytta sig från en plats till en annan såsom att resa sig ur en stol för att lägga sig på en säng, att lägga sig på knä eller sätta sig på huk och åter resa sig

Innefattar:

att ändra kroppsställning från liggande, från att sitta på huk eller stå på knä, från att sitta eller stå, att böja sig och förskjuta kroppsvikten

Utesluter:

att förflytta sig själv (d420)

d4100 Att ligga ner

Att lägga sig ner och resa sig från liggande ställning eller att ändra kroppsställning från liggande till någon annan ställning såsom att stå eller sitta

Innefattar:

att lägga sig på magen

d4101 Att sitta på huk

Att sätta sig ner och resa sig upp från huksittande ställning med knäna uppdragna eller sittande på hälar, såsom man behöver göra för toalettbehov på marknivå, eller att ändra kroppsställning från att sitta på huk till någon annan ställning såsom att stå

d4102 Att stå på knä

Att lägga sig och resa sig upp från knästående ställning där kroppen stöds av knäna med böjda ben såsom under bönen eller ändra kroppsställning från knästående till någon annan ställning såsom att stå

d4103 Att sitta

Att sätta sig ner och resa sig upp från sittande ställning och att ändra kroppsställning från sittande till någon annan ställning såsom att stå eller ligga

Innefattar:

att sätta sig med böjda eller korslagda ben; att sätta sig med eller utan

stöd under fötterna

d4104 Att stå

Att inta och lämna stående ställning eller ändra kroppsställning från stående till någon annan ställning såsom att ligga eller sitta

d4105 Att böja sig

Att luta kroppen nedåt eller åt sidan såsom när man böjer eller sträcker sig ner efter en sak

ICF AKTIVITETER OCH DELAKTIGHET

128 d4106 Att förskjuta kroppens tyngdpunkt

Att anpassa och ändra fördelningen av kroppstyngden i liggande, sittande eller stående ställning såsom när man stående flyttar över tyngden från den ena foten till den andra

Utesluter:

att förflytta sig själv (d420); att gå (d450)

d4108 Att ändra grundläggande kroppsställning, annan specificerad

d4109 Att ändra grundläggande kroppsställning, ospecificerad

Att bibehålla en kroppsställning

Att vid behov förbli i samma kroppsställning såsom att förbli sittande eller att förbli stående i arbete eller skola

Innefattar:

att bibehålla en liggande, huksittande, knästående, sittande eller stående ställning

d4150 Att bibehålla liggande ställning

Att under erforderlig tid förbli i liggande ställning såsom att förbli i utsträckt ställning i en säng

Innefattar:

att förbli i liggande ställning på magen, på ryggen eller på sidan

d4151 Att bibehålla huksittande ställning

Att under erforderlig tid bibehålla en hukande ställning såsom att sitta på golvet utan något att sitta på

d4152 Att bibehålla knästående ställning

Att under erforderlig tid förbli i en knästående ställning där kroppen stöds av knäna med böjda ben såsom under bön i kyrkan

d4153 Att bibehålla sittande ställning

Att under erforderlig tid förbli i sittande ställning på en sittplats eller på golvet såsom att sitta vid skrivbord eller till bords

Innefattar:

att förbli i sittande ställning med raka eller korslagda ben med eller utan stöd för fötterna

d4154 Att bibehålla stående ställning

Att under erforderlig tid förbli i stående ställning såsom när man står i en kö

Innefattar:

att förbli i stående ställning på sluttande, hala eller hårda underlag

d4158 Att bibehålla en kroppsställning, annan specificerad

d4159 Att bibehålla en kroppsställning, ospecificerad

AKTIVITETER OCH DELAKTIGHET ICF

129

Att förflytta sig själv

Att göra en överflyttning från en yta till en annan såsom att glida längs en bänk eller flytta sig från säng till stol utan att ändra kroppsställning

Innefattar:

att förflytta sig själv i sittande eller liggande ställning

Utesluter:

att ändra grundläggande kroppsställning (d410)

d4200 Att förflytta sig själv i sittande ställning

Att göra en överflyttning från sittande på en plats till en annan plats på samma eller annan nivå, såsom att flytta sig från stol till säng

Innefattar:

att flytta sig från en stol till en annan sittplats, såsom en toaletsits; att

flytta sig från en rullstol till ett bilsäte

Utesluter:

att ändra grundläggande kroppsställning (d410)

d4201 Att förflytta sig själv i liggande ställning

Att göra en överflyttning från en liggande ställning till en annan på samma eller annan nivå såsom att flytta från en säng till en annan

Utesluter:

att ändra grundläggande kroppsställning (d410)

d4208 Att förflytta sig själv, annat specificerat

d4209 Att förflytta sig själv, ospecificerat

Att ändra och bibehålla kroppsställning, annat specificerat och ospecificerat

Att bära, flytta och hantera föremål (d430–d449)

Att lyfta och bära föremål

Att lyfta upp ett föremål eller ta något från en plats till en annan såsom att lyfta en kopp eller bära ett barn från ett rum till ett annat

Innefattar:

att lyfta, bära i händerna, i armarna, på skuldrorna, höften, ryggen eller huvudet och att sätta ner

d4300 Att lyfta

Att lyfta ett föremål för att flytta det från en lägre till en högre nivå såsom att lyfta ett glas från bordet

d4301 Att bära i händerna

Att med hjälp av händerna ta eller flytta ett föremål från en plats till en annan såsom att bära ett dricksglas eller en resväska

d4302 Att bära i armarna

Att med hjälp av armar och händer ta eller flytta ett föremål från en plats till en annan såsom att bära ett barn

d4303 Att bära på skuldror, höft eller rygg

Att med hjälp av skuldror, höft eller rygg eller någon kombination av

dessa ta eller flytta ett föremål från en plats till en annan såsom att bära ett stort paket

ICF AKTIVITETER OCH DELAKTIGHET

130 d4304 Att bära på huvudet

Att med hjälp av huvudet ta eller flytta ett föremål från en plats till en annan såsom att bära ett kärl med vatten på huvudet

d4305 Att sätta ner föremål

Att använda händer, armar eller andra kroppsdelar för att sätta ner ett föremål på en yta eller plats såsom att sätta ner en vattenbehållare på marken

d4308 Att lyfta och bära, annat specificerat

d4309 Att lyfta och bära, ospecificerat

Att flytta föremål med hjälp av benen

Att genomföra koordinerade handlingar som syftar till att flytta föremål genom att använda benen och fötterna såsom att sparka en boll eller trampa på cykelpedaler

Innefattar:

att skjuta på med benen, att sparka

d4350 Att skjuta på med benen

Att använda ben och fötter för att utöva en kraft på ett föremål för att fösa det ifrån sig såsom att fösa bort en stol med en fot

d4351 Att sparka

Att använda benen och fötterna för att sparka bort något såsom att sparka en boll

d4358 Att flytta föremål med hjälp av benen, annat specificerat

d4359 Att flytta föremål med hjälp av benen, ospecificerat

Handens finmotoriska användning

Att genomföra koordinerade handlingar för att hantera föremål, plocka upp, behandla och släppa dem genom att använda hand, fingrar och tumme såsom krävs för att plocka upp ett mynt från ett bord, slå ett telefonnummer eller trycka på en knapp

Innefattar:

att plocka upp, gripa, hantera och släppa

Utesluter:

att lyfta och bära föremål (d430)

d4400 Att plocka upp

Att med händer och fingrar lyfta eller ta upp ett litet föremål såsom att plocka upp en penna

d4401 Att gripa

Att använda en eller båda händerna för att gripa och hålla fast något såsom att gripa ett verktyg eller ett dörrhandtag

d4402 Att hantera eller manipulera

Att använda fingrar och händer för att utöva kontroll eller visa något

såsom att hantera mynt eller andra små föremål

d4403 Att släppa

Att använda fingrar och händer för att släppa något så att det faller eller ändrar ställning såsom att släppa ett klädesplagg
d4408 Handens finmotoriska användning, annan specificerad
d4409 Handens finmotoriska användning, ospecificerad
AKTIVITETER OCH DELAKTIGHET ICF
131

Användning av hand och arm

Att genomföra koordinerade handlingar som krävs för att flytta föremål eller hantera dem genom att använda händer och armar såsom att vrida på dörrhandtag eller kasta eller fånga ett föremål

Innefattar:

att dra eller knuffa föremål, att räcka fram, vända eller vrida händer eller armar, att kasta, att fånga

Utesluter:

handens finmotoriska användning (d440)

d4450 Att dra

Att använda fingrar, händer och armar för att föra ett föremål i riktning mot sig själv, eller att flytta det från en plats till en annan

d4451 Att föra eller knuffa

Att använda fingrar, händer och armar för att flytta något bort från sig själv eller att flytta det från en plats till en annan såsom att knuffa bort ett djur

d4452 Att räcka fram

Att använda händer och armar för att sträcka ut, röra och gripa något såsom att sträcka sig över ett bord efter en bok

d4453 Att vända eller vrida händer eller armar

Att använda fingrar, händer och armar för att rotera, vända eller böja ett föremål som krävs för att använda verktyg och redskap

d4454 Att kasta

Att använda fingrar, händer och armar för att lyfta något och skicka iväg det med viss kraft genom luften som när man kastar en boll

d4455 Att fånga

Att använda fingrar, händer och armar för att gripa ett rörligt föremål för att få det att stoppa och att hålla det såsom när man fångar en boll

d4458 Användning av hand och arm, annat specificerat

d4459 Användning av hand och arm, ospecificerat

Att bära, flytta och hantera föremål, annat specificerat

och ospecificerat

ICF AKTIVITETER OCH DELAKTIGHET

132 *Att gå och röra sig omkring (d450–d469)*

Att gå

Att förflytta sig till fots längs en yta, steg för steg, där en fot alltid är i marken såsom att promenera, flanera, gå framlänges, baklänges eller i sidled

Innefattar:

att gå kortare eller längre sträckor; gå på olika underlag; gå runt hinder

Utesluter:

att förflytta sig själv (d420); att röra sig omkring på olika sätt (d455)

d4500 Att gå kortare sträckor

Att gå mindre än 1 km såsom att gå runt i rum eller korridorer inom en byggnad eller korta sträckor utanför

d4501 Att gå längre sträckor

Att gå längre än 1 km såsom igenom en by eller stad, mellan byar eller över öppna områden

d4502 Att gå på olika underlag

Att gå på sluttande underlag, på ojämnt eller löst underlag såsom gräs, grus eller is och snö eller att gå ombord på en båt eller ett tåg

d4503 Att gå runt hinder

Att gå på det sätt som krävs för att undvika rörliga och fasta föremål, människor, djur och fordon såsom att gå runt på en marknad eller i en affär, gå runt på gatan eller genom trafik eller i folkträngsel

d4508 Att gå, annat specificerat

d4509 Att gå, ospecificerat

Att röra sig omkring på olika sätt

Att förflytta hela kroppen från en plats till en annan på andra sätt än att gå såsom att klättra över en sten eller springa utmed en gata, att skutta, kuta, hoppa, slå kullerbytta och springa runt hinder

Innefattar:

att krypa, klättra, springa, jogga, hoppa och simma

Utesluter:

att förflytta sig själv (d420); att gå (d450)

d4550 Att krypa

Att i en framstupa ställning på händer eller händer och armar och knän

förflytta hela kroppen från en plats till en annan

d4551 Att klättra eller gå i trappa

Att förflytta hela kroppen uppåt eller neråt på olika underlag eller

föremål såsom trappsteg, klippblock, stegar eller trappor, staket eller

andra föremål

d4552 Att springa

Att förflytta sig med snabba steg så att båda fötterna i ett visst moment

samtidigt är i luften

d4553 Att hoppa

Att förflytta sig från marken genom att böja och sträcka ut benen såsom

att hoppa på ett ben, skutta samt hoppa eller dyka i vatten

AKTIVITETER OCH DELAKTIGHET ICF

133

d4554 Att simma

Att driva hela kroppen genom vatten med hjälp av rörelser i armar, ben

och kropp utan att ta stöd från botten

d4558 Att röra sig omkring på olika sätt, annat specificerat

d4559 Att röra sig omkring på olika sätt, ospecificerat

Att röra sig omkring på olika platser

Att gå och förflytta sig på olika platser och situationer såsom att gå mellan rummen

i ett hus, inom en byggnad eller längs gatan i en stad

Innefattar:

att röra sig, att krypa eller klättra inom hemmet, att gå och röra sig inom andra

byggnader än hemmet samt utanför hemmet och andra byggnader

d4600 Att röra sig inom hemmet

Att gå eller förflytta sig i och runt i sitt hem, inom ett rum, mellan

rummen och runt hela bostaden eller bostadsområdet

Innefattar:

att förflytta sig från ett våningsplan till ett annat, på en angränsande

balkong, gårdsplan, veranda eller trädgård

d4601 Att röra sig inom andra byggnader än hemmet

Att gå och förflytta sig inom andra byggnader än det egna hemmet

såsom att röra sig runt i andra människors hem, andra privata byggnader,

i samhället och privata och offentliga byggnader och anslutna områden

Innefattar:

att röra sig inom alla delar av byggnader och anslutna områden, mellan

våningsplan, inomhus, utomhus och runt byggnader, både offentliga

och privata

d4602 Att röra sig utanför hemmet och andra byggnader

Att gå och förflytta sig i närheten av och längre ifrån sitt hem och andra

byggnader utan att använda sig av offentliga eller privata transportmedel

såsom att gå kortare eller längre sträckor i en stad eller by

Innefattar:

att gå eller röra sig längs gator i grannskap, tätort, by eller stad;

att förflytta sig mellan städer och längre bort utan att använda

transportmedel

d4608 Att röra sig omkring på olika platser, annat specificerat

d4609 Att röra sig omkring på olika platser, ospecificerat

Att förflytta sig med hjälp av utrustning

Att förflytta hela kroppen från plats till plats, på vilket underlag eller avstånd som

helst med hjälp av specifika hjälpmedel som utformats för att underlätta förflyttning

eller som ger andra sätt att förflytta sig såsom att åka skridskor, skidor eller apparatdykning

eller att förflytta sig längs gatan i en rullstol eller med rollator

Utesluter:

att förflytta sig själv (d420); att gå (d450); att röra sig omkring på olika sätt

(d455); att använda transportmedel (d470); att vara förare (d475)

Att gå och röra sig omkring, annat specificerat och

ospecificerat

ICF AKTIVITETER OCH DELAKTIGHET

134 *Att förflytta sig med hjälp av transportmedel (d470–d489)*

Att använda transportmedel

Att använda transportmedel för att som passagerare förflytta sig såsom att bli körd i en bil eller buss, riksha, minibuss, på ett fordon draget av djur, i en privat eller offentlig taxi, buss, tåg, spårvagn, tunnelbana, båt eller flygplan

Innefattar:

att använda mänskligt drivna transportmedel, privata eller offentliga motoriserade transportmedel

Utesluter:

att förflytta sig med hjälp av utrustning (d465); att vara förare (d475)

d4700 Att använda mänskligt drivna fordon

Att som passagerare bli transporterad med hjälp av ett transportmedel som drivs av en eller flera människor såsom att åka i en riksha eller roddbåt

d4701 Att använda privat motoriserat transportmedel

Att som passagerare bli transporterad med hjälp av privat motoriserat transportmedel över land, sjö eller i luften, såsom med en taxi eller privatägt flygplan eller båt

d4702 Att använda offentligt transportmedel

Att som passagerare bli transporterad över land, sjö eller i luften med hjälp av ett motoriserat fordon som är utformat för offentlig transport såsom att vara passagerare på en buss, ett tåg, en tunnelbana eller flygplan

d4708 Att använda transportmedel, annat specificerat

d4709 Att använda transportmedel, ospecificerat

Att vara förare

Att ha kontroll över och köra ett fordon eller driva ett djur som drar det, att åka i egen regi eller till sitt förfogande ha något slag av transportmedel såsom en bil, cykel, båt eller djurdrivet fordon

Innefattar:

att föra ett mänskligt drivet transportmedel, motoriserade fordon, djurdrivna fordon

Utesluter:

att förflytta sig med hjälp av utrustning (d465); att använda transportmedel (d470)

d4750 Att föra mänskligt drivna transportmedel

Att som förare använda ett fordon som drivs med mänsklig kraft, såsom en cykel, trehjuling eller roddbåt

d4751 Att köra motoriserade fordon

Att köra ett fordon med motor såsom bil, motorcykel, motorbåt eller flygplan

d4752 Att köra djurdrivna fordon

Att som förare använda ett fordon som drivs av ett djur såsom en hästdragen kår eller vagn

d4758 Att vara förare, annat specificerat

d4759 Att vara förare, ospecificerat

AKTIVITETER OCH DELAKTIGHET ICF

135

Att rida på djur för transport

Att rida på ett djur som dess förare, såsom på en häst, oxe, kamel eller elefant

Utesluter:

att vara förare (d475); rekreation och fritid (d920)

Att förflytta sig med hjälp av transportmedel, annat specificerat och ospecificerat

Förflyttning, annan specificerad

Förflyttning, ospecificerad

ICF AKTIVITETER OCH DELAKTIGHET

136 Kapitel 5

Personlig vård

Detta kapitel handlar om egen personlig vård, att tvätta och torka sig själv, att ta hand om sin kropp och kroppsdelar, att klä sig, att äta och dricka och att sköta sin egen hälsa

Att tvätta sig

Att tvätta och torka hela kroppen eller delar av den genom att använda vatten och

lämpliga material och metoder för att bli ren och torr såsom att bada, duscha, tvätta händer och fötter, ansikte och hår och att torka sig med handduk

Innefattar:

att tvätta delar av kroppen, hela kroppen och att torka sig

Utesluter:

kroppsvård (d520); att sköta toalettbehov (d530)

d5100 Att tvätta delar av kroppen

Att använda vatten, tvål och andra substanser för att rengöra delar av kroppen såsom händer, ansikte, fötter, hår, naglar

d5101 Att tvätta hela kroppen

Att använda vatten, tvål och andra substanser för att rengöra hela kroppen såsom att ta ett bad eller en dusch

d5102 Att torka sig

Att med hjälp av handduk eller på annat sätt torka någon del av kroppen eller hela kroppen såsom efter tvättning

d5108 Att tvätta sig, annat specificerat

d5109 Att tvätta sig, ospecificerat

Kroppsvård

Att vårda de delar av kroppen som kräver mer än att tvätta och torka sig såsom hud, ansikte, tänder, hårbotten, naglar och könsorgan

Innefattar:

vård av hud, tänder, hår, finger- och tånaglar

Utesluter:

att tvätta sig (d510); att sköta toalettbehov (d530)

d5200 Hudvård

Att sköta vävnad och fukt i sin hud såsom att ta bort valkar och liktornar, att använda fuktbevarande lotioner eller kosmetika

d5201 Tandvård

Att sköta tandhygien såsom att borsta tänder, rengöra med tandtråd och ta hand om tandproteser och tandbryggor

d5202 Hårvård

Att sköta sitt hår på huvudet och ansiktet såsom att kamma sig, ordna

frisyr, raka sig eller klippa sig

d5203 Att sköta fingernaglar

Att rengöra, klippa eller lackera fingernaglar

d5204 Att sköta tånaglar

Att rengöra, klippa eller lackera tånaglar

AKTIVITETER OCH DELAKTIGHET ICF

137

d5208 Kroppsvård, annan specificerad

d5209 Kroppsvård, ospecificerad

Att sköta toalettbehov

Att planera och genomföra uttömning av mänskliga restprodukter (menstruation, urinering och avföring) och att göra sig ren efteråt

Innefattar:

att kontrollera urinering, avföring och ta hand om menstruation

Utesluter:

att tvätta sig själv (d510); kroppsvård (d520)

d5300 Att kontrollera urinering

Att samordna och klara urinering såsom att markera behov, att komma i lämplig ställning, välja och komma till en passande plats för urinering, hantera kläder före och efter urinering och att rengöra sig själv efter urinering

d5301 Att kontrollera avföring

Att samordna och klara avföring såsom att markera behov, komma i

lämplig ställning, välja och komma till en lämplig plats för avföring, att hantera kläder före och efter avföring och att rengöra sig själv efter avföring

d5302 Att sköta menstruation

Att samordna, planera och ta hand om menstruation såsom att förutse menstruation och att använda sanitära artiklar och bindor

d5308 Att sköta toalettbehov, annat specificerat

d5309 Att sköta toalettbehov, ospecificerat

Att klä sig

Att genomföra samordnade handlingar och uppgifter att ta på och av kläder och skodon i ordning och i enlighet med klimat och sociala villkor såsom att sätta på sig, rätta till och ta av skjorta, kjol, blus, underkläder, sari, kimono, tights, hatt,

handskar, kappa, skor, kängor, sandaler och tofflor

Innefattar:

att ta på och av kläder och skor och att välja lämplig klädsel

d5400 Att klä på sig

Att genomföra samordnade uppgifter för att sätta på sig kläder på olika delar av kroppen såsom att ta på kläder över huvudet, över armar och skuldror, på nedre respektive övre kroppshalva, att sätta på sig handskar och huvudbonad

d5401 Att klä av sig

Att genomföra samordnade uppgifter att ta av sig kläder från olika delar av kroppen såsom att dra kläder över huvudet, av armar och skuldror, från nedre respektive övre kroppshalva och att ta av handskar och huvudbonad

d5402 Att sätta på sig fotbeklädning

Att genomföra samordnade uppgifter att sätta på sig sockor, strumpor och fotbeklädning

d5403 Att ta av sig fotbeklädning

Att genomföra samordnade uppgifter att ta av sockor, strumpor och fotbeklädning

ICF AKTIVITETER OCH DELAKTIGHET

138 d5404 Att välja lämplig klädsel

Att följa underförstådda och uttalade klädnormer och konventioner och att klä sig i enlighet med klimatförhållanden

d5408 Att klä sig, annat specificerat

d5409 Att klä sig, ospecificerat

Att äta

Att genomföra samordnade uppgifter och handlingar för att äta mat som serveras, att föra maten till munnen och konsumera den på ett kulturellt acceptabelt sätt, skära eller bryta maten i bitar, öppna flaskor och burkar, använda matbestick, äta sina måltider till fest och vardags

Utesluter:

att dricka (d560)

Att dricka

Att fatta tag i en dryck som serveras, föra den till munnen och konsumera den på ett kulturellt acceptabelt sätt såsom att blanda, röra och hålla upp dryck för att dricka, öppna flaskor och burkar, dricka genom sugrör eller rinnande vatten från en kran eller källa; bröstuppfödning

Utesluter:

att äta (d550)

Att sköta sin egen hälsa

Att tillförsäkra sig fysisk bekvämlighet, hälsa och fysiskt och psykiskt välbefinnande såsom att upprätthålla en balanserad diet, lämplig nivå av fysisk aktivitet, hålla sig varm eller kall, undvika hälsorisker, ha säkra sexualvanor såsom att använda kondom, bli vaccinerad och genomgå regelbundna hälsokontroller

Innefattar:

att försäkra sig om fysisk bekvämlighet, att ta hand om diet och kondition, bibehålla sin egen hälsa

d5700 Att försäkra sig om sin egen fysiska bekvämlighet

Att ta hand om sig själv genom att vara medveten om det man behöver för att skydda sig och att försäkra sig om att ens kropp är i en bekväm ställning, att man inte känner sig för varm eller kall och att man har en lämplig belysning

d5701 Att ta hand om sin diet och kondition

Att ta hand om sig själv genom att vara medveten om behoven och genom att välja och konsumera näringsriktiga födoämnen och bibehålla fysisk kondition

d5702 Att upprätthålla sin egen hälsa

Att ta hand om sig själv genom att vara medveten om behovet och göra vad som behövs för att se till sin hälsa, genom att uppmärksamma hälsorisker och att förebygga ohälsa såsom att söka professionell hjälp för att se till den egna hälsan; att följa medicinska och andra hälsoråd; att undvika hälsorisker såsom vid fysisk skada, smittosamma sjukdomar, droger och sexuellt överförbara sjukdomar

d5708 Att sköta sin egen hälsa, annat specificerat

d5709 Att sköta sin egen hälsa, ospecificerat

AKTIVITETER OCH DELAKTIGHET ICF

Personlig vård, annan specificerad

Personlig vård, ospecificerad

ICF AKTIVITETER OCH DELAKTIGHET

140 Kapitel 6

Hemliv

Detta kapitel handlar om att genomföra husliga och dagliga sysslor och uppgifter.

Områden av hemarbete innefattar att skaffa bostad, mat, kläder och andra förnödenheter, hålla rent, reparera och ta hand om personliga och andra hushållsföremål samt att hjälpa andra

Att skaffa förnödenheter (d610–d629)

Att skaffa bostad

Att köpa, hyra, möblera och ordna ett hus, lägenhet eller annan bostad

Innefattar:

att köpa eller hyra en bostad och att möblera en bostad

Utesluter:

att skaffa varor och tjänster (d620); att ta hand om personliga föremål (d650)

d6100 Att köpa en bostad

Att bli ägare till ett hus, lägenhet eller annan bostad

d6101 Att hyra en bostad

Att mot betalning skaffa sig nyttjanderätt till ett hus, lägenhet eller annan bostad som tillhör någon annan

d6102 Att möblera en bostad

Att utrusta och ställa i ordning ett bostadsutrymme med möbler, inventarier och andra förnödenheter, att dekorera rummen

d6108 Att skaffa bostad, annat specificerat

d6109 Att skaffa bostad, ospecificerat

Att skaffa varor och tjänster

Att välja, anskaffa och transportera alla varor och tjänster som krävs för det dagliga livet såsom att välja, anskaffa, transportera och förvara mat, dryck, kläder, rengöringsmaterial, bränsle, hushållsartiklar, husgeråd, kokkärl, hushållsredskap och verktyg; att anskaffa nyttoföremål och andra hushållstjänster

Innefattar:

att handla och samla ihop dagliga förnödenheter

Utesluter:

att skaffa bostad (d610)

d6200 Att handla

Att i utbyte mot pengar skaffa varor och tjänster som behövs för det dagliga livet, innefattande att instruera och handleda en mellanhand att göra inköp, såsom att välja mat, dryck, rengöringsmedel, hushållsartiklar och kläder i en affär eller på en marknad, att jämföra kvalitet och pris på de saker man behöver, att förhandla om priset och betala för de utvalda varorna eller tjänsterna samt att transportera varorna

AKTIVITETER OCH DELAKTIGHET ICF

141

d6201 Att skaffa dagliga förnödenheter

Att utan utbyte mot pengar skaffa varor och tjänster som behövs för det dagliga livet, innefattande att instruera och handleda en mellanhand att samla ihop de dagliga förnödenheterna, såsom att skörda grönsaker och frukter, skaffa vatten och bränsle

d6208 Att skaffa varor och tjänster, annat specificerat

d6209 Att skaffa varor och tjänster, ospecificerat

Att skaffa förnödenheter, annat specificerat och ospecificerat

Hushållsgöromål (d630–d649)

Att bereda måltider

Att planera, organisera, laga och servera enkla och sammansatta måltider till sig själv och andra såsom att göra upp en matsedel, välja ut ätlig mat och dryck och samla ihop ingredienser för att bereda måltider, laga varm mat och förbereda kall mat och dryck samt servera maten

Innefattar:

att bereda enkla och sammansatta måltider

Utesluter:

att äta (d550); att dricka (d560); att skaffa varor och tjänster (d620); hushållsarbete (d640); att ta hand om personliga föremål (d650); att bistå andra (d660)
d6300 Att bereda enkla måltider

Att planera, organisera, laga och servera måltider med få ingredienser och på ett lätt sätt bereda och servera såsom att göra en enrätters måltid, att anrätta ingredienser genom att skära, röra, koka och värma mat såsom ris eller potatis

d6301 Att bereda sammansatta måltider

Att planera, organisera, laga och servera måltider med många ingredienser som kräver sammansatta sätt att bereda och servera såsom att planera en flerrätters måltid, anrätta matingsredienser genom kombinerade handlingar såsom att skala, skiva, blanda, knåda, röra samt lägga upp och servera mat på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till tillfälle och kultur

Utesluter:

att använda hushållsapparater (d6403)

d6308 Att bereda måltider, annat specificerat

d6309 Att bereda måltider, ospecificerat

ICF AKTIVITETER OCH DELAKTIGHET

142 Hushållsarbete

Att klara ett hushåll innefattande att hålla rent i hemmet, tvätta kläder, använda hushållsapparater, lagra mat och ta hand om avfall såsom att sopa, bona, tvätta bänkar, väggar och andra ytor, samla och kasta avfall, städa rum, garderober och lådor, samla ihop, tvätta, torka, vika och stryka kläder, putsa skor, använda kvastar, borstar och dammsugare, använda tvättmaskin, torkapparat och strykjärn

Innefattar:

att tvätta och torka kläder, att rengöra kök och köksredskap, städa bostaden, använda hushållsapparater, förvara dagliga förnödenheter och slänga avfall

Utesluter:

att skaffa bostad (d610); att skaffa varor och tjänster (d620); att bereda måltider (d630); att ta hand om personliga föremål (d650); att bistå andra (d660)

d6400 Att tvätta och torka kläder

Att tvätta kläder för hand och hänga ut dem att torka i luften

d6401 Att städa köksutrymme och köksredskap

Att städa upp efter matlagning såsom att diska, rengöra pannor, kastruller och matlagningsredskap samt städa bord och golv i matlagnings- och måltidsutrymmen

d6402 Att städa bostaden

Att städa hemmet såsom att städa upp och damma, sopa, skura, torka av golv, tvätta fönster och väggar, rengöra badrum och toaletter och att rengöra hemmets möbler

d6403 Att använda hushållsapparater

Att använda olika slags hushållsapparater såsom tvättmaskin, torkapparat, strykjärn, dammsugare och diskmaskin

d6404 Att förvara förnödenheter för det dagliga livet

Att förvara mat, dryck, kläder och andra hushållsvaror som behövs för det dagliga livet innefattande att bereda mat för att konservera, salta eller frysa, att hålla mat färsk och utom räckhåll för djur

d6405 Att avlägsna avfall

Att göra sig av med hushållsavfall såsom att samla ihop skräp och sopor i hemmet, hantera avfall för att kasta det, använda anordningar för avfallshantering, bränna avfall

d6408 Hushållsarbete, annat specificerat

d6409 Hushållsarbete, ospecificerat

Hushållsgöromål, annat specificerat och

ospecificerat

AKTIVITETER OCH DELAKTIGHET ICF

143

Att ta hand om hushållsföremål och att bistå andra (d650–d669)

Att ta hand om hemmets föremål

Att underhålla och laga hushållsföremål och andra personliga föremål innefattande bostaden och dess inventarier, kläder, fordon och hjälpmedel samt att ta hand om växter och djur, såsom att måla eller tapetsera rum, laga möbler, reparera rörsystem, försäkra sig om att fordon fungerar riktigt, vattna blommor, sköta och ge mat till

sällskapsdjur och husdjur

Innefattar:

att tillverka och laga kläder, underhålla bostad, möbler och hushållsapparater; underhålla fordon, hjälpmedel samt ta hand om växter (inne och ute) och djur

Utesluter:

att skaffa bostad (d610); att skaffa varor och tjänster (d620); hushållsarbete (d640); att bistå andra (d660); betald sysselsättning (d850)

d6500 Att tillverka och laga kläder

Att tillverka och laga kläder innefattande att sy, producera eller ändra kläder, sy i knappar och fästansordningar, stryka kläder, laga och putsa skor

Utesluter:

att använda hushållsapparater (d6403)

d6501 Att underhålla bostad och möblemanng

Att reparera och ta hand om bostad, utvändigt och invändigt och dess inredning såsom att måla, reparera inventarier och möbler samt att använda nödvändiga verktyg för reparationerna

d6502 Att underhålla hushållsapparater

Att reparera och ta hand om alla hushållsapparater för matlagning, rengöring och reparation såsom genom att smörja och reparera verktyg och underhålla tvättmaskin

d6503 Att underhålla fordon

Att reparera och ta hand om motoriserade och icke-motoriserade fordon för personligt bruk innefattande cyklar, kärror, bilar och båtar

d6504 Att underhålla hjälpmedel

Att reparera och ta hand om hjälpmedel såsom proteser, ortoser och specialiserade verktyg och hjälpmedel för hushållsskötsel och personlig vård, att underhålla och reparera hjälpmedel för personlig förflyttning som t.ex. käppar, rollatorer, rullstolar och sparkcyklar samt att underhålla hjälpmedel för kommunikation och fritid

d6505 Att ta hand om växter, inomhus och utomhus

Att sköta växter inomhus och utomhus innefattande att plantera, vattna och göda växter, se till växter och odla födoämnen för personligt bruk

d6506 Att ta hand om djur

Att ta hand om husdjur och sällskapsdjur innefattande att utfodra, rengöra, trimma och träna sällskapsdjur, se till husdjurens eller sällskapsdjurens hälsa, planera för vården av husdjuren eller sällskapsdjuren när man själv är borta

d6508 Att ta hand om hemmets föremål, annat specificerat

d6509 Att ta hand om hemmets föremål, ospecificerat

ICF AKTIVITETER OCH DELAKTIGHET

144 Att bistå andra

Att hjälpa medlemmar av hushållet och andra med deras lärande, kommunikation, personliga vård, förflyttning inom eller utanför hemmet och att vara engagerad i hushållsmedlemmarnas och andras välbefinnande inom dessa områden

Innefattar:

att hjälpa andra med personlig vård, med förflyttning, med kommunikation och med mellanmänskliga relationer; att hjälpa andra med näringstillförsel och att sköta sin hälsa

Utesluter:

betald sysselsättning (d850)

d6600 Att bistå andra med personlig vård

Att hjälpa hushållsmedlemmar och andra i genomförande av personlig vård innefattande att hjälpa andra med att äta, bada och att klä sig, att ta hand om barn eller hushållsmedlemmar som är sjuka eller har svårigheter med den grundläggande personliga vården, att hjälpa andra med toalettbehov

d6601 Att bistå andra med förflyttning

Att hjälpa hushållsmedlemmar och andra med förflyttning och att förflytta sig utanför hemmet såsom i grannskapet eller staden, till och från skola, arbetsplats eller annat mål

d6602 Att bistå andra med kommunikation

Att hjälpa hushållsmedlemmar och andra med deras kommunikation såsom genom att hjälpa med att tala, skriva eller läsa

d6603 Att bistå andra i mellanmänskliga relationer

Att hjälpa hushållsmedlemmar och andra med deras mellanmänskliga interaktioner såsom genom att hjälpa dem att påbörja, upprätthålla eller avsluta relationer

d6604 Att bistå andra med näringstillförel

Att hjälpa hushållsmedlemmar och andra med deras näringstillförel såsom att hjälpa dem att bereda och äta måltider

d6605 Att bistå andra att sköta sin hälsa

Att hjälpa hushållsmedlemmar och andra med deras formella och informella hälsovård såsom att försäkra sig om att ett barn får regelbunden medicinsk kontroll eller att en äldre släkting tar nödvändig medicin

d6608 Att bistå andra, annat specificerat

d6609 Att bistå andra, ospecificerat

Att ta hand om hushållsföremål och att bistå andra, annat specificerat och ospecificerat

Hemliv, annat specificerat

Hemliv, ospecificerat

AKTIVITETER OCH DELAKTIGHET ICF

145

Kapitel 7

Mellanmänskliga interaktioner och relationer

Detta kapitel handlar om att genomföra de handlingar och uppgifter som behövs för grundläggande och sammansatta interaktioner med människor (okända, vänner, släktingar, familjemedlemmar och andra närstående) på ett i sammanhanget lämpligt och socialt passande sätt

Allmänna mellanmänskliga interaktioner (d710–d729)

Grundläggande mellanmänskliga interaktioner

Att samspela med människor på ett i sammanhanget socialt lämpligt sätt såsom att när det är lämpligt visa hänsynstagande och uppskattning eller att reagera på andras känslor

Innefattar:

att visa respekt, värme, tacksamhet och tolerans i förhållanden, att svara på kritik och sociala signaler och att använda lämplig fysisk kontakt

d7100 Respekt och värme i relationer

Att visa och besvara hänsynstagande och uppskattning på ett i sammanhanget och socialt lämpligt sätt

d7101 Uppskattning i relationer

Att visa och besvara tillfredsställelse och tacksamhet på ett i sammanhanget och socialt lämpligt sätt

d7102 Tolerans i relationer

Att visa och besvara förståelse och acceptans av beteenden på ett i sammanhanget och socialt lämpligt sätt

d7103 Kritik i relationer

Att ge och besvara underförstådda och uttryckliga skillnader i åsikt eller meningsskiljaktigheter på ett i sammanhanget och socialt lämpligt sätt

d7104 Sociala signaler i relationer

Att på ett lämpligt sätt ge och reagera på signaler och vinkar som inträffar i sociala interaktioner

d7105 Fysisk kontakt i relationer

Att svara på och ge kroppskontakt med andra på ett socialt lämpligt sätt

d7108 Grundläggande mellanmänskliga interaktioner, andra

specificerade

d7109 Grundläggande mellanmänskliga interaktioner,

ospecificerade

ICF AKTIVITETER OCH DELAKTIGHET

146 Sammansatta mellanmänskliga interaktioner

Att bibehålla och hantera interaktioner med andra människor på ett i sammanhanget och socialt lämpligt sätt såsom att reglera känslor och impulser, reglera verbal och fysisk aggression, handla oberoende i sociala interaktioner och att handla i överensstämmelse med sociala regler och konventioner

Innefattar:

att bygga upp och avsluta relationer, interagera i överensstämmelse med sociala regler, reglera beteenden i interaktioner och behålla socialt avstånd

d7200 Att bygga upp relationer

Att påbörja och bibehålla interaktioner med andra för kortare eller längre tid på ett i sammanhanget och socialt lämpligt sätt såsom att presentera

sig, att finna och etablera vänskapsrelationer och professionella relationer, att påbörja en relation som kan bli bestående, romantisk eller intim

d7201 Att avsluta relationer

Att få interaktioner att ta slut på ett i sammanhanget och socialt lämpligt sätt såsom att avsluta tillfälliga relationer vid ett besöks slut eller långvariga relationer med vänner vid flytt till en annan ort eller att avsluta relationer med arbetskollegor, professionella kollegor och servicegivare samt att avsluta romantiska eller intima relationer

d7202 Att reglera beteenden i interaktioner

Att på ett i sammanhanget och socialt lämpligt sätt reglera känslor och impulser, verbal aggression och fysisk aggression i interaktion med andra

d7203 Att interagera i överensstämmelse med sociala regler

Att handla självständigt i sociala interaktioner och följa sociala konventioner som styr ens egen roll, position eller annan social status i interaktion med andra

d7204 Att bibehålla socialt utrymme

Att på ett socialt och kulturellt lämpligt sätt vara medveten om och bibehålla ett avstånd mellan sig själv och andra

d7208 Sammansatta mellanmännsliga interaktioner, andra specificerade

d7209 Sammansatta mellanmännsliga interaktioner, ospecificerade

Allmänna mellanmännsliga interaktioner, andra specificerade och ospecificerade

Särskilda mellanmännsliga relationer (d730–d779)

Att ha kontakt med okända personer

Att engagera sig i tillfälliga kontakter och förbindelser med okända personer för särskilda syften såsom att fråga efter vägen eller göra ett inköp

AKTIVITETER OCH DELAKTIGHET ICF

147

Formella relationer

Att skapa och bibehålla specifika relationer i formella sammanhang såsom med arbetsgivare, yrkesutövande eller servicegivare

Innefattar:

att ha kontakt med makthavare, underordnade och jämställda personer

d7400 Att ha kontakt med makthavare

Att skapa och bibehålla formella relationer med människor i maktpositioner eller med en högre rang eller anseende i relation till den egna ställningen som t.ex. en arbetsgivare

d7401 Att ha kontakt med underordnade

Att skapa och bibehålla formella relationer med människor i lägre ställning eller som har lägre rang eller anseende i relation till den egna ställningen som t.ex. en anställd eller tjänare

d7402 Att ha kontakt med jämställda

Att skapa och bibehålla formella relationer med människor i samma ställning beträffande makt, rang eller anseende som den egna ställningen

d7408 Formella relationer, andra specificerade

d7409 Formella relationer, ospecificerade

Informella sociala relationer

Att ha relationer med andra såsom otvungna relationer med människor som bor på samma ort eller med medarbetare, elever, lekkamrater och människor med likartad bakgrund eller yrke

Innefattar:

informella relationer med vänner, grannar, bekanta, personer man bor tillsammans med och kamrater

d7500 Informella relationer med vänner

Att skapa och bibehålla vänskapsrelationer som karakteriseras av ömsesidig uppskattning och gemensamma intressen

d7501 Informella relationer med grannar

Att skapa och bibehålla informella relationer med människor som bor i närheten eller angränsande bostadsområden

d7502 Informella relationer med bekanta

Att skapa och bibehålla informella relationer med människor som man känner men som inte är nära vänner

d7503 Informella relationer med personer man delar boende med

Att skapa och bibehålla informella relationer med människor som bor tillsammans i samma hus eller annan boendeform som drivs för något ändamål i privat eller offentlig regi

d7504 Informella relationer med kamrater

Att skapa och bibehålla informella relationer med människor som är i samma ålder, som delar intressen eller har andra gemensamma drag

d7508 Informella sociala relationer, andra specificerade

d7509 Informella sociala relationer, ospecificerade

ICF AKTIVITETER OCH DELAKTIGHET

148 Familjerelationer

Att skapa och bibehålla släktskapsrelationer såsom med medlemmar av kärnfamilj, utvidgad familj, foster-, adoptiv- och styvfamilj, mer avlägsna relationer såsom kusiner, syslingar eller lagliga vårdnadshavare

Innefattar:

föräldra-barn- och barn-föräldrarelationer, syskon och vidare släkterelationer

d7600 Föräldra-barnrelationer

Att bli och vara förälder, såväl biologisk som adoptivförälder, såsom att ha ett barn och förhålla sig till det som en förälder eller upprätthålla en föräldrarelation med ett adopterat barn innefattande att förse sitt biologiska eller adopterade barn med fysisk, intellektuell och känslomässig näring

d7601 Barn-förälderrelationer

Att skapa och bibehålla relationer med sin förälder såsom att ett litet barn lyder sina föräldrar eller att som vuxen tar hand om sina gamla föräldrar

d7602 Syskonrelationer

Att skapa och bibehålla en broderlig eller systerlig relation med en person som har en eller båda föräldrarna gemensamt genom födsel, adoption eller giftermål

d7603 Utvidgade familjerelationer

Att skapa och bibehålla en familjerelation med medlemmar av sin utvidgade familj såsom med kusiner, fastrar, mostrar, farbröder, morbröder, far- och morföräldrar

d7608 Familjerelationer, andra specificerade

d7609 Familjerelationer, ospecificerade

Intima relationer

Att skapa och bibehålla nära eller romantiska relationer mellan personer såsom mellan man och hustru, mellan älskande eller sexualpartner

Innefattar:

romantiska, äktenskapliga och sexuella relationer

d7700 Romantiska relationer

Att skapa och bibehålla en relation grundad på känslomässig och fysisk attraktion, som kan leda till en långvarig intim relation

d7701 Äktenskapsrelationer

Att skapa och bibehålla en intim relation av laglig natur med en annan person såsom i ett legalt äktenskap innefattande att gifta sig och leva som gifta eller som sambo

d7702 Sexuella relationer

Att skapa och bibehålla relationer av sexuell natur med make eller maka eller annan partner

d7708 Intima relationer, andra specificerade

d7709 Intima relationer, ospecificerade

Särskilda mellanmännsliga relationer, andra specificerade och ospecificerade

AKTIVITETER OCH DELAKTIGHET ICF

149

Mellanmännsliga interaktioner och relationer, andra specificerade

Mellanmännsliga interaktioner och relationer, ospecificerade

ICF AKTIVITETER OCH DELAKTIGHET

150 Kapitel 8

Viktiga livsområden

Detta kapitel handlar om att engagera sig och utföra sådana uppgifter och handlingar som krävs vid utbildning, arbete, anställning och ekonomiska transaktioner

Utbildning (d810–d839)

Informell utbildning

Lärande i hemmet eller i annat icke-institutionellt sammanhang såsom att lära sig hantverk och andra färdigheter av sina föräldrar, familjemedlemmar eller hemundervisning

Förskoleutbildning

Lärande på en första nivå av organiserad instruktion som är utformad främst för att introducera en skolliknande omgivning och förbereda för obligatorisk utbildning, såsom att skaffa sig färdigheter i förskola eller liknande miljö som förberedelse för att gå vidare till skolan

Skolutbildning

Att ha tillgång till skola, att engagera sig i det ansvar och de privilegier som hör skolan till, lärande av kursmaterial, ämnen och andra krav i primära och sekundära utbildningsprogram (grundskola och gymnasial skola) inklusive att gå i skolan regelbundet, att arbeta tillsammans med andra elever, att följa lärares anvisningar, att organisera sina studier och genomföra läxor och andra uppgifter och att gå vidare till fortsatta studier och utbildning

Yrkesutbildning

Att engagera sig i alla aktiviteter som ingår i ett yrkesutbildningsprogram och lärande av kursmaterial som förberedelse för anställning i handel, industri eller annat yrke

Högre utbildning

Att engagera sig i aktiviteter inom högre utbildning vid universitet och högskola eller annan yrkesutbildning och att lära alla aspekter av de kurskrav som gäller för att få examen eller annat intyg, såsom att fullfölja en universitetsutbildning till kandidat- eller magisternivå, genomgå läkarutbildning eller annan professionell yrkesutbildning

Utbildning, annan specificerad och ospecificerad

Arbete och sysselsättning (d840–d859)

Lärlingskap (arbetsförberedelse)

Att engagera sig i program som innebär att förbereda sig för anställning såsom att genomföra uppgifter som krävs i lärlingskap, praktiktjänst och traineetjänst

Utesluter:

yrkesutbildning (d825)

AKTIVITETER OCH DELAKTIGHET ICF

151

Att skaffa, behålla och sluta ett arbete

Att söka, finna och välja sysselsättning, anställas och acceptera anställning, bibehålla och avancera i ett arbete, affärsrörelse, yrke eller profession och att på ett lämpligt sätt sluta ett arbete

Innefattar:

att söka arbete, att förbereda en meritförteckning eller curriculum vitae; att ta kontakt med arbetsgivare och förbereda intervjuer; att behålla ett arbete; att kontrollera sitt eget genomförande i sitt eget arbete och att säga upp sig och avsluta ett arbete

d8450 Att söka anställning

Att hitta och välja ett arbete i en affärsrörelse, profession eller annat slag av anställning och att genomföra de uppgifter som krävs för att bli anställd såsom att komma till arbetsplatsen eller delta i en anställningsintervju

d8451 Att behålla ett arbete

Att genomföra arbetsrelaterade uppgifter för att behålla ett yrke, affärsrörelse, profession eller annat slag av anställning och att befordras eller på annat sätt avancera i arbetet

d8452 Att sluta ett arbete

Att på ett lämpligt sätt lämna eller avsluta en anställning

d8458 Att skaffa, behålla och sluta ett arbete, annat specificerat

d8459 Att skaffa, behålla och sluta ett arbete, ospecificerat

Betald sysselsättning

Att som anställd engagera sig i alla aspekter av ett arbete som t.ex. ett yrke, affärsrörelse, profession eller annan form av betald sysselsättning på heltid eller deltid eller som egen företagare, såsom att söka anställning och få ett arbete, göra de uppgifter som krävs på arbetet, vara på arbetet under den tid som krävs, handleda andra medarbetare eller bli handledd och att genomföra de nödvändiga uppgifterna ensam eller i grupp

Innefattar:

egen företagsamhet, deltids- eller heltidssysselsättning

d8500 Arbete som egen företagare

Att engagera sig i betald sysselsättning, som har sökts eller skapats av personen eller på uppdrag av andra utan ett formellt anställningsförhållande som t.ex. kringflyttande jordbruksarbete, att arbeta som freelanceförfattare eller konsult, kortvarigt kontraksarbete, att arbeta som artist eller hantverkare eller att äga och driva en affär eller annan verksamhet

Utesluter:

hel- och deltidssysselsättning (d8501, d8502)

d8501 Deltidssysselsättning

Att som anställd engagera sig i alla aspekter av betald deltidarbete som t.ex. att söka anställning och få ett arbete, att göra de uppgifter som krävs i arbetet, att vara närvarande under den tid som krävs, att handleda andra medarbetare eller att bli handledd och att genomföra erforderliga uppgifter ensam eller i grupp.

ICF AKTIVITETER OCH DELAKTIGHET

152 d8502 Heltidssysselsättning

Att som anställd engagera sig i alla aspekter av betald sysselsättning på heltid såsom att söka anställning och få ett arbete, att göra de uppgifter som arbetet kräver, att vara närvarande under tid som krävs, att handleda andra medarbetare eller att bli handledd samt att genomföra erforderliga uppgifter ensam eller i grupp

d8508 Betald sysselsättning, annan specificerad

d8509 Betald sysselsättning, ospecificerad

Obetald sysselsättning

Att engagera sig i alla aspekter av ett obetalt arbete på heltid eller deltid inklusive organiserad sysselsättning, att göra de uppgifter som krävs på arbetet, att vara närvarande under den tid som krävs, att handleda andra medarbetare och att bli handledd samt att genomföra de nödvändiga uppgifterna ensam eller i grupp, såsom frivilligt arbete, välgörenhetsarbete, oavlönat samhällsarbete eller i en religiös grupp samt oavlönat hemarbete

Utesluter:

Kapitel 6 Hemliv

Arbete och sysselsättning, annat specificerat och ospecificerat

Ekonomiskt liv (d860–d879)

Grundläggande ekonomiska transaktioner

Att engagera sig i varje form av enkel ekonomisk transaktion såsom att använda pengar för att köpa mat eller idka byteshandel med varor och tjänster eller att spara pengar

Komplexa ekonomiska transaktioner

Att engagera sig i någon form av komplexa ekonomiska transaktioner som innefattar utbyte av kapital eller egendom och skapande av ekonomisk vinst eller värde såsom att köpa en affär, fabrik eller utrustning, att bibehålla ett bankkonto, att bedriva handel

Ekonomisk självförsörjning

Att ha kontroll över ekonomiska resurser från privata eller offentliga källor för att försäkra sig om ekonomisk trygghet för nuvarande och framtida behov

Innefattar:

egna ekonomiska resurser och allmänna ekonomiska rättigheter

d8700 Egna ekonomiska resurser

Att ha kontroll över egna eller privata ekonomiska resurser för att försäkra sig om ekonomisk trygghet för nuvarande och framtida behov

d8701 Allmänna ekonomiska rättigheter

Att ha kontroll över allmänna ekonomiska resurser för att försäkra sig

om ekonomisk trygghet för nuvarande och framtida behov
d8708 Ekonomisk självförsörjning, annan specificerad
d8709 Ekonomisk självförsörjning, ospecificerad
AKTIVITETER OCH DELAKTIGHET ICF

153

Ekonomiskt liv, annat specificerat och ospecificerat
Viktiga livsområden, andra specificerade
Viktiga livsområden, ospecificerade

ICF AKTIVITETER OCH DELAKTIGHET

154 Kapitel 9

Samhällsgemenskap, socialt och medborgerligt liv

Detta kapitel handlar om de handlingar och uppgifter som krävs för att engagera sig i organiserat socialt liv utanför familjen – i samhällsgemenskap, socialt och medborgerligt liv

Samhällsgemenskap

Engagemang i alla aspekter av samhällsgemenskap såsom att engagera sig i frivilligorganisationer, serviceföreningar eller professionella sociala organisationer

Innefattar:

informella och formella sammanslutningar, ceremonier

Utesluter:

obetald sysselsättning (d855); rekreation och fritid (d920); religion och andlighet (d930); politiskt liv och medborgarskap (d950)

d9100 Informella sammanslutningar

Engagemang i sociala eller samhälleliga sammanslutningar som är organiserade av personer med gemensamma intressen som t.ex. lokala föreningar eller etniska grupper

d9101 Formella sammanslutningar

Engagemang i professionella eller andra särskilda sällskap såsom sammanslutningar av advokater, läkare eller akademiker

d9102 Ceremonier

Engagemang i icke-religiösa riter eller sociala ceremonier som t.ex. giftermål, begravningar eller invigningsceremonier

d9108 Samhällsgemenskap, annan specificerad

d9109 Samhällsgemenskap, ospecificerad

Rekreation och fritid

Engagemang i någon form av lek eller fritidssysselsättning som t.ex. informell eller organiserad lek, spel och sport, program för fysisk träning, avslappning, nöje eller tidsfördriv, att gå på konstutställningar, museer, bio eller teater, att engagera sig i hantverk, hobbies, att läsa för nöjes skull, att spela musikinstrument, sightseeing, turism och fritidsresor

Innefattar:

lek, sport, konst och kultur, hantverk, hobbies och umgänge

Utesluter:

religion och andlighet (d930); politiskt liv och medborgarskap (d950); betald och obetald sysselsättning (d850 och d855); att rida på djur för transport (d480)

d9200 Lek och spel

Engagemang i spel med regler eller i ostrukturerade eller oorganiserade spel och spontan fritidsverksamhet såsom att spela schack eller kort eller att leka som barn

d9201 Sport och idrott

Engagemang i tävlingsbetonade spel och sportevenemang, informellt eller formellt organiserade, genomförda ensam eller i grupp som t.ex. bowling, gymnastik eller fotboll

AKTIVITETER OCH DELAKTIGHET ICF

155

d9202 Konst och kultur

Engagemang i eller uppskattning av konstnärliga eller kulturella händelser såsom att gå på teater, bio, museum eller konstgalleri eller att spela i ett skådespel, läsa för nöjes skull eller spela musikinstrument

d9203 Konsthantverk

Engagemang i konsthantverk som t.ex. i krukmakeri eller stickning

d9204 Hobbies

Engagemang i fritidsintressen som t.ex. att samla frimärken, mynt eller antikviteter

d9205 Umgänge med andra

Engagemang i informella eller tillfälliga sammankomster med andra som t.ex. att besöka vänner eller släktingar eller att mötas informellt på allmänna platser

d9208 Rekreation och fritid, annan specificerad

d9209 Rekreation och fritid, ospecificerad

Religion och andlighet

Engagemang i religiösa eller andliga aktiviteter, organisationer och utövanden för självförverkligande, för att finna mening, religiöst eller andligt värde och för att etablera kontakt med en gudomlig makt som t.ex. när man går till kyrka, tempel, moské eller synagoga, när man ber eller sjunger av religiösa skäl, andlig kontemplation

Innefattar:

organiserad religion och andlighet

d9300 Organiserad religion

Engagemang i organiserade religiösa ceremonier, aktiviteter och händelser

d9301 Andlighet

Engagemang i andliga aktiviteter eller händelser utanför en organiserad religion

d9308 Religion och andlighet, annan specificerad

d9309 Religion och andlighet, ospecificerad

Mänskliga rättigheter

Åtnjutande av nationellt och internationellt erkända mänskliga rättigheter i kraft av att vara människa, såsom de mänskliga rättigheterna enligt Förenta Nationernas allmänna deklaration av Mänskliga rättigheter (1948) och FN:s standardregler för att tillförsäkra människor med funktionsnedsättning delaktighet och jämlikhet (1993), rätten till självbestämmande eller autonomi, rätten att ha kontroll över sitt eget liv

Utesluter:

politiskt liv och medborgarskap (d950)

ICF AKTIVITETER OCH DELAKTIGHET

156 Politiskt liv och medborgarskap

Engagemang i medborgerligt socialt, politiskt och statligt liv, ha medborgerlig legal status samt att åtnjuta rättigheter, skydd, privilegier och plikter som sammanhänger med den rollen som t.ex. rätten att rösta och att vara valbar i politiska val, att bilda politiska sammanslutningar, att åtnjuta rättigheter och friheter som följer med medborgarskapet (dvs. rätten till yttrandefrihet, föreningsfrihet, religionsfrihet, skydd mot att oskäligt undersökas och gripas, rätten till rådfrågning, rättegång och andra lagliga rättigheter), skydd mot diskriminering; att ha laglig ställning som medborgare

Utesluter:

mänskliga rättigheter (d940)

Samhällsgemenskap, socialt och medborgerligt liv, annat specificerat

Samhällsgemenskap, socialt och medborgerligt liv, ospecificerat

AKTIVITETER OCH DELAKTIGHET ICF

157

OMGIVNINGSAKTIVITETER

Definition:

Omgivningsfaktorer utgörs av den fysiska, sociala och attitydmässiga omgivning i vilken människor lever och verkar

Kodning av omgivningsfaktorer

Omgivningsfaktorer är en komponent i del 2 (Kontextuella faktorer) av klassifikationen.

För varje komponent av funktionstillstånd skall hänsyn tas till omgivningsfaktorer och dessa skall kodas enligt kodningsanvisningar för ICF i Bilaga 2.

Omgivningsfaktorer skall kodas utifrån perspektivet hos den person vars situation beskrivs. Till exempel kodas övergångsställen utan trottoarkanter som en underlättande faktor för en person som använder rullstol men som ett hinder för

en blind person.

Den första bedömningsfaktorn anger i vilken utsträckning en faktor är underlättande eller hindrande. Det finns flera skäl till varför en omgivningsfaktor kan vara underlättande eller hindrande och i vilken utsträckning den är det. Vad beträffar underlättande faktorer bör den som kodar tänka på faktorer som tillgång till en resurs och om denna tillgång är pålitlig eller varierar, har god eller dålig kvalitet och så vidare. Vad beträffar hindrande faktorer kan det vara viktigt hur ofta en faktor är hindrande för personen, om hindret är stort eller litet och om det är möjligt att undvika eller inte. Man bör också beakta om en omgivningsfaktor är hindrande genom sin förekomst (t.ex. negativa attityder till personer med funktionshinder) eller frånvaro (t.ex. bristande tillgång till service som personen behöver). Ibland sker en sammanvägning av olika slags omgivningsfaktorer till en enda term som t.ex. fattigdom, utvecklingsnivå, landsbygd eller stadsmiljö och socialt kapital. Dessa sammanvägda termer finns inte representerade i klassifikationen. Den som gör kodningen bör istället skilja ut de konstituerande faktorerna och koda dessa. Återigen måste betonas att det krävs mer forskning för att komma fram till om dessa sammanvägda termer överensstämmer med en viss uppsättning omgivningsfaktorer.

158 Första bedömningsfaktorn

Nedan beskrivs den negativa och positiva skalan som betecknar i vilken utsträckning en omgivningsfaktor verkar hindrande eller underlättande. Användning av en punkt betyder ett hinder medan användning av ett plustecken (+) framför bedömningssiffran

betecknar en underlättande faktor enligt nedan:

- xxx.0** INGET hinder (inget, frånvarande, försumbart,...) 0–4 %
- xxx.1** LÄTT hinder (lätt, lågt, litet,...) 5–24 %
- xxx.2** MÅTTLIGT hinder (medel, ganska stort,...) 25–49 %
- xxx.3** SVÅRT hinder (gravt, högt, stort, extremt,...) 50–95 %
- xxx.4** TOTALT hinder (fullständigt,...) 96–100 %
- xxx+0** INGET underlättande (inget, frånvarande, försumbart,...) 0–4 %
- xxx+1** LÄTT underlättande (lätt, lågt, litet,...) 5–24 %
- xxx+2** MÅTTLIGT underlättande (medel, ganska stort,...) 25–49 %
- xxx+3** STORT underlättande (stort, gravt, högt, extremt,...) 50–95 %
- xxx+4** TOTALT underlättande (fullständigt,...) 96–100 %
- xxx.8** ej specificerat hinder
- xxx+8** ej specificerat underlättande
- xxx.9** ej tillämpligt

Ett brett omfång procenttal ges för de fall där det finns kalibrerade bedömningsinstrument eller andra standarder för att kvantifiera graden av hindrande eller underlättande faktorer i omgivningen. Det kan t.ex. föreligga en felmarginal på upp till 5 procent när man anger "inget hinder" eller "totalt hinder". "Måttligt hinder" är allmänt sett på halva skalan från totalt hinder. Procenttalen måste kalibreras inom olika domäner med hänvisning till populationsstandarder i form av percentiler. För att kunna använda denna kvantifiering på ett allmängiltigt sätt måste bedömningsmetoder utvecklas genom forskning.

En **andra bedömningsfaktor** skall utvecklas.

OMGIVNINGSFAKTORER ICF

159

Kapitel 1

Produkter och teknik

Detta kapitel handlar om naturliga produkter, av människor skapade produkter eller system av produkter samt om utrustning och teknik i en persons omedelbara omgivning, som är samlad, skapad, producerad eller tillverkad. ISO 9999 – klassifikationen av tekniska hjälpmedel – definierar dessa som "varje produkt, instrument, utrustning eller tekniskt system som används av en funktionshindrad person och som är särskilt framställd eller allmänt tillgänglig för att förebygga,

kompensera, övervaka, lindra eller neutralisera” funktionshinder. Det är erkänt att vilken produkt eller teknik som helst kan vara stödjande. (Se ISO 9999: Tekniska hjälpmedel för personer med funktionshinder – Klassifikation (andra versionen); ISO/TC 173/SC 2; ISO/DIS 9999 (rev.). För syftet med denna klassifikation av omgivningsfaktorer gäller dock att stödjande produkter och teknik definieras mer ingående som en produkt, ett instrument, en utrustning eller teknik som är anpassad eller specialutformad för att förbättra funktionstillstånd hos en person med funktionshinder

Produkter eller substanser för egen konsumtion

Alla naturliga eller mänskligt skapade produkter eller substanser som samlats, preparerats eller tillverkats för mänsklig konsumtion

Innefattar:

mat, dryck och läkemedel

e1100 Mat

Varje naturligt eller mänskligt skapad produkt eller ämne som är samlad, bearbetad eller tillverkad för att ätas som t.ex. rå, bearbetad och förberedd mat och dryck av olika konsistens, örter och mineraler (vitaminer och andra tillskott)

e1101 Läkemedel

Varje naturligt eller mänskligt skapad produkt eller ämne som är samlad, bearbetad eller tillverkad för medicinska ändamål som t.ex. allopatisk medicin och naturläkemedel

e1108 Andra specificerade produkter eller substanser för egen konsumtion

e1109 Ospecifierade produkter eller substanser för egen konsumtion

ICF OMGIVNINGSAKTORER

160 Produkter och teknik för eget bruk i det dagliga livet

Utrustning, produkter och teknik, även anpassad eller specialutformad, sådan som människor använder i sitt dagliga liv och som finns i, på eller nära personen som använder dem

Innefattar:

allmänna och stödjande produkter och teknik för personligt bruk

e1150 Allmänna produkter och teknik för personligt bruk i det dagliga livet

Allmänt tillgänglig utrustning, produkter och teknik som används av personer i deras dagliga liv som t.ex. kläder, textilier, möbler, redskap, rengöringsmedel och verktyg och som inte är anpassade eller specialutformade

e1151 Stödjande produkter och teknik för personligt bruk i det dagliga livet

Anpassad eller specialutformad utrustning, produkter och teknik som bistår personer i det dagliga livet såsom protes- och ortoshjälpmedel, nervstimulator (dvs. som ger funktionell stimulering som kontrollerar tarm, blåsa, andning och hjärtfrekvens) och enheter för omgivningskontroll som syftar till att underlätta personens kontroll över inomhusmiljön (bildläsare, fjärrmanövreringssystem, röstkontrollerade system, strömbrytare med tidsinställning)

e1158 Andra specificerade produkter och specificerad teknik för eget bruk i det dagliga livet

e1159 Ospecifierade produkter och ospecifierad teknik för eget bruk i det dagliga livet

Produkter och teknik för personlig förflyttning och transport inomhus och utomhus

Utrustning, produkter och teknik, även anpassad och specialutformad sådan, som används av personer för att röra sig inomhus och utomhus och som är placerade i, på eller nära den person som använder dem

Innefattar:

allmänna och stödjande produkter samt allmän och stödjande teknik för personlig förflyttning och transport inomhus och utomhus

e1200 Allmänna produkter och allmän teknik för personlig förflyttning och transport inomhus och utomhus

Utrustning, produkter och teknik som används av personer för att förflytta sig inomhus och utomhus som t.ex. motoriserade och ickemotoriserade fordon som används för att transportera människor

över land, vatten och i luften (dvs. bussar, bilar, minibussar, andra motordrivna fordon, djurdrivna transportmedel), som inte är anpassade eller specialutformade

e1201 Stödjande produkter och stödjande teknik för personlig förflyttning och transport inomhus och utomhus

Anpassad eller specialutformad utrustning, produkter och teknik som bistår personer att förflytta sig inomhus och utomhus som t.ex. gånghjälpmedel, speciella bilar och minibussar, fordonsanpassningar, rullstolar, sparkcyklar, förflyttningshjälpmedel

e1208 Produkter och teknik för personlig förflyttning och transport inomhus och utomhus, andra specificerade

OMGIVNINGSFAKTORER ICF

161

e1209 Produkter och teknik för personlig förflyttning och transport inomhus och utomhus, ospecificerade

Produkter och teknik för kommunikation

Utrustning, produkter och teknik, även anpassad och specialutformad sådan, som människor använder vid sändning eller mottagande av information och som finns i, på eller nära den person som använder dem

Innefattar:

allmänna och stödjande produkter och teknik för kommunikation

e1250 Allmänna produkter och allmän teknik för kommunikation

Utrustning, produkter och teknik som används av människor för att sända och ta emot information såsom syn- och hörselhjälpmedel, ljudinspelnings- och ljudmottagningsapparater, TV och videoutrustning, telefonapparater, ljudöverföringssystem och hjälpmedel för direktkommunikation, som inte är anpassade eller specialutformade

e1251 Stödjande produkter och stödjande teknik för kommunikation

Anpassad och specialutformad utrustning, produkter och teknik som hjälper människor att sända och ta emot information såsom specialutformade synhjälpmedel, elektro-optiska hjälpmedel, specialutformade skrivhjälpmedel, tecknings- och handskriftshjälpmedel, signalsystem och speciella datorer och datorprogram, cochleaimplantat, hörselhjälpmedel, FM-hörseltränare, röstproteser, glasögon och kontaktlinser

e1258 Andra specificerade produkter och annan specificerad teknik för kommunikation

e1259 Ospecificerade produkter och ospecificerad teknik för kommunikation

Produkter och teknik för utbildning

Utrustning, produkter, processer, metoder och teknik, även anpassad eller specialutformad sådan, som används för att skaffa kunskap, specialkunskap eller färdighet

Innefattar:

allmänna och stödjande produkter samt allmän och stödjande teknik för utbildning

e1300 Allmänna produkter och allmän teknik för utbildning

Utrustning, produkter, processer, metoder och teknik som används för att skaffa kunskap, specialkunskap eller färdighet på någon nivå som t.ex. böcker, handböcker, pedagogiska leksaker, datorer och datorprogram som inte är anpassade eller specialutformade

e1301 Stödjande produkter och stödjande teknik för utbildning

Anpassad och specialutformad utrustning, produkter, processer, metoder och teknik som används för att skaffa kunskap, specialkunskap eller färdighet såsom specialutformad datateknologi

e1308 Andra specificerade produkter och annan specificerad teknik för utbildning

e1309 Ospecificerade produkter och ospecificerad teknik för utbildning

ICF OMGIVNINGSFAKTORER

162 Produkter och teknik för sysselsättning

Utrustning, produkter, processer, metoder och teknik som används i arbete och sysselsättning för att underlätta utförandet av arbetsuppgifter

Innefattar:

allmänna och stödjande produkter samt allmän och stödjande teknik för sysselsättning

e1350 Allmänna produkter och allmän teknik för sysselsättning

Utrustning, produkter och teknik som används i arbete och

sysselsättning för att underlätta utförandet av arbetsuppgifter som t.ex. verktyg, maskiner och kontorsutrustning och som inte är anpassade eller specialutformade

e1351 Stödjande produkter och stödjande teknik för sysselsättning

Anpassade eller specialutformade utrustningar, produkter och teknik som används i arbete och sysselsättning för att underlätta utförandet av arbetsuppgifter såsom anpassbara bord, skrivbord och dokumentskåp; fjärrkontroll för kontorsentréer och utgångar; datorer, datorprogram, tillbehör och enheter för omgivningskontroll som syftar till att underlätta personens utförande av arbetsrelaterade uppgifter och att kontrollera arbetsmiljön (t.ex. bildläsare, fjärrmanövreringssystem, röstkontrollerade system och strömbrytare med tidsreglering)

e1358 Andra specificerade produkter och annan specificerad teknik för sysselsättning

e1359 Ospecificerade produkter och ospecificerad teknik för sysselsättning

Produkter och teknik för kultur, rekreation och sport

Utrustning, produkter och teknik, även anpassad och specialutformad sådan, som används för utförandet och förhöjandet av aktiviteter inom kultur, rekreation och sport

Innefattar:

allmänna och stödjande produkter samt allmän och stödjande teknik för kultur, rekreation och sport

e1400 Allmänna produkter och allmän teknik för kultur, rekreation och sport

Utrustning, produkter och teknik som används för att genomföra och förbättra aktiviteter inom kultur, rekreation och sport som t.ex. leksaker, skidor, tennisbollar och musikinstrument och som inte är anpassade eller specialutformade

e1401 Stödjande produkter och stödjande teknik för kultur, rekreation och sport

Anpassad eller specialutformad utrustning, produkter och teknik som används för att genomföra och förbättra aktiviteter inom kultur, rekreation och sport som t.ex. anpassade förflyttningshjälpmedel för sportändamål, anpassningar för musikaliska och andra konstnärliga framföranden

e1408 Andra specificerade produkter och annan specificerad teknik för kultur, rekreation och sport

e1409 Ospecificerade produkter och ospecificerad teknik för kultur, rekreation och sport

OMGIVNINGSFÄKTORER ICF

163

Produkter och teknik för utövande av religion och andlighet

Produkter och teknik, unika eller masstillverkade, även anpassade eller specialutformade sådana, som har givits eller antar en symbolisk innebörd i samband med religions- eller andlighetsutövande

Innefattar:

allmänna och stödjande produkter samt allmän och stödjande teknik för utövande av religion och andlighet

e1450 Allmänna produkter och allmän teknik för utövande av religion och andlighet

Produkter och teknik, unika eller masstillverkade, som har givits eller antar en symbolisk innebörd vid utövande av religion eller andlighet, såsom andehus, midsommarstång, huvudbonad, masker, krucifix, menora och bönematta och som inte är anpassade eller specialutformade

e1451 Stödjande produkter och stödjande teknik för utövande av religion eller andlighet

Anpassade eller specialutformade produkter och teknik, som givits eller antar en symbolisk innebörd i sammanhang med utövandet av religion eller andlighet som t.ex. religiösa böcker på punktskrift, tarotkort på punktskrift, speciella hjulskydd på rullstolar vid inträde i tempel

e1458 Andra specificerade produkter och annan specificerad teknik för utövande av religion eller andlighet

e1459 Ospecificerade produkter och ospecificerad teknik för utövande av religion eller andlighet

Design, konstruktion, byggnadsteknik och byggnadsprodukter för allmänt bruk

Produkter och teknik, även anpassad och specialutformad sådan, som utgör en persons mänskligt skapade miljö inomhus och utomhus och som har planerats, ritats och konstruerats för allmänt bruk

Innefattar:

design, konstruktion, byggnadsteknik och byggnadsprodukter för entréer och utgångar, toaletter och förflyttningsvägar

e1500 Design, konstruktion, byggnadsteknik och byggnadsprodukter för att gå in i och ut ur byggnader för allmänt bruk

Produkter och teknik för att komma in i och ut ur mänskligt skapad miljö som är planerad, formgiven och konstruerad för allmänt bruk såsom design, byggande och konstruktion av entréer och utgångar till byggnader för allmänt bruk innefattande arbetsplatser, offentliga byggnader, flyttbara och stationära ramper, automatiska dörröppnare, dörrhandtag, höjd på dörrtröskel

e1501 Design, konstruktion, byggnadsteknik och byggnadsprodukter för att underlätta tillgänglighet inom offentliga byggnader

Underlättande inomhusprodukter och teknik inom design, byggande och konstruktion för allmänt bruk såsom handikapptoaletter, telefoner, hörselslingor, hissar, rulltrappor, termostater för temperaturreglering, utspridda tillgängliga sittplatser i auditorier eller arenor

ICF OMGIVNINGSAKTÖRER

164 e1502 Design, konstruktion, byggnadsteknik och byggnadsprodukter för att inom byggnader för allmänt bruk kunna hitta vägen, anvisa vägar och utmärka olika platser

Inomhus- och utomhusprodukter och teknik inom design, byggande och konstruktion för allmänt bruk för att hjälpa människor att hitta inomhus och omedelbart utanför byggnader och att lokalisera platser som de önskar gå till, såsom skylt i skrift eller punktskrift, korridorbredd, golvbeläggning, tillgänglig kiosk eller andra former av vägledning

e1508 Design, konstruktion, byggnadsteknik och byggnadsprodukter för allmänt bruk, annan specificerad

e1509 Design, konstruktion, byggnadsteknik och byggnadsprodukter för allmänt bruk, ospecificerad

Design, konstruktion, byggnadsteknik och byggnadsprodukter för privat bruk

Produkter och teknik, även anpassad och specialutformad sådan, som utgör en persons mänskligt skapade miljö inomhus och utomhus och som har planerats, ritats och konstruerats för privat bruk

Innefattar:

design, konstruktion, byggnadsteknik och byggnadsprodukter för entréer och utgångar, toaletter och förflyttningsvägar

e1550 Design, konstruktion, byggnadsteknik och byggnadsprodukter för att gå in i och ut ur byggnader för privat bruk

Produkter och teknik för att komma in i och ut ur mänskligt skapad miljö, som är planerad, formgiven och konstruerad för privat bruk såsom ingångar och utgångar i privata hem, flyttbara och stationära ramper, automatiska dörröppnare, dörrhandtag och höjd på dörrtröskel

e1551 Design, konstruktion, byggnadsteknik och byggnadsprodukter för användning av underlättande anordningar i byggnader för privat bruk

Produkter och teknik för underlättande anordningar inom design, byggande och konstruktion för privat bruk såsom handikapptoaletter, telefoner, hörselslingor, hissar, golvytor, köksskåp, tillbehör och elektroniska kontroller i privata hem

e1552 Design, konstruktion, byggnadsteknik och byggnadsprodukter för att inom byggnader för privat bruk hitta vägen, anvisa vägar och utmärka olika platser

Inom- och utomhusprodukter och teknik inom design, byggande och konstruktion av vägvisning för privat bruk för att hjälpa människor att hitta vägen inomhus eller omedelbart utanför byggnader och att lokalisera de platser som de önskar gå till såsom skyltar i skrift eller punktskrift, korridorbredd och golvbeläggning

e1558 Design, konstruktion, byggnadsteknik och byggnadsprodukter för privat bruk, annan specificerad

e1559 Design, konstruktion, byggnadsteknik och byggnadsprodukter för privat bruk, ospecificerad

OMGIVNINGSFAKTORER ICF

165

Produkter och teknik för markutveckling

Produkter och teknik för markutveckling, även anpassad och specialutformad sådan, som påverkar en persons näraliggande omgivning genom införandet av program för markanvändning, design, planering och utveckling av markytor

Innefattar:

produkter och teknik för landområden som har organiserats genom markanvändningsprogram som t.ex. landsbygdsområden, förortsområden, tätortsområden, parker, naturvårdsområden och naturreservat

e1600 Produkter och teknik för landsbygdsutveckling

Produkter och teknik i landsbygdsområden som påverkar en persons omgivande miljö genom införandet av program för landsbygdens markanvändning, design, planering och utveckling av utrymme såsom odlingsmark, vägar, vägskyltar

e1601 Produkter och teknik för förortsutveckling

Produkter och teknik i förortsområden som påverkar en persons omgivande miljö genom införandet av förortsprogram för markanvändning, design, planering och utveckling av utrymmen som t.ex. trottoarkanter, vägar, vägskyltar och gatubelysning

e1602 Produkter och teknik för stadsutveckling

Produkter och teknik i tätortsområden som påverkar en persons omgivande miljö genom införandet av tätortsprogram för markanvändning, design, planering och utveckling av utrymme som t.ex. trottoarkanter, ramper, vägskyltar och gatubelysning

e1603 Produkter och teknik för parker, naturvårdsområden och naturreservat

Produkter och teknik i landområden såsom parker, naturvårdsområden och naturreservat som påverkar en persons omgivande miljö genom införandet av program för markanvändning, design, planering och utveckling av utrymmen såsom skyltar för parker och vandringsleder

e1608 Produkter och teknik för markutveckling, andra specificerade

e1609 Produkter och teknik för markutveckling, ospecificerade

Tillgångar

Produkter eller föremål för ekonomiskt utbyte såsom pengar, varor, egendom och andra värdesaker, som en person äger eller till vilka han eller hon har nyttjanderätt

Innefattar:

materiella och immateriella produkter och varor, finansiella tillgångar

e1650 Finansiella tillgångar

Produkter såsom pengar och andra finansiella instrument som fungerar som utbytesmedel för arbete, kapitalvaror och tjänster

e1651 Materiella tillgångar

Produkter eller föremål såsom hus och mark, kläder, mat och tekniska varor som fungerar som utbytesmedel för arbete, kapitalvaror och tjänster

e1652 Immateriella tillgångar

Produkter som t.ex. intelligens, kunskap och färdigheter som fungerar som utbytesmedel för arbete, kapitalvaror och tjänster

ICF OMGIVNINGSFAKTORER

166 e1658 Tillgångar, andra specificerade

e1659 Tillgångar, ospecificerade

Produkter och teknik, andra specificerade

Produkter och teknik, ospecificerade

OMGIVNINGSFAKTORER ICF

167

Kapitel 2

Naturmiljö och mänskligt skapade miljöförändringar

Detta kapitel handlar om levande eller döda element i den naturliga eller fysiska omgivningen och komponenter i denna omgivning som har förändrats av människor liksom även befolkningsegenskaper i denna miljö

Fysisk geografi

Egenskaper hos landformer och vattenmassor

Innefattar:

geografiska egenskaper som innefattas i orografi (relief, kvalitet och landomfång och landformer innefattande höjd över havet), hydrografi (vattenmassor såsom sjöar, floder, hav)

e2100 Landformer

Landformers kännetecken såsom berg, kullar, dalar och slätter

e2101 Vattenmassor

Vattenmassors kännetecken såsom sjöar, dammar, floder och åar

e2108 Fysisk geografi, annan specificerad

e2109 Fysisk geografi, ospecificerad

Befolkning

Grupper av människor som lever i en given omgivning och som delar samma mönster av anpassning till miljön

Innefattar:

demografisk förändring; befolkningstäthet

e2150 Demografisk förändring

Förändringar som sker inom grupper av människor såsom sammansättning och variation i det totala antalet individer inom ett område på grund av antal födda och döda samt befolkningens åldrande och migration

e2151 Befolkningstäthet

Antal invånare per ytenhet innefattande hög och låg befolkningstäthet

e2158 Befolkning, annan specificerad

e2159 Befolkning, ospecificerad

Flora och fauna

Växter och djur

Utesluter:

husdjur (e350); befolkning (e215)

e2200 Växter

Till växtriket räknas alla fotosynteserande, eukaryota och flercelliga arter. De karakteriseras av att de kan bilda embryoner, innehåller kloroplaster, cellerna omges av en cellulosavägg och de saknar egentlig förmåga till förflyttning. Till formen kan de vara träd, örter, buskar och rankor

ICF OMGIVNINGSAKTORER

168 e2201 Djur

Till djurriket räknas flercelliga organismer som skiljer sig från växter genom vissa typiska kännetecken såsom förflyttningförmåga, en ickefotosyntetisk metabolism, uttalad respons på stimuli, begränsad tillväxt och bestämd kroppsstruktur såsom vilda djur eller boskapsdjur, reptiler, fåglar, fiskar, däggdjur

Utesluter:

tillgångar (e165); husdjur (e350)

e2208 Växter och djur, andra specificerade

e2209 Växter och djur, ospecificerade

Klimat

Meteorologiska egenskaper och händelser såsom väder

Innefattar:

temperatur, fuktighet, lufttryck, nederbörd, vind och årstidsvariationer

e2250 Temperatur

Grad av värme eller kyla såsom hög och låg temperatur, normala eller extrema temperaturer

e2251 Fuktighet

Fuktnivå i luften såsom hög eller låg fuktighet

e2252 Atmosfäriskt tryck

Den omgivande luftens tryck såsom tryck i relation till höjd över havet eller meteorologiska förhållanden

e2253 Nederbörd

Nedfall av fukt såsom regn, dagg, snö, snöglöpp och hagel

e2254 Vind

Luft i mer eller mindre naturlig snabb rörelse såsom en bris, storm eller

vindstöt

e2255 Årstidsvariationer

Naturliga, regelbundna och förutsägbara förändringar från en årstid till

nästa såsom sommar, höst, vinter och vår

e2258 Klimat, annat specificerat

e2259 Klimat, ospecificerat

Naturkatastrofer

Regelbundna eller oregelbundna geografiska och atmosfäriska förändringar som

orsakar rubbning i en persons fysiska omgivning såsom jordbävning och svåra

eller våldsamma väderförhållanden som t.ex. tornadoer, orkaner, tyfoner, översvämningar,

skogsbränder, snöstormar och islossningar

Mänskligt orsakade katastrofer

Förändringar och störningar i den naturliga miljön, som orsakats av människor

och som kan skapa störningar i människors dagliga liv innefattande händelser eller

förhållanden kopplade till konflikt och krig såsom folkförflyttning, ödeläggelse av

social infrastruktur, hem och markområden, miljökatastrofer såsom land-, vatten eller

luftföroreningar, giftutsläpp

OMGIVNINGSFAKTORER ICF

169

Ljus

Elektromagnetisk strålning genom vilken saker blir synliga, antingen genom solljus

eller artificiell belysning såsom stearinljus, olje- eller paraffinlampor, eldar,

elektricitet, och som kan ge användbar eller förvirrande information om världen

Innefattar:

ljuskvalitet; ljusstäthet; färgkontraster

e2400 Ljusintensitet

Nivå eller mängd av energi som antingen en naturlig ljuskälla, dvs.

solen, eller en artificiell ljuskälla utger

e2401 Ljuskvalitet

Ljusets beskaffenhet och därmed sammanhängande färgkontraster som

skapas i den visuella omgivningen och som ger användbar information

om världen (t.ex. visuell information om befintlig trappa eller dörr), eller

förvirrande bilder (t.ex. alltför många visuella stimuli)

e2408 Ljus, annat specificerat

e2409 Ljus, ospecificerat

Tidsrelaterade förändringar

Naturliga, regelbundna och förutsägbara tidsförändringar

Innefattar:

dag-, nattcykler och månfaser

e2450 Dag-, nattcykler

Naturliga, regelbundna och förutsägbara förändringar från dag till natt

och åter till dag, såsom dag, natt, gryning och skymning

e2451 Månfaser

Naturliga, regelbundna och förutsägbara förändringar av månens

position i förhållande till jorden

e2458 Tidsrelaterade förändringar, andra specificerade

e2459 Tidsrelaterade förändringar, ospecificerade

Ljud

Fenomen som hörs eller kan höras såsom smällande, ringande, hamrande, sjungande,

visslande, skrikande eller sorlande, vid varje volym, klang eller ton och som kan ge

användbar eller förvirrande information om världen

Innefattar:

ljudstyrka och ljudkvalitet

e2500 Ljudstyrka

Auditiva fenomenens nivå eller volym som bestäms av mängden energi

som genereras och där höga energinivåer uppfattas som höga ljud och

låga energinivåer som dämpade ljud

e2501 Ljudkvalitet

Ljudets beskaffenhet som bestäms genom ljudets våglängd och

vågmönster och som uppfattas som klangfärg och ton såsom strävt eller

melodiöst och som kan ge användbar information om världen (t.ex. en

hund som skäller eller en katt som jamar) eller förvirrande information

(t.ex. bakgrundsbuller)

e2508 Ljud, annat specificerat

e2509 Ljud, ospecificerat

ICF OMGIVNINGSFAKTORER

170 Vibration

Regelbunden eller oregelbunden rörelse fram och tillbaka av ett föremål eller en person, orsakat av en fysisk störning såsom skakande, darrande, snabba ryckiga rörelser av saker, byggnader eller människor, på grund av mindre eller större maskiner, flygplan eller en explosion

Utesluter:

naturkatastrofer (e230) t.ex. vibration eller skakning i jorden orsakad av jordbävning

Luftkvalitet

Karakteristika i atmosfären utanför byggnader eller inneslutna luftområden inom byggnader och som kan ge användbar eller förvirrande information om världen

Innefattar:

luftkvalitet inomhus och utomhus

e2600 Luftkvalitet inomhus

Luftens beskaffenhet inom byggnader eller slutna områden som den bestäms av lukt, rök, fuktighet, luftkonditionering (kontrollerad luftkvalitet) eller okontrollerad luftkvalitet och som kan ge användbar information om världen (t.ex. lukt av läckande gas) eller förvirrande information (t.ex. bedövande parfymdoft)

e2601 Luftkvalitet utomhus

Luftens beskaffenhet utanför byggnader eller inneslutna områden som bestäms av lukt, rök, fuktighet, ozonnivåer och andra kännetecken i atmosfären och som ger användbar information om världen (t.ex. regnlukt) eller förvirrande information (t.ex. giftiga lukter)

e2608 Luftkvalitet, annan specificerad

e2609 Luftkvalitet, ospecificerad

Naturmiljö och mänskligt skapade miljöförändringar, andra specificerade

Naturmiljö och mänskligt skapade miljöförändringar, ospecificerade

OMGIVNINGSFAKTORER ICF

171

Kapitel 3

Personligt stöd och personliga relationer

Detta kapitel handlar om människor eller djur som ger praktiskt fysiskt eller emotionellt stöd, uppfostran, skydd och hjälp och som har relationer till andra personer, i deras hem, på arbetsplatsen, skolan eller vid lek eller i andra avseenden av de dagliga aktiviteterna. Detta kapitel innefattar inte attityder hos den person eller de personer som ger stödet. Omgivningsfaktorn som beskrivs är inte personen eller djuret utan mängden fysiskt och emotionellt stöd som personen eller djuret ger

Närfamilj

Personer relaterade genom födsel, äktenskap eller andra relationer som erkänns i sin kultur som nära familjerelationer såsom makar, samboende, föräldrar, syskon, barn, fosterföräldrar, adoptivföräldrar och far- och morföräldrar

Utesluter:

storfamilj eller utvidgad familj (e315); personliga vårdgivare och personliga assistenter (e340)

Storfamilj eller utvidgad familj

Personer som är relaterade genom släktskap eller äktenskap eller andra relationer som erkänns i sin kultur som utvidgad familj såsom fastrar, mostrar, farbröder, morbröder, syskonbarn, kusiner

Utesluter:

närfamilj (e310)

Vänner

Personer som är nära vänner eller bekanta och där relationen karakteriseras av tillit och ömsesidigt stöd

Bekanta, kamrater, kollegor, grannar och personer i umgänget

Personer som känner varandra som bekanta, kamrater, kollegor, grannar och som man umgås med i arbete, skola eller på fritid eller andra livssammanhang, och som

delar demografiska egenskaper som t.ex. ålder, kön, religiös tro eller etnicitet eller ägnar sig åt gemensamma intressen

Utesluter:

service och tjänster i sammanslutningar och organisationer (e5550)

Människor i maktpositioner

Personer som har beslutsfattande ansvar för andra och som enligt sociala definitioner har inflytande eller makt, baserat på deras sociala, ekonomiska, kulturella eller religiösa roller i samhället såsom lärare, arbetsgivare, arbetsledare, religiösa ledare, ställföreträdande beslutsfattare, förmyndare, gode män

Människor i underordnade positioner

Personer vilka i sitt dagliga liv är påverkade av människor i maktpositioner i arbete, skola och andra situationer såsom studerande, arbetare och medlemmar i en religiös grupp

Utesluter:

närfamilj (e310)

ICF OMGIVNINGSAKTORER

172 Personliga vårdgivare och personliga assistenter

Personer som ger tjänster som behövs för att hjälpa andra personer i deras dagliga aktiviteter och att klara av sitt arbete, utbildning eller andra livssituationer, stöd som ges antingen genom offentliga eller privata fonder eller på annan frivillig grund såsom hemtjänstpersonal, personliga assistenter, hjälp med transport, betald hjälp, barnflicka eller andra som fungerar som primära vårdgivare

Utesluter:

närfamilj (e310); storfamilj eller utvidgad familj (e315); vänner (e320); service och tjänster för allmänna sociala stödinsatser (e5750); yrkesutövare inom hälsooch sjukvård (e355)

Okända människor

Personer som är obekanta och utan släktskap, eller som man ännu inte har någon relation eller kontakt med, såsom människor som är okända för personen men som delar livssituation med denne som t.ex. vikarierande lärare, medarbetare, vårdare

Husdjur

Djur som ger fysiskt, emotionellt eller psykologiskt stöd såsom sällskapsdjur (hundar, katter, fåglar, fiskar etc.) och djur för egen förflyttning och transport

Utesluter:

djur (e2201); tillgångar (e165)

Yrkesutövare inom hälso- och sjukvård

Alla som utövar ett yrke inom hälso- och sjukvårdssystem såsom läkare, sjuksköterskor, sjukgymnaster, arbetsterapeuter, logoped, audionomer, ortopedtekniker och kuratorer

Utesluter:

andra yrkesutövare (e360)

Andra yrkesutövare

Alla som utövar ett yrke utanför hälso- och sjukvårdssystemet såsom advokater, socialarbetare, lärare, arkitekter eller formgivare

Utesluter:

yrkesutövare inom hälso- och sjukvård (e355)

Personligt stöd och personliga relationer, andra specificerade

Personligt stöd och personliga relationer, ospecificerade

OMGIVNINGSAKTORER ICF

173

Kapitel 4

Attityder

Detta kapitel handlar om attityder i form av observerbara konsekvenser av seder, bruk, ideologier, värden, normer, uppfattningar om verkligheten och religiösa trosföreställningar. Dessa attityder påverkar personligt beteende och socialt liv på alla nivåer, från mellanmänskliga relationer, sociala sammanslutningar till politiska, ekonomiska och lagliga strukturer, som t.ex. personliga eller samhälleliga attityder till en persons trovärdighet och människovärde som kan motivera

positiva och artiga eller negativa och diskriminerande konventioner (t.ex. stigmatisering, stereotypisering och marginalisering eller negligering av personen). De attityder som klassificeras är sådana som människor i omgivningen visar mot den person som beskrivs och är alltså inte personens egna. De individuella attityderna kategoriseras efter typ av relation i enlighet med kategoriindelningen i omgivningsfaktorer

Kapitel 3. Värderingar och föreställningar kodas inte skilt från attityder eftersom de antas vara pådrivande krafter bakom dem

Nära familjemedlemmars personliga attityder

Nära familjemedlemmars allmänna eller specifika åsikter och trosföreställningar om personen eller om andra saker (t.ex. sociala, politiska och ekonomiska frågor), som påverkar personligt beteende och handlingar

Personliga attityder hos medlemmar av den utvidgade familjen

Släktingars (medlemmar av den utvidgade familjen) allmänna eller specifika åsikter och trosföreställningar om personen eller om andra saker (t.ex. sociala, politiska och ekonomiska frågor), som påverkar personligt beteende eller handlingar

Vänners personliga attityder

Vänners allmänna och specifika åsikter eller föreställningar om personen eller andra saker (t.ex. sociala, politiska och ekonomiska frågor) som påverkar personligt beteende och handlingar

Personliga attityder bland bekanta, kamrater, kollegor, grannar och personer i umgängeskretsen

Allmänna eller specifika åsikter och föreställningar som bekanta, kamrater, kollegor, grannar och personer i umgängeskretsen har om personen eller andra saker (t.ex. sociala, politiska och ekonomiska frågor) som påverkar personligt beteende och handlingar

Personliga attityder hos personer i maktpositioner

Allmänna eller specifika åsikter och trosföreställningar som personer i maktpositioner har om personen eller om andra saker (t.ex. sociala, politiska och ekonomiska frågor) som påverkar personligt beteende och handlingar

Personliga attityder hos personer i underordnade ställningar

Allmänna eller specifika åsikter och trosföreställningar hos personer i underordnade ställningar om personen eller till andra saker (t.ex. sociala, politiska och ekonomiska frågor) som påverkar personligt beteende och handlingar

ICF OMGIVNINGSAKTORER

174 Personliga attityder hos personliga vårdgivare och personliga assistenter

Allmänna och specifika åsikter och trosföreställningar hos personliga vårdgivare och personliga assistenter om personen eller om andra saker (t.ex. sociala, politiska och ekonomiska frågor) som påverkar personligt beteende och handlingar

Personliga attityder hos okända människor

Allmänna eller specifika åsikter och föreställningar hos okända människor om personen eller om andra saker (t.ex. sociala, politiska och ekonomiska frågor) som påverkar personligt beteende och handlingar

Personliga attityder hos yrkesutövare inom hälso- och sjukvården

Allmänna eller specifika åsikter och trosföreställningar hos yrkesutövare inom hälso- och sjukvården om personen eller om andra saker (t.ex. sociala, politiska och ekonomiska frågor) som påverkar personligt beteende och handlingar

Personliga attityder hos andra yrkesutövare

Allmänna eller specifika åsikter och trosföreställningar hos andra yrkesutövare om personen eller om andra saker (t.ex. sociala, politiska och ekonomiska frågor) som påverkar personligt beteende och handlingar

Samhälleliga attityder

Människors allmänna eller specifika åsikter och trosföreställningar inom en kultur, ett samhälle, subkultur eller annan social grupp om andra personer eller om andra sociala, politiska och ekonomiska frågor som kan påverka grupp-beteende eller personligt beteende och handlingar

Sociala normer, konventioner och ideologier

Seder, bruk, regler och abstrakta värdesystem och normativa föreställningar (t.ex. ideologier, normativa världsåskådningar och moralfilosofier) som uppstår inom sociala sammanhang och som påverkar eller skapar samhällsliga och individuella konventioner och beteenden såsom normer kring moral, etikett och religiöst beteende; religiös doktrin och därav följande normer och konventioner; normer som styr ritualer och sociala sammankomster

Attityder, andra specificerade

Attityder, ospecificerade

OMGIVNINGSAKTORER ICF

175

Kapitel 5

Service, tjänster, system och policier

Detta kapitel handlar om:

1. *Service och tjänster* som utformats inom olika samhällssektorer erbjuder bidrag, organiserade program och verksamheter som är formgivna för att möta individuella behov. I service och tjänster är de människor som ger dessa tjänster innefattade. Tjänsterna kan vara offentliga, privata eller frivilliga och de kan vara upprättade på lokal, kommunal, regional, statlig, provinsiell, nationell eller internationell nivå av personer, föreningar, organisationer, förmedlingar eller styrorgan. Produkter som en tjänst tillhandahåller kan antingen vara allmänna eller anpassade och specialutformade
2. *System* som omfattar administrativ kontroll och organiserade former och som är upprättade av lokala, regionala, nationella eller internationella styrorgan eller av andra erkända myndigheter. Dessa system har formgivits för att organisera och övervaka service och tjänster, som ger bidrag, strukturerade program och verksamheter inom olika samhällssektorer
3. *Policier* grundade på regler, föreskrifter, avtal och standarder upprättade av lokala, regionala, nationella eller internationella styrorgan eller av andra erkända myndigheter. Policier styr och reglerar de system som organiserar, kontrollerar och har tillsyn över service, tjänster, ordnade program och andra aktiviteter inom olika samhällssektorer

Service, tjänster, system och policier för produktion av konsumtionsvaror

Service, tjänster, system och policy som reglerar och vidtar åtgärder för produktion av föremål och produkter som människor konsumerar och använder

e5100 Service och tjänster för produktion av konsumtionsvaror

Service, tjänster och program för att samla, skapa, producera och tillverka konsumtionsvaror och produkter som t.ex. produkter och teknik för förflyttning, kommunikation, utbildning, transport, förvärvsarbete och hemarbete, innefattande personer som ger dessa tjänster

Utesluter:

kommunikationsservice och kommunikationstjänster (e5350); service och tjänster för utbildning och yrkesförberedelse (e5850); Kapitel 1

Produkter och teknik

e5101 System för produktion av konsumtionsvaror

Administrativa kontroll- och tillsynssystem såsom regionala, nationella eller internationella standardiseringsorganisationer (t.ex. International Organisation for Standardization) och konsumentorgan som styr insamlandet, skapandet, produktionen och tillverkningen av konsumtionsvaror och produkter

e5102 Policier för produktion av konsumtionsvaror

Lagstiftning, föreskrifter och standarder för att samla, skapa, producera och tillverka konsumtionsvaror och produkter som t.ex. beträffande vilka standarder som skall antas

ICF OMGIVNINGSAKTORER

176 e5108 Service, tjänster, system och policier för produktion av konsumtionsvaror, andra specificerade

e5109 Service, tjänster, system och policier för produktion av konsumtionsvaror, ospecificerade

Service, tjänster, system och policier för arkitektur och konstruktion

Service, tjänster, system och policier för utformning och konstruktion av offentliga och privata byggnader

Utesluter:

service, tjänster, system och policier för planering av öppna områden (e520)

e5150 Service och tjänster för arkitektur och konstruktion

Service, tjänster och program för utformning, konstruktion och bibehållande av bostadsbyggnader, kommersiella, industriella och offentliga byggnader såsom husbyggande, genomdrivandet av principer för design, byggnadsregler, föreskrifter och standarder, innefattande personer som ger denna service och dessa tjänster

e5151 Arkitektur- och konstruktionssystem

Administrativa kontroll- och tillsynssystem som styr planering, utformning, konstruktion och bibehållande av bostadsbyggnader, kommersiella, industriella och offentliga byggnader såsom tillämpning och övervakning av byggnadsregler, konstruktionsstandarder, brandskydds- och säkerhetsstandarder

e5152 Arkitektur- och konstruktionspolicier

Lagstiftning, föreskrifter och standarder som styr planering, utformning, konstruktion och bibehållande av bostadsbyggnader, kommersiella, industriella och offentliga byggnader såsom policier för byggnadsregler, konstruktionsstandarder, brandskydds- och säkerhetsstandarder

e5158 Service, tjänster, system och policier för arkitektur och

konstruktion, andra specificerade

e5159 Service, tjänster, system och policier för arkitektur och

konstruktion, ospecificerade

Service, tjänster, system och policier för planering av öppna områden

Service, tjänster, system och policier som syftar till att planera, utveckla design och underhålla områden för allmänheten (t.ex. parker, skogar, stränder och våtmarker) och privata landområden med landsbygds-, förorts- eller tätortskaraktär

Utesluter:

service, tjänster, system och policier för arkitektur och konstruktion (e515)

e5200 Service och tjänster för planering av öppna områden

Service, tjänster och program som syftar till att planera, skapa och underhålla områden i tätort, förort, landsbygd, fritids-, naturvårds- och miljövårdsområden, öppna områden för möten och handel (affärscentra, torg och marknader) samt gång- och cykelvägar, innefattande personer som ger denna service och dessa tjänster

Utesluter:

design, konstruktion, byggnadsteknik och byggnadsprodukter för allmänt bruk (e150) och för privat bruk (e155); produkter och teknik för markutveckling (e160)

OMGIVNINGSFÄKTORER ICF

177

e5201 Planeringssystem för öppna områden

Administrativa kontroll- och tillsynssystem såsom för att implementera lokala, regionala och nationella planeringsbeslut, designregler, policier för naturminnen och naturvård och miljövårdsprogram som styr planering, utformning, utveckling och bibehållande av öppna områden innefattande markområde på landsbygd, i förort och tätort, parker, naturvårdsområden och naturreservat

e5202 Planeringspolicier för öppna områden

Lagstiftning, föreskrifter och standarder som styr planering, utformning, utveckling och bibehållande av öppna områden innefattande markområden på landsbygd, i förort och tätort, parker, naturvårdsområden och naturreservat som t.ex. lokala, regionala och nationella planeringsbeslut, regler för design, naturminnes- och naturvårdspolicier samt miljövårdspolicy

e5208 Service, tjänster, system och policier för planering av öppna områden, andra specificerade

e5209 Service, tjänster, system och policier för planering av öppna områden, ospecificerade

Service, tjänster, system och policier för bostäder

Service, tjänster, system och policier som syftar till att förse människor med tak

över huvudet, bostad eller husrum

e5250 Bostadsservice och bostadstjänster

Service, tjänster och program som syftar till att lokalisera, förse och bibehålla hus eller husrum för personer att bo i såsom mäklarfirmor, bostadsorganisationer, härbärgen för hemlösa människor, innefattande personer som ger dessa tjänster

e5251 Bostadssystem

Administrativa kontroll- och tillsynssystem som styr människors bostäder eller husrum såsom system för att implementera och övervaka policies för boende

e5252 Bostadspolicies

Lagstiftning, föreskrifter och standarder som styr människors bostäder eller husrum såsom lagstiftning och policies som bestämmer vem som kan komma i fråga för bostad eller husrum, policies beträffande statligt engagemang i att utveckla och bibehålla bostäder och policies beträffande hur och var bostäder utvecklas

e5258 Service, tjänster, system och policies för bostäder, andra specificerade

e5259 Service, tjänster, system och policies för bostäder, ospecificerade

ICF OMGIVNINGSAKTORER

178 Service, tjänster, system och policies för allmänna nyttigheter

Service, tjänster, system och policies för att allmänt tillhandahålla nyttigheter såsom vatten, bränsle, elektricitet, renhållning, allmänna transportmedel och andra nödvändiga tjänster

Utesluter:

service, tjänster, system och policies för beskydd av medborgare (e545)

e5300 Nyttighetsservice och tjänster

Service, tjänster och program som till befolkningen tillhandahåller nödvändig energi (t.ex. bränsle och elektricitet), renhållning, vatten, och andra väsentliga tjänster, t.ex. återuppbyggnadsstöd i nödsituationer, nödvändiga tjänster för boende och kommersiella konsumenter, innefattande personer som ger dessa tjänster

e5301 Nyttighetssystem

Administrativa kontroll- och tillsynssystem som styr tillhandahållandet av nyttighetstjänster såsom hälso-, sjukvårds- och säkerhetsstyrelser, konsumentråd

e5302 Nyttighetspolicies

Lagstiftning, föreskrifter och standarder som styr tillhandahållandet av nyttighetsservice och tjänster såsom hälso- och säkerhetsstandarder som styr leverans och försörjning av vatten och bränsle, renhållningskonventioner i samhällen, policies för andra väsentliga katastrofinsatser och försörjning under tider av brist eller naturkatastrofer

e5308 Service, tjänster, system och policies för allmänna nyttigheter, andra specificerade

e5309 Service, tjänster, system och policies för allmänna nyttigheter, ospecificerade

Service, tjänster, system och policies för kommunikation

Service, tjänster, system och policies som syftar till att överbringa och utbyta information

e5350 Kommunikationsservice och kommunikationstjänster

Service, tjänster och program som syftar till att överbringa information genom olika metoder innefattande telefon, fax, post, elektronisk post och andra datorbaserade system, t.ex. telefonförmedlingstjänster, teletypetjänster, teletexttjänster, internetjänster, innefattande personer som ger dessa tjänster

Utesluter:

massmedieservice och massmedietjänster (e5600)

e5351 Kommunikationssystem

Administrativa kontroll- och tillsynssystem såsom telekommunikationsmyndigheter och andra liknande organisationer som styr överföring av information genom olika metoder innefattande telefon, fax, post, elektronisk post och datorbaserade system

OMGIVNINGSAKTORER ICF

179

e5352 Kommunikationspolicies

Lagstiftning, föreskrifter och standarder som styr överförandet av information genom ett antal olika metoder innefattande telefon, fax, post, elektronisk post och datorbaserade system såsom rätt att få tillgång till kommunikationstjänster, krav för att inneha en postadress, standarder för tillhandahållande av telekommunikation

e5358 Service, tjänster, system och policies för

kommunikation, andra specificerade

e5359 Service, tjänster, system och policies för

kommunikation, ospecificerade

Service, tjänster, system och policies för transport

Service, tjänster och program som syftar till att förflytta personer eller varor från en plats till en annan

e5400 Transportservice och transporttjänster

Service, tjänster och program som syftar till att förflytta personer eller varor på vägar, stigar, spår, i luft eller på vatten, med offentlig eller privat transport, innefattande personer som ger dessa tjänster

Utesluter:

produkter och teknik för personlig förflyttning och transport inomhus och utomhus (e120)

e5401 Transportsystem

Administrativa kontroll- och tillsynssystem som styr förflyttning av personer och varor på väg, stig, spår, i luft eller på vatten såsom system för att bestämma rätten att föra fordon, implementering och övervakning av standarder för hälsa och säkerhet som sammanhänger med användningen av olika transportslag

Utesluter:

service, tjänster, system och policies inom socialförsäkring (e570)

e5402 Transportpolicies

Lagstiftning, föreskrifter och standarder som styr förflyttningen av personer och varor på väg, stigar, spår, i luft eller på vatten, såsom regler och policies för transportplanering, policies för tillhandahållande och tillgång till allmänna kommunikationer

e5408 Service, tjänster, system och policies för transport, andra specificerade

e5409 Service, tjänster, system och policies för transport, ospecificerade

ICF OMGIVNINGSAKTORER

180 Service, tjänster, system och policies för beskydd av medborgare

Service, tjänster, system och policies som syftar till att garantera säkerhet för människor och egendom

Utesluter:

service, tjänster, system och policies för allmänna nyttigheter (e530)

e5450 Service och tjänster för beskydd av medborgare

Service, tjänster och program som är organiserade av samhället och som syftar till att garantera säkerhet för människor och egendom såsom brandförsvar, polis, räddningstjänst och ambulanstjänst, innefattande personer som ger dessa tjänster

e5451 System för skydd av medborgare

Administrativa kontroll- och tillsynssystem som styr garanterandet av säkerhet för människor och egendom såsom system genom vilka man organiserar tillgång till polis, brandskydd, katastrof- och ambulanstjänst

e5452 Policies för skydd av medborgare

Lagstiftning, föreskrifter och standarder som styr garanterandet av säkerhet för människor och egendom såsom policies som styr tillhandahållandet av polis, brandskydd, katastrof- och ambulanstjänst

e5458 Service, tjänster, system och policies för skydd av medborgare, andra specificerade

e5459 Service, tjänster, system och policies för skydd av medborgare, ospecificerade

Service, tjänster, system och policies gällande lagreglering

Service, tjänster, system och policies gällande ett lands lagstiftning

e5500 Service och tjänster gällande lagreglering

Service, tjänster och program som syftar till att ge staten auktoritet som den är definierad i lag, såsom domstolar, tribunaler och andra organ för förhör, medling i civila rättsvister, rättegångar vid brott, advokatrepresentation, notariattjänster och resurser för bestraffning och kriminalvård, innefattande personer som ger dessa tjänster

e5501 System gällande lagreglering

Administrativa kontroll- och tillsynssystem som styr den rättsliga administrationen såsom system för att implementera och övervaka formella regler (t.ex. lagar, föreskrifter, sedvanerätt, religiös lag, internationella lagar och konventioner)

e5502 Policier gällande lagreglering

Lagstiftning, föreskrifter och standarder såsom lagar, föreskrifter, sedvanerätt, religiös lag, internationella lagar och konventioner som styr den rättsliga administrationen

e5508 Service, tjänster, system och policier gällande lagreglering, andra specificerade

e5509 Service, tjänster, system och policier gällande lagreglering, ospecificerade

OMGIVNINGSFAKTORER ICF

181

Service, tjänster, system och policier i sammanslutningar och organisationer

Service, tjänster, system och policier som ges av grupper av människor som slutit sig samman för att syssla med gemensamma, icke-kommersiella intressen, ofta med ett anknutet medlemskap

e5550 Service och tjänster i sammanslutningar och organisationer

Service, tjänster och program som ges av människor som slutit sig samman för att driva gemensamma, icke-kommersiella intressen med människor som har samma intressen och där tillhandahållandet av sådana tjänster kan knytas till medlemskap såsom föreningar och organisationer som erbjuder rekreation och fritidstjänster, sportsliga, kulturella, religiösa tjänster och tjänster för ömsesidig hjälp

e5551 System i sammanslutningar och organisationer

Administrativa kontroll- och tillsynssystem som styr människors relationer och aktiviteter när de kommer tillsammans för att etablera och driva föreningar och organisationer med gemensamma, ickekommersiella intressen

e5552 Policier i sammanslutningar och organisationer

Lagstiftning, föreskrifter och standarder som styr människors relationer och aktiviteter när de kommer tillsammans med gemensamma, icke-kommersiella intressen såsom policier som styr bildandet och drivandet av föreningar och organisationer såsom organisationer för ömsesidig hjälp, rekreations- och fritidsorganisationer, kulturella och religiösa sammanslutningar och icke vinstdrivande organisationer

e5558 Service, tjänster, system och policier i sammanslutningar och organisationer, andra specificerade

e5559 Service, tjänster, system och policier i sammanslutningar och organisationer, ospecificerade

Service, tjänster, system och policier inom massmedia

Service, tjänster, system och policier som syftar till att tillhandahålla masskommunikation genom radio, television, tidningar och internet

e5600 Massmedieservice och massmedietjänster

Service, tjänster och program som syftar till att tillhandahålla masskommunikation såsom radio, television, löpsedelstjänster, pressbevakningstjänster, tidningar, punktskriftstjänster och databaserad masskommunikation (hemsidor, internet), innefattande personer som ger dessa tjänster

Utesluter:

kommunikationsservice och kommunikationstjänster (e5350)

ICF OMGIVNINGSFAKTORER

182 e5601 Mediesystem

Administrativa kontroll- och tillsynssystem som styr tillhandahållandet av nyheter och information till allmänheten såsom standarder som styr innehåll, distribution, utbredning, tillgång till och metoder för att

kommunicera via radio, television, pressbevakningstjänster, tidningar och databaserad masskommunikation (hemsidor, internet)

Innefattar:

krav på att ge sammanfattningar på television, punktskriftsupplagor av dagstidningar eller andra publikationer samt teletextade radioöverföringar

Utesluter:

kommunikationssystem (e5351)

e5602 Mediepolicies

Lagstiftning, föreskrifter och standarder som styr tillhandahållandet av nyheter och information till allmänheten såsom policies som styr innehåll, distribution, utbredning, tillgång till och metoder för att kommunicera via radio, television, pressbevakningssystem, tidningar och databaserad masskommunikation (hemsidor, internet)

Utesluter:

kommunikationspolicies (e5352)

e5608 Service, tjänster, system och policies inom media, andra specificerade

e5609 Service, tjänster, system och policies inom media, ospecificerade

Service, tjänster, system och policies inom ekonomi

Service, tjänster, system och policies som sammanhänger med övergripande system för produktion, distribution, konsumtion och användning av varor och tjänster

Utesluter:

service, tjänster, system och policies inom socialförsäkring (e570)

e5650 Service och tjänster inom ekonomi

Service, tjänster och program som syftar till produktion, distribution, konsumtion och användning av varor och tjänster såsom den privata kommersiella sektorn (t.ex. företag, korporationer, privata vinstdrivande satsningar), den offentliga sektorn (t.ex. offentliga kommersiella tjänster såsom kooperativ och statliga korporationer), finansiella organisationer (t.ex. banker och försäkringstjänster), innefattande personer som ger dessa tjänster

Utesluter:

nyttighetsservice och tjänster (e5300); service och tjänster för arbete och sysselsättning (e5900)

e5651 Ekonomiska system

Administrativa kontroll- och tillsynssystem som styr produktion, distribution, konsumtion och användning av varor och tjänster såsom system för att implementera och övervaka ekonomiska policies

Utesluter:

nyttighetssystem (e5301); arbets- och sysselsättningssystem (e5901)

OMGIVNINGSFÄKTORER ICF

183

e5652 Ekonomiska policies

Lagstiftning, föreskrifter och standarder som styr produktion, distribution, konsumtion och användning av varor och tjänster såsom ekonomiska doktriner som är antagna och implementerade av regeringar

Utesluter:

nyttighetspolicies (e5302); arbets- och sysselsättningspolicies (e5902)

e5658 Service, tjänster, system och policies inom ekonomi, andra specificerade

e5659 Service, tjänster, system och policies inom ekonomi, ospecificerade

Service, tjänster, system och policies inom socialförsäkring

Service, tjänster, system och policies som syftar till att ge ekonomiskt stöd till människor som på grund av ålder, fattigdom, arbetslöshet, hälsobetingelse eller funktionshinder behöver offentligt stöd baserat på antingen allmänna skatteinkomster eller bidragssystem

Utesluter:

service, tjänster, system och policies inom ekonomi (e565)

e5700 Sociala stödprogram

Service, tjänster och program som syftar till att ge inkomststöd till personer som på grund av ålder, fattigdom, arbetslöshet, hälsobetingelse eller funktionshinder behöver offentligt stöd baserat antingen på allmänna skatteinkomster eller bidragssystem, såsom för att bestämma

rätt till, tillhandahållande och distribution av stöd inom följande slag av program: sociala stödprogram (t.ex. allmänna bidrag, bidrag prövade med hänsyn till ekonomiska eller andra behov), socialförsäkringsprogram (t.ex. avgiftsbelagda olycksfalls- eller arbetslöshetsförsäkringar) och handikappersättning, sjuk- och förtidspension (t.ex. ersättning för inkomstbortfall), innefattande personer som ger dessa tjänster

Utesluter:

hälsoservice och hälsojourer (e5800)

e5701 Socialförsäkringssystem

Administrativa kontroll- och tillsynssystem som styr program och system som ger inkomststöd till människor som på grund av ålder, fattigdom, arbetslöshet, hälsobetingelse eller funktionshinder behöver offentligt stöd, såsom system för att implementera regler och föreskrifter som styr rätt till socialt stöd, välfärd, arbetslöshetsförsäkring, pensioner och förmåner för personer med funktionshinder

e5702 Socialförsäkringspolicies

Lagstiftning, föreskrifter och standarder som styr program och system som ger inkomststöd till personer som på grund av ålder, fattigdom, arbetslöshet, hälsobetingelse eller funktionshinder behöver offentligt stöd, såsom lagstiftning och föreskrifter som styr rätt till socialt stöd, välfärd, arbetslöshetsersättning, förtidspension och förmåner för personer med funktionshinder

e5708 Service, tjänster, system och policies inom socialförsäkring, andra specificerade

e5709 Service, tjänster, system och policies inom socialförsäkring, ospecificerade

ICF OMGIVNINGSAKTÖRER

184 Service, tjänster, system och policies för allmänna sociala stödinsatser

Service, tjänster, system och policies som syftar till att erbjuda stöd till personer som behöver assistans inom sådana områden som inköp, hushållsarbete, transport, personlig vård och vård av andra för att fungera bättre i samhället

Utesluter:

service, tjänster, system och policies inom socialförsäkring (e570); personliga vårdgivare och personliga assistenter (e340); service, tjänster, system och policies inom hälsovård (e580)

e5750 Service och tjänster för allmänna sociala stödinsatser

Service, tjänster och program som syftar till att erbjuda socialt stöd till människor som på grund av ålder, fattigdom, arbetslöshet, hälsobetingelse eller funktionshinder behöver offentlig assistans inom sådana områden som inköp, hushållsarbete, transport, personlig vård och vård av andra för att fungera bättre i samhället

e5751 System för allmänna sociala stödinsatser

Administrativa kontroll- och tillsynssystem som styr de program och scheman som erbjuder socialt stöd till människor som på grund av ålder, fattigdom, arbetslöshet, hälsobetingelse eller funktionshinder behöver sådant stöd, innefattande system för att fullfölja regler och bestämmelser som styr berättigande till allmänna sociala stödinsatser och erbjudandet av dessa tjänster

e5752 Policies för allmänna sociala stödinsatser

Lagstiftning, föreskrifter och standarder som styr de program och scheman som erbjuder socialt stöd till människor som på grund av ålder, fattigdom, arbetslöshet, hälsobetingelse eller funktionshinder behöver sådant stöd, innefattande lagstiftning och bestämmelser som styr berättigandet till socialt stöd

e5758 Service, tjänster, system och policies för allmänna sociala stödinsatser, andra specificerade

e5759 Service, tjänster, system och policies för allmänna sociala stödinsatser, ospecificerade

Service, tjänster, system och policies inom hälsovård

Service, tjänster, system och policies för att förebygga och behandla hälsoproblem genom att erbjuda medicinsk rehabilitering och att främja en hälsosam livsstil

Utesluter:

service, tjänster, system och policies för allmänna sociala stödinsatser (e575)

e5800 Hälsoservice och hälsojourer

Service, tjänster och program på lokal, kommunal, regional, statlig eller nationell nivå som syftar till insatser för personer för deras fysiska,

psykiska och sociala välbefinnande, såsom hälsobefrämjande och sjukdomsförebyggande tjänster, primärvård, akutvård, rehabilitering och långtidsvård; tjänster, offentligt eller privat finansierade, som ges på kort eller lång sikt, periodiskt eller vid enstaka tillfällen, för olika slag av service som ges av t.ex. kommun, i hem, skola, allmänna sjukhus, specialistsjukhus, kliniker och sjukhem, innefattande personer som ger dessa tjänster

OMGIVNINGSFÄKTORER ICF

185

e5801 Hälsosystem

Administrativa kontroll- och tillsynssystem som styr omfattningen av service och tjänster som erbjuds till personer för deras fysiska, psykiska och sociala välbefinnande i olika former innefattande kommun, i hem, skola och på arbetsplatser, allmänna sjukhus, specialistsjukhus, kliniker och sjukhem, som t.ex. system för att fullfölja föreskrifter som bestämmer rätt till service och tjänster, ekonomisk ersättning för apparater, tekniska hjälpmedel eller annan utrustning samt lagstiftning som t.ex. hälso- och sjukvårdslag som styr grunddrag i ett hälsosystem som t.ex. tillgång, allmängiltighet, flexibilitet, offentlig finansiering och täckningsgrad

e5802 Hälsopolicies

Lagstiftning, föreskrifter och standarder som styr omfattningen av service och tjänster som erbjuds personer för deras fysiska, psykiska och sociala välbefinnande i olika former innefattande av kommun, i hem, skola, arbete, allmänna sjukhus, specialistsjukhus, kliniker, sjukhem eller öppna vårdformer, som t.ex. policies och standarder som bestämmer berättigandet till service och tjänster, ekonomisk ersättning för apparater, tekniska hjälpmedel eller annan utrustning samt lagstiftning såsom hälso- och sjukvårdslag som styr grunddrag i ett hälsosystem som t.ex. tillgång, allmängiltighet, flexibilitet, offentlig finansiering och täckningsgrad

e5808 Service, tjänster, system och policies inom hälsovård, andra specificerade

e5809 Service, tjänster, system och policies inom hälsovård, ospecificerade

Service, tjänster, system och policies för utbildning och yrkesförberedelse

Service, tjänster, system och policies för att anskaffa, bibehålla och förbättra kunskap, expertis och yrkesmässiga eller konstnärliga färdigheter. Se UNESCO's International Standard Classification of Education (ISCED 1997)

e5850 Service och tjänster för utbildning och yrkesförberedelse

Service, tjänster och program som har att göra med utbildning och anskaffande, bibehållande och förbättring av kunskap, expertis och yrkesmässiga eller konstnärliga färdigheter såsom att erbjuda olika utbildningsnivåer (dvs. förskola, grundskola, gymnasieskola, postgymnasiala institutioner, professionella program, tränings- och färdighetsprogram, lärlingskap, fortsatt utbildning), innefattande personer som ger dessa tjänster

e5851 System för utbildning och yrkesförberedelse

Administrativa kontroll- och tillsynssystem som styr tillhandahållandet av utbildningsprogram såsom system för att fullfölja policies och standarder som bestämmer berättigandet till offentlig eller privat utbildning och speciella behovsbaserade program; lokala, regionala eller nationella utbildningsstyrelser eller andra myndighetsorgan som styr grunddragen i utbildningssystemen, innefattande läroplan, klasstorlek, antal skolor inom en region, avgifter och understöd, speciella måltidsprogram eller program för omhändertagande efter skolan

ICF OMGIVNINGSFÄKTORER

186 e5852 Policies för utbildning och yrkesförberedelse

Lagstiftning, föreskrifter och standarder som styr tillhandahållandet av utbildningsprogram som t.ex. policies och standarder som bestämmer berättigandet till offentlig eller privat utbildning och speciella behovsbaserade program, som föreskriver strukturen i lokala, regionala eller nationella utbildningsstyrelser eller andra myndighetsorgan som styr grunddragen i utbildningssystemet, innefattande läroplan, klasstorlek, antal skolor inom en region, avgifter och understöd,

speciella måltidsprogram eller program för omhändertagande efter skolan

e5858 Service, tjänster, system och policies inom utbildning och träning, andra specificerade

e5859 Service, tjänster, system och policies inom utbildning och träning, ospecificerade

Service, tjänster, system och policies för arbete och sysselsättning

Service, tjänster, system och policies som sammanhänger med att finna passande arbete för personer som är arbetslösa eller söker annat arbete eller för att stödja personer som redan är anställda och som vill avancera i karriären

Utesluter:

service, tjänster, system och policies inom ekonomi (e565)

e5900 Service och tjänster för arbete och sysselsättning

Service, tjänster och program som ges av lokala, regionala eller nationella styrelser eller privata organisationer för att finna lämpligt arbete för personer som är arbetslösa eller söker annat arbete eller för att stödja personer som redan är anställda som t.ex. tjänster för arbetsförmedling, arbetsförberedelse, återanställning, arbetsplacering, omplacering, yrkesmässig uppföljning, tjänster för hälsa och säkerhet i arbetet, arbetsmiljöjänster, t.ex. ergonomi, personalarbete, tjänster av yrkesföreningar, innefattande personer som ger dessa tjänster

e5901 Arbets- och sysselsättningssystem

Administrativa kontroll- och tillsynssystem som styr tillhandahållandet av yrken och andra former av betalt arbete i ekonomin såsom system för att genomföra policies och standarder för att skapa arbete, anställningstrygghet, arbetsstandarder och arbetslagstiftning samt fackliga organisationer

e5902 Arbets- och sysselsättningspolicies

Lagstiftning, föreskrifter och standarder som styr tillhandahållandet av yrken och andra former av betalt arbete i ekonomin såsom standarder och policies för arbetsskapande insatser, anställningstrygghet, tillsatt och konkurrenskraftig anställning, arbetsstandarder och arbetslagstiftning samt fackliga organisationer

e5908 Service, tjänster, system och policies för arbete och sysselsättning, andra specificerade

e5909 Service, tjänster, system och policies för arbete och sysselsättning, ospecificerade

OMGIVNINGSAKTORER ICF

187

Politiska tjänster, system och policies

Service, tjänster, system och policies som sammanhänger med att rösta, val och att styra länder, regioner och kommuner liksom även internationella organisationer

e5950 Politiska tjänster

Politiska tjänster och strukturer såsom lokala, regionala och nationella regeringar, internationella organisationer samt personer som är valda eller nominerade till dessa positioner inom dessa strukturer, som t.ex. FN, EU, regeringar, regionala myndigheter, lokala myndigheter och traditionella ledare, innefattande personer som ger dessa tjänster

e5951 Politiska system

Strukturer och relaterade verksamheter som organiserar politisk och ekonomisk makt i ett samhälle, såsom regeringens exekutiva och lagstiftande organ och de konstitutionella eller andra lagliga källor från vilka de hämtar sin auktoritet såsom politiska organisatoriska doktriner, konstitutioner, regeringens exekutiva och lagstiftande organ samt krigsmakten

e5952 Politisk policy

Lagstiftning och policies som formuleras och vidmakthålls genom politiska system såsom policies som styr valkampanjer, registrering av politiska partier och röstning, policies för att stifta nya lagar och föreskrifter

e5958 Andra specificerade politiska tjänster, system och policies

e5959 Ospecificerade politiska tjänster, system och policies

Service, tjänster, system och policies, andra specificerade

ICF

Bilagor

190
191

Taxonomiska och terminologiska frågor

Klassifikationen ICF är organiserad i en hierarkisk ordning enligt följande vanliga taxonomiska principer:

- Komponenterna – kroppsfunktioner och kroppsstrukturer, aktiviteter och delaktighet samt omgivningsfaktorer – klassificeras oberoende av varandra. En term som ingår under en av dessa komponenter upprepas härigenom inte i någon av de övriga.
- Inom respektive komponent är kategorierna ordnade enligt ett "stam-gren-löv"-system så att kategorierna på lägre nivå har samma egenskaper som kategorierna på högre nivå.
- Kategorier är varandra uteslutande, dvs. två kategorier på samma nivå har inte exakt samma egenskaper. Dock skall detta inte förväxlas med användningen av mer än en kategori för att klassificera funktionstillstånd hos en viss person. Ett sådant förfaringsätt är tillåtet och till och med rekommenderat när det är nödvändigt.

1. Termer för kategorier i ICF

Termer är de språkliga uttrycken för definierade begrepp såsom ord och fraser. De flesta termer som ger upphov till förvirring används i sin allmänspråkliga betydelse i dagligt tal och skrift. Så används exempelvis funktionsbegränsning, begränsning av förmåga och handikapp ofta omväxlande i all dagliga sammanhang trots att dessa termer i 1980 års version av ICIDH hade uttryckliga definitioner, som gav dem bestämd innebörd. Under revisionsprocessen övergavs termen "handikapp" och termen "begränsning av förmåga" (funktionshinder) används som övergripande begrepp för alla tre perspektiven – det kroppsliga, personliga och sociala. Klarhet och precision behövs dock för att definiera de olika begreppen så att lämpliga termer kan väljas för att entydigt uttrycka varje underliggande begrepp. Detta är särskilt viktigt eftersom den skrivna ICF-klassifikationen kommer att översättas till många språk. Att komma överens om vilken term som återspeglar innehållet är ett annat problem. Förutom en allmän förståelse av begreppen är det också väsentligt att man enas om den term som bäst återger innehållet på varje enskilt språk. Det kan finnas många alternativ och besluten måste fattas på grundval av noggrannhet, acceptans och allmän användbarhet. Det är en förhoppning att användbarheten av ICF skall stärkas genom dess klarhet.

Med tanke på detta mål följer här anmärkningar rörande några av de termer som används i ICF:

ICF BILAGA 1

192 **Välbefinnande (Well-being)** är en allmän term som omspannar alla mänskliga livsområden, inklusive fysiska, psykiska och sociala aspekter, som utgör vad som kan kallas ett "gott liv". Hälsodomänerna utgör en underavdelning av det som utgör det mänskliga livets totala universum. Detta förhållande presenteras i följande

diagram över välbefinnande:

Figur 1. Välbefinnandets universum

Hälsotillstånd och hälsodomäner (Health states and health domains): Ett hälsotillstånd är nivån av funktionstillstånd inom en given domän av ICF. Hälsodomäner betecknar livsområden som kan anses höra samman med "hälsa", dvs. sådana områden som hälso- och sjukvårdssystemen definierar som primära ansvarsområden. ICF föreskriver inte en fast gräns mellan hälsodomäner och hälsorelaterade domäner. Det kan finnas en gråzon beroende på varierande begreppsbyggnader av hälsa och hälsorelaterade faktorer som kan hänföras till ICF-domäner.

Hälsorelaterade tillstånd och hälsorelaterade domäner (Health-related states and health-related domains): Ett hälsorelaterat tillstånd är nivån av funktionstillstånd inom en given hälsorelaterad domän av ICF. Hälsorelaterade domäner är sådana områden av funktionstillstånd som har starkt samband med en hälsobetingelse men som rimligen inte hälsosystemet har det primära ansvaret för utan snarare åligger andra system som bidrar till det totala välbefinnandet. ICF täcker endast domäner av välbefinnande som är relaterade till hälsa.

Hälsobetingelse (Health condition) är ett paraplybegrepp för sjukdom (akut eller kronisk), störning, skada eller trauma. En hälsobetingelse kan även innefatta andra omständigheter såsom graviditet, åldrande, stress, medfödd missbildning eller genetiska anlag. Hälsobetingelser kodas genom användning av ICD-10.

BILAGA 1 ICF

Andra domäner av välbefinnande

- Utbildning
- Arbete
- Omgivning
- Etc.

Hälsodomäner av välbefinnande

- Att se
- Att tala
- Att komma ihåg
- Etc.

193

Funktionstillstånd (Functioning) är ett paraplybegrepp för kroppsfunktioner, kroppsstrukturer, aktiviteter och delaktighet. Det betecknar de positiva aspekterna av interaktionen mellan en person (med en hälsobetingelse) och denna persons kontextuella faktorer (omgivningsfaktorer och personliga faktorer).

Funktionshinder (Disability) är ett paraplybegrepp för funktionsnedsättningar respektive strukturavvikelse, aktivitetsbegränsningar och delaktighetsinskränkningar. Det betecknar de negativa aspekterna av interaktionen mellan en person (med en hälsobetingelse) och denna persons kontextuella faktorer (omgivningsfaktorer och personliga faktorer).

Kroppsfunktioner (Body functions) är kroppssystemens fysiologiska funktioner inklusive psykologiska funktioner. "Kropp" hänför sig till den mänskliga organismen som en helhet och som sådan innefattar den hjärnan. Följaktligen är psykiska (eller psykologiska) funktioner intagna under kroppsfunktioner. Standarden för dessa funktioner anses vara det statistiska normalvärdet för människor.

Kroppsstrukturer (Body structures) är strukturella eller anatomiska delar av kroppen såsom organ, lemmar och deras komponenter och klassificeras i enlighet med kroppssystem. Standarden för dessa strukturer anses vara det statistiska normalvärdet för människor.

Funktionsnedsättning eller strukturavvikelse (Impairment) är en förlust eller avvikelse i fysiologisk funktion (inklusive psykiska funktioner) eller kroppsstruktur. Nedsättning/avvikelse används här för att ange en påvisbar variation från etablerade statistiska normer, (dvs. som en avvikelse från ett befolkningsmedeltal

inom uppmätta statistiska normalvärden) och termerna skall strikt användas endast i denna betydelse.

Aktivitet (Activity) är en persons genomförande av en uppgift eller handling. Det representerar det individuella perspektivet på funktionstillstånd.

Aktivitetsbegränsning (Activity limitation)¹ är svårigheter som en person kan ha vid genomförande av aktiviteter. En aktivitetsbegränsning i termer av kvalitet eller kvantitet vid genomförande av aktiviteten kan sträcka sig från en lätt till en svår avvikelse i jämförelse med det sätt eller i den utsträckning som förväntas av människor utan hälsobetingelsen.

Delaktighet (Participation) är en persons engagemang i en livssituation. Det representerar det sociala perspektivet av funktionstillstånd.

¹ Aktivitetsbegränsning ersätter termen "begränsning av förmåga" (disability) i ICDH 1980.
ICF BILAGA 1

194 Delaktighetsinskränkning (Participation restriction)² är problem som en person kan erfaras i engagemang i livssituationer. Förekomsten av delaktighetsinskränkning bestäms genom att jämföra en persons delaktighet med vad som förväntas av en person utan funktionshinder i den aktuella kulturen eller samhället.

Kontextuella faktorer (Contextual factors) är de faktorer som tillsammans utgör hela kontexten av en persons liv och i synnerhet den bakgrund mot vilken hälsotillstånd klassificeras i ICF. Det finns två komponenter av kontextuella faktorer: omgivningsfaktorer och personliga faktorer.

Omgivningsfaktorer (Environmental factors) utgör en komponent i ICF och syftar på alla aspekter av den externa eller yttre världen som bildar kontexten i en persons liv och som sådan påverkar den personens funktionstillstånd. Omgivningsfaktorer innefattar den fysiska världen och dess kännetecken, den mänskligt skapade fysiska världen, andra människor i olika förhållanden och roller, attityder och värderingar, sociala system och tjänster samt policies, regler och lagar.

Personliga faktorer (Personal factors) är kontextuella faktorer som hänför sig till personens ålder, kön, sociala status, livserfarenheter osv. Dessa faktorer klassificeras inte för närvarande i ICF men användare kan införliva dem i sina tillämpningar av klassifikationen.

Underlättande faktorer (Facilitators) är faktorer i personens omgivning som genom sin frånvaro eller närvaro förbättrar funktionstillstånd eller minskar funktionshinder. Detta innefattar sådana aspekter som en tillgänglig fysisk omgivning, tillgång till relevanta tekniska hjälpmedel, människors positiva attityder till funktionshinder och även tjänster, system och policies som syftar till att öka engagemang för alla människor med en hälsobetingelse inom alla livsområden. Frånvaro av en faktor kan också vara underlättande som till exempel frånvaro av stigma eller negativa attityder. Underlättande faktorer kan förebygga att en funktionsnedsättning, strukturavvikelse eller aktivitetsbegränsning leder till en delaktighetsinskränkning genom att det aktuella genomförandet av en handling förbättras trots personens kapacitetsproblem.

Hinder (Barriers) är faktorer i personens omgivning som genom sin frånvaro eller närvaro begränsar funktionstillstånd eller skapar funktionshinder. Dessa innefattar sådana aspekter som en otillgänglig fysisk omgivning, brist på relevanta tekniska hjälpmedel, människors negativa attityder till funktionshinder liksom även tjänster, system och policies som antingen inte finns eller som hindrar att människor med en hälsobetingelse kan engagera sig inom alla livsområden.

² "Delaktighetsinskränkning" ersätter termen "handikapp" som användes i ICDH 1980.
BILAGA 1 ICF

195

Kapacitet (Capacity) är en konstruktion som, i form av en bedömningsfaktor, anger den högsta möjliga nivån av funktionstillstånd som en person kan uppnå vid en given tidpunkt inom en domän i förteckningen över aktiviteter och delaktighet. Kapacitet mäts i en enhetlig eller standardiserad omgivning och återspeglar därmed personens omgivningsanpassade förmåga. Komponenten omgivningsfaktorer

kan användas för att beskriva kännetecknen hos denna enhetliga eller standardiserade omgivning.

Genomförande (Performance) är en konstruktion som, i form av en bedömningsfaktor, beskriver vad personer gör i sin aktuella omgivning. På detta sätt införs aspekten av en persons engagemang i livssituationer. Den aktuella omgivningen beskrivs också genom att använda komponenten omgivningsfaktorer.

Figur 2. ICF:s struktur

Itemnivåer
- 1:a
- 2:a
- 3:e & 4:e
Ändring i
kroppsfunktion
Itemnivåer
- 1:a
- 2:a
- 3:e & 4:e
Ändring i
kroppsstruktur
Kroppsfunktioner och
kroppsstrukturer
Itemnivåer
- 1:a
- 2:a
- 3:e & 4:e
Kapacitet
Itemnivåer
- 1:a
- 2:a
- 3:e & 4:e
Genomförande
Aktiviteter och
delaktighet
Del 1:
Funktionstillstånd och
funktionshinder
Itemnivåer
- 1:a
- 2:a
- 3:e & 4:e
Underlättande/
hindrande faktorer
Omgivningsfaktorer Personfaktorer
Del 2:
Kontextuella faktorer
ICF Klassifikation
Delar
Komponenter
Konstruktioner/
Bedömningsfaktorer
Domäner och
kategorier på
olika nivåer

2. ICF som klassifikation

För att förstå den övergripande klassificeringen enligt ICF är det viktigt att sätta sig in i dess struktur. Denna struktur återspeglas i definitionerna av följande termer och åskådliggörs i Figur 2.

Klassifikationen står för den övergripande strukturen och den totala omfattningen av ICF. I hierarkin är detta den övergripande termen.

Delar av klassifikationen är var och en av de två huvudsakliga underavdelningarna i klassifikationen.

- Del 1 täcker funktionstillstånd och funktionshinder
- Del 2 täcker kontextuella faktorer

ICF BILAGA 1

196 Komponenter är var och en av de två underavdelningarna inom klassifikationsdelarna.

Komponenterna i Del 1 är:

- Kroppsfunktioner och kroppsstrukturer
- Aktiviteter och delaktighet

Komponenterna i Del 2 är:

- Omgivningsfaktorer
- Personliga faktorer (klassificeras inte i ICF)

Konstruktioner definieras genom användning av bedömningsfaktorer med relevanta koder.

Det finns fyra konstruktioner för Del 1 och en för Del 2.

I Del 1 är konstruktionerna:

- Ändring i kroppsfunktion

- Ändring i kroppsstruktur
- Kapacitet
- Genomförande

I Del 2 är konstruktionen:

- Underlättande faktorer eller hinder i omgivningsfaktorer

Domäner är en praktisk och meningsfull uppsättning av relaterade fysiologiska funktioner, anatomiska strukturer, handlingar, uppgifter eller livsområden. Domäner bildar de olika kapitlen och avsnitten inom respektive komponent.

Kategorier är klasser och underklasser inom en viss komponents domän, dvs. klassifikationsenheter.

Nivåer utgör den hierarkiska ordningen som ger anvisningar beträffande detaljer i kategorier (dvs. domäners och kategoriers grad av förgrening). Den första nivån omfattar alla enheter på den andra nivån osv.

BILAGA 1 ICF

197

3. Definitioner för ICF-kategorier

Definitioner är påståenden som uttrycker de väsentligt utmärkande dragen, dvs. kvaliteter, egenskaper eller relationer av begreppet som benämns genom kategorien.

En definition uttrycker vad för slags fenomen som begreppet står för samt operationellt hur det skiljer sig från andra relaterade saker eller fenomen.

Vid utformningen av definitionerna för kategorierna i ICF har följande ideala kännetecken hos operationella definitioner, inkluderande vad som innefattas och vad som utesluts, varit vägledande:

- En definition skall vara meningsfull och logiskt följdriktig
- Den måste på ett unikt sätt identifiera det begrepp som avses med en kategori
- Den måste uttrycka begreppets väsentliga kännetecken – såväl vad dess innehåll betyder (vad begreppet faktiskt betecknar) som dess omfång (till vilka föremål eller fenomen det hänför sig)
- Den skall vara exakt, otvetydig och täcka begreppets fulla innebörd
- Den skall uttryckas i operationella termer, dvs. i termer av skärpa, varaktighet, relativ betydelse och möjliga samband
- Den skall formuleras så att cirkelresonemang undviks, dvs. själva termen eller varje synonym för densamma bör inte förekomma i definitionen. Den bör heller inte innehålla en term som är definierad någon annanstans genom användning av den första termen i sin definition
- Den skall, där det är lämpligt, hänvisa till möjliga etiologiska eller samverkande faktorer
- Den måste passa ihop med de utmärkande dragen hos termer på högre nivå (dvs. en term på tredje nivån skall inkludera de allmänna karakteristika hos en term på andra nivån inom samma kategori)
- Den måste stämma överens med de utmärkande dragen hos underordnade termer har (dvs. det får inte finnas någon motsägelse mellan vad som kännetecknar en term på andra nivån med en på tredje nivån)
- Den får inte vara bildlig eller metaforisk utan skall vara operationell
- Den skall uttrycka empiriska påståenden som är observerbara, prövningsbara eller som man kan dra slutsatser från indirekt
- Den skall uttryckas i neutrala termer så långt som möjligt utan onödig negativ bibetydelse
- Den skall vara kort och tekniska termer skall undvikas. (Undantag utgör några kroppsfunktioner och strukturtermer)
- Den skall ange vad som innefattas genom att ge synonymer och exempel som tar hänsyn till kulturell variation och skillnader över livscykeln
- Den skall ange exempel på vad som utesluts för att uppmärksamma användare på risken för sammanblandning med relaterade termer

ICF BILAGA 1

198 4. Ytterligare kommentarer om terminologi

Bakom terminologin i varje klassifikation ligger den fundamentala åtskillnaden mellan de fenomen som klassificeras och klassifikationens struktur. Det är således viktigt att skilja mellan verkligheten och de termer som används för att beskriva denna verklighet. T.ex. kan termen "domän" noggrant definieras och hänföras till verkligheten medan termerna "komponent" och "kategori" definieras för att endast hänföras till klassifikationen.

Samtidigt finns det en överensstämmelse (dvs. en matchning) mellan dessa termer och det är möjligt att olika användare kan använda termerna omväxlande. För mer specialiserade krav, till exempel vid konstruktion av databaser och modeller för forskning, är det viktigt att använda en otvetydig terminologi för att identifiera begreppsmodellens och klassifikationsstrukturens element. Den precision och renhet som skulle kunna uppnås genom ytterligare definitioner har dock inte känts vara värd sitt pris då den skulle innebära en abstraktionsnivå som skulle kunna undergräva användbarheten av ICF, eller ännu viktigare, skulle kunna minska antalet tänkbara användare.

BILAGA 1 ICF

199

Kodningsanvisningar för ICF

ICF är avsedd för kodning av olika hälsotillstånd och hälsorelaterade tillstånd.¹ Användare rekommenderas starkt att läsa introduktionen till ICF innan studiet av kodningsregler och anvisningar påbörjas. Vidare rekommenderas varmt att användare ges träning i bruket av klassifikationen genom WHO och dess nätverk av samverkanscentra.

Klassifikationen har följande grunddrag av betydelse för dess användning.

1. Organisation och struktur

Klassifikationens delar

ICF är organiserad i två delar.

Del 1 är sammansatt av följande komponenter:

- Kroppsfunktioner och kroppsstrukturer
- Aktiviteter och delaktighet.

Del 2 är sammansatt av följande komponenter:

- Omgivningsfaktorer
- Personliga faktorer (för närvarande inte klassificerade i ICF).

Dessa komponenter är angivna genom prefix i varje kod.

- *b* för Kroppsfunktioner
- *s* för Kroppsstrukturer
- *d* för Aktiviteter och delaktighet
- *e* för Omgivningsfaktorer

Prefixet *d* betecknar domänerna inom komponenten Aktiviteter och delaktighet.

Det står den enskilde användaren fritt att byta ut prefixet *d* mot prefixen *a* eller *p* för att beteckna aktivitet respektive delaktighet.

Bokstäverna *b*, *s*, *d* och *e* följs av en numerisk kod där den första siffran betecknar kapitelnummer. Därefter följer nivåerna 2, 3 och 4 med respektive 2, 3 och 4 siffror efter kapitelsiffran². Till exempel finner vi i klassifikationen av kroppsfunktioner följande koder:

¹ Själva sjukdomen skall inte kodas. Detta kan göras genom att använda den internationella sjukdomsklassifikationen (ICD-10) som är utformad för att möjliggöra systematisk analys, tolkning och jämförelse av data rörande dödlighet och sjuklighet baserade på sjukdomsdiagnoser och andra hälsoproblem. Användare av ICF uppmanas att använda klassifikationen tillsammans med ICD-10 (se Inledning s.9–10 beträffande överlappning mellan klassifikationerna).

² Endast klassifikationerna av kroppsfunktioner och kroppsstrukturer innehåller begrepp på fjärde nivån.

ICF BILAGA 2

200 b2 Sinnesfunktioner och smärta (begrepp på första nivån)

b210 Synfunktioner (begrepp på andra nivån)

b2102 Synkvalitet (begrepp på tredje nivån)

b21022 Kontrastkänslighet (begrepp på fjärde nivån)

Beroende på användarens behov kan vilket antal tillämpliga koder som helst nyttjas på varje nivå. Mer än en kod på varje nivå kan vara tillämplig för att beskriva en persons situation. Koderna kan vara oberoende eller ömsesidigt relaterade.

I ICF kan en persons hälsotillstånd beskrivas genom en uppsättning koder tvärsöver domänerna i klassifikationens komponenter. Det maximala antalet koder som finns för tillämpning är 34 stycken på kapitelnivå – 8 kroppsfunktioner, 8 kroppsstrukturer, 9 genomförande- och 9 kapacitetskoder samt 362 koder på andra nivån. På tredje och fjärde nivåerna finns upp till 1 424 koder tillgängliga. Alla dessa koder tillsammans utgör klassifikationens fullständiga version. Vid tillämpning av ICF i praktiken kan en uppsättning av 3 till 18 koder på tresifternivå (andra nivån) vara tillräcklig för att beskriva ett fall. De mer detaljerade fyr- och femsifternivåerna används i allmänhet inom olika specialistområden (t.ex. vid utvärdering av rehabilitering, inom geriatrik etc.), medan klassificering på tresifternivå kan användas för kartläggningar och övergripande utvärderingar av kliniska resultat.

Kodningen av domäner gäller vid en viss tidpunkt (dvs. som en ögonblicksbild av ett möte) och är att betrakta som ett basvärde. Användning över tid, emellertid, är också möjlig för att beskriva en förändring över tid eller en process.

Kapitel

Varje klassifikationskomponent är organiserad i kapitel och domänrubriker under vilka gemensamma kategorier eller specifika begrepp finns. Till exempel handlar Kapitel 1 i klassifikationen av kroppsfunktioner om alla psykiska funktioner.

Block

Kapitlen är ofta indelade i underavdelningar eller ”block” av kategorier. I Kapitel 3 om kommunikation i klassifikationen av aktiviteter och delaktighet finns t.ex. tre block: Att kommunicera – att vara mottagare (d310–d329), Att kommunicera – att vara sändare (d330–d349) och Konversation och användning av kommunikationsutrustningar och kommunikationstekniker (d350–d369). Blocken är tänkta att vara till hjälp för användaren. De är strängt taget inte en del av klassifikationen och kommer normalt inte att användas för kodningssyften.

BILAGA 2 ICF

201

Kategorier

Inom varje kapitel finns enskilda kategorier på två-, tre- och firsifternivå, varje kategori med en kort definition och dessutom uppgift om vad kategorin innefattar respektive utesluter för att på lämpligt sätt underlätta valet av rätt kod.

Definitioner

ICF erbjuder operationella definitioner i motsats till kulturellt lokala definitioner eller lekmannadefinitioner av kategorier som har med hälsa och hälsosammanhang att göra. Dessa definitioner beskriver de huvudsakliga utmärkande dragen i varje domän (dvs. kvaliteter, egenskaper och samband) och innehåller information beträffande vad som är innefattat i och uteslutet från respektive kategori. Definitionerna innehåller även vanligen använda hållpunkter för bedömning, för tillämpning i kartläggningar och frågeformulär eller alternativt hållpunkter för resultat av bedömningsinstrument som kodas enligt ICF. Till exempel definieras synskärpefunktioner i termer av monokulär och binokulär synskärpa vid närseende och på långt avstånd så att graden av synskärpeproblem kan kodas som ingen, lätt, måttlig, svår eller total.

Innefattade termer

Efter definitionen av många kategorier är innefattade termer uppräknade. De ges som en vägledning för kategorins innehåll och är inte avsedda att vara uttömmande. Innefattade termer på andra nivån gäller även för kategorierna på tredje nivån.

Uteslutna termer

Uteslutna termer ges när det kan uppstå svårigheter i tillämpning på grund av likheter med en annan term. Till exempel skulle det kunna tänkas att kategorin "kroppsvård" även innefattar kategorin "att sköta toalettbehov". För att skilja mellan dessa två så är dock "att sköta toalettbehov" uteslutet från kategorin d520 "kroppsvård" och koda d530.

Annat specificerat

I slutet av varje uppsättning av kategorier på tredje och fjärde nivån och i slutet av varje kapitel finns kategorin "andra specificerade" (som genomgående identifieras med slutsiffran 8). Detta ger möjlighet att koda aspekter av funktionstillstånd som inte är innefattade inom någon av de specificerade kategorierna. När "annat specificerat" används bör användaren på en tilläggslista ange det nya item som avses.

ICF BILAGA 2

202 Ospecificerat

Den sista kategorin inom varje uppsättning av kategorier på tredje och fjärde nivån och i slutet av varje kapitel finns kategorin "ospecificerade" som ger möjlighet att koda funktionstillstånd som passar in i begreppskategorin men för vilket det inte finns tillräcklig information för att bestämma en specifik kategori. Denna kod har samma innebörd som den omedelbart överordnade kategorin på andra respektive tredje nivån utan någon ytterligare information (för block är kategorierna "annat specificerat" och "ospecificerat" sammanförda till ett enda item och identifieras alltid med slutsiffran 9).

Bedömningsfaktorer

ICF-koderna kräver att man använder en eller flera bedömningsfaktorer som till exempel anger graden av hälsa eller svårigheten i förevarande problem. Bedömningsfaktorer koda med en, två eller flera siffror efter en punkt. Användning av respektive kod skall följas av åtminstone en bedömningsfaktor. Utan bedömningsfaktorer har koder ingen naturlig innebörd (vid försummelse tolkar WHO ofullständiga koder som om de betecknar frånvaro av ett problem - -xxx.00).

Den första bedömningsfaktorn för kroppsfunktioner och kroppsstrukturer, bedömningsfaktorerna

genomförande och kapacitet för aktiviteter och delaktighet

samt den första bedömningsfaktorn för omgivningsfaktorer beskriver samtliga graden av problem inom respektive komponent.

Alla komponenter kvantifieras med användning av samma generiska skala. Att ha ett problem kan innebära en nedsättning, avvikelse, begränsning, inskränkning eller hinder beroende på respektive konstruktion. Lämpliga uttryck för bedömningar som visas nedan inom parentes bör väljas i enlighet med relevant klassifikationsdomän (där xxx står för andra nivåns domänsiffran):

xxx.0 INGET problem (inget, frånvarande, försumbart,...) 0–4 %

xxx.1 LÅTT problem (litet, lågt,...) 5–24 %

xxx.2 MÅTTLIGT problem (medel, ganska stort,...) 25–49 %

xxx.3 SVÅRT problem (grav, hög, stor, extrem,...) 50–95 %

xxx.4 TOTALT problem (fullständigt,...) 96–100 %

xxx.8 ej specificerat

xxx.9 ej tillämbart

Breda procentalsområden har angivits för de fall där det finns tillgång till kalibrerade bedömningsinstrument eller andra standarder för att kvantifiera funktionsnedsättning, kapacitetsbegränsning, genomförandeproblem eller hindrande alternativt underlättade omgivningsfaktorer. När man anger "inget problem"

eller "totalt problem" kan dock ett fel på upp till 5 procent föreligga. Ett "måttligt problem" avser ett problem på upp till hälften av ett fullständigt problem. Procenttalen måste kalibreras inom olika domäner med populationsstandarder på percentilnivå som referens. För att kunna använda denna kvantifiering på ett allmängiltigt sätt måste bedömningsmetoder utvecklas genom forskning.

När det gäller komponenten omgivningsfaktorer kan den första bedömningsfaktorn även användas för att beteckna graden av omgivningens positiva aspekter

BILAGA 2 ICF

203

eller underlättande faktorer. För att beteckna underlättande faktorer kan samma skala 0–4 användas men punkten ersätts av ett plustecken: t.ex. e110+2.

Omgivningsfaktorerna

kan koda antingen (i) i relation till varje komponent eller (ii) utan

relation till respektive komponent (se vidare sektion 3 nedan). Det första alternativet är att föredra eftersom det tydligare identifierar påverkan och tillhörighet.

Ytterligare bedömningsfaktorer

För olika användare kan det vara lämpligt att som hjälp även lägga till andra slag av information vid kodning av respektive item. Det finns, som senare omnämns, flera olika bedömningsfaktorer som kan vara användbara som tillägg.

Att koda positiva aspekter

I enlighet med användarens omdöme kan kodningsskalor utvecklas för att fånga in de positiva aspekterna av funktionstillstånd:

Positiv Negativ

Kroppsfunktion Funktionsnedsättning

Positiv Negativ

Aktivitet Aktivitetsbegränsning

Positiv Negativ

Delaktighet Delaktighetsinskränkning

2. Allmänna riktlinjer för kodning

Följande riktlinjer är väsentliga för en noggrann informationsåtervinning vid olika användningar av klassifikationen.

Välj en uppsättning koder för att gestalta en persons profil

ICF klassificerar hälsotillstånd och tillstånd som har med hälsa att göra och därför krävs att man anger den serie koder som bäst beskriver profilen för personens funktionstillstånd. ICF är inte någon "händelseklassifikation" som ICD-10 där ett visst hälsotillstånd klassificeras med hjälp av en enda kod. Eftersom en persons funktionstillstånd kan påverkas på såväl kropps nivå, personnivå som social nivå, bör användaren alltid ta i beaktande alla klassifikationens komponenter, nämligen kroppsfunktioner och kroppsstrukturer, aktiviteter och delaktighet samt omgivningsfaktorer. Det är dock inte praktiskt att förvänta sig att alla tänkbara koder

ICF BILAGA 2

204 kommer att användas vid varje tillfälle. Beroende på omständigheterna kommer användare att välja de koder som är mest betydande för deras syfte att beskriva en viss hälsoprofil.

Koda relevant information

Kodad information sammanhänger alltid med en hälsobetingelse. Det är inte nödvändigt att vid användning av koderna spåra samband mellan hälsobetingelsen och kodade aspekter av funktionstillstånd och funktionshinder. Men då ICF är en hälsoklassifikation förutsätts dock förekomsten av en hälsobetingelse av något slag. Således är information om vad en person gör, eller väljer att inte göra, inte relaterat till funktionstillståndsproblem som hänger samman med en hälsobetingelse och skall därför inte kodas. Om t.ex. en person beslutar att inte börja umgås med sina grannar av andra skäl än hälsa är det inte riktigt att använda kategori

d7200 som innefattar handlingar med att bygga upp relationer. Omvänt skall koden användas om personens beslut hänger samman med en hälsobetingelse (t.ex. depression).

Information som återspeglar personens känsla av engagemang eller tillfredsställelse med nivån av funktionstillstånd kodas inte för närvarande i ICF. Vidare forskning kan kanske erbjuda ytterligare bedömningsfaktorer som kommer att möjliggöra kodning av sådan information.

Endast de aspekter av en persons funktionstillstånd som är relevanta för en i förväg definierad tidsram skall kodas. Funktioner som har att göra med ett tidigare tillfälle och som inte har någon betydelse för det nuvarande tillfället skall inte registreras.

Koda tydlig information

När man anger koder skall användaren inte dra slutsatser om inbördes samband mellan en funktionsnedsättning eller strukturavvikelse, aktivitetsbegränsning eller delaktighetsinskränkning. Om en person till exempel har en begränsning i att gå och röra sig omkring är det inte försvarligt att anta att personen har en nedsättning i rörelsefunktioner. På motsvarande sätt är det obefogat att dra slutsatsen att en person med begränsad kapacitet att gå och röra sig omkring har ett genomförandeproblem

när det gäller att gå och röra sig omkring. Användaren måste erhålla tydlig information om kroppsfunktioner och kroppsstrukturer och om kapacitet och genomförande på åtskilda sätt (ibland, t.ex. vad gäller psykiska funktioner, krävs en slutsats från andra observationer eftersom kroppsfunktionen i fråga inte är direkt observerbar).

Koda specifik information

Hälsotillstånd och hälsorelaterade tillstånd bör registreras så specifikt som möjligt genom att ange den mest tillämpliga kategorin i ICF. Till exempel är den mest uttryckliga koden för en person med nattblindhet b21020 "Ljuskänslighet".

BILAGA 2 ICF
205

Om man dock av något skäl inte kan tillämpa denna detaljnivå kan motsvarande "moderkod" i hierarkin användas istället (i detta fall b2102 Synkvalitet, b210 Synfunktioner eller b2 Sinnesfunktioner och smärta).

För att enkelt och snabbt finna den tillämpliga koden rekommenderas varmt användning av ICF-databasen³ som ger ett sökinstrument med ett elektroniskt index av klassifikationens fullständiga version. Alternativt kan man använda det alfabetiska indexet.

3. Kodningskonventioner för komponenten omgivningsfaktorer

Tre kodningskonventioner finns för kodning av omgivningsfaktorerna:

Konvention 1

Omgivningsfaktorerna kodas separat utan att dessa koder sätts i relation till kroppsfunktioner, kroppsstrukturer eller aktiviteter och delaktighet.

Kroppsfunktioner _____

Kroppsstrukturer _____

Aktiviteter _____

Omgivning _____

Konvention 2

Omgivningsfaktorerna kodas för varje komponent.

Kroppsfunktioner E kod _____

Kroppsstrukturer E kod _____

Aktiviteter och delaktighet E kod _____

Konvention 3

Omgivningsfaktorerna kodas för bedömningsfaktorerna kapacitet och genomförande i komponenten aktiviteter och delaktighet för respektive item.

Genomförandebedömning E kod _____

Kapacitetsbedömning E kod _____

ICF-databasen på olika språk kan laddas hem från ICF:s hemsida: <http://www.who.int/classification/icf>

ICF BILAGA 2

206 4. Komponentspecifika kodningsanvisningar

4.1 Att koda kroppsfunktioner

Definitioner

Kroppsfunktioner är kroppssystemens fysiologiska funktioner, inklusive psykologiska funktioner

Funktionsnedsättningar är problem i kroppsfunktioner i form av påvisbar avvikelser eller förlust

Att använda bedömningsfaktor för kroppsfunktioner

Kroppsfunktioner kodas med en bedömningsfaktor som utvisar graden eller storleken av funktionsnedsättningen. Närvaron av en funktionsnedsättning kan visa sig genom en förlust eller brist, nedsättning, ökning eller överdrift, eller avvikelser. Funktionsnedsättningen hos en person med halvsidesförlamning kan beskrivas med kod b7302 Kraft i musklerna i en sida av kroppen:

Grad av funktionsnedsättning

(första bedömningsfaktorn)

b7302. _____

När det föreligger en funktionsnedsättning kan den graderas genom att använda den generiska bedömningsfaktorn. Till exempel:

b7302.1 LÄTT kraftnedsättning i musklerna i en sida av kroppen (5–24 %)

b7302.2 MÅTTLIG kraftnedsättning i musklerna i en sida av kroppen (25–49 %)

b7302.3 STOR kraftnedsättning i musklerna i en sida av kroppen (50–95 %)

b7302.4 TOTAL kraftnedsättning i musklerna i en sida av kroppen (96–100 %)

Frånvaron av en funktionsnedsättning i enlighet med ett i förväg definierat tröskelvärde anges genom värdet "0" i den generiska bedömningsfaktorn. Till exempel:

b7302.0 INGEN kraftnedsättning i musklerna i en sida av kroppen

Om det inte finns tillräcklig information för att specificera svårighetsgraden i funktionsnedsättning skall värdet "8" användas. Om en persons hälsojournal säger att personen lider av svaghet i höger sida av kroppen utan att ange vidare detaljer, kan följande kod tillämpas:

b7302.8 Ospecificerad kraftnedsättning i musklerna i en sida av kroppen

Det kan finnas situationer där det inte är korrekt att tillämpa en viss kod. Till exempel är kod b650 Menstruationsfunktioner inte tillämpbar på kvinnor under

BILAGA 2 ICF

207

eller över en viss ålder (före menstruationsdebut eller efter menopaus). I dessa fall tilldelas värdet "9":

b650.9 Menstruationsfunktioner, ej tillämpbart

Strukturella motsvarigheter till kroppsfunktioner

Klassifikationerna av kroppsfunktioner och kroppsstrukturer är avsedda att vara parallella. När en kod för en kroppsfunktion används bör användaren kontrollera om den motsvarande koden för kroppsstruktur är tillämplig. Till exempel innefattar kroppsfunktioner grundläggande mänskliga sinnen såsom b210–b229 "Syn och därmed sammanhängande funktioner" och deras strukturella motsvarigheter återfinns mellan s210 och s230 "ögat och därmed relaterade strukturer".

Samband mellan funktionsnedsättningar

Funktionsnedsättningar kan resultera i andra funktionsnedsättningar. Till exempel kan muskelkraft nedsätta rörelsefunktioner, hjärtfunktioner kan hänga samman med andningsfunktioner och perception kan hänga samman med tankefunktioner.

Att identifiera funktionsnedsättningar i kroppsfunktioner

För sådana funktionsnedsättningar som inte alltid kan observeras direkt (t.ex. psykiska funktioner) kan användaren dra slutsats om funktionsnedsättningar från observation av beteende. Till exempel kan i en klinisk miljö minnet bedömas genom standardiserade test och fastän det inte är möjligt att faktiskt "observera" hjärnfunktion kan det vara rimligt att utifrån dessa testresultat anta att psykiska minnesfunktioner är funktionsnedsatta.

4.2 Att koda kroppsstrukturer

Definitioner

Kroppsstrukturer är kroppens anatomiska delar såsom organ, lemmar och deras komponenter

Strukturavvikelse är problem i kroppsstruktur som en påvisbar avvikelse eller förlust

ICF BILAGA 2

208 Att använda bedömningsfaktorer vid kodning av kroppsstrukturer

Kroppsstrukturer kodas med tre bedömningsfaktorer. Den första bedömningsfaktorn beskriver graden eller storleken av strukturavvikelsen, den andra bedömningsfaktorn används för att ange förändringens beskaffenhet och den tredje bedömningsfaktorn betecknar strukturavvikelsens lokalisering.

grad av strukturavvikelse

(första bedömningsfaktorn)

strukturavvikelsens beskaffenhet

(andra faktorn)

lokalisering av strukturavvikelsen

(tredje faktorn)

s7300. _____

Andra bedömningsfaktorn

Strukturavvikelsens
beskaffenhet

Första bedömningsfaktorn

Grad av strukturavvikelse

Tredje bedömningsfaktorn

(förslag)

Strukturavvikelsens lokalisering

0 INGEN strukturavvikelse

1 LÅTT strukturavvikelse

2 MÅTTLIG strukturavvikelse

3 SVÅR strukturavvikelse

4 TOTAL strukturavvikelse

8 ej specificerat

9 ej tillämbart

0 ingen förändring i struktur

1 total avsaknad

2 partiell avsaknad

3 en extra del

4 onormal storlek

5 bristande sammansättning

6 felställning

7 kvalitativa förändringar i

struktur innefattande

vätskesamling

8 ej specificerat

9 ej tillämbart

0 mer än ett område

1 höger

2 vänster

3 båda sidor

4 framsida
5 baksida
6 i mitten (proximal)
7 distal
8 ej specificerat
9 ej tillämbart

Beskrivande system som används i de tre bedömningsfaktorerna visas nedan i Tabell 1.

Tabell 1. Bedömningsfaktorernas skalsteg vid kodning av kroppsstrukturer

BILAGA 2 ICF

209

4.3. Att koda komponenten Aktiviteter och delaktighet

Definitioner

Aktivitet är en persons utförande av en uppgift eller handling

Delaktighet är engagemang i en livssituation

Aktivitetsbegränsningar är svårigheter som en person kan ha i att utföra aktiviteter

Delaktighetsinskränkning är problem som en person kan erfara i engagemang i livssituationer

Klassifikationen av aktiviteter och delaktighet är en enda gemensam lista av domäner

Att använda bedömningsfaktorerna kapacitet och genomförande

Aktiviteter och delaktighet kodas med två bedömningsfaktorer:

Bedömningsfaktorn genomförande som upptar den första sifferpositionen efter punkten och bedömningsfaktorn kapacitet som upptar den andra sifferpositionen efter punkten. Koden som anger kategorin från förteckningen av aktiviteter och delaktighet och de två bedömningsfaktorerna ger den grundläggande informationsmatrisen.

Genomförande, bedömningsfaktor 1

Kapacitet (utan assistans) bedömningsfaktor 2

d4500. ____

Informationsmatris

(som utgångspunkt)

Bedömningsfaktorn för genomförande beskriver vad en person gör i sin aktuella omgivning. Eftersom den aktuella omgivningen för in ett samhälleligt sammanhang kan genomförande som registreras enligt denna bedömningsfaktor också förstås som "engagemang i en livssituation" eller "upplevd erfarenhet" av personer i det aktuella sammanhang som de lever i. Detta sammanhang innefattar omgivningsfaktorer, dvs. alla aspekter av den fysiska, sociala och attitydmässiga världen. Dessa grunddrag i den aktuella omgivningen kan kodas genom att använda klassifikationen av omgivningsfaktorer.

Bedömningsfaktorn för kapacitet beskriver en persons förmåga att utföra en uppgift eller handling. Denna konstruktion syftar till att ange den högsta möjliga nivån av funktionstillstånd som en person kan uppnå inom en given domän vid en given tidpunkt. För att bedöma en persons fulla förmåga skulle man behöva ha en "standardiserad" miljö för att neutralisera den påverkan som olika omgivningar kan ha på personens förmåga. En sådan standardiserad omgivning kan vara: (a)

ICF BILAGA 2

210 en verklig omgivning som man brukar använda för att bedöma kapacitet i testsituationer;

(b) i fall där detta inte är möjligt används en antagen omgivning som kan tänkas ha en likformig påverkan. Denna omgivning kan kallas "likformig omgivning" eller "standardomgivning". Därigenom återspeglar kapacitetskonstruktionen personens förmåga anpassad till omgivningen. Denna anpassning måste vara lika för alla personer i alla länder för att tillåta internationella jämförelser.

Grunddragen i den standard- eller likformiga omgivningen kan, för att vara exakta, kodas genom att använda komponenten omgivningsfaktorer. Glappet mellan kapacitet och genomförande återspeglar skillnaden mellan påverkan från de aktuella respektive likformiga omgivningarna och ger därför en användbar vägledning till vad som kan göras i personens omgivning för att förbättra genomförande.

Det typiska är att bedömningsfaktorn kapacitet utan assistans används för att beskriva personens sanna förmåga som inte är förstärkt genom hjälpmedel eller personlig assistans. Eftersom bedömningsfaktorn genomförande hänför sig till personens aktuella omgivning kan närvaron av hjälpmedel eller personlig assistans eller hinder i omgivningen direkt observeras. Beskaffenheten av ett underlättande eller hindrande inslag kan beskrivas genom att använda klassifikationen av omgivningsfaktorer.

Valfria bedömningsfaktorer

Den tredje och fjärde (valfria) bedömningsfaktorn erbjuder användare möjlighet att koda kapacitet med assistans och genomförande utan assistans.

Bedömning genomförande (första bedömningsfaktorn)

Bedömning kapacitet utan assistans (andra faktorn)

Bedömning kapacitet med assistans (tredje faktorn)

Bedömning genomförande utan assistans

(fjärde faktorn)

d 4500. ____

Informations- Valfria faktorer
matris

(som utgångspunkt)

BILAGA 2 ICF

211

Ytterligare bedömningsfaktorer

Den femte sifferpositionen är reserverad för bedömningsfaktorer som kan komma att utvecklas i framtiden som t.ex. en bedömningsfaktor för engagemang eller subjektiv tillfredsställelse.

Bedömningsfaktor genomförande (första faktorn)

Bedömning kapacitet utan assistans (andra faktorn)

Bedömning kapacitet med assistans (tredje faktorn)

Bedömning genomförande utan assistans

(fjärde faktorn)

Ytterligare bedömningsfaktor

(femte faktorn)

d4500. ____

Informations- Valfria Ytterligare (under utveckling)
matris

(som utgångspunkt)

Både kapacitets- och genomförandebedömningarna kan vidare användas såväl med som utan hjälpmedel eller personlig assistans och i enlighet med följande skala (där xxx står för andra nivåns domänsiffror):

xxx.0 INGEN svårighet

xxx.1 LÄTT svårighet

xxx.2 MÅTTLIG svårighet

xxx.3 STOR svårighet

xxx.4 TOTAL svårighet

xxx.8 ej specificerat

xxx.9 ej tillämpligt

När bör man använda genomförandebedömning respektive kapacitetsbedömning?

Endera bedömningsfaktor kan användas för var och en av de förtecknade kategorierna.

Den information som erhålls i respektive fall är dock olika. När båda

bedömningsfaktorerna används är resultatet en sammanslagning av två konstruktioner,

dvs.:

d4500.2__

d4500.2 1

d4500.__1

ICF BILAGA 2

212 Om man endast använder en bedömningsfaktor skall det outnyttjade utrymmet inte fyllas med .8 eller .9 utan lämnas tomt eftersom båda dessa är verkliga bedömningsvärden

och skulle betyda att den andra bedömningsfaktorn har använts.

Exempel på tillämpning av de två bedömningsfaktorerna

d4500 Att gå kortare sträckor

För *bedömningsfaktorn genomförande* avser denna domän att förflytta sig till fots kortare sträckor (mindre än 1 km) i en persons aktuella omgivning såsom på olika underlag och under olika villkor med användning av käpp, rollator eller andra tekniska hjälpmedel. Till exempel om en person som förlorat sitt ben genom en arbetsskada och sedan dess använt käpp och som möter måttliga svårigheter att gå omkring på grund av att trottoarerna i grannskapet är mycket branta och har en mycket hal yta kan genomförandet kodas:

d4500.2__ Måttlig inskränkning i genomförande av att gå kortare sträckor

För bedömningsfaktorn kapacitet avser denna domän en persons förmåga att gå omkring utan assistans. För att neutralisera olika omgivningars varierande påverkan kan förmågan bedömas i en "standardiserad" omgivning. Denna standardiserade omgivning kan vara: (a) en faktisk omgivning som används allmänt för att bedöma kapacitet i testsituationer; eller (b) i fall där detta inte är möjligt en antagen omgivning som kan tänkas ha en likformig påverkan. Till exempel kommer den ovan nämnda personens sanna förmåga att gå utan käpp i en standardiserad omgivning, t.ex. en med släta ytor som inte är hala, att vara mycket begränsad. Därför kan personens kapacitet kodas på följande sätt:

d4500.__3 Stor kapacitetsbegränsning i att gå kortare sträckor

Användare som vill specificera den aktuella eller standardiserade omgivningen när man använder bedömningsfaktorerna genomförande eller kapacitet skall använda klassifikationen av omgivningsfaktorer (se kodningskonvention 3 för omgivningsfaktorer ovan i avsnitt 3).

4.4 Att koda omgivningsfaktorer

Definitioner

Omgivningsfaktorer utgör den fysiska, sociala och attitydmässiga omgivning i vilken människor lever och verkar.

BILAGA 2 ICF

213

Användning av omgivningsfaktorer

Omgivningsfaktorer är en komponent i klassifikationens del 2 (Kontextuella faktorer).

Omgivningsfaktorer måste övervägas väl för varje komponent av funktionstillstånd och kodas i enlighet med en av de tre konventioner som beskrivits ovan i avsnitt 3.

Omgivningsfaktorer skall kodas ur den personens perspektiv vars situation beskrivs. Till exempel kan avfasade trottoarkanter utan strukturerad beläggning kodas som en underlättande faktor för en rullstolsanvändare men som ett hinder för en blind person.

Bedömningsfaktorn anger graden till vilken en omgivningsfaktor är underlättande eller ett hinder. Det finns många skäl till varför en omgivningsfaktor kan vara underlättande eller ett hinder – och i vilken utsträckning. När det gäller underlättande faktorer bör kodaren tänka på följder av sådant som tillgängligheten till en resurs och om tillgängligheten är pålitlig eller varierande, av god eller dålig kvalitet osv. När det gäller hinder kan det vara relevant hur ofta en faktor hindrar personen, om hindret är stort eller litet eller möjligt att undvika eller ej. Det skall också hållas i minnet att en omgivningsfaktor kan vara ett hinder antingen på grund av dess närvaro (t.ex. negativa attityder mot personer med funktionshinder) eller dess frånvaro (t.ex. bristande tillgång till en behövd tjänst). De effekter som

omgivningsfaktorer har på livet för människor med hälsobetingelser är varierande och sammansatta och förhoppningsvis kommer framtida forskning att leda till bättre förståelse av denna interaktion och möjligen visa på användbarheten av en andra bedömningsfaktor för omgivningsfaktorerna.

I vissa sammanhang är en spridd samling av omgivningsfaktorer sammanförda i en enda term som t.ex. fattigdom, utveckling, lantlig eller urban miljö, socialt kapital. Dessa sammanvägda termer finns inte själva representerade i klassifikationen. Den som gör kodningen bör istället skilja ut konstituerande faktorer och koda dessa. Återigen måste betonas att det krävs forskning för att komma fram till om dessa sammanvägda termer överensstämmer med en viss uppsättning omgivningsfaktorer.

Första bedömningsfaktorn

Nedan beskrivs den negativa och positiva skalan som betecknar i vilken utsträckning en omgivningsfaktor verkar hindrande eller underlättande. Användning av endast en punkt eller skiljetecken betyder ett hinder medan användning av ett +-tecken betecknar en underlättande faktor enligt nedan:

xxx.0 INGET hinder xxx+0 INGET underlättande

xxx.1 LÄTT hinder xxx+1 LÄTT underlättande

xxx.2 MÄTTLIGT hinder xxx+2 MÄTTLIGT underlättande

xxx.3 SVÅRT hinder xxx+3 STORT underlättande

xxx.4 TOTALT hinder xxx+4 TOTALT underlättande

xxx.8 ej specificerat hinder xxx+8 ej specificerat underlättande

xxx.9 ej tillämpligt hinder xxx+9 ej tillämpligt

ICF BILAGA 2

214 Olika tänkbara användningar av förteckningen över aktiviteter och delaktighet

Komponenten aktiviteter och delaktighet är en neutral förteckning av domäner som anger olika handlings- och livsområden. Varje domän innehåller kategorier på olika nivåer ordnade från generella till mer detaljerade (t.ex. domän i kapitel 4 "Förflyttning" innehåller kategorier som d450 "Att gå" och därunder den mer specificerade termen d4500 "Att gå kortare sträckor"). Förteckningen av aktiviteter och delaktighetsdomäner täcker hela det område av funktionstillstånd som kan kodas på såväl individuell som samhällelig nivå.

Som antytts tidigare i inledningen kan denna förteckning användas på olika sätt för att ange de specificerade begreppen "aktiviteter" och "delaktighet", vilka definieras i ICF på följande sätt:

I hälsosammanhang innebär det att:

Aktivitet är en persons genomförande av en uppgift eller handling

Delaktighet är en persons engagemang i en livssituation

Det finns fyra olika alternativ att i termer av domänförteckningen ordna förhållandet mellan aktiviteter (a) och delaktighet (p):

(1) Helt åtskilda uppsättningar av aktivitetsdomäner och delaktighetsdomäner (utan överlappning)

En viss uppsättning av kategorier kodas endast som aktiviteter (dvs. uppgifter och handlingar som en person utför) och en annan uppsättning kodas endast som delaktighet (dvs. engagemang i livssituationer). De två uppsättningarna är därför varandra uteslutande.

I denna valmöjlighet bestäms uppsättningarna av aktivitets- respektive delaktighetskategorier av användaren. Varje kategori är antingen en aktivitets- eller en delaktighetsfråga men inte både ock. Till exempel kan domänerna delas på följande sätt:

a1 Lärande och att tillämpa kunskap

a2 Allmänna uppgifter och krav
a3 Kommunikation
a4 Förflyttning p5 Personlig vård
p6 Hemliv
p7 Mellanmänskliga interaktioner
p8 Viktiga livsområden
p9 Samhällsgemenskap, socialt och
medborgerligt liv

BILAGA 3 ICF

215

Att koda med denna struktur

a kategorikod. $q_p q_c$ (a kategori betyder en aktivitetsfråga)

p kategorikod. $q_p q_c$ (p kategori betyder en delaktighetsfråga)

där q_p = bedömningsfaktorn genomförande och q_c = bedömningsfaktorn kapacitet.

Om bedömningsfaktorn genomförande används tolkas kategorin vare sig det avser en aktivitets- eller en delaktighetsfråga i termer av genomförandekonstruktionen.

Om bedömningsfaktorn kapacitet används så används kapacitetskonstruktionen för att tolka kategorin, återigen vare sig den avser en aktivitets- eller en delaktighetsfråga.

På detta sätt ger alternativ (1) den fullständiga informationsmatrisen utan någon överflödsinformation eller överlappning.

(2) Delvis överlappning mellan uppsättningarna av aktivitets- och delaktighetsdomäner

I detta alternativ kan en uppsättning kategorier tolkas som såväl aktivitets- som delaktighetsfrågor, dvs. att samma kategori kan tänkas vara öppen för såväl individuell (dvs. som en uppgift eller handling en person gör) som samhällelig (dvs. engagemang i en livssituation) tolkning.

Som exempel:

a1 Lärande och att tillämpa kunskap
a2 Allmänna uppgifter och krav
a3 Kommunikation p3 Kommunikation
a4 Förflyttning p4 Förflyttning
a5 Personlig vård p5 Personlig vård
a6 Hemliv p6 Hemliv
p7 Mellanmänskliga interaktioner
p8 Viktiga livsområden
p9 Samhällsgemenskap, socialt och
medborgerligt liv

Att koda med denna struktur

Det finns en inskränkning i hur kategorier kan kodas med denna struktur. Det kan inte vara möjligt att en kategori som "överlappar" har olika värden för en och samma bedömningsfaktor (antingen den första bedömningsfaktorn genomförande eller den andra bedömningsfaktorn kapacitet), t.ex.:

a kategori.1__ eller a kategori.__1

p kategori.2__ p kategori.__2

En användare som väljer detta alternativ tror att koderna i de överlappande kategorierna kan betyda olika saker när de kodas i aktiviteter och inte i delaktighet och vice versa. Dock måste endast en kod föras in i informationsmatrisens kolumn för den specificerade bedömningsfaktorn.

ICF BILAGA 3

216 (3) Detaljerade kategorier som aktiviteter och breda kategorier som delaktighet, med eller utan överlappning

En annan strategi för att tillämpa aktivitets- och delaktighetsdefinitionerna på domänerna inskränker delaktighet till de mer allmänna eller breda kategorierna inom en domän (t.ex. första nivåns kategorier såsom kapitelrubriker) och anser de mer detaljerade kategorierna vara aktiviteter (t.ex. tredje och fjärde nivåns kategorier).

Denna strategi särskiljer kategorier inom vissa eller alla domäner i termer av bred gentemot detaljerad åtskillnad. Användaren kan anse vissa domäner som helt och hållet (dvs. på alla detaljnivåer) aktiviteter eller helt och hållet delaktighet.

Som exempel kan d4550 "Att krypa" konstrueras som en aktivitet medan d455

"Att röra sig omkring" på olika sätt kan konstrueras som delaktighet.

Det finns två möjliga sätt att hantera denna strategi: (a) det finns ingen "överlappning", dvs. om ett item är en aktivitet är det inte delaktighet; eller (b) det kan finnas en överlappning eftersom vissa användare kan använda hela förteckningen som aktiviteter och endast breda rubriker som delaktighet.

Kodning med denna struktur

Samma som för alternativ (1) eller alternativ (2).

(4) Användning av samma domäner för såväl aktiviteter som delaktighet med total överlappning i domäner

I detta alternativ kan samtliga domäner i förteckningen av aktiviteter och delaktighet ses som såväl aktiviteter som delaktighet. Varje kategori kan tolkas som individuellt funktionstillstånd (aktivitet) liksom även samhälleligt funktionstillstånd (delaktighet).

Som exempel kan d330 "Att tala" ses både som en aktivitet och som delaktighet.

En person som saknar stämband kan tala med hjälp av ett hjälpmedel. I enlighet med bedömningar som använder bedömningsfaktorerna kapacitet och genomförande har denna person:

Första bedömningsfaktorn

Måttlig svårighet i genomförande (kanske på grund av kontextuella faktorer såsom personlig stress eller andra personers attityder) 2

Andra bedömningsfaktorn

Stor svårighet i kapacitet utan hjälpmedel 3

Tredje bedömningsfaktorn

Lätt svårighet i kapacitet med hjälpmedel 1

BILAGA 3 ICF

217

Enligt informationsmatrisen för ICF skall denna persons situation kodas som:

d 3 3 0 . 2 3 1

Enligt alternativ (4) kan detta även kodas som:

a 3 3 0 . 2 3 1

p330.2

När både bedömningsfaktorn genomförande och bedömningsfaktorn kapacitet används i alternativ (4) finns det två värden för samma cell i informationsmatrisen för ICF: ett för aktiviteter och ett för delaktighet. Om dessa värden är lika finns det ingen konflikt, endast överflödig information. Användare måste dock i fallet med olika värden utveckla en beslutsregel för att koda till informationsmatrisen eftersom den officiella principen för WHO:s kodning är följande:

d kategori. q_p q_c

Ett möjligt sätt att få bukt med denna överflödsinformation kan vara att uppfatta bedömningsfaktorn kapacitet som aktivitet och bedömningsfaktorn genomförande som delaktighet.

En annan möjlighet är att utveckla ytterligare bedömningsfaktorer för delaktighet som fångar "engagemang i livssituationer".

Det förväntas att med fortsatt användning av ICF och frambringandet av empiriska data kommer evidens att bli tillgänglig vad beträffar vilken av ovanstående alternativ som föredras av olika användare av klassifikationen. Empirisk forskning kommer också att leda till en tydligare operationalisering av begreppen aktiviteter och delaktighet. Data rörande hur dessa begrepp används i olika situationer, i olika länder och för olika ändamål kan genereras och kommer då att ge information för vidare revisioner av förslaget.

ICF BILAGA 3

218 Fallbeskrivningar

Nedanstående exempel beskriver tillämpningar av ICF-begrepp i olika fall. Förhoppningsvis skall de hjälpa användare att förstå syfte och tillämpning av den grundläggande klassifikationens begrepp och konstruktioner. För ytterligare detaljer hänvisas till WHO:s övningsmanualer och kurser.

Funktionsnedsättning/strukturavvikelse som inte leder till kapacitetsbegränsning och inte heller till genomförandeproblem

Ett barn föds med avsaknad av en fingernagel. Denna missbildning är en strukturavvikelse men den inverkar inte på barnets handfunktion eller på vad barnet kan göra med sin hand, varför det inte föreligger någon begränsning i barnets kapacitet. På motsvarande sätt kan det inte vara något genomförandeproblem såsom att leka med andra barn utan att bli retad eller utesluten från lek på grund av denna missbildning. Barnet har därför varken kapacitetsbegränsning eller genomförandeproblem.

Funktionsnedsättning/strukturavvikelse som inte leder till kapacitetsbegränsning men till genomförandeproblem

Ett barn med diabetes har en funktionsnedsättning: bukspottkörteln fungerar inte adekvat för att producera insulin. Diabetes kan kontrolleras genom insulinmedicinering. När kroppens funktioner (insulinnivå) är under kontroll finns det inga kapacitetsbegränsningar som sammanhänger med funktionsnedsättningen. Dock kommer barnet troligen att erfara genomförandeproblem i att vara tillsammans med vänner och kamrater när måltider är inblandade eftersom barnet måste inskränka sitt sockerintag. Bristen på lämplig mat skulle skapa ett hinder. Barnet skulle därför ha en brist på engagemang i umgänget i den aktuella omgivningen om man inte vidtog åtgärder för att försäkra sig om att det erbjöds lämplig mat trots att det inte föreligger kapacitetsbegränsning.

Ett annat exempel är en person med vitiligo (pigmentförlust) i ansiktet men utan andra fysiska besvär. Detta kosmetiska problem ger inga kapacitetsbegränsningar. Personen kan emellertid leva i en omgivning där vitiligo felaktigt uppfattas som spetälska och därmed uppfattas som smittsamt. I personens aktuella omgivning är därför denna negativa attityd ett omgivningshinder som leder till betydande genomförandeproblem i mellanmänniska kontakter.

Funktionsnedsättning/strukturavvikelse som leder till kapacitetsbegränsningar och – beroende på omständigheterna – till problem eller inte i genomförande

En betydande avvikelse i intellektuell utveckling är en psykisk funktionsnedsättning. Detta kan leda till en begränsning i olika kapaciteter hos personen. Omgivningsfaktorer kan dock påverka graden av personens genomförande inom olika livsområden. Ett barn med denna psykiska funktionsnedsättning kan till exempel

BILAGA 4 ICF

219

erfara endast liten olägenhet i en omgivning där förväntningarna inte är höga på befolkningen i allmänhet och där barnet ges ett antal enkla, återkommande men nödvändiga uppgifter att fullgöra. I en sådan omgivning kommer barnet att klara sig bra i olika livssituationer.

Ett motsvarande barn som växer upp i en omgivning med konkurrens och höga utbildningsförväntningar skulle kunna erfara mer problem i genomförande i olika livssituationer jämfört med det föregående barnet.

Denna fallbeskrivning illustrerar två frågeställningar: Den första är om populationsnormen eller standarden emot vilken en persons funktionstillstånd jämförs är riktig i förhållande till den aktuella omgivningen. Den andra är om närvaro eller frånvaro av omgivningsfaktorer har antingen en underlättande eller hindrande inverkan på funktionstillståndet.

Tidigare funktionsnedsättning/strukturavvikelse som inte leder till några kapacitetsbegränsningar men fortfarande orsakar genomförandeproblem

En person som har tillfrisknat efter en akut psykotisk händelse men som bär stigma av att ha varit "psykisk patient" kan erfara genomförandeproblem inom domänen arbete eller mellanmännsliga interaktioner på grund av negativa attityder hos människor i hans eller hennes omgivning. Personens engagemang i arbete och socialt liv är därigenom inskränkt.

Olika funktionsnedsättningar/strukturavvikelser och kapacitetsbegränsningar som leder till liknande genomförandeproblem

En person får kanske inte ett arbete på grund av att omfattningen av hans eller hennes funktionsnedsättningar/strukturavvikelser (tetraplegi) antas utesluta genomförande av vissa arbetskrav (t.ex. att använda dator med manuellt tangentbord).

Arbetsplatsen saknar de nödvändiga anpassningarna för att underlätta personens genomförande av arbetskraven (t.ex. programvara för röststyrning som ersätter det manuella tangentbordet).

En annan person med mindre svår tetraplegi kan ha kapacitet att göra de nödvändiga arbetsuppgifterna men blir kanske inte anställd på grund av att kvoten redan är fylld för att anställa personer med funktionshinder.

En tredje person som klarar av att genomföra de arbetsuppgifter som krävs kanske inte blir anställd på grund av att han eller hon har en aktivitetsbegränsning som underlättas av användning av rullstol, men arbetsplatsen är inte anpassad för rullstolar.

Slutligen, en person som använder rullstol kan anställas för arbetet och har kapacitet att klara arbetsuppgifterna och genomför dem också faktiskt i arbetssammanhanget.

Icke desto mindre kan denna person fortfarande ha problem i genomförande inom domänen av mellanmännsliga relationer med arbetskamrater på grund av att olika personalutrymmen för vila i samband med arbetet inte är tillgängliga. Detta genomförandeproblem i att umgås på arbetsplatsen kan hindra tillgången till karriärmöjligheter på arbetet.

ICF BILAGA 4

220 Samtliga fyra personer erfar genomförandeproblem inom domänen arbete på grund av olika omgivningsfaktorer som samverkar med deras hälsotillstånd eller funktionsnedsättning. För den första personen innefattade omgivningshindren brist på arbetsplatsanpassning och troligen negativa attityder. Den andra personen ställs inför negativa attityder till att anställa personer med funktionshinder. Den tredje personen ställs inför brist på tillgänglighet i den fysiska omgivningen och den sista personen ställs inför negativa attityder till funktionshinder helt allmänt.

Misstänkt funktionsnedsättning/strukturavvikelse som leder till bestämda genomförandeproblem utan kapacitetsbegränsningar

En person har arbetat med patienter som har AIDS. Denna person är frisk men måste regelbundet genomgå HIV-test. Han har inga kapacitetsbegränsningar. Trots detta misstänker människor som känner honom privat att han kan ha fått virus och därför undviker de honom. Detta leder till betydande problem i personens genomförande inom domänen sociala interaktioner och samhällsgemenskap, socialt och medborgerligt liv. Hans engagemang är inskränkt på grund av negativa attityder som människor i hans omgivning antagit.

Funktionsnedsättningar/strukturavvikelser som för närvarande inte klassificeras i ICF och som leder till genomförandeproblem

En person har en mamma som dog av bröstcancer. Hon är 45 år gammal och har nyligen genomgått en frivillig hälsoundersökning där man funnit att hon har en genetisk kod som innebär risk för bröstcancer. Hon har inga problem inom kroppsfunction och kroppsstruktur, inga kapacitetsbegränsningar men hon nekats hälsoförsäkring av sitt försäkringsbolag på grund av hennes ökade risk för bröstcancer. Hennes engagemang i domänen att ta hand om sin egen hälsa är inskränkt på grund av den policy som försäkringsbolaget har.

Ytterligare exempel

En tioårig pojke hänvisas till en talterapeut med den angivna diagnosen "stamning". Under undersökningen finner man problem i form av avbrott i talet, talhastigheten, problem med reglering av talrörelser och inadekvat talrytm (funktionsnedsättningar). Det finns problem i skolan med att läsa högt och att samtala (kapacitetsbegränsningar). Under gruppdiskussioner tar han inga initiativ att engagera sig i diskussioner fastän han skulle vilja (genomförandeproblem inom domänen att samtala med många människor). Denne pojkes engagemang i samtal är begränsad när han är i en grupp på grund av samhälleliga normer och bruk beträffande hur man utvecklar samtal på ett bra sätt.

En fyrtioårig kvinna som fått en whiplashskada fyra månader tidigare klagar över smärta i nacken, svår huvudvärk, yrsel, minskad muskelkraft och ångest (funktionsnedsättningar). Hennes förmåga att gå, koka mat, städa, hantera en dator och köra bil är begränsad. I samråd med sin läkare blev överenskommelsen att vänta tills problemen minskat innan hon återvänder till sitt heltidsarbete med

BILAGA 4 ICF

221

fasta arbetstider (problem i genomförande inom domänen arbete). Om arbetsplatspolicyn i hennes aktuella omgivning tillåter flexibel arbetstid, att ta ledigt när hennes symtom är särskilt svåra och tillåter henne att arbeta hemifrån skulle hennes engagemang inom domänen arbete förbättras.

ICF BILAGA 4

222 ICF och personer med funktionshinder

Revisionsprocessen kring ICF har redan från början dragit nytta av synpunkter från personer med funktionshinder och från handikapporganisationer. I synnerhet har Disabled Peoples' International (DPI) lagt ner både tid och energi på revisionsprocessen och ICF återspeglar deras viktiga bidrag.

WHO tillerkänner betydelsen av att personer med funktionshinder och deras organisationer har full delaktighet i revisionen av klassifikationen av funktionstillstånd och funktionshinder. ICF som klassifikation kommer att ligga till grund för såväl bedömning som mätning av funktionshinder i olika vetenskapliga, kliniska, administrativa och socialpolitiska sammanhang. Som sådan, är det väsentligt att ICF inte missbrukas på sätt som går emot de intressen som personer med funktionshinder har. (Se Bilaga 6 om Etiska riktlinjer)

I synnerhet medger WHO att termerna som kommer till användning i klassifikationen, trots alla goda ansträngningar, kan vara stigmatiserande och stämplande.

Som gensvar på denna oro beslutades tidigt i processen att helt och hållet utesluta termen "handikapp" beroende på den nedsättande betydelse den har på engelska och att termen "begränsning av förmåga" (disability) inte skulle användas som beteckning av en komponent utan skulle utgöra en övergripande paraplyterm.

Dock återstår den svåra frågan om hur man bäst skall referera till personer som upplever någon grad av funktionell begränsning eller inskränkning. ICF använder termen "funktionshinder" (disability) för att beteckna ett mångdimensionellt fenomen som är ett resultat av interaktionen mellan personer och deras fysiska och sociala omgivning. Av olika skäl föredrar vissa att använda termen "personer med funktionshinder" medan andra föredrar "funktionshindrade". I ljuset av denna meningsskiljaktighet så finns det inte någon universell praxis som WHO kan anta och det är inte lämpligt att ICF strikt antar det ena eller andra uttrycks sättet. WHO bekräftar istället den viktiga principen att personer har rätt att själva välja vad de vill kallas.

Vidare är det viktigt att understryka att ICF inte alls är en klassifikation av personer. Det är en klassifikation av människors hälsoegenskaper inom den kontext som deras personliga livssituationer och omgivning skapar. Det är interaktionen

mellan hälsokarakteristika och de kontextuella faktorerna som ger funktionshinder. Härav följer att personer inte får reduceras till eller karakteriseras enbart i termer av sina funktionsnedsättningar, aktivitetsbegränsningar eller delaktighetsinskränkningar.

Så till exempel används i klassifikationen uttrycket person med "problem i lärande" istället för en "psykiskt handikappad person". ICF säkerställer detta genom att undvika att hänvisa till en person genom en hälsobetingelse eller funktionshinderterm och genom att genomgående använda ett neutralt – om inte positivt – och konkret språk.

För att ytterligare påvisa det legitima intresset för en systematisk beskrivning av personer uttrycks kategorierna i ICF på ett neutralt sätt för att undvika

BILAGA 5 ICF

223

nedvärdering, stigmatisering och olämpliga bibetydelser. Denna strategi skapar emellertid ett problem som kan kallas "termhygien". De negativa egenskaperna i någons hälsobetingelse och hur människor reagerar på dem är oberoende av vilka termer som används för att definiera betingelsen. Vad man än kallar funktionshinder, så kommer det att existera oberoende av beteckningar. Problemet är inte bara en språkfråga utan också, och huvudsakligen, en fråga om andra människors och samhällets attityder till funktionshinder. Vad som behövs är korrekt innehåll och användning av termer och klassifikation.

WHO har åtagit sig att fortsätta med ansträngningarna att garantera personer med funktionshinder att få en förstärkt situation genom klassifikation och bedömning och att inte berövas rättigheter eller diskrimineras.

Förhoppningsvis kommer personer med funktionshinder själva att bidra till användningen och utvecklingen av ICF inom alla områden. Som forskare, ledare och policyskapare kommer personer med funktionshinder att hjälpa till att utveckla riktlinjer och instrument som har sin utgångspunkt i ICF-klassifikationerna.

ICF tjänar även som ett potentiellt kraftfullt instrument för att förorda en evidensbaserad ansats. Därigenom ges tillförlitliga och jämförbara data för att driva förändringsfrågor. Den politiska föreställningen att funktionshinder lika mycket är ett resultat av hinder i omgivningen som av hälsobetingelser eller funktionsnedsättningar måste bli föremål för forskning som ger giltig tillförlitlig evidens. Sådan evidens kan åstadkomma verklig social förändring för personer med funktionshinder runtom i världen.

Arbetet med frågor rörande funktionshinder kan också befrämjas genom användning av ICF. Ett första mål för sådant arbete är att identifiera de insatser som kan förbättra graden av delaktighet för personer med funktionshinder. ICF kan bidra till att identifiera var det huvudsakliga "problemet" med funktionshinder ligger, om det ligger i omgivningen i form av ett hinder eller i frånvaron av underlättande faktorer, i personens egen begränsade kapacitet eller i någon kombination av dessa faktorer. Genom sådana klarlägganden kan åtgärder inriktas på ett lämpligt sätt och effekten på delaktighetsnivån kan följas och mätas. Därigenom kan konkreta och tydliga mål uppnås och övergripande mål för arbetet kring funktionshinderfrågor

kan främjas.

ICF BILAGA 5

224 Etiska riktlinjer för användning av ICF

Varje vetenskapligt verktyg kan användas felaktigt och missbrukas. Det skulle vara naivt att tro att ett sådant klassifikationssystem som ICF aldrig kommer att användas på sätt som kan vara menligt för människor. Som tidigare förklarats i Bilaga 5 har revisionsprocessen av ICIDH redan från början innefattat personer

med funktionshinder och deras organisationer. Deras insatser har bidragit till väsentliga förändringar av terminologi, innehåll och struktur i ICF. I denna bilaga uppställs några grundläggande riktlinjer för en etisk användning av ICF. Det är uppenbart att ingen uppsättning av riktlinjer kan förutse alla slag av missbruk av en klassifikation eller annat vetenskapligt verktyg eller, vad det beträffar, att enbart riktlinjer kan hindra missbruk. Detta dokument utgör inget undantag. Förhoppningsvis skall uppmärksamhet på de anvisningar som följer minska risken för att ICF kommer att användas på ett sätt som är respektlöst mot och menligt för människor med funktionshinder.

Respekt och förtroende

- (1) ICF skall alltid användas så att enskilda människors inneboende värde och autonomi respekteras
- (2) ICF skall aldrig användas för att stämpla människor eller på annat sätt identifiera dem enbart i termer av en eller flera kategorier av funktionshinder
- (3) I klinisk miljö skall ICF alltid användas med full kännedom, samarbete och samtycke av de personer vars nivå av funktionshinder klassificeras. Om begränsningar i en persons kognitiva kapacitet hindrar detta, skall personens talesman delta aktivt
- (4) Den kodade informationen, enligt ICF, skall betraktas som personlig information och vara föremål för gällande regler för konfidentialitet som är lämpliga för det sätt som data skall användas på

Klinisk användning av ICF

- (5) Varhelst det är möjligt skall kliniska yrkesutövare förklara för personen eller personens talesman syftet med användningen av ICF och erbjuda möjlighet att fråga om det lämpliga med användningen av ICF för att klassificera personens nivåer av funktionstillstånd
- (6) Varhelst det är möjligt skall personen vars nivå av funktionstillstånd klassificeras (eller personens talesman) ha möjlighet att delta och i synnerhet att ifrågasätta eller bekräfta lämpligheten av den kategori som används och den bedömning som görs
- (7) Eftersom den brist som klassificeras är ett resultat såväl av personens hälsotillstånd som av det fysiska och sociala sammanhang som personen lever i skall ICF användas utifrån ett holistiskt synsätt

BILAGA 6 ICF

225

Social användning av ICF-information

- (8) ICF-information skall i så stor utsträckning som möjligt användas med personernas samverkan för att stärka deras val och deras kontroll över sina liv
- (9) ICF-information skall användas för utveckling av socialpolitik och politisk förändring som söker stärka och stödja personers delaktighet
- (10) ICF och all information som erhålls genom dess användning skall inte användas för att neka etablerade rättigheter eller på annat sätt inskränka legitima rättigheter till bidrag för individer eller grupper
- (11) Personer som klassificeras under samma ICF-kod kan ändå skilja sig åt i många avseenden. Lagar och förordningar som hänvisar till ICF-klassifikationer skall inte förutsätta större homogenitet än avsett och skall försäkra att de vars nivåer av funktionstillstånd klassificeras betraktas som individer

ICF BILAGA 6

226 Sammanfattning av revisionsprocessen

Utvecklingen av ICIDH

1972 utvecklade WHO ett preliminärt schema med avseende på sjukdomskonsekvenser.

Inom ett par månader föreslogs ett mer omfattande synsätt. Dessa förslag byggde på två viktiga principer: att man måste skilja mellan funktionsbegränsningar och deras betydelse, dvs. deras funktionella och sociala konsekvenser och att dessa olika aspekter eller datadimensioner måste klassificeras var för sig i olika sifferfält. I själva verket bestod detta synsätt av ett antal, låt vara parallella, klassifikationer. Detta stod i motsats till traditionen i ICD där flera dimensioner (etiologi, anatomi, patologi etc.) är integrerade i ett hierarkiskt system som endast upptar ett enda sifferfält. Möjligheten att införliva förslagen i ett schema som skulle överensstämma med principerna som låg under strukturen i ICD undersöktes. Samtidigt gjordes preliminära försök att systematisera terminologin som tillämpades på sjukdomskonsekvenser. 1973 skickades dessa förslag runt informellt och man bad om hjälp i synnerhet från grupper med ett särskilt intresse för rehabilitering.

1974 cirkulerades särskilda klassifikationer för funktionsbegränsningar och handikapp och diskussionen fortsatte. Man samlade in synpunkter och definitiva förslag utvecklades. Dessa presenterades för beaktande i oktober 1975 vid den Internationella konferensen för den nionde revisionen av den internationella sjukdomsklassifikationen. Efter att ha övervägt klassifikationen rekommenderade konferensen dess publicering för fältprövningar. I maj 1976 tog WHO:s tjugonionde generalförsamling del av denna rekommendation och antog resolution WHA29.35. I denna godkände de publicering för fältprövningar av den särskilda klassifikationen av funktionsbegränsningar och handikapp. Klassifikationen skulle utgöra ett supplement till, men inte vara en ingående del av, den internationella sjukdomsklassifikationen. Den första upplagan av ICIDH publicerades år 1980. 1993 trycktes den om med ett extra förord.

Inledande steg i revisionen av ICIDH

1993 beslöts att påbörja en revisionsprocess av ICIDH. Behoven av en reviderad version, provisoriskt känd som ICIDH-2 var följande:

- den skulle tjäna flera ändamål som efterfrågades av olika länder, samhällssektorer och hälsovårdsdiscipliner
- den skulle vara tillräckligt enkel för att praktiker skulle uppfatta den som en meningsfull beskrivning av konsekvenser av hälsobetingelser
- den skulle vara användbar i praktisk tillämpning, dvs. att identifiera behov av hälsovård och att utforma åtgärdsprogram (t.ex. prevention, rehabilitering och sociala åtgärder)

BILAGA 7 ICF

227

- den skulle ge en sammanhängande bild av processer som är involverade i konsekvenser av hälsobetingelser så att handikappprocessen, inte bara dimensioner av sjukdomar eller störningar, kunde bedömas objektivt, registreras och besvaras
 - den skulle vara känslig för kulturella variationer (kunna översättas och tillämpas i olika kulturer och olika hälsovårdssystem)
 - den skulle vara användbar som ett komplement till familjen av WHO-klassifikationer.
- Från början fick det franska samarbetscentret uppgiften att göra ett förslag till avsnittet beträffande funktionsbegränsning och språk, tal och sinnesaspekter. Det nederländska samarbetscentret skulle föreslå en revision av avsnittet begränsning av förmåga och rörelse/förflyttning i klassifikationen samt genomföra en litteratursammanställning. Samtidigt fick det nordamerikanska samarbetscentret i uppdrag att komma med förslag rörande handikappavsnittet. Dessutom skulle två projektgrupper presentera förslag beträffande aspekter på psykisk hälsa respektive barnfrågor. Framsteg gjordes vid ett ICIDH-2-möte i Geneve 1996 och ett Alpha-utkast innefattande de olika förslagen granskades och en första prövning genomfördes. Vid mötet 1996 beslöts att varje samarbetscentrum och projektgrupp nu skulle intressera sig för utkastet som helhet och inte längre för sina tidigare enskilda revisionsområden. Mellan maj 1996 och februari 1997 cirkulerades

Alpha-utkastet mellan samarbetscentra och projektgrupper och synpunkter och förslag samlades centralt på WHO. En förteckning över grundläggande frågor som framställde huvudfrågorna i samband med revisionen, cirkulerades också för att underlätta insamlandet av synpunkter.

Följande frågeställningar övervägdes under revisionsprocessen:

- Klassifikationen med tre nivåer, dvs. Funktionsbegränsning, Begränsning av förmåga och Handikapp, hade varit användbar och borde vara kvar. Innefattandet av kontextuella/omgivningsfaktorer skulle övervägas fastän de flesta förslag höll sig kvar vid teoretisk utveckling och empirisk prövning
- Samband mellan funktionsbegränsning, begränsning av förmåga och handikapp och ett nöjaktigt förhållande mellan begreppen har varit en diskussionsfråga. Många kritiska synpunkter har pekat på den kausala modell som låg bakom 1980 års version av ICIDH, på bristen på förändring över tid och den ensidiga riktningen på flödet från funktionsbegränsning till begränsning av förmåga till handikapp. Revisionsprocessen föreslog alternativa grafiska framställningar
- ICIDH-1980 var svår att använda. Förenklingar för användning var klart nödvändiga; revisionen skulle inriktas mot förenklingar snarare än mot ytterligare detaljer

ICF BILAGA 7

228 • Kontextuella faktorer (yttre – omgivningsfaktorer/inre – personliga faktorer) är betydelsefulla faktorer i handikappprocessen (som det framställs i 1980 års version av ICIDH) som skulle utvecklas som tilläggs-scheman inom ICIDH. Eftersom sociala och fysiska omgivningsfaktorer och deras förhållande till funktionsbegränsning, begränsning av förmåga och handikapp dock är starkt kulturbundna, skulle de inte utgöra en särskild dimension inom ICIDH. Icke desto mindre övervägde man om inte klassifikationen av omgivningsfaktorer skulle kunna visa sig användbar vid analysen av nationella situationer och i utvecklingen av lösningar på nationell nivå

- Funktionsbegränsningar skulle återspegla ökade kunskaper om grundläggande biologiska mekanismer
- Ett betydelsefullt syfte skulle vara kulturell tillämpbarhet och allmängiltighet
- Utveckling av övnings- och undervisningsmaterial var också ett betydelsefullt mål i revisionsprocessen.

Förslagen ICIDH-2 Beta-1 och Beta-2

I mars 1997 producerades Beta-1-förslaget som införlivade de förslag som samlats under de föregående åren. Detta förslag presenterades vid ett revisionsmöte för ICIDH i april 1997. I juni 1997 gavs ICIDH-2 Beta-1-förslaget ut för fältprövningar efter att ha kompletterats med de beslut som revisionsmötet fattat. Baserat på alla data och med andra reaktioner som samlades in under fältprövningarna av Beta-1 skrevs Beta-2-förslaget från januari till april 1999. Det resulterade förslaget presenterades och diskuterades vid det årliga mötet om ICIDH-2 i London i april 1999. Efter att ha införlivat detta mötes beslut trycktes Beta-2-förslaget och gavs ut för fältprövningar i juli 1999.

Fältprövningar

Fältprövningarna av Beta-1-förslaget genomfördes från juni till december 1998 och Beta-2-prövningarna från juli 1999 till september 2000.

Fältundersökningarna väckte ett vittomfattande deltagande från WHO:s medlemsländer, tvärs över olika disciplinränder, och innefattande områden såsom hälsoförsäkring, socialförsäkring, arbetsliv, utbildning samt deltagande även från andra grupper som sysslar med att klassificera hälsoförhållanden (genom användning av den internationella sjukdomsklassifikationen, sjuksköterskornas klassifikation och den internationella klassifikationen av utbildning, ISCED). Syftet var att uppnå konsensus genom tydliga operationella definitioner. Fältprövningarna utgjorde en kontinuerlig process av utveckling, konsultering, återkoppling, uppdatering

och undersökning.

Följande studier genomfördes som en del av fältprövningarna av Beta-1- och Beta-2-förslagen:

BILAGA 7 ICF

229

- översättning och språklig utvärdering
- utvärdering av items
- svar på grundläggande frågor från konsensuskonferenser och enskilda personer
- återkoppling från organisationer och enskilda personer
- valfria undersökningar
- genomförbarhet och tillförlitlighet vid utvärderingar av fall (reella fall eller fallbeskrivningar)
- andra (t.ex. fokusgruppsstudier).

Undersökningarna fokuserade på tvärkulturella och mångsektoriella frågor. Mer än 50 länder och 1800 experter var involverade i fältundersökningar som har rapporterats särskilt.

ICIDH-2, preliminär slutversion

På grundval av data från fältprövningarna av Beta-2 och i samråd med samarbetscentra och WHO:s expertkommitté för mätning och klassifikation skisserades den preliminära slutversionen i oktober 2000. Detta förslag presenterades vid ett revisionsmöte i november 2000. Efter att ha införlivat mötets rekommendationer i ICIDH-2 preliminär slutversion (december 2000) lämnades denna till WHO:s styrelse i januari 2001. Slutversionen av ICIDH-2 presenterades sedan vid WHO:s femtiofjärde generalförsamling i maj 2001.

Godkännande av slutversionen

Efter diskussion av slutförslaget med titeln International Classification of Functioning, Disability and Health (på svenska: Klassifikation av funktionstillstånd, funktionshinder och hälsa) godkände världshälsoförsamlingen den nya klassifikationen i resolution WHA54.21 den 22 maj 2001. Resolutionen lyder som följer:

Den femtiofjärde världshälsoförsamlingen

1 **GODKÄNNER** den andra utgåvan av International Classification of Impairments, Disabilities and Handicaps (ICIDH) med titeln International Classification of Functioning, Disability and Health, händanefter benämnd ICF

2 **UPPMANAR** medlemsstaterna att använda ICF i sin forskning, utvärdering och rapportering som lämplig med hänsyn tagen till speciella situationer i medlemsländerna och särskilt med tanke på möjliga framtida revisioner

3 **UPPDRAR** åt generaldirektören att ge stöd till medlemsstater när de så begär i att använda ICF.

ICF BILAGA 7

230 Framtida anvisningar för ICF

Användning av ICF kommer att bero helt och hållet på dess praktiska nytta. I vilken utsträckning ICF kan tjäna som ett mått på hur hälso- och sjukvårdstjänster ges genom indikatorer som grundar sig på utfallet för konsumenter och till vilken grad ICF kan tillämpas tvärkulturellt för att göra internationella jämförelser för identifikation av behov och resurser för planering och forskning. ICF är inte direkt ett politiskt instrument. Men dess användning kan bidra till positiva inslag för utformning av policy genom att ge information som kan bidra till att skapa hälsopolicy, att främja lika möjligheter för alla människor och att stödja kampen mot diskriminering på grund av funktionshinder.

Olika versioner av ICF

Med hänsyn till olika behov som olika användare har kommer ICF att presenteras i flera utformningar och versioner:

Huvudklassifikation

De två delarna och deras komponenter i ICF presenteras i två versioner för att möta olika användares behov av varierande detaljnivå:

Den första versionen är den *fullständiga (detaljerade) versionen* som erbjuder klassifikationens alla nivåer och ger möjligheter till 9999 kategorier per komponent. Dock har ett mycket mindre antal av kategorierna använts. Kategorierna i den fullständiga versionen kan aggregeras till den korta versionen när man behöver summarisk information.

Den andra versionen är en *kort (kortfattad) version* som ger två kategorinivåer för varje komponent och domän. Definitioner, innefattningar och uteslutningar ges även för dessa termer.

Speciella anpassningar

(a) Versioner för kliniskt bruk: Dessa versioner kommer att vara beroende av användning inom olika kliniska tillämpningsområden (t.ex. arbetsterapi).

De kommer att grundas på klassifikationens kodningsprinciper och terminologi. Dock kommer det att ges detaljerad information såsom riktlinjer för bedömning och kliniska beskrivningar. De kan även omarbetas för specifika ämnesområden (t.ex. rehabilitering och psykisk hälsa).

(b) Forskningsversioner: På ett motsvarande sätt som de kliniska versionerna kommer dessa versioner att svara mot specifika forskningsbehov och kommer att ge noggranna och operationella definitioner för att bedöma tillstånd.

BILAGA 8 ICF

231

Framtida arbete

Givet mångfalden av användningar och behov av ICF är det viktigt att notera att WHO och dess samarbetscentra driver ytterligare arbete för att tillgodose dessa behov.

ICF tillhör alla sina användare. Den är det enda instrumentet i sitt slag som är accepterat på en internationell grund. Den syftar till att er hålla bättre information om funktionshinderfenomen och funktionstillstånd och skapar ett brett internationellt samförstånd. För att ICF skall uppnå erkännande från olika nationella och internationella samhällen har WHO ansträngt sig för att försäkra att klassifikationen är användarvänlig och överensstämmande med standardiseringsprocesser såsom de som den internationella standardiseringsorganisationen (ISO) har fastställt.

Möjliga framtida anvisningar för utveckling och tillämpning av ICF kan sammanfattas på följande sätt:

- att verka för användning av ICF på statsnivå för att utveckla nationella databaser
- att upprätta en internationell uppsättning av data och ett ramverk för att möjliggöra internationella jämförelser
- att identifiera algoritmer för berättigande till sociala förmåner och pensioner
- studium av funktionshinder och funktionstillstånd hos anhöriga (t.ex. undersökning av tredjeparts funktionshinder beroende på hälsotillstånd hos signifikanta andra)
- utveckling av komponenten Personliga faktorer
- utveckling av noggranna operationella definitioner av kategorier för forskningsändamål
- utveckling av bedömningsinstrument för identifiering och mätning¹
- att ge praktiska tillämpningar med hjälp av datorisering och former för fallregistrering
- att åstadkomma länkar till livskvalitetsbegrepp och mätning av subjektivt välbefinnande²
- forskning beträffande anpassning av behandling eller ingripande
- att verka för användning i vetenskapliga undersökningar för jämförelse mellan olika hälsoförhållanden

¹ Bedömningsinstrument med utgångspunkt i ICF håller på att utvecklas av WHO med avsikten att de skall vara tillämpliga i olika kulturer. De prövas i avseende på reliabilitet och validitet. Bedömningsinstrument kommer att finnas i tre former: en kort version för screeningändamål (att finna fall), en version för daglig användning av

vårdgivare och en lång version för detaljerade forskningsändamål. De kommer att vara tillgängliga från WHO.
Länkar till livskvalitet: Det är viktigt att det finns begreppslig förenlighet mellan "livskvalitet" och funktionshinderkonstruktioner. Dock handlar livskvalitet om vad människor "känner" beträffande sitt hälsotillstånd eller dess konsekvenser, härigenom är det en konstruktion av "subjektivt välbefinnande". Å andra sidan hänför sig sjukdom och funktionshinderkonstruktioner till personens objektiva och yttre tecken.

ICF BILAGA 8

232 • utveckling av material för träning i användning av ICF

- att världen över skapa ICF-centra för träning och remittering
- vidare forskning om omgivningsfaktorer för att ge nödvändig detaljnivå för att använda i beskrivning av såväl standardiserad som aktuell omgivning.

BILAGA 8 ICF

233

ICF-kategorier som föreslås kunna ingå i önskvärda respektive begränsade hälsoinformationssystem eller för kartläggningar

Kroppsfuntioner Kapitel och kod Klassifikationsblock eller kategori och strukturer

Syn 2 b210–b220 Syn och därmed sammanhängande funktioner

Hörsel 2 b230–b240 Hörsel och vestibulära funktioner

Tal 3 b310–b340 Röst- och talfunktioner

Matsmältning 5 b510–b535 Matsmältningsfunktioner

Kroppsutsöndring 6 b610–b630 Urinfunktioner

Fertilitet 6 b640–b670 Genitala och reproduktiva funktioner

Sexuell aktivitet 6 b640 Genital och reproduktiv hälsa/Sexuella funktioner

Hud och vanpryd- 8 b810–b830 Funktioner i huden och därmed nader i huden relaterade strukturer

Andning 4 b440–b460 Andningsfunktioner

Smärta * 2 b280 Smärta

Affekt * 1 b152–b180 Specifika psykiska funktioner

Sömn 1 b134 Övergripande psykiska funktioner

Energi/vitalitet 1 b130 Övergripande psykiska funktioner

Kognition * 1 b140, b144, Uppmärksamhet, minne och högre b164 kognitiva funktioner

Aktiviteter och

delaktighet

Kommunikation 3 d310–d345 Att ta emot och att förmedla kommunikation

Förflyttning * 4 d450–d465 Att gå och att röra sig omkring

Fingerfärdighet 4 d430–d445 Att bära, flytta och hantera föremål

ICF BILAGA 9

234 Personlig vård * 5 d510–d570 Personlig vård

Vanliga aktiviteter 6 och 8 Hemliv och större livsområden

Mellanmänskliga

relationer 7 d730–d770 Särskilda mellanmänskliga relationer

Socialt

funktionstillstånd 9 d910–d930 Samhällsgemenskap, socialt och medborgerligt liv

* Förslag till en miniförteckning av items

BILAGA 9 ICF

235

Tack till personer och olika instanser som deltagit i arbetet

Utvecklingen av ICF skulle inte ha varit möjlig utan omfattande bidrag från olika delar av världen och de många människor som har ägnat mycket tid och energi och organiserat resurser inom ett internationellt nätverk. Trots att det knappast är möjligt att tacka dem alla har olika ledande centra, organisationer och personer förtecknats nedan.

WHO:s samarbetscentra för ICF

Australien

Australian Institute of Health and Welfare, GPO Box 570, Canberra ACT 2601, Australia. Kontaktperson: Ros Madden.

Canada

Canadian Institute for Health Information, 377 Dalhousie Street, Suite 200, Ottawa, Ontario K1N9N8, Canada. Kontaktperson: Helen Whittome.

Frankrike

Centre technique National d'Etudes et de Recherches sur les Handicaps et les Inadaptations (CTNERHI), 236 bis, rue de Tolbiac, 75013 Paris, Frankrike.

Kontaktperson: Marc Maudinet.

Japan

Japan College of Social Work, 3-1-30 Takeoka, Kiyose-city, Tokyo 204-8555, Japan. Kontaktperson: Hisao Sato.

Nederländerna

National Institute of Public Health and the Environment, Department of Public Health Forecasting, Antonie van Leeuwenhoeklaan 9, P.O.Box 1, 3720 BA Bilthoven, Nederländerna. Kontaktpersoner: Willem M. Hirs och Marijke W. de Kleijn-de Vrankrijker.

Norden

Nordiskt center för klassifikation av sjukdomar. WHO Collaborating Centre for the Classification of Diseases in the Nordic Countries, Dag Hammarskjölds väg 14B, Uppsala Science Park, 751 85 Uppsala, Sverige.

Kontaktperson: Björn Smedby.

Storbritannien och Nordirland

National Health System Information Authority, Coding and Classification, Woodgate, Loughborough, Leics LE11 2TG, England. Kontaktpersoner: Ann Harding och Jane Millar.

ICF BILAGA 10

236 USA

National Center for Health Statistics, Room 1100, 6525 Belcrest Road, Hyattsville MD 20782, USA. Kontaktperson: Paul J. Placek.

Specialistgrupper (Task forces)

International Task Force on Mental Health and Addictive, Behavioural, Cognitive, and Developmental Aspects of ICIDH

Ordförande: Cille Kennedy, Office of Disability, Aging and Long-Term Care Policy, Office of the Assistant Secretary for Planning and Evaluation, Department of Health and Human Services, 200 Independence Avenue, SW, Room 424E, Washington, DC 20201, USA.

Andre ordförande: Karen Ritchie.

Children and Youth Task force

Ordförande: Rune J. Simeonsson, Professor of Education, Frank Porter Graham Child Development Center, CB # 8185, University of North Carolina, Chapel Hill, NC 27599-8185, USA.

Andre ordförande: Matilde Leonardi.

Environmental Factors Task Force

Ordförande: Rachel Hurst, 11 Belgrave Road, London SW1V 1RB, England.

Andre ordförande: Janice Miller.

Nätverk

American Psychological Association, 750 First Street, N.E., Washington, DC 20002-4242, USA. Kontaktpersoner: Geoffrey M. Reed och Jayne B. Lux.

Disabled Peoples International, 11 Belgrave Road, London SW1V 1RB, England. Kontaktperson: Rachel Hurst.

European Disability Forum, Square Ambiorix, 32 Bte 2/A, B-1000, Brüssel, Belgien. Kontaktperson: Frank Mulcahy.

European Regional Council for the World Federation of Mental Health (ERCWFM), Blvd Clovis N.7, B-1000 Brüssel, Belgien. Kontaktperson: John Henderson.

Inclusion International, 13 D Chemin de Levant, F-01210 Ferney-Voltaire, Frankrike. Kontaktperson: Nancy Breitenbach.

Rehabilitation International, 25 E.21st Street, New York, NY 10010, USA.

Kontaktperson: Judith Hollenweger, Institute of Special Education, University of Zurich, Hirschengraben 48, 8001 Zürich, Schweiz.

BILAGA 10 ICF

237

Konsulter

Ett antal konsulter till WHO har givit ovärderlig assistans under revisionsprocessen.

De förtecknas här nedan.

Elizabeth Badley

Jerome E. Bickenbach

Nick Glozier

Judith Hollenweger

Cille Kennedy

Jane Millar

Janice Miller

Jürgen Rehm

Robin Room

Angela Roberts

Michael F. Schuntermann

Robert Trotter II

David Thompson (redaktionell konsult)

Översättning av ICF till officiella språk inom WHO

ICF har reviderats på många olika språk varvid engelska endast har utgjort arbetsspråket.

Översättning och språklig analys har varit en integrerad del av revisionsprocessen.

Följande medarbetare i WHO har lett översättningsarbetet, språklig

analys och redaktionell granskning för WHO:s officiella språk. Andra översättningar kan återfinnas på WHO:s hemsida:

<http://www.who.int/classification/icf>

Arabiska

Översättning och språklig analys:

Adel Chaker, Ridha Limem, Najeh Daly, Hayet Baachaoui, Amor Haji,

Mohamed Daly, Jamil Taktak, Saïda Douki

Redaktionell granskning har genomförts av WHO/EMRO

Kassem Sara, M. Haytham, Al Khayat, Abdel Aziz Saleh

Kinesiska

Översättning och språklig analys:

Qiu Zhuoing (samordnare), Hong Dong, Zhao Shuying, Li Jing, Zhang Aimin,

Wu Xianguang, Zhou Xiaonan

Redaktionell granskning har genomförts vid WHO Collaborating Centre i Kina och WHO/WPRO:

Dong Jingwu, Zhou Xiaonan och Y. C. Chong
ICF BILAGA 10

238 Franska

Översättning och språklig analys har genomförts av WHO, Geneve:

Pierre Lewalle

Redaktionell granskning har genomförts vid WHO Collaborating Centres i Frankrike och Canada:

Catherine Barral och Janice Miller

Ryska

Översättning och språklig analys:

G. Shostka (samordnare), Vladimir Y. Ryasnyansky, Alexander V. Kvashin, Sergey A. Matveev, Aleksey A. Galianov

Redaktionell granskning har genomförts vid WHO Collaborating Centre i

Ryssland:

Vladimir K. Ovcharov

Spanska

Översättning, språklig analys, redaktionell granskning vid Collaborating Centre i Spanien i samarbete med La Red de Habla Hispana en Discapacidades (Det spanska nätverket) och WHO/PAHO:

J. L. Vázquez-Barquero (samordnare), Ana Díez Ruiz, Luis Gaité Pindado, Ana Gómez Silió, Sara Herrera Castanedo, Marta Uriarte Ituiño, Elena Vásquez Bourgon, Armando Vásquez, María del Consuelo Crespo, Ana María Fossati Pons, Benjamín Vicente, Pedro Rioseco, Sergio Aguilar Gaxiola, Carmen Lara Muñoz, María Elena Medina Mora, María Esther Araujo Bazán, Carlos Castillo-Salgado, Roberto Becker, Margaret Hazlewood

BILAGA 10 ICF

239

Enskilda personer som deltagit i revisionsprocessen

Argentina

Liliana Lisse

Martha Adela Mazas

Miguela Pico

Ignacio Saenz

Armenien

Armen Sargsyan

Australien

Gavin Andrews

Robyne Burridge

Ching Choi

Prem K. Chopra

Jeremy Couper

Elisabeth Davis

Maree Dyson

Rhonda Galbally

Louise Golley

Tim Griffin

Simon Haskell

Angela Hewson

Tracie Hogan

Richard Madden

Ros Madden

Helen McAuley
Trevor Parmenter
Mark Pattison
Tony M. Pinzone
Kate Senior
Catherine sykes
John Taplin
John Walsh

Belgien

Francoise Jan
Catherine Mollman
J. Stevens
A. Tricot

Brasilien

Cassa Maria Buchalla
E. d'Arrigo Busnello
Racardo Halpern
Fabio Gomes
Ruy Laurenti

Canada

Hugh Anton
J. Arboleda-Florez
Denise Avard
Elizabeth Badley
Caroline Bergeron
Hélène Bergeron
Jerome E. Bickenbach
Andra Blanchet
Maurice Blouin
Mario Dolduc (avliden)
Lucie Brosseau
T.S. Callanan
Lindsay Campbell
Anne Carswell
Jacques Cats
L.S. Cherry
René Cloutier
Albert Cook
Jacques Côté
Marcel Côté
Cheryl Cott
Aileen Davis
Henry Enns
Gail Finkel
Christine Fitzgerald
Patrick Fougeyrollas
Adele Furrie
Linda Garcia
Yhetta Gold
Betty Havens
Anne Hébert
Peter Henderson
Lynn Jongbloed
ICF BILAGA 10

240 Faith Kaplan
Ronald Kaplan
Lee Kirby
Catherine Lachance
Jocelyne Lacroix
Renée Langlois
Mary Law
Lucie Lemieux-Brassard
Annette Majnemer
Rose Martini
Raoul Martin-Blouin
Mary Ann McColl
Joan McComas
Barbara McElgunn
Janice Miller
Louise Ogilvie
Luc Noreau
Diane Richler
Laurie Ringaert
Kathia Roy
Patricia Sisco
Denise Smith
Ginette St Michel
Debra Stewart
Luz Elvira Vallejo
Echeverri
Michael Wolfson
Sharon Wood-Dauphine
Nancy Young
Peter Wass
Colleen Watters

Chile

Ricardo Araya
Alejandra Faulbaum
Luis Flores
Roxane Moncayo de Bremont
Pedro Riosexo
Benjamin Vicente

Colombia

Martha Aristabal Gomez

Cuba

Pedro Valdés Sosa
Jesús Saiz Sánchez
Frank Morales Aguilera

Danmark

Terkel Andersen
Aksel Bertelsen
Tora Haraldsen Dahl
Marianne Engberg
Annette Flensborg
Ane Fink
Per Fink
Lise From
Jette Haugbelle

Stig Langvad
Lars von der Lieth
Kurt Möller
Claus Vinther Nielsen
Freddy Nielsen
Kamilla Rothe Nissen
Gunnar Schiöler
Anne Sloth
Susan Tetler
Senena Forchhammer
Thönning
Wva Waehrens
Brita Öhlenschlaeger

Egypten

Mohammed El-Banna

Equador

Maria del Consuelo Crespo
Walter Torres Izquierdo

Elfenbensküsten

B. Claver
BILAGA 10 ICF
241

El Salvador

Jorge Alberto Alcarón
Patricia Tovar de Canizalez

Etiopien

Rene Rakotobe

Finland

Erkki Yrjankeikki
Markku Leskinen
Leena Matikka
Matti Ojala
Heidi Paatero
Seija Talo
Matti Virtanen

Filippinerna

L. Ladrigo-Ignacio
Patricia Medina

Frankrike

Charles Aussilloux
Bernard Azema
Jacques Baert
Serge Bakchine
Catherine Barral
Maratine Barres
Jean-Yves Barreyre
Jean-Paul Boissin
Francois Chapireau
Pascal Charpentier
Alain Colvez
Christian Corbé
Dr. Cyran
Michel Delcey

Annick Deveau
Serge Ebersold
Camille Felder
Claude Finkelstein
Anne-Marie Gallot
Pascale Gilbert
Jacques Houver
Marcel Jaeger
Jacques Jonquères
Jean-Claude Lafon
Maryvonne Lyazid
Joëlle Loste-Berdot
Maryse Marrière
Lucie Matteodo
Marc Maudinet
Jean-Michel Mazeaux
Pierre Minaire (avliden)
Lucien Moatti
Bertrand Morineaux
Pierre Mormiche
Jean-Michel Orgogozo
Claudine Parayre
Gérard Pavillon
André Philip
Nicole Quemada
Jean-Marie Robine
Isabelle Romieu
Christian Rossignol
Pascale Roussel
Jacques Roustit
Jesús Sanchez
Marie-José Schmitt
Jean-Luc Simon
Larri Sivonen
Henri-Jacques Stiker
Annie Triomphe
Catherine Vaslin
Paul Veit
Dominique Velche
Jean-Pierre Vignat
Vivian Waltz

Förenade Arabemiraten

Sheika Jamila Bint Al-Qassimi

Grekland

Venos Mavreas

ICF BILAGA 10

242 Indien

Javed Abidi

Samir Guha-Roy

K.S. Jacob

Sunanda Loli

S. Murthy

D.M. Naidu

Hemraj Pal

K. Sekar
K.S. Shaji
Shobba Srinath
T.N. Srinivasan
R. Thara

Indonesien

Augustina Hendriarti

Iran

Mohamed M.R. Mourad

Israel

Joseph Yahav

Italien

Emilio Alari

Alberto Albanese

Renzo Andrich

A. Andrigo

Andrea Arrigo

Marco Barbolini

Mauricio Bejor

Giulio Borgnolo

Gabriella Borri

Carlo Caltagirone

Felicio Carletto

Carla Colombo

Francesca Creti

Maria Cufersin

Marta Dao

Mario D'Amico

Simona Della Bianca

Paolo di Benedetto

Angela di Lorenzo

Nadia Di Monte

Vittoria Dieni

Antonio Federico

Francesco Fera

Carlo Francescutti

Francesca Fratello

Franco Galletti

Federica Galli

Rosalia Gasparotto

Maria Teresa Gattesco

Alessandro Giacomazzi

Tullio Giorgini

Elena Grosso

V. Groppo

Vincenzo Guidetti

Pablo Guzzon

Leo Giulio Iona

Vladimir Kosic

Matilde Leonardi

Fulvia Loik

Mariangela Macan

Alessandra Manassero

Domenico Manco

Sandina Mancuso
Roberto Marcovich
Andrea Martinuizzi
Anna Rosa Melodia
Rosetta Mussari
Cristiana Muzzi
Ugo Nocentini
Emanuela Nogherotto
Roberta Oretti
Lorenzo Panella
Maria Procopio
Leandro Provinciali
Alda Pellegrini
Barbara Reggiori
Marina Sala
Giorgio Sandrini
Antonio Schindler
Elena Sinfiorani
Stefano Schierano
BILAGA 10 ICF
243

Robert Sicurelli
Francesco Talarico
Gariella Tavoschi
Cristiana Tiddia
Walter Tomazzoli
Corrado Tosetto
Sergio Ujcich
Maria Rosa Valsecchi
Irene Venero

Jamaica

Monica Bartley

Japan

Tsunehiko Akamatsu
Mastaka arima
Hidenobu Fujisono
Katsunori Fujita
Shinichiro Furuno
Toshiko Futaki
Hajime Hagiwara
Yuichiro Haruna
Hideaki Hyoudou
Takashi Iseda
Atsuko Ito
Shinya Iwasaki
Shizuko Kawabata
Yasu Kiryo
Akira Kodama
Ryousuke Matsui
Ryo Matsutomo
Yasushi Mochizuki
Kazuyo Nakai
Kenji Nakamura
Yoshukuni Nakane

Yukiko Nakanishi
Toshiko Niki
Hidetoshi Nishijima
Shinitj Niwa
Kensaku Ohashi
Mari Oho
Yayoi Okawa
Shuheii Ota
Funiko Rinko
Junko Sakano
Yoshihiko Sasagawa
Hisao Sato
Yoshiyuki Suzuki
Junko taguchi
Eiichi Takada
Yuji Takagi
Masako Tateishi
Hikaru Tauchi
Miyako Tazaki
Mutsuo Torai
Satoshi Ueda
Kousuke Yamazaki
Yoshio Yazaki

Jordanien

Abdulla S.T. El-Naggar
Ziad Subeih

Kina

Zhang Aimin
Mary Chu Manlai
Hong Dong
Leung Kwokfai
Karen Ngai Ling
Wu Xuanguong
Qiu Zhuoying
Zhao Shuing
Li Jing
Tang Xiaoquan
Li Jianjun
Ding Buotan
Zhuo Dahong
Nan Dengkun
Zhou Xiaonan

Korea

Ack-Seop Lee
ICF BILAGA 10

244 Kroatien

Ana Bobinac-Georgievski

Kuwait

Adnan Al Eidan
Abdul Aziz Khalaf Karam

Lettland

Valda Biedrina
Aldis Dudins

Lolita Cibule
Janis Misins
Jaurite Karachkevica
Mara Ozola
Aivars Vetra

Libanon

Elie Karam

Litauen

Albinas Bagdonas

Luxemburg

Charles Pull

M- De Smedt

Pascale Straus

Madagaskar

Caromène Ratomahenina

Raymond

Malaysia

Sandiyao Sebastian

Malta

Joe M. Pace

Marocko

Aziza Bennani

Mexico

Juan Albert Alcantara

Jorge Caraveo Anduaga

María Eugenia Antunez

Fernando R. Jiménez Albarran

Gloria Martinez Carrera

María-Elena Medina Mora

Carmen E. Lara Muñoz

Nederländerna

T. van Achterberg

Jaap van den Berg

A. Bloemhof

Y.M. van der Brug

R.D. de Boer

J.T.P. Bonde

J.W. Brandsma

W.H.E. Buntinx

J.P.M. Diedriks

M.J. Driese

Silvia van Duuren-Kristen

C.M.A. Frederiks

J. C. Gerritse

José Geurts

G. Gladines

K. A. Gorter

R. J. De Haan

J. Halbertsma

E. J. van der Haring

F. G. Hellema

C.H. Hens-Versteeg

Y. F. Heerkens
Y. Heijnen
W. M. Hirs
H. W. Hoek
D. van Hoeken
N. Hoeymans
C.van Hof
G.R.M. van Hoof
BILAGA 10 ICF
245
M. Hopman-Rock
A. Kap
E.J. Karel
Zoltan E. Kennessey
M.C.O. Kersten
M.W. de Kleijn-de Vrankrijker
M.M.Y. de Klerk
M. Koenen
J.W. Koten
D.W. Kraijer
T. Kraakman
Guuss Lankhorst
W.A.L. van Leeuwen
P. Looijestein
H. Meinardi
W. van Minnen
A.E. Monteny
I.Oen
Wil Ooijendijk
W.J. den Ouden
R.J.M. Perenboom
A. Persoon
J.J. v.d. Plaats
M. Poolmans
F.J. Prinsze
C.D. van Ravensberg
K. Reynders
K. Riet-van Hoof
G. Roodbol
G.L. Schut
B. Stoelinga
M.M.L. Swart
L. Taal
H. Ten Napel
B. Treffers
J. Verhoef
A. Vermeer
J.J.G.M. Verwer
W. Vink
M. Welle Donker
Dirk Wiersma
J.P. Wilken
P.A. van Woudenberg
P.H.M. Wouters
P. Zanstra

Nigeria

Sola Akinbiyi
John Morakinyo
A.O. Odejide
Olayinka Omigbodun

Nicaragua

Elizabeth Aguilar
Angel Bonilla Serrano
Ivette Castillo
Héctor Collado Hernández
Josefa Conrado
Brenda Espinoza
María Félix Gontol
Mirian Gutiérrez
Rosa Gutiérrez
Carlos Guzmán
Luis Jara
Raúl Jarquin
Norman Lanzas
José R. Leiva
Rafaela Marengo
María Alejandra Martínez
Marlon Méndez
Mercedes Mendoza
María José Moreno
Alejandra Narváez
Amilkar Obando
Dulce María Olivas
Rosa E. Orellana
Yelba Rosa Orozco
Mirian Ortiz Alvarado
Amanda Pastrana
Marbely Picado
Susana Rappaciolli
Esterlina Reynes
Franklin Rivera
Leda María Rodríguez
Humberto Román
Yemira Sequeira
Ivonne Tijerino
Ena Liz Torrez
Rene Urbina
Luis Velásquez
ICF BILAGA 10

246 Norge

Kjell Björlo
Torbjörg Hostad
Kjersti Vik
Nina Vollestad
Margret Grotle Soukup
Sigrid Östensjö

Pakistan

S. Khan
Malik H. Mubbashar

Khalid Saeed

Peru

María Esther Araujo Bazon
Carlos Bejar Vargas
Carmen Cifuentes Granados
Roxana Cock Huaman
Lily Punguz Vergara
Adriana Rebaza Flores
Nelly Roncal Velazco
Fernando Urcia Fernández
Rosa Zavallos Piedra

Rumänien

Radu Vrasti

Ryssland

Vladimir N. Blondin
Aleksey A. Galianov
I.Y. Gurovich
Mikhail V. Korobov
Alexander V. Kvashin
Pavel A. Makkaveysky
Sergey A. Matveev
N. Mazaeva
Vladimir K. Ovtcharov
S.V. Polubinskaya
Anna G. Ryabokon
Vladimir Y. Ryasnyansky
Alexander V. Shabrov
Georgy D. Shostka
Sergei Tsirkin
Yuri M. Xomarov
Alexander Y. Zemtchenkov

Schweiz

André Assimacopoulos
Christoph Heinz
Judith Hollenweger
Hans Peter Rentsch
Thomas Spuhler
Werner Steiner
John Strome
John-Paul Vader
Peter Wehrli
Rudolf Widmer

Slovenien

Andreeja Fatur-Videtec

Spanien

Alvaro Bilbao Bilbao
Encarnación Blanco Egido
Rosa Bravo rodriguez
María José Cabo González
Marta Cano Fernández
Laura Cardenal Villalba
Ana Diez Ruiz
Luis Gaité Pindado

María García José
Ana Gómez Silió
Andrés Herrán Gómez
Sara Herrera Castanedo
Ismael Lastra Martínez
Marta Uriarte Ituiño
Elena Vásquez Bourgon
Antonio León Aguado Díaz
Carmen Albeza Contreras
María Angeles Aldana Berberana
Federico Alonson Trujillo
Carmen Álvarez Arbesú
Jesus Artal Simon
BILAGA 10 ICF
247
Enrique Baca Baldomero
Julio Bobes García
Antonio Bueno Alcántara
Tomás Castillo Arenal
Valentín Corces Pando
María teresa Crespo Abelleira
Roberto Cruz Hernández
José Armando De Vierna Amigo
Manuel Desviat Muñoz
Ana Maréa Díaz García
María José Eizmendi Apellaniz
Antonio Fernández Moral
Manuel A. Franco Martín
Luis Gaite Pinadado
María Mar García Amigo
José Manuel Gorospe Arocena
Juana María Hernández Rodríguez
Carmen Leal Cercos
Marcelino López Álvarez
Juan José López-Ibor
Ana María López Trencó
Francisco Margallo Polo
Mónica Martín Gil
Miguel Martín Zurimendi
Manuel J. Martínez Gardeña
Juan Carlos Miangolarra Page
Rosa M. Montoliu Valls
Teresa Orihuela Villameriel
Sandra Ortega Mera
Gracia Parquiña Fernández
Rafael Peñalver Castellano
Jesusa Pertejo
María Francisca Peydro de Moya
Juan Rafael Prieto Lucena
Miguel Querejeta González
Miguel Roca Bennasar
Francisco Rodríguez Pulido
Luis Salvador Carulla
María vicenta Sánchez de la Cruz
Francisco Torres González

María Triquell Manuel
José Luis Vásquez-Barquero
Miguel A. Verdugo Alonso
Carlos Villaro Díaz-Jiménez

Storbritannien och Nordirland

Simone Aspis
Allan Colver
Edna Conlan
John E. Cooper
A. John Fox
Nick Glozier
Ann Harding
Rachel Hurst
Rachel Jenkins
Howard Meltzer
Jane Millar
Peter Mittler
Martin Prince
Angela Roberts
G. Stewart
Wendy Thorne
Andrew Walker
Brian Williams

Sverige

Lars Berg
Eva Björck-Åkesson
Mats Granlund
Gunnar Grimby
Arvid Linden
Anna Christina Nilsson (avliden)
Anita Nilsson
Louise Nilunger
Lennart Nordenfelt
Adolf Ratzka
Gunnar Sanner
Olle Sjögren (avliden)
Björn Smedby
Sonja Calais van Stokkom
Gabor Tiroler

Sydafrika

David Boonzaier
Gugulethu Gule
Sebenzile Matsebula
Pam McLaren
ICF BILAGA 10
248 Siphokazi Gcaza
Phillip Thompson

Thailand

Poonpit Amatuakul
Pattariya Jarutat
C. Panpreecha
K. Roongruangmaairat
Pichai Tangsin

Tunisien

Adel Chaker
Hayet Baachaoui
A. Ben Salem
Najeh Daly
Saïda Douki
Ridha Limam
Mhalla Nejia
Jamil Taktak

Turkiet

Ahmet Gögüs
Elif Iyriboz
Kultegin Ogel
Berna Ulug

Tyskland

Helmi Böse-Younes
Horst Dilling
Thomas Ewert
Kurt Maurer
Jürgen Rehm
H.M. Schian
Michael F. Schuntermann
Ute Siebel
Gerold Stucki

Ungern

Lajos Kullmann

Uruguay

Paulo Alterway
Marta Barera
Margot Barrios
Daniela Bilbao
Gladys Curbelo
Ana M. Frappola
Ana M. Fosatti Pons
Angélica Etcheñique
Rosa Gervasio
Mariela Irigoin
Fernando Lavie
Silvia Núñez
Rossana Pipplol
Silvana Toledo

USA

Harvey Abrams
Myron J. Adams
Michelle Adler
Sergio A. Aguilor-Gaxiola
Barbara Altman
Alicia Amate
William Anthony
Susan Spear Basset
Frederica Barrows
Mark Battista
Robert Battjes
Barbara Beck

Karin Behe
Cynthia D. Belar
J.G. Benedict
Stanley Berent
Linas Bieliauskas
Karen Blair
F. Bloch
Felicia Hill Briggs
Edward P. Burke
Larry Burt
Shane S. Bush
Gloria Canino
Jean Campbell
Scott Campbell Brown
BILAGA 10 ICF
249
John A. Carpenter
Christine H. Carrington
Judi Chamberlin
LeeAnne Carrothers
Mary Chamie
Cecelia B. Collier
William Connors
John Corrigan
Dale Cox
M. Doreen Croser
Eugene d'Angelo
Gerben DeJong
Jeffrey E. Evans
Timothy G. Evans
Debbie J. Farmer
Michael Feil
Manning Feinleib
Risa Fox
Carol Frattali
Bill Frey
E. Fuller
Cheryl Gagne
J- Luis Garcia Segura
David W. Gately
Carol George
Olinda Gonzales
Barbara Gottfried
Bridget Grant
Craig Gray
David Grey
Marjorie Greenberg
Arlene Greenspan
Frederick Guggenheim
Neil Hadder
Harlan Hahn
Robert Haines
Laura Lee Hall
Heather Hancock
Nandini Hawley

Gregory W. Heath
Gerry Hendershot
Sarah Hershfeld
Sarah Hertfelder
Alexis Henry
Howard Hoffman
Audrey Holland
Joseph G. Hollowell Jr
Andrew Imparato
John Jacobson
Judith Jaeger
Alan Jette
J. Rock Johnson
Gisele Kamanou-Goune
Charles Kaelber
Cille Kennedy
Donald G. Kewman
Michael Kita (avliden)
Edward Knight
Patricia Kricos
Susan Langmore
Mitchell LaPlante
Itzak Levav
Renee Levinson
Robert Liberman
Don Lollar
Peter Love
David Lozovsky
Perianne Lurie
Jayne B. Lux
Reid Lyon
Anis Maitra
Bob MacBride
Kim MacDonald-Wilson
Peggy Maher
Ronald Manderscheid
Kofi Marfo
Ana Maria Margueytio
William C. Marrin
John Mather
Maria Christina Mathiason
John McGinley
Theresa McKenna
Christine McKibbin
Christopher J. McLaughlin
Laurie McQueen
Douglas Moul
Peter E. Nathan
Russ Newman
ICF BILAGA 10
250 Els R. Nieuwenhuijsen
John F. van Nostrand
Jean Novak
Patricia Owens
Alcida Perez de Velasquez

D. Jesse Peters
David B. Peterson
Harold Pincus
Paul Placek
Thomas E. Preston
Maxwell Prince
Jeffrey Pyne
Louis Quatrano
Juan Ramos
Geoffrey M. Reed
Anne Riley
Gilberto Romero
Patricia Roberts-Rose
Mark A. Sandberg
Judy Sangl
Marian Scheinholtz
Karin Schumacher
Katherine D. Seelman
Raymond Seltser
Rune J. Simeonsson
Debra Smith
Gretchen Swanson
Susan Stark
Denise G. Tate
Travis Threats
Cynthia Trask
Robert Trotter II
R. Alexander Vachon
Maureen Valente
Paolo del Vecchio
Lois Verbrugge
Katherine Verdolini
Candace Vickers
Gloriajean Wallace
Robert Walsh
Seth A. Warshausky
Paul Weaver
Patricia Welch
Gale Whiteneck
Tyler Whitney
Brian Williams
Jan Williams
Linda Wornall
J. Scott Yaruss
Ilene Zeitzer
Louise Zingesser
Vietnam
Nguyen Duc Truyen
Zimbabwe
Jennifer Jelsma
Dorcas Madzivire
Gillian Marks
Jennifer Muderedzi
Useh Ushotanefe

Österrike

Gerhard S. Barolin
Klemens Fheodoroff
Christiane Meyer-Bornsen
BILAGA 10 ICF
251

Organisationer inom Förenta Nationerna

International Labour Organization (ILO)
Susan Parker
Förenta Nationernas Barnfond (UNICEF)
Habibi Gulbadan
Förenta Nationernas Statistikavdelning
Margot Mbogoni
Joann Vanek
Förenta Nationernas Statistiska Institut för Asien och Stilla havsregionen
Lau Kak En
Förenta Nationernas Ekonomiska och sociala kommission för Asien och Stilla havsregionen
Bijoy Chaudhari

Världshälsoorganisationen (WHO)

Regionala kontor

Afrika: C. Mandlhate
Amerika (Den panamerikanska hälsoorganisationen): Carlos Castillo-Salgado, Roberto Becker, Margaret Haxlewood, Armando Vázquez
Mellanöstern: A. Mohit, Abdel Aziz Saleh, Kassem Sara, M. Haytham Al Khayat
Europa: B. Serdar Savas, Anatoli Nossikov
Sydostasien: Than Sein, Myint Htwe
Västra Stillahavsområdet: R. Nesbit, Y.C. Chong

Huvudkontor

Olika avdelningar inom WHO:s huvudkontor har varit engagerade i revisionsprocessen. Enskilda medarbetare som har bidragit till revisionsprocessen är nedan uppräknade med sin respektive avdelningstillhörighet.

M. Argandoña, tidigare vid Department of Substance Abuse
Z. Bankowski, Council for International Organizations of Medical Sciences
J.A. Costa e Silva, tidigare vid Division of Mental Health and Prevention of Substance Abuse
S. Clark, Department of Health Information, Management and Dissemination
C. Djeddah, Department of Injuries and Violence Prevention
ICF BILAGA 10
252 A. Goerd, tidigare vid Department of Health Promotion
M. Goracci, tidigare vid Department of Injury Prevention and Rehabilitation
M.A. Jansen, tidigare vid Department of Mental Health and Substance Dependence
A.L'Hours, Global Programme on Evidence for Health Policy
A. Lopez, Global Programme on Evidence for Health Policy
J. Matsumoto, Department of External Cooperation and Partnerships
C. Mathers, Global Programme on Evidence for Health Policy
C. Murray, Global Programme on Evidence for Health Policy
H. Nabulsi, tidigare vid IMPACT
E. Pupulin, Department of Management of Noncommunicable Diseases
B. Romer, Department of Injuries and Violence Prevention
R. Sadana, Global Programme on Evidence for Health Policy
B. Saraceno, Department of Mental Health and Substance Dependence

A. Smith, Department of Management of Noncommunicable Diseases
J. Salomon, Global Programme on Evidence for Health Policy
M. Subramanian, tidigare vid World Health Reporting
M. Thuriaux, tidigare vid Division of Emerging and other Communicable diseases
B. Thylefors, tidigare vid Department of Disability/Injury Prevention and Rehabilitation
M. Weber, Department of Child and Adolescent Health and Development.
Sibel Volkan och Grazia Motturi har skött administration och sekreteraruppgifter.
Can Celik, Pierre Lewalle, Matilde Leonardi, Senda Bennaissa och Luis Prieto har arbetat med specialuppgifter i revisionsarbetet.
Somnath Chatterji, Shekhar Saxena, Nenad Kostanjsek och Margie Schneider har genomfört revisionen grundat på alla mottagna synpunkter.
T. Bedirhan Üstün har lett och koordinerat revisionsprocessen och hela ICFprojektet.
BILAGA 10 ICF
253

ICF

Index

254 Detta index är avsett som en hjälp för att hitta till klassifikationens kategorier och till nyckelbegrepp i inledningen och bilagorna. Endast ord och fraser som kan återfinnas i ICF är medtagna i detta index. WHO har förhoppning om att ett mer fullständigt index av ICF kommer att publiceras separat och att detta kommer att innehålla mer utförliga korsreferenser till de items som ingår i klassifikationen. För detta ändamål välkomnar WHO förslag från användare till termer och fraser som skulle kunna tillfogas till ett sådant index för att öka användbarheten. Indexet är uppbyggt på ord och fraser i alfabetisk ordning. För att undvika onödig upprepning av ett huvudord (t.ex. Brocas afasi, expressiv afasi) har följande skrivsätt införts:

Afasi

- Brocas
- expressiv

Detta innebär att varje ord som föregås av ett eller två streck skall ses som en bestämning till huvudordet och måste således läsas tillsammans med detta.

Mun, struktur

- gommen
- - hårda
- - mjuka

Absorbtion av näringsämnen, 79
Abstraktion, 58
Abstrakt tänkande, 58
Accessoriska andningsmuskelfunktioner, 76
Ackomodering, 63
Addera, 60
Administrativa kontroll- och tillsynssystem, 175–187
Adoptivförälder, 171
Advokatrepresentation, 180
Aerob kapacitet, 77
Aerofagi, 78
Afasi
- Brocas, 59
- expressiv, 59
- konduktionsafasi, 59
- receptiv, 59

- Wernickes, 59
- Affekt, 56
- Afoni, 69
- Agitation, 56
- AIDS, 220
- Akillesreflex, 92
- Akinesi, 89
- Akinetisk mutism, 90
- Aktivitet, 9, 13–15, 17, 18, 20, 22, 24, 25, 27, 115, 191, 193, 196, 199, 209, 214–217
- Aktiviteter och delaktighet
 - komponenten, 14, 15, 18, 191, 195, 196
 - lista över domäner, 117–156
- Aktivitetsbegränsning, 9, 13–15, 17–19, 25, 115, 193, 209
- Akut hälsovård, 184
- Allergiska reaktioner, 75
- Allopatisk medicin, 159
- Allmänna nyttigheter
 - policies, 178
 - service och tjänster, 178
 - system, 178
- Allmänna uppgifter och krav, 120–122
- Allodyni, 67
- Ambitendens, 56
- Ambulanstjänst, 180
- Anabolism, 81
- Analgesi, 67
- Anartri, 69
- Anatomiska delar, 14, 15, 193
- Andning
 - grund eller ytlig, 76
 - oregelbunden, 75
 - paradoxal, 75
 - rosslande, 77
- Andningsfunktioner
 - andningsdjup, 75, 76
 - andningsfrekvens, 75
 - andningsrytm, 75
- Andningsmuskelfunktioner,
 - accessoriska andningsmuskler, 76
 - bröstkorgens andningsmuskler, 76
 - diafragman, 76
- INDEX ICF
- 255**
- Andningsmuskler, struktur, 107
- Andningssystem, struktur, 106, 107
- Andnöd, 77
- Anemi, 74
- Anaesthesia dolorosa, 67
- Anopsi, 62
- Anställning, 151, 187
- Anställningsintervju, delta i, 151
- Anställningstrygghet, 187
- Ansvarstagande, 122
- Anuri, 84
- Apné, 75
- Apraxi
 - ideatorisk, 61
 - ideomotorisk, 61
 - ockulomotorisk, 61
 - talapraxi, 61
 - vid påklädning, 61
- Aptit, 53
- Arbete och sysselsättning
 - arbete som egen företagare, 151
 - avsluta ett arbete, 151

- behålla ett arbete, 151
- betald sysselsättning, 151
- deltidsanställning, 151
- heltidsanställning, 152
- lärlingskap, 150
- obetald sysselsättning, 152
- policies, 186
- service och tjänster, 186
- system, 186
- söka anställning, 151

Arbetsgivare, 171

Arbetsledare, 171

Arbetssterapeut, 172

Aritmetisk kalkylering, 60

Arkitekter, 172

Arkitektur och konstruktion

- policies, 176
- service och tjänster, 176
- system, 176

Arterioskleros, 73

Artikuleringsfunktioner, 69

Artrit, 88

Artärfunktioner, 73

Artär, struktur, 106

Artärförträngning, 73

Artärutvidgning, 73

Arytmi, 72

Asocial, 53

Astigmatism, 62

Asymmetrisk gång, 94

Ateroskleros, 73

Atetos, 94

Attityder, personliga, hos

- bekanta, 173
- grannar, 173
- kamrater, 173
- kollegor, 173
- medlemmar av den utvidgade familjen, 173
- nära familjemedlemmar, 173
- okända människor, 174
- personer i maktposition, 173
- personer i umgängeskretsen, 173
- personer i underordnad ställning, 173
- personliga assistenter, 174
- personliga vårdgivare, 174
- vänner, 173
- yrkesutövare inom hälso- och sjukvården, 174

Attityder, samhälleliga, 174

Audionom, 172

Auditiv diskriminering, 64

Auditiv perception, 57

Autism, 52

Autoimmunitet, 74

Avföring, funktioner för

- eliminering, 80
- frekvens, 80
- konsistens, 80
- kontinens, 80
- våderspänning, 80

Avföring, att kontrollera, 137

Avkodning av språk, 59

Avmagring, 80

Bada, 136

Balans, 65

Banker, 182

Bankkonto, bibehålla, 152
Banta, 80
Barn, förhålla sig till, 148
Barnafödelse, 86
Barnflicka, 172
Barn-förälderrelation, 148
Basalmetabolism (BMR), 81
Bedömning, klinisk, 25, 50, 99, 115, 157, 158, 201, 202, 209–211, 222, 224, 230, 231
Bedömningsfaktor, 13, 15–20, 24, 25, 27, 196, 202, 203, för
- aktivitet och delaktighet, 115, 116
- kroppsfunction, 50
- kroppsstruktur, 99, 100
- omgivningsfaktorer, 157, 158
ICF INDEX
256 Bedömningsinstrument, generella, 19, 22, 24, 25
Befolkning
- befolkningstäthet, 167
- demografisk förändring, 167
Begravning, delta i, 154
Begräppskonstruktioner i ICF, 13, 15, 17–22, 24–27, 193–196, 202, 208, 209, 215, 217, 231
Begär, 54
Behaglighet, 52
Bekanta, 147, 171, 173
Ben, struktur, 111–113
Beräkna, 119
Beröringsfunktion, 66
Besatthetsstillstånd, 51
Bestämnings- och riskfaktorer, 10
Bicepsreflex, 92
Bil, 160
Bil, köra, 134
Bildförvrängning, 63
Binjure, 108
Binokulär synskärpa, 62
Bisköldkörtel, 108
Bistå andra, med
- att sköta sin hälsa, 144
- förflyttning, 144
- kommunikation, 144
- mellanmänskliga relationer, 144
- näringstillförsel, 144
- personlig vård, 144
Bita, 78
Blinkreflex, 63
Blissbord, 124
Blodfunktioner
- blodbildning, 74
- koagulering, 74
- transport av syre, 74
- transport av ämnesomsättningsprodukter, 74
Blodkärlsfunktioner, hos
- artärer, 73
- kapillärer, 73
- vener, 73
Blodlevring, 74
Blodtryck
- minskat blodtryck, 73
- upprätthållande av blodtryck, 73
- ökat blodtryck, 73
Blyg, 52
Blåmärken, 96
Blåsa (att blåsa), 76
Blödarsjuka, 74

BMI (Body Mass Index), 80
Bord, skrivbord, anpassbara, 162
Borsta tänder, 136
Bostad
- hyra, 140
- köpa, 140
- möblera, 140
- städa, 140
- underhålla, 140
Bostäder
- policies, 177
- service och tjänster, 177
- system, 177
Brachioradialisreflex, 92
Bradykardi, 72
Bradylali, 70
Bradypné, 75
Brandförsvar, brandskydd, 180
Bronkträd, struktur, 106
Bruxism, 94
Bränsle, att skaffa, 141
Bröst och bröstvårta, 109
Bröstcancer, 220
Bröstkorg, struktur, 106
Bröstkorgens andningsmuskelfunktioner, 76
Bröstuppfödning, 138
Bukspottkörtel, struktur, 108
Buss, 160
Buss, användning, 134
Byggnadsregler, 176
Byteshandel, idka, 152
Bål, struktur
- bålmuskler, 113
- ledband, 113
- muskelhinnor, 113
- ryggrad, 113
Bäckenbotten, struktur, 109
Bäckenets rörlighet, 89
Bäckenregion, struktur
- ben, 112
- ledband, 112
- leder, 112
- muskelhinnor, 112
- muskler, 112
Bära föremål – se Lyfta
Böcker och handböcker, 161
Böja sig, 127

Ceremonier, delta i, 154
Chorea, 94
Claudicatio intermittens, 73
Cochlea, struktur, 103
INDEX ICF

257

Cochleaimplantat, 161
Copingsätt, 21
Cykel, sparkcykel, 160
Cykla, 134

Dag-, nattcykler, 169
Daglig rutin
- att genomföra, 121
- att hantera sin egen aktivitetsnivå, 121
- att klara, 121
- att slutföra, 121
Dammtorka, 142

Datorbaserade system, 178
Datorer och dataprogram, 161
Déjà vu, 61
Delaktighet, 9, 13–15, 17, 18, 20, 22, 24, 25, 27, 115, 191, 193, 196, 199, 209, 214–217
Delaktighetsinskränkning, 9, 13–15, 17–19, 25, 115, 194, 209
Delirium, 51
Demens, 52
Depersonalisering, 61
Derealisering, 61
Design, konstruktion, byggnadsteknik och byggnadsprodukter för att gå in i och ut ur byggnader för allmänt och privat bruk, 163, 164
Design, konstruktion, byggnadsteknik och byggnadsprodukter för underlättande anordningar och tillgänglighet i byggnader för allmänt och privat bruk, 163, 164
Design, konstruktion, byggnadsteknik och byggnadsprodukter för att hitta vägen, anvisa väg och utmärka olika platser i byggnader för allmänt och privat bruk, 164
Diafragma
- funktioner, 76
- struktur, 107
Diarré, 80
Diet, 138
Diskussion
- med en person, 125
- med flera personer, 125
Dislokation, 88
Distraherbarhet, 55
Djur, 168
- för personlig förflyttning, 172
- ta hand om, 143
Djurdrivet fordon, att använda, 134
Djärv, 53
Domningskänsla, 66, 67
Domstol, 180
Domäner av funktionshinder, 9, 12–14, 18, 19, 24, 25, 196
Dricka, 138
Driftfunktioner, 53
Droger, 51, 138
Drogpåverkan, 51
Drägla, 78
Dubbelseende, 62
Dysartri
- ataktisk, 69
- slapp, 69
- spastisk, 69
Dysfagi, 78
Dysfoni, 69
Dyskinesi, 94
Dysmenorré, 87
Dyspareuni, 87
Dyspné, 77
Dystoni, 91, 94
Dyster, 53
Dörrtröskel, höjd, 164
Dövhet, 64

Ejakulation, 85
Ekolali, 56
Ekonomi
- policies, 183

- service och tjänster, 182
- system, 182
- Ekonomiskt liv
 - ekonomiska transaktioner, 152
 - - grundläggande, 152
 - - komplexa, 152
 - ekonomisk självförsörjning, 152
 - - allmänna ekonomiska rättigheter, 152
 - - egna ekonomiska resurser, 152
- Ekopraxi, 56
- Elektrolytbalans, 82
- Elektronisk post, 178
- Elimineringsfunktioner, 80
- Emotionella funktioner
 - lämplighet i emotion, 56
 - omfattning av emotion, 56, 57
 - reglering av emotion, 56
- Endokrina funktioner, 83
- Endokrina körtlar, struktur
 - binjure, 108
 - bisköldkörtel, 108
 - hypofys, 108
 - sköldkörtel, 108
- Energi, 53
- ICF INDEX
- 258** Energinivå, 53
- Engagemang i
 - arbete, 151
 - ekonomiska transaktioner, 152
 - livssituationer, 14, 18, 115, 193, 195, 209, 214, 217
 - rekreation och fritid, 154
 - religion och andlighet, 155
 - samhällsgemenskap, 154
- Etikett, 174
- Exekutiva funktioner, 58
- Extroversion, 52

- Fallbeskrivningar, 218–221
- Familjerelationer
 - barn-förälder, 148
 - förälder-barn, 148
 - i utvidgad familj, 148
 - med lagliga vårdnadshavare, 148
 - mellan syskon, 148
- Fantasifull, 53
- Fantomkänsla, 61
- Far- och morföräldrar, 148, 171
- Fastrar, farbröder, 148, 171
- Fatta beslut, 59, 119
- Fax, 178, 179
- Fertilitet, 86
- Fetma, 80
- Fjärrmanövreringssystem, 160
- Flanera, 132
- Flora och fauna, 167, 168
 - djur, 168
 - växter, 167
- Flyga
 - som passagerare, 134
 - som pilot, 134
- Flygplan, 160
- Flytta föremål med hjälp av benen
 - skjuta på med benen, 130
 - sparka, 130
- FM-hörseltränare, 161
- FN:s standardregler för att tillförsäkra

människor med funktionsnedsättning
delaktighet och jämlikhet, 11, 155
Fonation, 69
Fonemartikulering, 69
Formgivare, 172
Fortplantningsfunktioner
- funktioner som hänger samman med
-- fertilitet, 86
-- förlossning, 86
-- havandeskap, 86
- mjölkproduktion, 87
Fosterföräldrar, 171
Fotled och fot, struktur
- ben, 112
- fotled och leder i fot och tår, 112
- ledband, 112
- muskelhinnor, 112
- muskler, 112
Frigiditet, 85
Frusen skuldra, 88
Fråga, ställa frågor, 125
Frågevis, 53
Fugetillstånd, 51
Fuktighet, 168, 170
Funktionshinder, 9, 10, 12–15, 21–24, 191,
193–195, 204
Funktionsnedsättning, 9, 11, 13–17, 22, 25, 27,
50, 193
Funktionsstimulator, 160
Funktionstillstånd, 9, 10, 12–15, 19, 21, 23, 24,
192, 193, 195, 204
Fysisk geografi
- landformer, 167
- vattenmassor, 167
Fysisk träning, 154
Fysisk uthållighet, 77
Fältförsök, under revision av ICDH-2, 9, 226
Färdigheter, att förvärva
- grundläggande, 118
- sammansatta, 118
Färgblindhet, 62
Färgseende, 63
Födointag, funktioner
- bita, 78
- hantera föda i munnen, 78
- salivavsöndring, 78
- suga, 78
- svälja, 78
- tugga, 78
- uppstötning eller kräkning, 79
Födoämnesintolerans, 79
Födoämnestolerans, 79
Förare av transportmedel
- djurdrivna fordon, 134
- motoriserade fordon, 134
- mänskligt drivna transportmedel, 134
Förflytta sig med hjälp av transportmedel,
134, 135
Förflytta sig med hjälp av utrustning, 133, 160
Förflytta sig själv
INDEX ICF
259
- i liggande ställning, 129
- i sittande ställning, 129
Förflyttning och transport, 160
Förlossning, förtidig eller försenad, 86
Förmyndare, 171

Förnimmelser, förenade med
- andningsfunktioner, 77
- genitala och reproduktiva funktioner, 86
- hjärt-kärlfunktioner, 77
- huden, 96
- hörsel och vestibulära funktioner, 65
- matsmältningssystemet, 81
- muskel- och rörelsefunktioner, 95
- urinfunktioner, 85
- öga och angränsande strukturer, 64
Förnödenheter, för det dagliga livet, 141
Förskola, 150, 185
Förstoppning, 80
Förståelse, 59, 145
Försäkringstjänster, 182, 183
Föräldra-barnrelation, 148

Gallblåsa och gallgångar, struktur, 108
Gallproduktion, 79
Gatubelysning, 165
Genetisk avvikelse, 16
Genomförande, 13, 15, 18, 19, 22, 25–27, 115, 195, 209–211
Geriatrisk, 26, 200
Giftermål, 154
Gladlynt, 53
Glasögon, 161
Glutenintolerans, 79
Glädje, 56
Gnola, 70
Gode män, 171
Gott liv, 192
Grannar, 147, 171, 173
Grundskola, 150, 185
Gymnasieskola, 150, 185
Gå
- i trappa, 132
- kortare sträckor, 132
- längre sträckor, 132
- på olika underlag, 132
- runt hinder, 132
Gånghjälpmedel, 160
Gångmönster, 94
Gäspa, 76

Halsbränna, 81
Hand och arm, användning
- dra, 131
- fånga, 131
- föra, 131
- kasta, 131
- knuffa, 131
- räcka fram, 131
- vända eller vrida händer eller armar, 131
Hand, finmotorik
- gripa, 130
- hantera, 130
- manipulera, 130
- plocka upp, 130
- släppa, 130
Hand, struktur
- ben, 112
- ledband, 112
- leder i hand och fingrar, 112
- muskelhinnor, 112
- muskler, 112
Handikapptolett, 164

Handla, göra inköp, 140
Hantera föda i munnen, 78
Hantera föremål, 129
Hat, 56
Havandeskap, 86
Hemipares, 90, 91
Hemiplegi, 90, 91
Hemiplegisk gång, 94
Hemliv, 140
Hemmets föremål, ta hand om
- sköta om djur, 143
- sköta om växter, 143
- tillverka och laga kläder, 143
- underhålla bostad och möblemang, 143
- underhålla fordon, 143
- underhålla hjälpmedel, 143
- underhålla hushållsapparater, 143
Heshet, 69
Hinder, hindrande faktorer, 25, 27, 157, 158, 194, 202, 203, 210, 211
Hiss, 163
HIV-positiv, 19, 22, 220
Hjärnan, struktur
- basala ganglier och relaterade strukturer, 101
- centrala hjärnan, 101
- hjärnbalkens lober, 101
- hjärnstammen, 101
- kranialnerv, 101
- lilla hjärnan, 101
- mellanhjärnan, 101
ICF INDEX
260 Hjärnhinnor, struktur, 102
Hjärta, funktioner
- blodförsörjning, 72
- cirkulationsdynamik, 72
- frekvens, 72
- kammarmusklernas kontraktionskraft, 72
- klafffunktioner, 72
- rytm, 72
Hjärtklappning, 77
Hjärt-kärlsystem, struktur
- artärer, 106
- förmak, 106
- kammare, 106
- kapillärer, 106
- vener, 106
Hjärtmuskelfunktion, försvagad, 72
Hjärtsvikt, 72
Hobby, 155
Hoppa, 132
Hoppfull, 53
Hormonbalansfunktioner, 83
Hosta, 76
Hud, funktioner
- körtelbetingade funktioner, 96
- läkande funktioner, 96
- skyddsfunktioner, 96
Hudförtunning, 96
Hudkörtlar, struktur
- svettkörtlar, 114
- talgkörtlar, 114
Hudområden, struktur
- bålen, 114
- bäckenregion, 114
- halsregion, 114
- huvudet, 114
- nedre extremitet, 114

- ryggen, 114
- skulderregion, 114
- övre extremitet, 114
- Hudvård, 136
- Husdjur, 143, 172
- Hushållsarbete
 - använda hushållsapparater, 142
 - avlägsna avfall, 142
 - förvara förnödenheter för det dagliga livet, 142
 - rengöra köksutrymme och köksredskap, 142
 - städa bostaden, 142
 - tvätta och torka kläder, 142
- Hushållsgöromål, 141, 142
- Huvud och halsregion, struktur
 - ansiktsben, 111
 - ben i halsregion, 111
 - ledband i huvudet och halsregion, 111
 - leder i huvudet och halsregion, 111
 - muskelhinnor i huvudet och halsregion, 111
 - muskler i huvudet och halsregion, 111
 - skallben, 111
- Hushållsapparater, att använda, 142
- Hydramnios, 86
- Hydronefros, 84
- Hypalgesi, 67
- Hyperaciditet, 79
- Hyperanalgesi, 67
- Hyperestesi, 66, 67
- Hyperkalcemi, 82
- Hyperkalemi, 82
- Hypernasalitet, 69
- Hypernatremi, 82
- Hyperpati, 67
- Hypersömn, 54
- Hypertyreodism, 81
- Hyperventilering, 75
- Hypofys, 108
- Hypokalcemi, 82
- Hypokalemi, 82
- Hyponasalitet, 69
- Hyponatremi, 82
- Hypotyreodism, 81
- Hyra en bostad, 140
- Hår, funktioner, 97
- Hår, struktur, 114
- Håravfall, hårförlust, 97
- Hårfärg, 97
- Hårvård, 136
- Hårväxt, 97
- Hälsa, att sköta sin egen, 138
- Hälsa, hälsotillstånd, 9, 10–13, 15, 20–23, 25, 26, 199, 200
- Hälso- och sjukvårdslagen – se Hälsovård, policies
- Hälsobetingelse, 9, 10, 12, 13, 19–23, 192, 194, 204
- Hälsodomäner, 12, 14, 24, 26, 192
- Hälsokomponenter, 10
- Hälsorelaterade domäner, 9, 12, 14, 24, 26, 192
- Hälsorelaterade tillstånd, 10, 12, 15, 20, 26, 199
- Hälsorisker, att undvika, 138
- Hälsoråd, att följa, 138
- Hälsotillstånd – se Hälsa

INDEX ICF

261

Hälsovård, 11, 12, 200

- policies, 11, 185
- service och tjänster, 184
- system, 185

Hälta, 94

Hämmad, 52

Härma, 117

Hörselfunktioner

- auditiv diskriminering, 64
- lateralisera ljud, 64
- lokalisera ljud, 64
- upptäcka ljud, 64
- urskilja ljud, 65

Hörselförlust, 64

Hörselhjälpmedel, 161

Hörselskada, 64

Hörselslingor, 163, 164

Idrott, 154

Illamående, 81

- i samband med yrsel eller svindel, 65

Ilska, 56

Imitera, 117

Immunologiska funktioner, 74

Immunreaktion

- icke specifik, 75
- specifik, 74

Immunrespons, 74

Immunsystemet, struktur

- benmärg, 106
- lymfknutor, 106
- lymfkärl, 106
- mjälten, 106
- thymus (bräss), 106

Impotens, 85

Impulskontroll, 54

Informationsmatris, 18, 209, 215–217

Inhalation av föda, 78

Inkontinens

- avföring, 80
- urin, 84

Inläring, grundläggande, 117

Innerörat, struktur

- båggångar, 103
- cochlea (snäcka), 103
- inre hörselgången, 104
- labyrint, 103

Insikt, 58

Insomning, 54

Intellektuella funktioner, 52

Interaktioner, grundläggande

- fysisk kontakt i relationer, 145
- kritik i relationer, 145
- respekt och värme i relationer, 145
- sociala signaler i relationer, 145
- tolerans i relationer, 145
- uppskattning i relationer, 145

Interaktioner, sammansatta

- avsluta relationer, 146
- bibehålla socialt utrymme, 146
- bygga upp relationer, 146
- interagera i överensstämmelse med sociala regler, 146
- reglera beteenden i interaktioner, 146

Internetjänster, 178

Intima relationer

- romantiska, 148
- sexuella, 148
- äktenskapliga, 148

Intonation, 69
Inåtvändhet, 52

Jag-erfarenhet, 61
Jamais vu, 61
Jollra, 71
Jordbävning, 168
Järnbrist, 82

Kalkylera, kalkyleringsfunktioner

- enkel aritmetisk kalkylering, 60
- sammansatt kalkylering, 60

Kamma sig, 136
Kammarmuskulernas kontraktionskraft, 72
Kamrater, 147, 171, 173
Kapacitet, 13, 15, 18, 19, 22, 25–27, 115, 195, 209–211
Kapillär, struktur, 106
Kapillärfunktioner, 73
Kapitalvaror, 165
Kardiomyopati, 72
Katabolism, 81
Katastrofinsats, 178, 180
Katatoni, 56
Kategorier i ICF, 13, 15, 17, 20, 24, 191, 197, 201, 204, 209, 210, 214, 215, 217, 231
Keloid, 96
Kinestesi, 66
ICF INDEX

262 Klimat

- atmosfäriskt tryck, 168
- fuktighet, 168
- nederbörd, 168
- temperatur, 168
- vind, 168
- årstidsvariationer, 168

Klippa sig, 136
Klitoris, 109
Klitoriserektion, 85
Kläder, 160
Klä sig

- klä av sig, 137
- klä på sig, 137
- sätta på sig fotbeklädning, 137
- ta av sig fotbeklädning, 137
- välja lämplig klädsel, 138

Klättra, 132
Koagulationsfunktioner, 74
Kodning i ICF

- aktiviteter och delaktighet, 209, 214, 215
- kroppsfunktioner, 206
- kroppsstrukturer, 207
- omgivningsfaktorer, 212

Kognitiva funktioner, 58
Kognitiv flexibilitet, 59
Kollegor, 147, 171, 173
Koma, 51
Kommunicera, vara mottagare av

- icke-verbala meddelanden
- - allmänna tecken och symboler, 123
- - kroppsliga gester, 123
- - teckningar och fotografier, 123
- meddelanden på teckenspråk, 123

- skrivna meddelanden, 124
- talade meddelanden, 123
- Kommunicera, vara sändare av
 - icke verbala meddelanden
 - kroppsspråk, 124
 - tecken och symboler, 124
 - teckningar och fotografier, 124
 - meddelanden på teckenspråk, 124
 - skrivna meddelanden, 124
 - talade meddelanden, 124
- Kommunikation, att kommunicera 123–126
- Kommunikation
 - policies, 179
 - produkter och teknik, 161
 - service, 178
 - system, 178
- Kommunikationsutrustning och kommunikationsteknik
 - användning av
 - kommunikationsteknik, 126
 - telekommunikationsutrustning, 126
 - skrivmaskin, 126
 - produkter, 161
- Koncentration, 55
- Kondition, 76
- Konst, 155
- Konstgalleri, besöka, 155
- Konsthantverk, 155
- Konstruktioner – se Begreppskonstruktioner
- Konsumtionsvaror, produktion
 - policies, 175
 - service och tjänster, 175
 - system, 175
- Kontaktlinser, 161
- Kontextuella faktorer, 12–15, 18, 20–23, 194, 195
- Kontorsutrustning, 162
- Kontrastkänslighet, 63
- Konversation
 - avsluta konversation, 125
 - hålla igång en konversation, 125
 - konversera med en person, 125
 - konversera med många personer, 125
 - starta en konversation, 125
- Koprolali, 94
- Kramp i buken, 81
- Kriminalvård, 180
- Krishantering, 122
- Kroppsbild, 61
- Kroppslukt, 96
- Kroppens tyngdpunkt, förskjutning av, 128
- Kroppsfunktioner, 9, 12–17, 22, 24–27, 50, 191, 193, 196
- Kroppsspråk, 123, 124
- Kroppsstrukturer, 9, 12–17, 22, 24–27, 99, 191, 193, 196
- Kroppsställning, bibehållande av
 - huksittande, 128
 - knästående, 128
 - liggande, 128
 - stående, 128
- Kroppsställning, ändring av
 - böja sig, 127
 - förskjuta tyngdpunkten, 128
 - ligga ner, 127
 - sitta, 127
 - sitta på huk, 127

- stå, 127
- stå på knä, 127
- INDEX ICF
- 263
- Kroppstemperatur, 83
- Kroppsvård
 - hudvård, 136
 - hårvård, 136
 - sköta fingernaglar, 136
 - sköta tånaglar, 136
 - tandvård, 136
- Krypa, 132
- Kräkas, 65, 78, 81
- Kultur, 155
- Kulturella händelser, delta i, 155
- Kulturella organisationer, 155, 162, 181
- Kulturell allmängiltighet, 228
- Kulturell tillämpbarhet, 228
- Kulturell variation och klassifikation, 225, 227
- Kunskap, att tillämpa, 118
- Kurator, 172
- Kusiner, 148
- Kvävningskänsla, 77
- Känna sig uppsvälld, 81
- Känslöshet, 66
- Känsla av att falla, 65
- Känsla av att vara för smal eller tjock, 61
- Känsla av fylld blåsa, 85
- Känsla av ofullständig tömning av urin, 85
- Kärlek, 56
- Könskörtlar, förhöjd eller för låg funktion, 83
- Könsorgansystem, kvinnligt, struktur
 - bröst och bröstvårta, 109
 - livmoder, 109
 - livmoderhals, 109
 - livmoderkropp, 109
 - äggledare, 109
 - slida och yttre könsorgan, 109
 - inre blygdläppar, 109
 - klitoris, 109
 - slidgången, 109
 - yttre blygdläppar, 109
 - äggstockar, 109
- Könsorgansystem, manligt, struktur
 - penis, 109
 - ollon, 109
 - skaft, 109
 - prostata, 109
 - testiklar, 109
- Köpa en bostad, 140

- Lagreglering
 - policies, 180
 - service och tjänster, 180
 - system, 180
- Lagstiftning, 180
- Lat, 53
- Leder, stela, 88
- Leder, struktur, 111–113
- Ledrörlighet, funktioner
 - allmän rörlighet i leder, 88
 - rörlighet i enstaka led, 88
 - rörlighet i flera leder, 88
- Ledstabilitetsfunktion, i
 - en enstaka led, 88
 - flera leder, 88
 - leder i allmänhet, 88

Lek och spel, 154
Lever, struktur, 108
Ligga, ligga ner, 127
Liggsår, 96
Livlig, 53
Livsområden, viktiga, 150–153
- arbete och sysselsättning, 150–152
- ekonomiskt liv, 152
- utbildning, 150
Livsstil, 21
Ljud
- kvalitet, 169
- styrka, 169
- tonhöjd, 169
Ljudinspelnings- och ljudmottagningsapparater,
161
Ljudlateralisering, 64
Ljudlokalisering, 64
Ljuduppfattning, 64
Ljus
- intensitet, 169
- kvalitet, 169
Ljuskänslighet, 63
Logoped, 172
Luftfuktighet, 168, 170
Luftkonditionering, 170
Luftkvalitet
- inomhus, 170
- utomhus, 170
Lufttrösspasm, 75
Luftstrupe, 106
Lufttryck, 168
Lukta, 117
Luktfunktion, 66
Luktperception, 57
Luktsinne, förlorat eller nedsatt, 66
Lungblåsor, 106
Lungemfysem, 75
Lungor, 106
ICF INDEX
264 Lyfta och bära föremål
- bära i armarna, 129
- bära i händerna, 129
- bära på huvudet, 130
- bära på höft, 129
- bära på rygg, 129
- bära på skuldror, 129
- lyfta, 129
- sätta ner föremål, 130
Lymfkärlsfunktioner, 75
Lymfkörtelfunktioner, 75
Lymfkörtelinflammation, 74
Lyssna, 117
Långsamhet, psykomotorisk, 56
Långtidsvård, 184
Lår, struktur
- ben, 112
- höftled, 112
- ledband, 112
- muskelhinnor, 112
- muskler, 112
Låsning
- i bäcken, 89
- i skulderblad, 89
Lägga sig, lägga sig ner, 127
Läkare, 172
Läkemedel, 159

Läkning av hud, 96
Lärande och att tillämpa kunskap, 117
Lärare, 172
Lära sig
- beräkna, 117
- läsa, 117
- räkna, 117
- skriva, 117
Lärlingskap (arbetsförberedelse), 150, 185
Läsa, 118
Lättirriterad, 53
Lösa problem
- enkla, 119
- komplexa, 119

Magsäck, struktur, 108
Manér, 94
Markutveckling, 165
Massmedia
- policies, 181
- service och tjänster, 181
- system, 181
Mat, 141, 159
Mat, köpa, handla, 140
Matsmältningsfunktioner
- absorption av näringsämnen, 79
- födoämnestolerans, 79
- nedbrytning av föda, 79
- transport av föda genom magsäck och tarmar, 79
Matstrupe, struktur, 108
Medborgarskap, 156
Medborgarskydd
- policies, 180
- service och tjänster, 180
- system, 180
Medvetandefunktioner
- medvetandetillstånd, 51
- medvetandets beskaffenhet, 51
- medvetandets kontinuitet, 51
Medvetenhet, 51
Medvetslöshet, 51
Mellanmänskliga interaktioner och relationer, 145
- familjerelationer – se Familjerelationer
- intima relationer – se Intima relationer
Mellanörat, struktur
- hörselben, 103
- trumhinna, 103
- örontrumpet, 103
Menarche, 86
Menopaus, 86
Menstruation, att sköta, 137
Menstruationsfunktioner
- grad av menstruell blödning, 86
- intervall mellan menstruationer, 86
- regelbundenhet i menstruationscykeln, 86
Mineralbalans, 82
Mineraler, 159
Minnesfunktioner
- korttidsminne, 55
- långtidsminne, 55
- återkallande av minne, 56
Minnesförlust
- dissociativ, 55
- selektiv, 55
Minnesomfång, 55

Missfall, 86
Misströstande, 53
Mjölproduktion, 86, 87
Mjölksöndring, avsaknad eller upphörd, 86
Modell över funktionshinder
- biopsykosocial, 23
- ICF, 22
- interaktiv, 13, 20–22
- medicinsk, 23
- social, 23
INDEX ICF
265
Monokulär synskärpa, 62
Monopares, 90, 91
Monoplegi, 90, 91
Moralnorm, 174
Mostrar, morbröder, 148, 171
Motivation, 53
Motorbåt, köra, 134
Motorcykel, köra, 134
Motoriska reflexfunktioner – se Reflexfunktioner
Motorisk kontroll, 56
Motorisk koordination, 56
Motorisk oro, 56
Mottagning av språk
- skrivet, 59
- talat, 59
- tecknat, 59
Mun, struktur
- gommen, 105
- - hårda, 105
- - mjuka, 105
- läpp, 105
- - underläpp, 105
- - överläpp, 105
- tandkött, 105
- tunga, 105
- tänder, 105
Munandning, 76
Museum, besöka, 155
Muskelfunktioner, 89–92
Muskelkraft, i
- bälmuskler, 90
- enskilda muskler och muskelgrupper, 89
- kroppens samtliga muskler, 90
- musklerna i en extremitet, 90
- musklerna i ena sidan av kroppen, 90
- musklerna i nedre kroppshalvan, 90
- musklerna i samtliga extremiteter, 90
Muskelsammandragningar, ofrivilliga, 94
Muskelspasm, 95
Muskelstelhet, 95
Muskeltonus, i
- bälmuskler, 91
- enskilda muskler och muskelgrupper, 91
- kroppens samtliga muskler, 91
- musklerna i en extremitet, 91
- musklerna i ena sidan av kroppen, 91
- musklerna i nedre kroppshalvan, 91
- musklerna i samtliga extremiteter, 91
Muskeltonus, minskad eller ökad, 91
Muskeluthållighet, i
- enskilda muskler, 92
- kroppens samtliga muskler, 92
- muskelgrupper, 92
Muskler, struktur, 111–114
Myalgi, 67

Myasthenia gravis, 92
Myokardit, 72
Målinriktat beteende, 58
Måltidsberedning
- enkla måltider, 141
- sammansatta måltider, 141
Månfaser, 169
Människor
- i maktpositioner, 171, 173
- i underordnade positioner, 171, 173
Människor med funktionshinder, 10, 222
Mänskliga rättigheter, 11, 23, 155
Mänskligt orsakade katastrofer, 168
Möblera en bostad, 140

Nagelvård, 136
Naglar, funktioner, 97
Naglar, struktur
- fingernaglar, 114
- tånaglar, 114
Narkolepsi, 54
Nasalt uttal, 69
Nattblindhet, 62
Nattsvettning, 87
Naturkatastrofer, 168
Naturläkemedel, 159
Naturmiljö och mänskligt skapade miljöförändringar,
167, 168
Naturvårdsområden, 165
Nederbörd, 168
Nedre extremitet, struktur
- fotled och fot, 112
- lår, 112
- underben, 112
Nervstimulator, 160
Nedstämd, 53
Nervsystemet, struktur, 101, 102
Neurogen blåsa, 84
Neuromuskuloskeletal och rörelserelaterade
funktioner, 88–95
Neutrala termer i ICF, 197
Njure, 109
Njursvikt, 84
Notariattjänster, 180
Nyckfull, 53
ICF INDEX
266 Nyfiken, 53
Nynna, 70
Nysa, 76
Nystagmus, 64
Nyttjanderätt, 165
Närfamilj, 171
Näringsupptag, funktioner, 80
Närsynthet, 62
Näsan, struktur
- näshål, 105
- nässkiljevägg, 105
- ytternäsa, 105

Oansvarig, 53
Obehag, i samband med
- menopaus, 87
- menstruation, 87
- samlag, 87
Oberäknelig, 53
Oliguri, 84

Omdöme, 58, 59
Omgivning,
- aktuell, 19, 209, 212, 232
- enhetlig, likformig, 19, 209, 212
- standardiserad, standard, 19, 209, 212,
- verklig, 19
Omgivningsfaktorer, 9, 10, 13–15, 17–26, 157,
158, 194, 196, 199, 205, 212
Oppositionell, 52
Optimism, 52, 53
Opålitlig, 53
Orienteringsfunktioner, orientering till
- andra, 52
- jaget, 52
- person, 52
- rum, 51
- tid, 51
Organisationer och sammanslutningar
- policies, 181
- service och tjänster, 181
- system, 181
Organisering, 59
Orgasm, 85
Orkan, 168
Oro, emotionell, 57
Oro, psykomotorisk, 56
Orolig, 53
Orsak, etiologisk, 16
Ortopedtekniker, 172
Ortos, 160

Paralys, 89, 91
Parapares, 90, 91
Paraplegi, 89–91
Paraplegisk gång, 94
Parasympatiska nervsystemet, struktur, 102
Pares, 89, 91
Parestesi, 66, 67
Parker, naturvårdsområden, 165
Parkinsons sjukdom, 91
Patellarreflex, 92
Pedagogiska leksaker, 161
Pengar, 141, 152, 165
Penis, struktur, 109
Peniserektion, 85
Pension, 183, 231
Perceptuella funktioner
- auditiv perception, 57
- luktperception, 57
- smakperception, 57
- taktil perception, 57
- visuell perception, 57
- visuospatial perception, 57
Peristaltikfunktioner, 79
Perseveration, motorisk, 94
Personer med funktionshinder, 10, 222, 224
Personfaktorer, personliga faktorer, 13, 15,
20–23, 194, 196, 199
Personer i umgänget, 171
Personlig assistent, 172
Personlig vård, 136–139
Personlig vårdgivare, 172
Personligt stöd och personliga relationer,
givna av
- advokater, 172
- bekanta, 171
- grannar, 171

- husdjur, 172
- kamrater, 171
- kollegor, 171
- lärare, 172
- människor i maktposition, 171
- människor i underordnad position, 171
- närfamilj, 171
- okända människor, 172
- personer i umgänget, 171
- personliga assistenter, 172
- personliga vårdgivare, 172
- socialarbetare 172
- storfamilj, 171
- utvidgad familj, 171
- vänner, 171
- yrkesutövare inom hälso- och sjukvård, 172

INDEX ICF

267

Personlighetsfunktioner, 52

Pigmentering, 96

Planering, 59

Planering av öppna områden

- policies, 177
- service och tjänster, 176
- system, 177

Politiska

- policies, 187
- service och tjänster, 187
- system, 187

Politiskt liv och medborgerskap, 156

Post, 178, 179

Praktiktjänst, 150

Primärvård, 184

Problemlösning, 59

Produkter eller substanser för egen konsumtion

- läkemedel, 159
- mat och dryck, 159

Produkter och teknik, 159–163

Produkter och teknik, allmänna och stödjande, för

- eget bruk i det dagliga livet, 160
 - kommunikation, 161
 - kultur, 162
 - personlig förflyttning och transport inomhus och utomhus, 160
 - rekreation, 162
 - sport, 162
 - sysselsättning, 162
 - utbildning, 161
 - utövande av religion och andlighet, 163
- Produkter och teknik för markutveckling
- förortsutveckling, 165
 - landsbygdsutveckling, 165
 - parker, naturvårdsområden och naturreservat, 165
 - stadsutveckling, 165

Promenera, 132

Proprioceptiv funktion, 66

Prosodi, 70

Prostata, 109

Protes, 160

Psykiska funktioner, 51

Psykisk funktion, att ordna sammansatta rörelser i följd, 61

Psykomotoriska funktioner

- psykomotorisk kontroll, 56
- psykomotoriska funktioners kvalitet, 56

Psykisk stabilitet, 53
Psykiska språkfunktioner, 59
Psykisk utvecklingshämning, 52
Psykosociala funktioner, övergripande, 52
Ptos, 63
Punktskrift, 117, 124, 163, 164
Punktskriftstjänster, 181
Pupillreflex, 63
Pålitlighet, 53

Quadricepsreflex, 92

Radio, 117, 181, 182
Raka sig, 136
Ramp, flyttbar eller stationär, 164
Rapa, 78
Rastlöshet, 56
Redskap, 160
Reflexblåsa, 84
Reflexfunktioner, motoriska
- reflexer som genereras genom icke skadliga stimuli, utifrån kommande, 93
- reflexer som genereras genom skadliga stimuli, 93
- sträckreflex, 92
Regler, att följa, 118
Rehabilitering, 184
Rekreation och fritid, 154, 155, 162
Relationer, mellanmänskliga, särskilda
- att ha kontakt med okända personer, 146
- formella relationer, med, 147
-- jämställda, 147
-- makthavare, 147
-- underordnade, 147
- informella sociala relationer, med, 147
-- bekanta, 147
-- grannar, 147
-- kamrater, 147
-- personer man delar boende med, 147
-- vänner, 147
Religion och andlighet, 155, 163
Religiösa ledare, 171
REM-sömn, 54
Rengöringsmedel, 160
Reparera, 143
Repetera, 117
Revbensmuskler, 107
Rida, 135
Rinnande bröst, 86
Rollator, 133
Ropa, 70
Rullstol, 133, 160
ICF INDEX
268 Rulltrappa, 163
Ryggmärg, struktur
- bröstkorg, 101
- halsområde, 101
- länd- och korsrygg, 101
- svansområde, 101
Ryggrad, struktur
- bröstkotpelare, 113
- halskotpelare, 113
- korsben, 113
- ländkotpelare, 113
- svansben, 113
Ryggradsnerver, 101

Rynka pannan, 124
Räddningstjänst, 180
Rädsla, 56
Räkna och beräkna, 119
Rättegångar vid brott, 180
Rättstvister, civila, 180
Röra sig
- gå i trappa, 132
- hoppa, 132
- klättra, 132
- krypa, 132
- simma, 133
- springa, 132
Röra sig omkring
- inom andra byggnader, 133
- inom hemmet, 133
- utanför andra byggnader, 133
- utanför hemmet, 133
Rörelser, dystoniska, 94
Rörelser, icke viljemässiga
- manér, 94
- motoriska perseverationer, 94
- ofrivilliga muskelsammandragningar, 94
- stereotypier, 94
- tics, 94
- tremor, 94
Rörelsereaktioner, icke viljemässiga, 93
Rörelserelaterade funktioner, 92–95
Rörlighet i leder – se Ledrörlighet
Rörlighet mellan skelettdelar, funktioner
- bäckenets rörlighet, 89
- rörlighet mellan fotledsbenen, 89
- rörlighet mellan handlovsbenen, 89
- skulderbladets rörlighet, 89
Röstfunktioner
- röstkvalitet, 69
- röstproduktion, 69
- röststyrka, 69
Röstproteser, 161

Salivavsöndring, 78
Samarbetsvillig, 52
Samhälleliga attityder, 174
Samhällsgemenskap
- ceremonier, 154
- formella sammanslutningar, 154
- informella sammanslutningar, 154
Sammanslutningar
- politiska, 156
- religiösa, 155
Sammanslutningar och organisationer
- policies, 181
- service och tjänster, 181
- system, 181
Samtal – se Konversation
Samvetsgrann, 53
Se, titta, 117
Se stjärnor eller blixtar, 63
Se strödda ljus, 63
Seder och bruk, 173
Sedvanerätt, 180
Service och tjänster, 175–187
Sexuella funktioner
- avslappningsfas, 85
- förberedelsefas, 85
- orgasmfas, 85
- upphetsningsfas, 85

Simma, 133
Sinnesfunktioner, 62
Sinnesfunktioner som hänger samman med
temperatur och andra sinnesintryck, 66
Sinnesintryck, utnyttjande av målinriktade,
117
Sitta, 127
Sitta på huk, 127
Sjukdom, 9, 10, 13, 17, 19, 23, 192
Sjukdomskonsekvenser, 10
Sjukgymnast, 172
Sjukhem, 184, 185
Sjukhus, 184, 185
Sjuksköterska, 172
Sjunga, 70
Självförtroende, 52, 53
Självsäker, 53
Självtutplånande, 53
Skogsbrand, 168
Skor, putsa och laga, 143
Skotom, 62
Skrika, 70
Skriva, 118, 124
Skrivmaskin, 126, 161
INDEX ICF
269
Skulderbladets rörlighet, 89
Skulderregion, struktur
- ben, 111
- ledband, 111
- leder, 111
- muskelhinnor, 111
- muskler, 111
Sköldkörtel, 108
Sköta om finger- och tånaglar, 136
Sköta om hemmets föremål, 143
Sköta om hår, 136
Sköta om tänder, 136
Sköta sin egen hälsa
- försäkra sig om sin egen fysiska bekvämlighet,
138
- tänka på sin kondition, 138
- upprätthålla sin hälsa, 138
- vara medveten om sin diet, 138
Sköta toalettbehov, 137
Slidkramp, 85
Slida och yttre könsorgan, struktur, 109
Smaka, 117
Smakfunktion, 66
Smak, förlorad eller nedsatt, 66
Smakperception, 66
Smärta, 62
- generell, 67
- i en kroppsdel, 67
-- bröstkorgen, 68
-- buken, 68
-- halsen, 68
-- huvudet, 68
-- led, 68
-- magen, 68
-- nedre extremitet, 68
-- ryggen, 68
-- övre extremitet, 68
- i ett dermatom, 68
- i flera delar av kroppen, 68
- utstrålning, 68
Smärtförmimelse, 67

Snöstorm, 168
Social, 52
Socialarbetare, 172
Social bakgrund, 21
Sociala normer, konventioner och ideologier, 174
Sociala stödinsatser, allmänna
- policies, 184
- service och tjänster, 184
- system, 184
Socialförsäkring
- policies, 183
- service och tjänster, 183
- system, 183
Socialt liv, 154
Socialt perspektiv på funktionshinder, 10, 11, 19, 20, 193
Sorg, 56
Spastisk artikulering, 69
Spasticitet, 91
Spastisk gång, 94
Spela i ett skådespel, 155
Spela kort, schack eller spel, 154
Spela musikinstrument, 154, 155
Spontan abort, 86
Sporta, 154
Spotta, 78
Spottkörtel, struktur, 108
Springa, 132
Språkfunktioner, speciella psykiska, 59
Språk, mottagning av
- skrivet språk, 59
- talat språk, 59
- tecknat språk, 59
Språk, uttryckande av
- skrivet språk, 60
- talat språk, 60
- tecknat språk, 60
Språkfunktioner, integrerande, 60
Spänning, 56
Stabilitet, emotionell, 52
Stabilitet, psykisk, 52, 53
Standardregler – se FN:s standardregler
Stamning, 70, 220
Statetest, 66
Stelt gångmönster, 94
Sterilitet, 86
Stereotyper, 94
Stigma, 19, 22, 219
Storfamilj, 171
Stresshantering, 122
Stressinkontinens, 84
Struktur – se respektive organ eller system
Strukturavvikelse, 9, 13–17, 22, 25, 27, 99, 193
Struphuvud, struktur, 105
Stryka, 143
Sträckreflex, 92
Stupor, 51
Stå, 127
Stå på knä, 127
Stämband, struktur, 105
Störning, 9, 13, 17, 192
ICF INDEX
270 Stöta upp, 78
Subtrahera, 60
Suga, 78
Svalget, struktur

- nasofarynx, 105
- orofarynx, 105
- Sveksfull, 53
- Svettningssystem, 96
- Svindel, 65
- Svälja
 - genom matstrupen, 79
 - genom svalget, 79
 - oralt, 78
- Sy, 143
- Symboler, 124, 163
- Sympatiska nervsystemet, struktur, 102
- Syn, 62
- Synfältfunktioner, 62
- Synhjälpmedel, 161
- Synkvalitet
 - färgseende, 63
 - kontrastkänslighet, 63
 - ljuskänslighet, 63
 - visuell bildkvalitet, 63
- Synskärpfunktioner
 - binokulär synskärpa, 62
 - - på långt avstånd, 62
 - - vid närseende, 62
 - monokulär synskärpa, 62
 - - på långt avstånd, 62
 - - vid närseende, 62
- System och policier, 175–187
- Sädesceller, 86
- Sällskapsdjur, 143, 172
- Söka nyheter, 52
- Sömncykel, 54
- Sömnfunktioner
 - insomning, 54
 - sömnkvalitet, 54
 - sömnmängd, 54
 - sömnunderhåll, 54
- Sömnlöshet, 54

- Taktil perception, 57
- Takykardi, 72
- Takylali, 70
- Takypné, 75
- Tal
 - flytande, 70
 - monotont, 70
 - rörligt, 70
- Tala, 124
- Talfunktioner
 - flytande tal, 70
 - talhastighet, 70
 - talmelodi, 70
 - talrytm, 70
- Tandborstning, 136
- Tandbryggor, 136
- Tandproteser, 136
- Tandtråd, 136
- Tandvård, 136
- Tankefunktioner
 - tankeform, 58
 - tankeinhåll, 58
 - tankekontroll, 58
 - tanketempo, 58
- Tapetsera, 143
- Tarmrörlighet, 79
- Tarm, struktur
 - tjocktarm, 108

- tunntarm, 108
- Tarmförlamning, 79
- Tarmvred, 79
- Teckenspråk, 59, 60, 123, 124
- Telefonapparat, 161, 178
- Telefonförmedlingstjänster, 178
- Telekommunikationsutrustning, 126, 178
- Temperament, 52
- Temperatur, 168
- Temperaturkänslighet, 66
- Testiklar, struktur, 109
- Tetrapares, 90, 91
- Tetraplegi, 90, 91
- Textilier, 160
- Tics, 94
- Tidningar, 118, 181, 182
- Tidsplanering, 59
- Tidsrelaterade förändringar
 - dag-, nattcykler, 169
 - månfas, 169
- Tidsupplevelse, 61
- Tidsåtgång, beräkna, 121
- Tillgång, tillgänglighet, 159, 163, 185, 212, 220
- Tillgångar
 - finansiella tillgångar, 165
 - immateriella tillgångar, 165
 - materiella tillgångar, 165
- Tillmötesgående, 52
- Tillämpa kunskap, 118
- Tinnitus, 65
- Toalettbehov, att sköta
- INDEX ICF
- 271
- kontrollera avföring, 137
- kontrollera urinering, 137
- sköta menstruation, 137
- Tonhöjd, 57, 64, 69, 70
- Tonproduktion, 70
- Torka sig, 136
- Tornado, 168
- Torticollis, 91
- Traineetjänst, 150
- Transport
 - policies, 179
 - service och tjänster, 179
 - system, 179
- Transportmedel, användning av (som passagerare)
 - motoriserat transportmedel, privat, 134
 - mänskligt drivna fordon, 134
 - offentligt transportmedel, 134
- Transtillstånd, 51
- Tremor, 94
- Tromboembolism, 73
- Trotsig, 52
- Trovärdighet, 52
- Tryckkänslighet, 67
- Trycksår, 96
- Tugga, 78
- Tunnelseende, 62
- TV, 161, 181, 182
- Tvångsföreställning, 58
- Tvångstankar, 58
- Tvätta sig
 - delar av kroppen, 136
 - hela kroppen, 136

- torka sig, 136
- Tåg, åka, 134
- Tårkörtel
- funktioner, 64
- struktur, 103
- Tänka, 118

Umgänge, 155, 171, 173

Underarm, struktur

- ben, 111
- handled, 111
- ledband, 111
- muskelhinnor, 111
- muskler, 111

Underben, struktur

- ben, 112
- knäled, 112
- ledband, 112
- muskelhinnor, 112
- muskler, 112

Underlättande faktorer, 25, 27, 157, 158, 194, 202, 203, 209, 210

Undervikt, 80

Uppfostran, 21

Uppgift, 12, 14, 15, 17, 18, 20, 115, 193, 196, 208

Uppgift, att företa

- enkel uppgift, 120
- enstaka uppgift i grupp, 120
- enstaka uppgift självständigt, 120
- komplicerad uppgift, 120

Uppgifter, mångfaldiga, 121

- företa i grupp, 121
- företa självständigt, 121
- genomföra, 121
- slutföra, 121

Uppmärksamhet, att fokusera, 118

Uppmärksamhetsfunktioner

- delad uppmärksamhet, 55
- gemensam uppmärksamhet, 55
- skifta uppmärksamhet, 55
- vidmakthålla uppmärksamhet, 55

Uppstötning, 78, 79

Urinerig, att kontrollera, 137

Urineringsfunktioner

- urinerig, 84
- urineringsfrekvens, 84
- urineringskontinens, 84

Urinledare, hinder i, 84

Urinorgan, struktur

- njure, 109
- urinblåsa, 109
- urinledare, 109
- urinrör, 109

Urinrängning, 84, 85

Urinutsöndringsfunktioner

- urinfiltrering, 84
- urinuppsamling, 84

Utbildning, 21, 161

- förskoleutbildning, 150
- högre utbildning, 150
- informell utbildning, 150
- skolutbildning, 150
- yrkesutbildning, 150

Utbildning och yrkesförberedelse

- policies, 186
- service och tjänster, 185

- system, 185
- Uthållighet, 53, 77
- Utomkvedshavandeskap, 86
- ICF INDEX
- 272 Uttorkning, 82
- Uttrycka sig – se Kommunicera
- Uttröttbarhet, 77
- Utvecklingshämning
 - intellektuell, 52
 - psykisk, 52
- Utvidgad familj, 148, 173
- Utåtvändhet, 52

- Vakenhet, 51
- Valkbildning, 96
- Vallningar, 87
- Vanföreställning, 58
- Vanor, 21
- Varor och tjänster, att anskaffa, 141
- Vatten, att skaffa, 141
- Vattenbalans
 - bibehållande av vattenbalans, 82
 - vattenretention, 82
- Vegetativa tillstånd, 51
- Venfunktioner
 - venförträngning, 73
 - venutvidgning, 73
- Ven, struktur, 106
- Verktyg, 160
- Vestibulära funktioner
 - balansfunktion, 65
 - positionsfunktion, 65
 - rörelsefunktion, 65
- Vibration, 170
- Vibrationskänsl, 67
- Viktuppehållande funktioner, 80
- Vind, 168
- Viljemässiga rörelser, kontroll av
 - isolerade rörelser, 93
 - koordination av rörelser, 93
 - sammansatta rörelser, 93
 - stödfunktioner i arm och ben, 93
- Vissla, 76
- Visuell bildkvalitet, 63
- Visuell perception, 57
- Visuospatial perception, 57
- Vokaliseringsfunktioner, 70
- Vårdgivare, 148, 172
- Väderspänning, 80
- Vägar, vägs skyltar, 165
- Välbefinnande, 9, 192
- Välja alternativ, 59
- Vänlig, 52
- Vänner, 147, 171, 173
- Värmereglerande funktioner
 - bibehållande av kroppstemperatur, 83
 - kroppstemperatur, 83
- Växter, 143, 167

- Withdrawal-reflex, 92, 93

- Yrkesutövare inom hälso- och sjukvård, 172, 174
- Yrkesutövare, andra, 172, 174
- Yrsel, 65

Åderbräck, 73
Åka skidor, 133
Åka skridskor, 133
Ålder, åldrande, 21, 192–194
Ångest, 56
Årstidsvariationer, 168

Ämnesomsättningsfunktioner
- basalmetabolism (BMR), 81
- omsättning av fett, 82
- omsättning av kolhydrater, 82
- omsättning av protein, 82
Ändtarmens slutmuskel, nedsatt förmåga, 80
Ärtlig disposition, 19, 192
Ärrbildning, 96
Äta, 138

Öga-fot-koordination, 93
Öga-hand-koordination, 93
Öga, struktur
- ögonglob, 103
- ögonhåla, 103
- ögats omgivning, 103
Ögats muskler, funktioner
- inre muskler, 63
- yttre muskler, 63, 64
Ögon, fixering, 63
Ögon, samverkan, 64
Ögonbryn, struktur, 103
Ögonglob, struktur
- bindhinna, 103
- glaskropp, 103
- hornhinna, 103
- näthinna, 103
- regnbågshinna, 103
INDEX ICF

273

- senhinna, 103
- åderhinna, 103
- ögonlins, 103
Ögonhåla, struktur, 103
Ögonirritation, 64
Ögonlock
- funktioner, 63
- nedhängande, 63
- struktur, 103
Ögonmuskler, yttre, struktur, 103
Ögonrörelsesömn, 54
Ögontorrhet, 63
Öppen, social, 52
Öppenhet för upplevelser, 53
Öra, struktur
- inneröra, 103
- mellanöra, 103
- ytteröra, 103
Öronirritation, 65
Öronsus, 65
Örontryck, 65, 66
Örter, 159
Överarm, struktur
- armbågsled, 111
- ben, 111
- ledband, 111
- muskelhinnor, 111
- muskler, 111
Överkänslighetsreaktioner, 75

Överretning, psykomotorisk, 56
Överrörlighet, i leder, 88
Översvämning, 168
Översynthet, 62
Övervikt, 80
Övre extremitet, struktur
- hand, 112
- underarm, 111
- överarm, 111
ICF INDEX__